

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

62'nci Birleşim 19 Ocak 2017 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	499
II.- GELEN KÂĞITLAR	503
III.- YOKLAMALAR	567,577,617,632
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	512
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>512:529</i>
1.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'ın, Bitlis ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	512:513
2.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun Türkiye'nin genel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz cevabı	514:516,520:529
3.- Adana Milletvekili Necdet Ünüvar'ın, Azerbaycan'ın 20 Ocak (20 Yanvar) Hüzün Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	516:520
V.- AÇIKLAMALAR	529,542,579,593,605,624
1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın konuşmasının İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre değerlendirilerek gruplara söz hakkı tanınmasına ilişkin açıklaması	529:535

- 2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, Anayasa değişiklik teklifiyle halkın hiçbir sorununa çözüm getirilmediğine ancak rejimin değiştirildiğine ilişkin açıklaması 542:543
- 3.- Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı’nın, Gambiya’da yaşananlardan ders alınması gerektiğine, özgürlük ve bağımsızlığı karakteri hâline getiren millete tek adam yönetiminin uymayacağına ilişkin açıklaması 543
- 4.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın’ın, Mecliste herkesin gerçekmiş gibi gördüğü demokrasilik oyunu oynandığına ve bu oyunun kaybedeninin Türkiye Cumhuriyeti ve Türk halkı olduğuna ilişkin açıklaması 543
- 5.- İstanbul Milletvekili Fatma Benli’nin, Anayasa değişikliğinin Türkiye için tarihî bir dönemeç noktası oluşturduğuna ilişkin açıklaması 543:544
- 6.- Bursa Milletvekili Zekeriya Birkın’ın, çok daha güçlü ve istikrarlı bir Türkiye inşa etmenin amaçlandığına ve yürütmedeki çift başlılığın ortadan kaldırılması için Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminin görüşüldüğüne ilişkin açıklaması 544
- 7.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın’ın, 950 kilometre sınırimız bulunan bölgede tarihî sorumluluğumuzu yerine getirmek için mücadelenin kararlılıkla sürdürüldüğüne ve sınır dışında görev yapan askerlere başarılar, şehit olanlara da Allah’tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 544
- 8.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç’in, tüm milletvekillerini ve tüm seçmenleri, millet iradesini esas alan, güven ve huzur ortamını kalıcı olarak tesis edecek, devlet-millet kaynaşmasını kurumsallaştıracak Anayasa değişiklik teklifine “evet” demeye çağırdığına ilişkin açıklaması 545
- 9.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım’ın, Türkiye’deki tüm halkların ve inançların umudu olma iddiasıyla Türk siyaset sahnesine çıkan AKP’nin on beş yıldır tek başına iktidar olmasına rağmen hayal kırıklığı yarattığına ilişkin açıklaması 545
- 10.- İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan’ın, Anayasa değişikliğini bir rejim değişikliği olarak ifade etmenin ve bununla alakalı “diktatörlük”, “darbe” kelimelerini kullanmanın halkı yanıltmak olduğuna ilişkin açıklaması 545
- 11.- Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu’nun, Anayasa değişikliği teklifiyle ülke ve millet için yeni bir sayfa açılacağına ve darbecilerin dayattığı anlayışın, vesayet ve siyasi krizlerin, statükocu anlayışın, çift başlılığın son bulacağına ilişkin açıklaması 546
- 12.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak’ın, Mersin’de yaşanan fırtına ve sel felaketi sonrasında elle tutulur hiçbir yardım yapılmadığına ilişkin açıklaması 546

- 13.- Kütahya Milletvekili Mustafa Şükrü Nazlı'nın, muhalefetin Anayasa değişikliği teklifiyle rejimin değiştiği iddialarının arkasında muhtelif unsurlardan oluşan bir ittifak bulunduğuna ilişkin açıklaması 546
- 14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, dövizlere el konulacağına ilişkin söylentilerle ilgili bilgi almak istediğine ve getirilen Anayasa değişikliğiyle getirilen rejimle gerginlik ve çatışma kültürünün artacağına ilişkin açıklaması 547
- 15.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Alpullu Şeker Fabrikasının durumuna ilişkin açıklaması 547
- 16.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, başkanlık sisteminin cumhuriyeti yıkacağına, Türkiye'yi yıkıma götüreceğine ve insanları mağdur edeceğine ilişkin açıklaması 547
- 17.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması 548
- 18.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Anayasa'da yapılacak değişikliklerle cumhuriyet ortadan kaldırılıp başkanlık rejimi getirileceğine ve bu tür otoriterleşmeye giden ve sonunda diktatörlük olan birçok üçüncü dünya ülkesi olduğuna ilişkin açıklaması 548
- 19.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 19-20 Ocak 1990'da Sovyetler Birliği tarafından Azerbaycan halkına karşı yapılan katliamın 27'nci, 20 Ocak 1989'da Samsunspor'un trafik kazası geçirmesinin 28'inci yıldönümüne ve Samsun Millî Eğitim Müdürlüğünün hazırladığı Türk büyüklerini tanıtıcı projeye ilişkin açıklaması 549
- 20.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Diyarbakır'da 4 polisin şehit olduğu olayda yaralanan polisin de şehit olduğuna ve kendisine Allah'tan rahmet dilediğine, Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ve İtalya'da depremlerin ardından yaşanan çığ felaketi nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması 550
- 21.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın duruşmasında sarf ettiği bazı ifadelerine, Türkiye için çok önemli bir konu görüşülürken tutuklu HDP milletvekillerinin bulunmamasının demokrasi için büyük bir ayıp olduğuna ve Hrant Dink'i saygıyla andıklarına ilişkin açıklaması 550:551
- 22.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır'da şehit olan 4 polise ve bütün şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, 19-20 Ocak 1990'da Sovyetler Birliği tarafından Azerbaycan halkına karşı yapılan katliamın 27'nci ve Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması 551:552

- 23.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İran'da bir binada çıkan yangında çok sayıda insanın hayatını kaybettiğine ilişkin açıklaması 552
- 24.- Ankara Milletvekili Ahmet Gündoğdu'nun, İstanbul Milletvekili Eren Erdem ve ailesinin hedef gösterilmesi olayına ve kendisi tarafından hiçbir milletvekiline itme ve darp uygulanmadığına ilişkin açıklaması 552
- 25.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun Valiliğince "bir dakikalık ayağa kalkma" eylemine izin verilmemesine ilişkin açıklaması 553
- 26.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ve İzmir'in Seferihisar ilçesinde ısrarla bir orkinos çiftliği yapılmak istenmesinin arkasında kimler olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 553
- 27.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'ın, HDP milletvekillerinin tutuklu olmasının ve Anayasa değişikliği çalışmalarının dışında tutulmasının Anayasa Mahkemesinin vekillerle ilgili vermiş olduğu karara aykırılık teşkil ettiğine ilişkin açıklaması 554
- 28.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, tutuklu HDP milletvekillerinin Anayasa değişiklik teklifinin tümü üzerinde yapılacak oylamada oy kullanma haklarını yerine getirmek istediklerine ilişkin dilekçelerinin Başkanlığa ulaştığına ve bunun sağlanmasının Başkanlığın sorumluluğunda olduğuna ilişkin açıklaması 579:581
- 29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın Genel Kurul salonunda yaşanan olaylarla ilgili açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak yaşanan vahşeti kınadıklarına ilişkin açıklaması 593:595
- 30.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Genel Kurulda yaşanan şiddet olayları nedeniyle ceza işlemi yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 596:597
- 31.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Mecliste kabul edilmesi mümkün olmayan hadiseler yaşandığına, Genel Kurulun ara verdiği sırada yaşanan olaylar nedeniyle ceza işlemi uygulanamayacağına ve kaba davranış ve şiddeti gerçekleştirenleri kınadığına ilişkin açıklaması 597:599
- 32.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın Genel Kurulda yaşanan olayları üzgün olduğunu belirterek geçiştirmemesi ve tutumunu gözden geçirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 599:600
- 33.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Genel Kurulda yaşanan hadiseleri tasvip etmenin mümkün olmadığına, Anayasa değişikliğini engelleyebilmek için gayret edildiğine ama milletin bu konuda kararını vereceğine ilişkin açıklaması 600:601

34.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekiline yapılan saldırının asla kabul edilemeyeceğine ve mutlaka ceza verilmesi gerektiğine, İstanbul Milletvekili Şafak Pavay'e yapılan saldırının da aynı ölçüde kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması 601:602

35.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Genel Kurul ara verdiğinde yaşanan olaylardan dolayı İç Tüzük hükümlerinin işlemediğine, incinen, kendisini kötü hisseden, onurunun çığnendiğini düşünen her bir milletvekilinin acısını paylaştığına ilişkin açıklaması 605:606

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'a yönelik davranışın açıkça cezayı gerektirdiğine, TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan ile İstanbul Milletvekili Şafak Pavay'e yapılan saldırıyı kınadığına, yaşananlara sebep olan herkesi ve bu atmosferi yaratan tüm şartları kınadığına ve herkesi düşünmeye davet ettiğine ilişkin açıklaması 606:607

37.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Genel Kurulda üst üste yaralayıcı olaylar yaşandığına, “benim kadının”, “senin kadının” şeklindeki kavramsallaştırmanın kadın vekillerin maruz kaldığı şiddetten daha utanç verici olduğuna ve demokratik bir bilinci içselleştirmek için tahammül ve hoşgörünün anahtar kavramlar olduğuna ilişkin açıklaması 607:610

38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, kürsü işgali eyleminin demokratik bir tepki değil kürsü gasbı olduğuna ve tasvip edilemeyeceğine, bu kürsü etrafında meydana gelen kavgayı üzümlere karşılığında, TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'a, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç'e ve İstanbul Milletvekili Şafak Pavay'e geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ve İstanbul Milletvekili Engin Altay'a yönelik olayın da tasvip edilemeyeceğine ilişkin açıklaması 610:611

39.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 611:612

40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 8'inci maddesinin oy sayım işlemi sırasında kürsüde bulunan Kâtip Üye Ali Haydar Hakverdi'nin kürsüdeki tutanağa şerh koymasına izin verilmediğine ve Divana yapmak istediği başvurunun kayda alınmadığına ilişkin açıklaması 624:625

VI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

535,582

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın konuşmasını İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre değerlendirmemesi hakkında 535:542

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, tutuklu HDP milletvekillerinin 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin tümünün oylamasında oy haklarını kullanabilmelerinin sağlanmasıyla ilgili dilekçeleri hakkında bir işlem yapmamasının Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

582:586

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

554

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

554:558

1.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 22 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin azaltılması için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/441)

554:556

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, inşaat sektöründe iş güvenliği konusunda uygulanmakta olan politikaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/442)

556:557

3.- HDP Grubu Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Şırnak'ın Cizre ilçesinin Cudi Mahallesi'nde 23 Ocak 2016 günü ağır saldırı olması nedeniyle bir bodrum katına sığınmış bulunan 31 sivil yurttaşın durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/443)

557:558

VIII.- ÖNERİLER

558,566,568,577

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

558:565,566:567,568:577

1.- HDP Grubunun, 17/1/2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Hrant Dink cinayet davasında soruşturma etkin bir şekilde yürütülmediğinden cinayetin on yıldır aydınlatılamaması nedeniyle, adaletin tecelli etmesi ve bu cinayetin tüm bağlantılarıyla beraber araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19 Ocak 2017 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

558:565,566:567,568

2.- CHP Grubunun, 11/2/2016 tarihinde Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu ve arkadaşları tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarındaki sınavlardaki usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19 Ocak 2017 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

568:577

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**566,592,603**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Hrant Dink'i sevgi ve saygıyla andığına ilişkin konuşması 566

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Ankara Milletvekili Aylin Nazlıhaka'nın kendisini kürsüye kelepçelemesi üzerine yaşanan olaylara ilişkin konuşması 592:593

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Genel Kurul salonunda TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'a, İstanbul Milletvekili Şafak Pavay'e yapılan şiddeti, aynı şekilde Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç'e yapılan şiddeti kınadığına ilişkin konuşması 603:604

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**578,588,603,612,****618,625,632***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ*

578,588:592,603,612:617,

618:624,625:632,632:650

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) 578,588:592,603,612:617, 618:624,625:632,632:650

2.- Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 443) 650

3.- Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 439) 650

XI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR**586**

1.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 586:588

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**651**

1.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Denizli'de engelli bir kadının fazla kilolu olduğu gerekçesiyle minibüsten indirilmesi olayına ve engellilere yönelik haksız uygulamalarla ilgili çalışmalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9781) 651:652

- 2.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, yurt dışından sağlanan kredilerin kaynak kullanımı destekleme fonu kesintisine tabi tutulmaması neticesinde gümrüklerde eksik tahakkuk eden KDV miktarına ve bu konuda yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9794) 653:654
- 3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Sarp Sınır Kapısı'nda yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9799) 655:657
- 4.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Moldova'dan yapılacak domuz eti ithalatına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/9935) 658:660
- 5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, banka aidatlarına ve tüketici hakem heyetleriyle ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10004) 661:662
- 6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda boş bulunan engelli kadrolarına ilişkin sorusu ve Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan'ın cevabı (7/10110) 663:664
- 7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda boş bulunan engelli kadrolarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10091) 665:666
- 8.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, İstiklal Mahkemeleri zabıtları ve kayıtları ile ilgili çalışmalara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/10212) 667:669
- 9.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, KHK'lar ile ihraç edilen kamu görevlilerine ve kapatılan dernekler ile yayın organlarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/10234) 670:672
- 10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen açılış törenlerine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10365) 673:674
- 11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, marketlerde bir kuruş tutarındaki para üstlerinin iade edilmemesine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10367) 675:676
- 12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, mermer ihracatına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10368) 677:678

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak yedi oturum yaptı.

Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu, Hatay ilinin sorunlarına,

Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu, Türkiye'nin istiklali, istikbali ve istikrarı için cumhurbaşkanlığı sisteminin önemine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Anayasa değişikliği sürecine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Hurşit Yıldırım, siyaset ve Meclis tarihinde çok önemli bir değişikliğin arifesinde olunduğuna ve bu denli önemli değişikliklerde milletin görüşünü almanın millî iradenin gereği olduğuna,

Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm, Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin Bandırma'nın 1/5.000'lik planını bir türlü yapmadığına ve Bandırma Belediyesi Cumhuriyet Halk Partili olduğu için ayrımcılık mı yapıldığını öğrenmek istediğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güler, Hükûmetten atama bekleyen öğretmenlerin atamalarının yapılmasını talep ettiğine,

Sivas Milletvekili Ali Akyıldız, kapatılan Gemerek Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı üyelerinden bazılarının icra takibi başlatılmasına,

İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar, Batı dünyasında Türkiye'ye ve AK PARTİ'ye yönelik ön yargılarıyla bilinen bazı siyasi çevrelerin ve taraflı basın yayın organlarının Anayasa değişikliği üzerinde negatif bir algı oluşturma çabası içerisinde olduklarına,

İstanbul Milletvekili Didem Engin, toplumsal barışı imha edecek, ekonomik sorunları derinleştirecek, demokrasiyi rafa kaldıracak bir Anayasa değişikliği teklifinin Meclisten geçirilmeye çalışıldığına,

Erzurum Milletvekili Orhan Deligöz, Reina saldırısını gerçekleştiren teröristi yakalayarak büyük bir başarıya imza atan İçişleri Bakanına ve Emniyet güçlerine teşekkür ettiğine ve AK PARTİ ile MHP'nin ortak teklifi olan Anayasa değişikliğine CHP'nin de destek vereceğini ümit ettiğine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Anayasa'ya aykırı, demokratik rejimi tek adam rejimine dönüştüren, hukuk dışı Anayasa değişikliği teklifinin ikinci turuna başlanacağına ve milletvekillerini bir kez daha düşünmeye davet ettiğine,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Türkiye Cumhuriyeti'nin güçler ayrılığı üzerine inşa edilmiş, çağdaş, laik ve hukukun üstünlüğüne dayalı bir rejim olduğuna ve Türkiye Cumhuriyeti'nin bu özelliklerini ortadan kaldıracak Anayasa değişikliğinin bir yıkım projesi olduğuna,

İstanbul Milletvekili Ali Şeker, tutuklu bulunan Hüsnü Mahalli'nin durumuna,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, son günlerde Türk sporundaki rekabeti centilmenlik, barış ve dostluk anlayışının dışına çıkaran olaylar yaşandığına ve Gençlik ve Spor Bakanlığının konuyla ilgilenmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci, Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü'yü ders kitaplarından çıkaran Millî Eğitim Bakanlığını kınadığına ve Anayasa değişiklik teklifinin yasalaşması hâlinde Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik, laik ve hukuk devleti olma niteliğini yitireceğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Maliye Bakanlığına at antrenörü ve Sosyal Güvenlik Kurumuna çizgi film mezonu birisinin atanmaları konusunda bir açıklama beklediğine,

Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, tutuklu 11 HDP milletvekilinin Anayasa değişikliği görüşmelerine katılamamalarının tam bir garabet olduğuna ve HDP Grubu olarak kuvvetler ayrılığını ortadan kaldıran bu sistemden yana olmalarının mümkün olmadığına,

Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı, Cumhurbaşkanlığı sistemi ve rejim değişikliği konusunda parti ayrımı yapmadan herkese seslenmek istediğine,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, aralarında Osmaniye’li Mahmut Ava’nın da bulunduğu Diyarbakır’da şehit düşen polisler Allah’tan rahmet dilediğine, Reina saldırısını gerçekleştiren teröristin yakalanması nedeniyle İçişleri Bakanını ve Emniyet mensuplarını kutladığına ve Anayasa değişikliğine, siyasi istikrar, daha fazla temsil hakkı, hızlı ve etkili bir yürütme ve yargının bağımsızlığı için “evet” dediklerine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Cumhurbaşkanının Halkların Demokratik Partisini hedef gösteren bazı ifadelerde bulunduğu, BİRLEŞİK METAL-İŞ’in grevinin millî güvenlik gerekçesiyle altmış gün ertelenmesine, yargının HDP’ye dönük siyasi soykırım operasyonlarını sürdürdüğüne ve DAİŞ’liler sabit ikametgâhtan ötürü serbest bırakılırken 63 yaşındaki kanser hastası Mehmet Ekici’nin bir basın açıklamasına katıldığı için Malazgirt’te gözaltına alınmasına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Cumhuriyet Halk Partisi olarak olağanüstü hâlin ilan edildiği, korku, endişe, kaygı ve tehditlerin egemen olduğu bir süreçte Anayasa görüşmelerini ve bir referandumu sağlıklı bulmadıklarına ve Anayasa’ya ve İç Tüzük’e uygun, tam bir gizlilik hâli içinde oylar kullanıldığı takdirde oturumların bu Meclisin millete vermesi gereken mesaja uygun olarak seyredeceğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, TOKİ’de iş güvenliği konusunda uygulanmakta olan politikaların (10/438),

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, özel idareye ait mallarının AKP’nin belediyelerine devredildiğini ancak diğer belediyelere aynı uygulamanın yapılmadığı iddialarının (10/439),

İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 22 milletvekilinin, çocuk işçilerin yaşadığı sorunların (10/440),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının,

Avrupa Parlamentosu (AP) Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından, 30-31 Ocak 2017 tarihlerinde Belçika’nın başkenti Brüksel’de düzenlenecek olan “Genişleme Bölgesinde Yerel ve Bölgesel Yönetimler ve AB Bölgesel Politikası” başlıklı parlamentolar arası konferansa katılım sağlanmasına,

Avrupa Birliği Konseyi Malta Dönem Başkanlığı tarafından, 30 Ocak-1 Şubat 2017 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de Malta Temsilciler Meclisi ve Avrupa Parlamentosu tarafından ortaklaşa olarak düzenlenecek olan "Avrupa Sömestri Konferansı" ve "Avrupa Birliği İçinde İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim" konulu parlamentolar arası konferansa katılım sağlanmasına,

İlişkin tezkereleri kabul edildi.

HDP Grubunun, 4/1/2017 tarihinde, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve arkadaşları tarafından, "10 Aralık İnsan Hakları Günü" vesilesiyle, uzun bir süredir devam eden ancak OHAL döneminde boyutları bir hayli artan mesnetsiz gözaltı, tutuklama ve sivil vatandaşların ölümlerinin neden ve sonuçlarının araştırılması, hak ihlallerinin tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3448 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 13/1/2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve arkadaşları tarafından, özgürlük ve demokrasi mücadelesine olan katkıları nedeniyle "dördüncü güç" olarak anılan medyanın daha fazla baskı altına alınmaması, basın emekçilerinin karşı karşıya kaldıkları sorunların tespit edilmesi, tutuklu ve hükümlü gazetecilerin durumlarının incelenerek basın özgürlüğünün önündeki sorunların kaldırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1023 sıra no.lu),

Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 18 Ocak 2017 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, mali olanaklar açısından diğer partilerden çok daha sıkıntılı, güvenlik güçlerinin baskısı altında, siyasi operasyonlar eşliğinde seçim çalışması yürüten ve aldıkları her oyun oy verenlerin anasının ak sütü kadar helal olduğu bir parti olduklarına,

Uşak Milletvekili Özkan Yalın, Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Mardin Milletvekili Mithat Sancar, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek), ikinci görüşmesine başlanarak 8'inci maddesine kadar kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 443),

3'üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 439),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, gizli oylamalarda bakanların vekâletle oy kullanamayacaklarına, Başkanlık Divanından ilk turda hangi bakanın kimin yerine, hangi vekâletle oy kullandığı bilgilerini ve vekâletleri almak istediklerine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, tutuklu 11 HDP milletvekilinin oy kullanma sürecine katılabilmeleri için bir çözüm bulunmasını talep ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, CHP Grubunu tüm Türkiye'yle birlikte "rejim değişikliğine karşı ayakta"yız" eylemine davet ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Anayasa değişiklik teklifinin oylamalarında pulları dışarıda atma, kabinlere girmeme, başkalarına gösterme gibi gizli oylama kurallarına uymayan durumlar yaşandığına ve Başkanlık Divanından bu konuda daha hassas olmasını rica ettiğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Anayasa değişiklik teklifinin birinci tur oylamalarının ve ikinci turda şu ana kadar yapılan 5 oylamanın İç Tüzük'ün 148'inci maddesine uygun yapıldığına ve oylamanın gizliliğini kameralarla çekim yapan Cumhuriyet Halk Partisinin ihlal ettiğine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, gizli oylamalarda sonucu etkileyecek kadar gizliliğe uyulmaması söz konusu ise ve bu ispatlanırsa iptal gerekçesi olduğuna ve Başkanlığın gizliliği sağlamakla yükümlü olduğuna,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Kürt diline, kültürüne, folkloruna dair çalışma yapanların çoğunun kamudan atıldığına ve kurumların kapatıldığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin gizli oylamalarında bakanların vekâleten oy kullanmaları ve bu vekâletnamelerin içeriğiyle ilgili tutumunun Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda bir usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunun Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine uygun olduğu kabul edildi.

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna ve Cumhurbaşkanına,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 19 Ocak 2017 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 03.56'da son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

Sema KIRCI

Balıkesir

Kâtip Üye

Emre KÖPRÜLÜ

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 76

19 Ocak 2017 Perşembe

Sözlü Soru Önergeleri

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de tarımsal sulama için kullanılan elektriğin üretim maliyetlerini artırdığı gerekçesiyle elektrik fiyatlarında indirim yapılması ve mevcut elektrik borçlarının faizlerinin silinmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/668) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kış saati uygulamasına geçilmemesi nedeniyle konutlarda elektrik ve doğal gaz tüketiminde meydana gelen artışa ve 2017 yılında kış saati uygulamasına geçilip geçilmeyeceğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/669) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesine Şekerpınarı suyunun getirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/670) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithal mamullerin satış değeri toplamının işletmenin satışa sunduğu tüm mamullerin toplam satış değerinin yüzde yirmisini aşmamasına yönelik bir düzenleme yapılmasına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/671) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, elektrik arz sıkıntısı nedeniyle organize sanayi bölgelerinde meydana gelen üretim kaybına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/672) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, belediyelerin bilimsel kazı yapabilmelerine ve bu amaçla belediyelere arkeolog ile sanat tarihçisi istihdamı için kadro verilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/673) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sürekli yaz saati uygulaması nedeniyle trafik kazalarının arttığı iddiasına ve alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/674) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KOSGEB kredilerinden kahvecilerin yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/675) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde Demirciler ve Oto Tamircileri Odası üyelerinin KOSGEB kredisinden yararlanamadığı iddiasına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/676) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Bor ilçesindeki Karma Organize Sanayi Bölgesinde "Teknoloji Park" kurulması ile ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/677) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ankara-Aksaray-Adana ve Antalya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Projelerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/678) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde Havaalanı'nın ihale tarihine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/679) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, optisyenlerin kamuda istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/680) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iş yeri denetimlerine ve iş kazalarının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/681) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde Kızılca Deresi Islah Projesi'ne ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/682) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

16.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, özel şahıslara ait tarihi ve kültürel taşınmaz varlıkların korunmasına ve yaşatılmasına yönelik bir düzenleme yapılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/683) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, özel olarak beslenmesi gereken engellilerin beslenme ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/684) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Tıp Fakültesinin eğitime başlama tarihine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/685) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2017)

19.- Mardin Milletvekili Erol Dora'nın, bireysel emeklilik sistemiyle ilgili yeni düzenlemeye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/686) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2017)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, tutuklu milletvekillerinin durumuna ve cezaevi koşullarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10728) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.12.2016)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında gözaltına alınan ve tutuklanan belediye başkanlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10729) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2017)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yazılı ve görsel basın çalışanlarına yönelik adli uygulamalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10730) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2017)

4.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, Paris'te üç Kürt kadının öldürülmesiyle ilgili Fransa'da hazırlanan iddianamede yer alan suçlamalara ve çeşitli iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10731) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.01.2017)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bir cuma hutbesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10732) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

6.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bir Milli Eğitim Bakanlığı bürokratinin beyanlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10733) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2015-2016 yıllarında yapılan telefon dinlemelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10734) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

8.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, bazı siyasi partileri ve toplumsal kesimleri terörle ilişkilendiren bir yayını nedeniyle ulusal bir gazeteyle ilgili yapılan işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10735) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

9.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, İstanbul'da bir eğlence mekanına yapılan terör saldırısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10736) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

10.- Muş Milletvekili Burcu Çelik'in, İstanbul'da bir gece kulübüne yapılan terör saldırısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10737) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

11.- Mardin Milletvekili Ali Atalan'ın, bir belediye başkanının yargılama sürecine yönelik iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10738) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

12.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, sosyal medyadaki bazı hesaplarla ilgili yapılan işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10739) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

13.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra kamudan ihraç edilen avukat, mali müşavir, muhasebeci gibi serbest meslek niteliğindeki grupların özel sektörde çalışabilmelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10740) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2017)

14.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, 15 Temmuz darbe girişimi sürecinde şehit ve gazi unvanı verilen vatandaşlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10741) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10742) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir eğitim sendikasının müfredat önerisinin içeriğiyle ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10743) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

17.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, İstanbul'daki askeri alanların ormanlık alan olarak muhafazasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/10744) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan bağlı kurumlar personeline ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Nurettin Canikli) yazılı soru önergesi (7/10745) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan bağlı kurumlar personeline ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Veysi Kaynak) yazılı soru önergesi (7/10746) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

20.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan bağlı kurumlar personeline ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/10747) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan bağlı kurumlar personeline ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Mehmet Şimşek) yazılı soru önergesi (7/10748) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan bağlı kurumlar personeline ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yıldırım Tuğrul Türkeş) yazılı soru önergesi (7/10749) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

23.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, Mersin ve Tarsus cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin soruşturulmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10750) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

24.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, cezaevlerinin fiziki koşullarına dair bir genelge iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10751) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2017)

25.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, karşılıksız çek suçunda verilen yetkisizlik kararlarından kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10752) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

26.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, sezaryenle doğum yapan bir kadının gözüaltına alınmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10753) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

27.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, tutuklu bir gazetecinin cezaevi koşullarına dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10754) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

28.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10755) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, IŞİD terör örgütüyle ilgili soruşturma ve davalar ile IŞİD üyeliği iddiasıyla yargılanan ve hüküm giyen kişilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10756) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

30.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10757) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10758) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

32.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, KOSGEB'den 50 bin TL'lik faizsiz kredi desteği alan KOBİ'lere ve bazı iddialara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10759) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10760) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

34.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, evde bakım hastalarının ihtiyaç duyduğu malzemeler için reçete sistemine geçilmesine ve elektrik faturalarında indirim taleplerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10761) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2017)

35.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, fiili hizmet süresi zammının kapsamının genişletilmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10762) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

36.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, KİT'lerdeki sözleşmeli çalışanlar arasında bulunan ücret dengesizliklerinin ve diğer eşitsizliklerin giderilmesi için yapılacak değişikliklere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10763) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10764) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

38.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir'in Kınık ilçesine bağlı Büyükoba köyünde bulunan bir maden işletmesinin işten çıkardığı işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10765) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

39.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca Adıyaman'a yönelik hizmetler için ayrılan ödeneklere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10766) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2016)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10767) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

41.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca Adıyaman'a yönelik hizmetler için ayrılan ödeneklere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10768) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2016)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10769) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca Adıyaman'a yönelik hizmetler için ayrılan ödeneklere ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10770) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2016)

44.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10771) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

45.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca Adıyaman'a yönelik hizmetler için ayrılan ödeneklere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10772) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2016)

46.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10773) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

47.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca Adıyaman'a yönelik hizmetler için ayrılan ödeneklere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10774) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2016)

48.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10775) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

49.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, 15/05/2014 tarihinden itibaren tarım arazilerinin mirasçılara devrinde ortaya çıkan mağduriyetlere ve Bakanlık tarafından resen açılan davalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10776) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

50.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Bakanlık bünyesinde faaliyet gösteren enstitülere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10777) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

51.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, Balıkesir'de devam eden hayvan hastalıklarına, önleyici ve tedavi edici çalışmalara ve kayba uğrayan hayvan sahiplerine verilecek desteğe ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10778) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

52.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10779) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

53.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10780) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

54.- İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un, Bakanlığın sosyal medya hesabından yapılan bir paylaşım ve çeşitli sosyal medya paylaşımlarına yönelik işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10781) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2017)

55.- Şanlıurfa Milletvekili Dilek Öcalan'ın, Şanlıurfa'da bir spor salonunda gözaltında bulunan kişilerle ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10782) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.01.2017)

56.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, Bakanlığın ve bazı hesapların sosyal medya paylaşımlarıyla ilgili işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10783) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.01.2017)

57.- Eskişehir Milletvekili Gaye Usluer'in, İstanbul'da bir kahvede yapılan konuşmaya yönelik adli süreçle ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10784) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

58.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, İstanbul'da bir gece kulübüne yapılan terör saldırısı sonrası yapılan sosyal medya paylaşımlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10785) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

59.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, bir televizyon programında Alevi vatandaşlara ve sivil toplum kuruluşlarına karşı tehdit içeren açıklamalarda bulunan bir kişinin soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10786) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

60.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmiz'in, Siirt'te gözaltına alınan yaşlı bir şahsa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10787) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

61.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya Büyükşehir Belediyesinin 2015 yılı mali rapor ve tablolarının gerçeği yansıtmadığına dair Sayıştay raporuna ve Belediye ile ilgili inceleme başlatılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10788) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2017)

62.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, yılbaşı gecesi İstanbul'da bir eğlence mekanına yapılan terör saldırısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10789) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2017)

63.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, satranç organizasyonları için özel güvenlik önlemleri alınmasının söz konusu olup olmadığına ve provakatif açıklamalar yapan kişilerle ilgili işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10790) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2017)

64.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, Ankara'da toplu taşıma aktarma ücretlerine yapılan zamma, aktarma ücreti almayan illere ve en pahalı ulaşımın hangi ilde olduğuna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10791) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

65.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10792) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

66.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, terör örgütlerine yapılan operasyonlarda gözaltına alınan kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10793) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

67.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10794) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10795) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

69.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10796) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

70.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, eş ve özür durumu tayin taleplerine yönelik uygulamalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10797) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2017)

71.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, 2017 yılında LYS'de kısa cevaplı sorular sorulacak olmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10798) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2017)

72.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Nevşehir'de bir okul müdürü hakkında bazı sosyal medya paylaşımları nedeniyle soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10799) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2017)

73.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, bir sendika tarafından hazırlanan rapora ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10800) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

74.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamık'ın, yurt dışı lisansüstü öğrenim bursundan yararlanan akademisyenlerin sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10801) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

75.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, engelli öğrencilerin koşullarına ve imkanlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10802) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

76.- Eskişehir Milletvekili Gaye Usluer'in, bir Milli Eğitim Bakanlığı bürokratinin açıklamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10803) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

77.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10804) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

78.- Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman'ın, okul çağında bulunan Suriyeli mültecilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10805) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

79.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Ağrı İli sınır bölgesinde yaşanan bazı olaylara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10806) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2017)

80.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10807) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

81.- Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın, IŞİD'in iki Türk askerini şehit ettiği iddia olunan videoya ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10808) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

82.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10809) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

83.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, Trabzon'da bulunan Çamburnu Tabiat Parkı'ndaki orman yangınına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10810) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

84.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamık'ın, Bakanlık bünyesinde sosyolog istihdam edilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10811) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

85.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, yapılması planlanan şehir hastanelerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10812) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

86.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, şehir hastanelerinin işletme usulüne ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10813) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

87.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10814) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

88.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10815) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2017)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 22 Milletvekilinin, çocuk işçiliğinin azaltılmasına yönelik politikaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/441) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.02.2016)

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 Milletvekilinin, inşaat sektöründeki iş güvenliği sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/442) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.02.2016)

3.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Cizre'de yaşandığı iddia edilen olayların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/443) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.02.2016)

19 Ocak 2017 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), Sema KIRCI (Balıkesir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Bitlis’in sorunları hakkında söz isteyen Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat’a aittir.

Buyurun Sayın Irgat. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat’ın, Bitlis ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizi izleyen değerli halkımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün değerli gazeteci Sayın Hrant Dink’in katledilişinin 10’uncu yıl dönümü. Kendisini saygıyla, rahmetle anıyorum ve Bitlisli gazeteci Ferhat Tepe, henüz 18 yaşındayken Özgür Gündem muhabirliği görevini yürütürken Bitlis’te evinden telsizli kişilerce kaçırılıp Elâzığ’da Hazar Gölü’nün kenarında 1993’te bulunmuştu ve Ape Musalar ve birçok gazetecinin bu hikâyesi, bu acılı hikâyesi, maalesef, adalet arayışı çerçevesinde hâlâ cevapsız bırakılmakta ve söz konusu davalar hâlâ adaletli bir sonuçla sonuçlanmamıştır. Ve bizler kendilerinin bıraktığı bu mücadeleye, kendilerinin özgürlük, barış adına yürüttüğü mücadeleye sahip çıkarak tekrar hepsini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Bitlis’i anlatmaya beş dakika yetmez, bunu çok iyi biliyorum. Yedi bin yıllık bir şehir ve bir dönem Osmanlı’nın ve ardından bir dönem de cumhuriyetin çok önemli siyasi merkezlerinden biri olan Bitlis’i anlatmaya süremiz yetmeyecek ama burada, kısaca, özellikle son süreçte yaşadığımız sıkıntıları sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, OHAL ilanından bu yana Bitlis’e baktığımızda, aslında 7 Hazirandan sonra başlayarak, Halkların Demokratik Partisi ve Demokratik Bölgeler Partisi, MEYA-DER, KESK ve buna bağlı birçok dernek, sendika ve parti çalışanlarımız büyük bir baskı altındadır. Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonuna bağlı 18 kişi ihraç edilmiştir, sayısız çalışan da açığa alınmıştır ve görevlerine ne zaman iade olacakları dahi belli değildir. Bunun yanında, DBP belediye başkanlarının içerisinde olduğu 6 belediyenin eş başkanları, belediye meclis üyeleri ve buna bağlı olarak üyelerimiz ve bu anlamda partimizin eş başkanları, genel sekreterleri, üyeleri, çalışanları, sempatizanları bir bütünel olarak OHAL ilanından bu yana şu an tutuklanmış ve cezaevlerine atılmışlardır. Gözaltına alındıkları dönemdeyse yaşanan hukuksuzluklar bir başka gündem olsa gerek. Mutki Belediye Eş Başkanımız evinin içerisinde, çocuklarının gözünün önünde yere yatırılarak ters kelepçe takılarak gözaltına alınmıştır. Ve Hizan Belediye Başkanımız Diyarbakır’da olduğu hâlde Hizan’daki evinin kapısı kırılarak “evde arama” adı altında ev talan edilmiştir.

Diğer taraftan, Bitlis Cezaevinde tutulan başkanlarımızdan Bitlis Eş Başkanımız Sayın Hüseyin Olan, bir gün apansız, bir hafta önce, önceden kendisine haber verilmeksizin Elâzığ Kapalı Cezaevine sürgün edilmiştir. Yani hem tutuklanmış hem sürgün edilmiştir.

Diğer taraftan, şu an Bitlis Cezaevinde Halkların Demokratik Partisinin çalışmalarını yürüten, DBP'nin çalışmalarını yürüten arkadaşlarımızın tamamı tutuklu bulunmaktadır ve bu 6 belediyemize de haksız hukuksuz bir şekilde kayyumlar atanmıştır. Bunun da gerekçesi sözde 15 Temmuz sonrası ilan edilen OHAL Yasası. Ama OHAL Yasası ve OHAL Yasası bahane edilerek yapılan bu haksız hukuksuz uygulamaların tek sebebinin bugünlerde tartıştığımız diktatörlük sisteminin getirilmeye çalışıldığı sözde Anayasa değişikliği olduğunu biz çok iyi biliyoruz.

Evet, zamanında Evliya Çelebi'nin notlarında, Seyahatname'sinde açıkça yer alan kültürün, bilimin, aydınlanmanın, felsefenin merkezi olan Bitlis bugün bir taşra, küçük bir il hâline getirilmiştir. Dışarıya sürekli göç veren ve kendi altyapısı, kültüründen uzaklaştırılmaya çalışılan bir Bitlis var karşımızda. Bitlis'te yaşatılan kültürü ta aslında 17'nci, 18'inci yüzyıllara kadar uzanarak açıklamaya çalıştığımızda ise özerk bir sistemin, hükümet tipi sistemin orada en mükemmel şekilde işletildiğini çok net bir şekilde dile getirebiliriz. Ne zamanki Osmanlı-Safevi ilişkilerinde bir noktaya varıldıysa, işte, tam o zaman Kürt beylikleri, Kürt kazanımları, Kürt özerk yaşamına da bir son verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİZGİN IRGAT (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen. Bir dakika ek süre veriyorum.

MİZGİN IRGAT (Devamla) – Evet, Bitlis tarihini, kökenlerini burada bir dakikada açıklamaya zamanımız yetmez. Ama Bitlis tarihiyle, kültürüyle en eski kentlerimizdendir. Çevre yolu, devlet hastanesi açıldı. Aslında Tatvan Devlet Hastanesi zamanında bölge hastanesi olarak açılacaktı ama devlet hastanesi olarak... İnsanlar hem de Tatvan'ın çok uzağından, Rahva soğuğundan büyük zorluklarla hastaneye yetişmek zorunda kalıyorlar.

Havaalanı meselesi, yıllardır önümüze getirilen, pişirilip sunulan mesele bir türlü aşılamamıştır ve diğer çevre yoluna baktığımızda, bir cehenneme dönen, her gün insanlarımızın hayatını kaybettiği bu yollara baktığımızda ise terk edilmiş bir Bitlis'ten bahsediyoruz. Oysaki Bitlis, kültürüyle, geçmişiyile, tarihiyle, duruşuyla bu ülkenin en önemli merkezlerinden bir yer iken asgari müşterekte bir hizmet almakta ve burada, güvenlikçi politikalarla, askerî politikalarla, TOMA'larla ve her gün yasaklanan yayla yasaklarıyla, göçaltılarla söz konusu Bitlis yönetilmeye çalışılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Irgat, teşekkür ederim.

MİZGİN IRGAT (Devamla) – Buradan yetkililere sesleniyorum: Bitlis'e ve Bitlis konumundaki illere kulak verin ve yeterli hizmeti kendilerine götürün diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Türkiye'nin genel sorunları hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Özcan Purçu'ya aittir.

Buyurun Sayın Purçu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun Türkiye'nin genel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz cevabı

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili kardeşlerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, gece gündüz burada çalışıyoruz. Meclisin maşallahı var arkadaşlar. Taşeron sorunu bitti, işsizlik bitti, dolar, euro dipte, maşallah ekonomimiz tavan yapmış, ihracatımız artmış! Maşallahımız var! Ya, niye çalışıyoruz biz burada arkadaşlar, vatandaş bizi buraya niye gönderdi ya? Ben anlamıyorum...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kanun yap diye.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ne kanunu ya? Halk yok ki içeride arkadaşlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Olur mu, birinci görevimiz kanun yapmak Özcan Bey.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Halk yok, halk.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Darbe anayasasını değiştir diye gönderdi.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Halkın temsilcisi de sensin. Buradaki halkın temsilcisi.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Halk şunu diyor: Başkanlık sistemi gelirse taşeron sorunu bitecek mi? Başkanlık sistemi gelirse işsizlik bitecek mi? (CHP sıralarından alkışlar) Başkanlık sistemi gelirse dolar düşecek mi?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İnşallah, inşallah.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Başkanlık sistemi gelirse benzin, mazot 3 liraya, 2 liraya inecek mi? Başkanlık sistemi gelirse tarım sorunu bitecek mi?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bitecek.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Terör bitecek mi? Toplumsal sıkıntılar, kutuplaşmalar bitecek mi?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bitecek.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Arkadaşlar, bitecekse şimdi niye yapmıyorsunuz? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Şimdi niye yapmıyorsunuz, elinizde ağaç kökü mü var? Koskoca devletin bütçesi var elinizde arkadaşlar. Kusura bakmayın... Bakın, Orta Doğu’yu örnek alın. Bu ülke bizim ülkemiz, bu vatan bizim, bu halk bizim halkımız; bizden hizmet bekliyor. Orta Doğu bataklığına doğru gidiyoruz arkadaşlar. Hepsı başkanlık sistemiyle yönetiliyor, hepsinde kan var, terör var, hepsinde insanlık suçu var. Biz bunu niye örnek almıyoruz arkadaşlar?

Bak, ben ülkemizi sevdiğim için konuşuyorum. Partizanlık yapan şerefsizdir. Ben ülkem için konuşuyorum bu kürsüde şu an. Orta Doğu bataklığına bir bakın yahu, hepsi başkanlık sistemi. Bizim kişilerle de bir sorunumuz yok, hepinizi seviyorum arkadaşlar, vallahi seviyorum ama hepimizin ülkemizi sevmemiz lazım.

Bak, bu ülkede, Atatürk’ten uzaklaştıkça, cumhuriyetten uzaklaştıkça, parlamenter demokratik sistemden uzaklaştıkça Orta Doğu bataklığına sürükleniriz, bunu bilin arkadaşlar. Vallahi, bunu ülkem için konuşuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, vergiler yüzde 10 artmış. Taşeron sistemi, hani, söz verdik, çözülmedi. İşsizlik had safhada, benzin 6 lira, euro 4 liraya yakın, dolar 4 liraya yakın. Arkadaşlar, ithalatımız had safhada, üretim yapılmıyor. Ne yapıyoruz biz arkadaşlar? Vatandaş bizi niye gönderdi buraya, vatandaş niye gönderdi?

Bakın, o anayasa çalışmaları içerisinde ben halkın menfaatine bir şey görmüyorum arkadaşlar. Sadece, gerçekten, şahısla işimiz yok, geleceğimizle işimiz var çocuklarımız için. Bakıyoruz, bir kişiye bütün yetkiler verilmiş. Yasama bitmiş, yargı bitmiş, ekonomi bitmiş. Üzerimizde akbalar geziyor arkadaşlar. Emperyalist ülkeler bakıyor bize akbaba gibi. Ülkemiz ne zaman çökecek, akbalar gelecek. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, ülkemiz için, birlikte, kardeşçe çalışmalıyız. Vallahi, bakın, arkadaşlar, bir an önce bu yasayı çekin. Akbabalar tünemiş ülkemizin üstüne. Terör var, ekonomimiz mahvolmuş, dolar yükseliyor. Bütün emperyalist ülkelerin, bakın, gözü bizim ülkemizin üzerinde. Onların ekmeğine yağ sürüyorsunuz arkadaşlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kıskanıyorlar, kıskanıyorlar.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Onların ekmeğine yağ sürmeyelim. Gelin, birlikte, kardeşçe, beraber çalışalım. Üzülüyorum yani şu anki duruma.

Kaç günden beri burada çalışıyoruz gece gündüz. Taşeronlar için de çalışalım gece gündüz, hadi, buyurun, gelin bakalım. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tabii, çalışıyoruz.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Hadi, gelin, taşeron sorununu bitirelim. İşsizlik had safhada, iki üniversite bitirmiş gençlerimiz sokaklarda, çalışmıyorlar, işsiz, sokaklarda geziyorlar. Hani, nerede? Gelin, sabaha kadar onlar için de çalışalım. Ben sabaha kadar çalışıyorum, zarf yırtıyorum sabaha kadar, başka bir şey yapmıyorum. Ey vatandaşım, duyun, beni gönderdin, ben sabaha kadar burada zarf yırtıyorum, gece gündüz oylama yapıyoruz burada. Gelin, işsizlik için de çalışalım. Çalışmayan namettir, gelin çalışalım hadi, gelin hadi çalışalım, gelin. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya daha geçen hafta emeklilerle ilgili kanunu durdurdunuz ya.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – İthalatımız artmış, üretim bitmiş arkadaşlar. İstatistiklere baksanıza. Bakın, bir de milletin üstüne vergi yükünü artırdınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Geçen hafta emeklilerle ilgili kanunu durdurdunuz, “hayır” oyu verdiniz, esnaf için “hayır” oyu verdiniz.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, vergileri yüzde 10 artırdınız, vatandaş mahvediyorsunuz. Öyle konuşmayın. Sonuçlara bakın, istatistiklere bakın ya, intiharlar artmış arkadaşlar. Vergiyi yine yüzde 10 artırdınız, kaç defa söylüyorum, niye yapıyorsunuz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya sicil affı için “hayır” oyu verdiniz.

BAŞKAN – Sayın Osman Aşkın Bak, lütfen.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Lütfen... Bakın ben bunu ülkemi sevdiğim için, sizleri sevdiğim için, bütün herkesi sevdiğim için söylüyorum. Ülkemiz bunları hak etmiyor arkadaşlar, lütfen kendinize gelin. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yanlış konuşuyorsun, yanlış.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ülkemiz bunları hak etmiyor. Orta Doğu bataklığını örnek alın diyorum size. Bakın, emperyalist ülkelerin ekmeğine yağ sürüyorsunuz diyorum size. Lütfen, lütfen, lütfen arkadaşlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kıskanıyorlar bizi, emperyal ülkeler bizi kıskanıyor.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Çocuklarımızın geleceği için. Çocuklarımızın Suriyeli çocuklar gibi oralarda ölmesini mi istiyorsunuz? Kadınların Suriye’de yaşadıklarını Türkiye’de de mi yaşasınlar istiyorsunuz? Onun için mi yapıyoruz bunu arkadaşlar ya, yapmayın Allah aşkına.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Türk milleti diz çökmez merak etme sen. Hep beraber biz kurtarıyoruz ülkemizi.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, çok zorlu bir süreçten geçiyoruz arkadaşlar. Herkesin aklını başına alması gereken bir süreç. Lütfen... Ben bu işte bir mantık görmüyorum, bu işin bir mantığı da yok yani.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – On dört yıldır niye yapmıyorlar?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bu işin bir mantığı yok. Arkadaşlar on beş yıldan beri ülkeyi getirdiğimiz durum belli, çok net.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Hangi yetkiniz eksikti?” de, hangi yetkiniz?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Arkadaşlar, terör var, ekonomi bunalımda, hukuk, adalet, sistem çok kötü. Eğitim yine ona keza, bu sene yine müfredat değişmiş. Ya müfredatı değiştirmediniz mi?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bütün kabahat ana muhalefetin.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha...

BAŞKAN – Bir dakika daha ekliyorum Sayın Purçu.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bütün kabahat ana muhalefetin, iyi muhalefet yapmıyor.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Sevgili kardeşlerim, bakın, bizim gidecek başka ülkemiz yok.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım, lütfen.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Yaptığınız hatalardan pişman olacaksınız. “Buraya bir Özcan Purçu çıktı, bizi uyardı.” diyeceksiniz, pişman olacaksınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – On dört yıldır niye yapmadılar?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Son kez, arkadaşlar aklımızı başımıza alalım. Bakın, barış içinde, kardeşçe, birlikte yaşayacağımız bir ortam geliştirelim, alternatif kalkınma modelleri yaratalım; aynı şekilde bilime, diğer alanlara pay ayıralım ama bunların hiçbirisi ülkemizde yok. Bakın, dün bir milletvekilimiz çıktı, AR-GE’ye, bilime ayırdığımız payları söyledi, dünyanın sonuncu sıralarındayız. Ülkemizi kalkındırmak için buraya geldik; vatandaş bizlere kendi parasından maaş ödüyor, onu hepimizin helal ettirmesi lazım.

Hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Lütfen hatanızdan geri dönün diyorum son defa.

Sağ olun Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Purçu.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ana muhalefetten memnunuz.

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Azerbaycan’da 20 Ocak (20 Yanvar) Hüzün Günü münasebetiyle söz isteyen Adana Milletvekili Necdet Ünüvar’a aittir.

Buyurun Sayın Ünüvar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Adana Milletvekili Necdet Ünüvar’ın, Azerbaycan’ın 20 Ocak (20 Yanvar) Hüzün Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Özcan Bey çok renkli bir üslupla konuşma yaptı. Ben renkli bir konuşma yapmayacağım çünkü acıdan bahsedeceğim, 20 Ocak acısından bahsedeceğim.

Değerli arkadaşlar, acılar vardır, kişi tek başına yaşar; acılar vardır, bu acıyı toplumlar yaşar; acılar vardır, o acıyı ülkeler yaşar; acılar vardır, yaşadığı acıyı sadece o ülke değil, o ülkeyi sevenler, o ülkeyle özdeşleşenler, özdeş olanlar yaşar. Yine, acılar vardır, yaşanır unutulur; acılar vardır, yaşanır ama asla unutulmaz, ince bir sızı olarak kalbinizin bir köşesinde durur, zaman zaman sizi yakıcı bir ateşle yakar.

20 Ocak böyle yakıcı bir gündür. 20 Ocak 1990 tarihinde yaşanan acı sadece Azerbaycan'ın acısı değildir, sadece Azerbaycanlılar hissetmiyor. 20 Ocak 1990'da Sovyet ordusunun tankları Bakü'ye saldırmış ve 150 civarında -çoğu Azerbaycanlı olmak üzere- orada yaşayan masum insanı katletmiştir. Dolayısıyla, biz de bu acıyı yüreğimizden derin bir şekilde hissediyoruz; zira, tek millet, iki devlet olan Türkiye ve Azerbaycan'ın sevinçleri de ortaktır, hüznleri de.

Bakü'ye giden arkadaşlarımız için ifade etmek isterim, Bakü'ye gittiğimiz zaman mutlaka şehitliği ziyaret etmişizdir. Bakü Şehitliği'nin iki bölümü vardır: Bir bölümünde 1918'de Nuri Paşa komutasındaki Kafkas İslam Ordusunda bulunan 1.300 Türk askerinin defnedildiği bir şehitlik, öbür tarafında da 20 Ocak 1990'da Sovyet saldırısı sonucu hayatını kaybeden, şehit olan Azerbaycanlı kardeşlerimizin sahip olduğu şehitlik. Dolayısıyla, biz de oradaki şehitleri anarız ve şehitleri anarken hep de şunu görürüz: İki bayrağın yani hem Türkiye hem Azerbaycan Bayrağı'nın ana renkleri kırmızıdır ve o kırmızı rengi oradaki şehitlerin kanından almıştır. Biz, o şehitleri rahmetle, minnetle anarız. Aslında, o şehitler olmasaydı, belki de bizler hem Türkiye'de hem Azerbaycan'da özgür bir ülkenin vatandaşı olarak konuşamayacaktık, sizlere hitap edemeyecektik. O 20 Ocak günü, Azerbaycanlı kardeşlerimizin dediği gibi, "Kara Ocak" (Kara Yanvar) olarak anılır ama o hadiseden kısa bir zaman sonra Azerbaycan bağımsızlığını kazanmıştır ve şu anda hepimizin gururla yâd ettiği, gururla bahsettiği bir ülke hâline gelmiştir.

20 Ocak, zalimce, zalimler tarafından yapılan bir zulümdür ama tıpkı bugün olduğu gibi Batı dünyası o zulmü görmemiştir. Görmemekle kalmamış, o zulmün kahramanlarından birisi olan, dönemin Sovyet lideri Mihail Gorbaçov'a Nobel Ödülü verme derecesine düşmüştür. Maalesef, Batı dünyası bugün de onlardan daha farklı davranmıyor. Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, bizlerin bu bilinçle geçmişte yaşanan acıları unutmamamız ve o acıları yaşatmamız gerektiği kanaatindeyim. Şüphesiz, bizler bağımsız ülke olarak ayrı coğrafyalarda bulunsak bile aynı gönül coğrafyasının iki farklı ülkesi ve tek millet, iki devlet olan ülkeler olarak birbirimizle daha fazla dayanışmamız, acılarımızı ve sevinçlerimizi de paylaşmamız gerekiyor. Bunu yaparsak ancak bizler, bize bahşedilen görevleri yapmış, yerine getirmiş oluruz.

Ben bu vesileyle 20 Yanvar Hüzün Günü'nde Azerbaycan halkının üzüntülerini paylaşıyor, bu katliamda hayatını kaybeden kardeşlerimize Yüce Allah'tan rahmet diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ünüvar.

Sayın milletvekilleri, Hükûmet adına Millî Eğitim Bakanı Sayın İsmet Yılmaz 59/1'e göre cevap vermek istiyor.

Buyurun Sayın Yılmaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hangi konuşmaya cevap verecek?

BAŞKAN – 59/1.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu biliyorum da hangi konuşmaya cevap veriyor?

BAŞKAN – Müfredatla ilgili.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Biraz önce Sayın Purçu "Müfredat hem de Atatürkçülükten uzaklaşıyor." diyerek müfredattan da bahsetti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ha, anladım.

Sayın Başkan, memnun olduk. Bu konuda gruplara da söz vereceksiniz o zaman.

BAŞKAN – Hayır, o 59/2.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama Sayın Başkan...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Efendim, yirmi dakika söz verme hakkı var Hükûmete. 59/2'ye göre verebilir...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, verebilir tabii.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama gruplara da verecek sonra bu konuda.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Olur mu? Ne alakası var canım?

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Gruplarla alakası yok, Hükûmet almadı sözü. Önce siz konuştunuz, onun üzerine konuşuyor.

BAŞKAN – Sayın Özel, o 59/2.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, bir müsaade eder misiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bakın, ben bir anlatayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii, dinliyorum.

BAŞKAN – 59/1'e göre Sayın Bakana söz verdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet.

BAŞKAN – Sizin söylediğiniz 59/2.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, tamam...

BAŞKAN – Evet, İç Tüzük'ü okuyun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, 59/1'de milletvekillerinin yaptığı gündem dışı konuşmalara Sayın Bakan cevap verebilir.

BAŞKAN – Buna göre verdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu sordum, hangisini...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Özgür Bey, kaç dakika?

BAŞKAN – Yirmi dakika.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakanım, yirmi dakika, yirmi, itiraz yok.

BAŞKAN – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şudur sıkıntı: Bizim bugün gündem dışılardan bir tanesi müfredat değildi, olsaydı bu işlerdi. Sayın Bakanın bu konuşmayı yapması çok doğrudur ama 59/2'ye göre almalıdır sözü.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 59/1.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 59/1, bir milletvekilinin gündem dışı dile getirdiği konuya cevaptır.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Müfredatı dile getirdi Özgür.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün gündem dışılarda müfredat yoksa 1 işlemez, 2 işler. 2 işlerse gruplara da makul sürede söz verilir.

BAŞKAN – Sayın Özel, 59/1'e göre cevap verdim.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – 59/1’e göre talep ediyor efendim, 59/1’e göre talep ediyor iktidar.

BAŞKAN - Çünkü biraz önce Purçu konuşmasında bu konudan bahsetti.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Cevap hakkını kullanıyor.

BAŞKAN – İlla gündem dışı konuşmaların...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın...

BAŞKAN – Müsaade edin, ben konuşayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii. Ben de bir söz alayım.

BAŞKAN – 59/1’in işletilmesi için, Hükûmet yetkilisinin veya temsilcisinin o konuda, gündem dışı konuşmalarda bahsedilen konuyla bağlantısı olma zorunluluğu yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var efendim, var.

Bir söz rica ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel, müsaade edin, ben anlatayım söyleyeceğimi.

İkinci fıkra, “olağanüstü acele hâllerde” bölümüne giriyor. Şu anda olağanüstü acele bir hâl yok. Dolayısıyla 59/1’e göre Bakana söz verdim ama Sayın Bakan yirmi dakikayı kullanmayacaktı ayrıca, onu da biliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sorun değil. Ben de söz rica ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, size üç dakika yeter mi?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Konu değil Bakanın konuşmasından mutlu oluruz ama İç Tüzük’e göre konuşması lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ben yerinden söz veriyorum...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – On dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, ben kısa bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel, ben, yerinden Sayın Bakana söz verdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, tamam.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım, yani problem, bu konuda bilgi alınmak isteniyor mu, açıklama isteniyor mu istenmiyor mu?

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Değerli Başkanım, kürsüden yapısın efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Eğer istenmiyorsa, inanın, benim öyle konuşma gibi bir talebim yok.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Tüzük’e uyması isteniyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ama bir kimse “Ya, müfredatta, işte değişiklik yapılıyor, sıkıntı oluyor, Atatürkçülükten uzaklaştırılıyor.” deyince, bunun doğru olmadığını söyleyebilmem gerekir diye düşünüyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Yok, hiç gerek yok, biz zaten ikna olduk, her türlü şeyi biliyoruz.” derlerse almak da istemem. Yani onun için...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anlatın Sayın Bakan, memnun oluruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kürsüden olabilir.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Başkanım, kürsüden kullanmak istiyor Sayın Bakanımız.

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz kürsüye buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 59/1’e göre efendim, 59/1’e göre...

BAŞKAN – Siz kürsüye buyurun lütfen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 59/2’ye göre, tamam.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 59/1’e göre.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2’ye, 2’ye, 59/2’ye göre efendim, 1 olmaz.

BAŞKAN – Size, 59/1’e göre söz verdim.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 59/1, evet.

Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 1 olmaz...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 1 efendim. Nasıl olmaz ya? Okusana.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - 2 efendim, 2.

BAŞKAN – Siz mi karar vereceksiniz Sayın Özel buna? Anlamadım gitti ben bu işi.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, burayı siz mi yönetiyorsunuz, Özgür Bey mi yönetiyor?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet ya.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

2.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu’nun Türkiye’nin genel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz cevabı (Devam)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkan, biraz önce konuşan sayın hatibimiz “Müfredatta değişiklik yapıldı, Atatürk’ten uzaklaşıldı.” şeklinde bir açıklamada bulundu.

BAŞKAN – Evet.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet. Tutanaklara bakın.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – 59/1’e göre buna cevap vermek için söz almış bulunmaktayım. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – O kadar. Özcan Bey ne demiş...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Sayın Başkanım, ne Atatürkçülükten uzaklaşma gibi bir çalışmamız var ne de böyle bir değerlendirmeyi hak edecek bir çalışmamız var. Eğer müsaade verirseniz, bu iddiaların veya bu görüşlerin dayanağının olmadığını da yüce heyetinize açıklamak isterim.

Müfredat değişikliği yapılıyor, niçin yapılıyor? Müfredat da yaşayan bir olgu gibidir. Öğretim programları, bireysel, toplumsal, ekonomik ve bilimsel alanlarda yaşanmakta olan değişim ve gelişime bağlı olarak belirli aralıklarla güncellenir. Bazıları bunun beş yılda bir yapıldığını söyler. Bizim bir önceki müfredat değişmesi 2007 yılında oldu, on yıla geldi.

Canlılar için de değişim, canlılığın devamı için esas unsurdur. Organizma canlılığını, değişime, yenilenmeye borçludur, aynen, tomurcuk vermeyen ağacın odun olması gibi.

Biliyorsunuz burada Kızılaya bir kan kampanyası başlatılmıştı, pek çok vekilimiz kan verdi. Kan, plazma, akyuvar, alyuvar ve trombositlerden oluşur. Kanın hayat verme özelliği, sürekli değişim içinde olmasından kaynaklanır. Kanın plazma kısmı kırk sekiz saatte bir kendini yeniler. Kanın kırmızı hücreleri olan alyuvarlar ortalama yüz yirmi günde kendisini yeniler. Kan pulcukları olarak bilinen trombositler ise ortalama yedi-on günde kendisini yeniler. Kanın beyaz hücreleri olan akyuvarlar ise on ila yirmi bir günde kendisini yeniler. Fizyolojik sınırlarda hücre yenilenmeleri gerçekleşmediğinde ise ortaya çıkan tabloya “kanser” denmektedir. Değişmeyen tek şey, herkes bilir ki sayın vekiller, değişimin kendisidir.

Bireyin var olan deneyimlerini dikkate alan, yaşama etkin katılımını, doğru karar vermesini, sorun çözmesini destekleyici ve geliştirici bir bakış doğrultusunda öğrenci merkezli bir yaklaşımı öne çıkarmaya çalışıyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Değişim geriye değil, ileriye olacak Sayın Bakan, çağdaş değişim yapacaksınız.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, dinleyelim lütfen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Dolayısıyla, bu müfredatta Atatürk’ün üstün askerlik yetenekleri ve devlet adamlığı ve inkılapçı niteliklerini öğrenerek öğrencilerimizin onun kişilik özelliklerini örnek almasını istiyoruz. Atatürk’ün önderliğinde gerçekleştirilen Türk inkılabının anlamını ve önemini kavramasını istiyoruz. Türk inkılabının büyük güçlüklerle rağmen gerçekleştirildiğini kavramasını istiyoruz. Atatürk ilke ve inkılaplarının Türkiye Cumhuriyeti’nin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavramasını, laik, demokratik, ulusal ve çağdaş değerleri yaşatmaya istekli olmasını istiyoruz. Atatürk’ün dünya görüşünü ve düşüncelerini benimseyerek Atatürkçü düşünce sisteminin bir savunucusu olmasını istiyoruz.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Madem istiyorsunuz niye müfredattan çıkarıyorsunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Günümüzün sorunlarına Atatürkçü bir yaklaşımla çözümler üretmesini sağlayacak ve kendisini hazırlayacak bilgi, beceri, değer ve tutumlar kazanmasını istiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Niye yok ediyorsunuz o zaman? Neden yok ediyorsunuz? Doğruları söyleyin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Atatürk ilke ve inkılaplarını benimsetmek istiyoruz.

Sayın vekillerim, biz bir taslak sunuyoruz, demokratik şeyde ortak aklı bulmaya çalışıyoruz.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Böyle taslak olur mu? Atatürk’ün olmadığı bir taslak olur mu? Böyle taslak mı olur?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – İstiyoruz ki bu müfredatla ilgili taslak, her kimin ne bilgisi varsa... Daha bunu kitap hâline çevirmedik, öğrencilerimizin önüne bunu kitap olarak derslerde vermedik.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Gelsin, öyle konuşalım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Taslakta, ne bilginiz varsa, ne eksik görüyorsanız lütfen bize bildirin, biz bunları tamamlayalım diyoruz.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Bilim eksik, bilim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Değişimi çağdaş yapın, geriye doğru gitmeyin, ileriye doğru gidin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Atatürk’ün “Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli kültürdür.” sözünün gereği olarak Türkiye Cumhuriyeti inkılap tarihi ve Atatürkçülük dersi sadece siyasi, askerî ve diplomatik olaylarla sınırlandırılmamalı; bunların yanı sıra, derste sosyal ve kültürel konulara da özellikle vurgu yapılmasını istiyoruz. Atatürk’ün kişilik özellikleri, vatan ve millet sevgisi, idealist oluşu... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo, bu işte ya! Bunu öğretmediler bize.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – ...mantıklı ve gerçekçi oluşu, sabır ve disiplin anlayışı, ileri görüşlülüğü, açık sözlülüğü, çok yönlülüğü, öğreticilik yönü, sanatseverliği, yöneticiliği, yenilikçi düşüncesi, önder oluşu, kararlı ve mücadeleci oluşu, planlı çalışması, inkılapçılığı, birleştirici ve bütünleştirici oluşu, insan sevgisi ünitelerinde, uygun yerde işlenilmesini istiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İnşallah siz de öğrenirsiniz bunları Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Atatürk ilke ve inkılaplarının öğrenilmesinde ezberci anlayıştan ziyade, ilke ve inkılaplarıyla birbiriyle ilişkilendirilmesini ve örnekle de zenginleşmesini istiyoruz. Öğretmen ve öğrencilerin çağdaş, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri konusunda onlara rol model, yol gösterici olmalarını istiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İnşallah siz de öğrenirsiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Nutuk’u, arşiv belgelerini ve somut tarihî miras öğelerini kullanmasını istiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sadece sıkıştığınızda resmini asıyorsunuz.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ya, niye rahatsız oluyorsunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Ve derslerde ünite başlıkları olarak “Bir kahraman doğuyor”, “Bağımsızlık yolunda atılan adımlar”, “Millî bir destin”, “Ya istiklal ya ölüm”, “Atatürkçülük ve çağdaşlaşan Türkiye”, “Demokratikleşme çabaları”, “Atatürk dönemi Türk dış politikası”, “Atatürk’ün ölümü ve sonrası”, “Mustafa Kemal’in cephelerdeki görevleri ve başarıları”, “Kişilik özellikleri ve ilişkileri”ni işlemek istiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Keşke örnek alsaydınız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Mustafa Kemal Atatürk “En büyük eserim cumhuriyet.” diyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer siz cumhuriyeti güçlendirmişseniz Atatürk’ün yolundasınız. Eğer cumhuriyeti zayıflatıyorsanız Atatürk’ün yolundan uzaklaşmışsınız demektir.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Siz yok ediyorsunuz, cumhuriyeti yok etmeye çalışıyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Kuvayımillîye’nin oluşumunu, millî cemiyetlerin ve millî varlığa düşman cemiyetleri analiz eder, Mustafa Kemal’in Samsun’a çıkışı, Havza Genelgesi, Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri ve Amasya görüşmelerine yer verilir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Atatürk diktatörlük mü istiyordu bu ülkede?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Biz öyle bir şey söylemedik.

Yine, ulusal egemenlik, tam bağımsızlık ilkeleri ve vatanın bütünlüğü esasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışı ve Misakımillî'nin kabulü arasında köprü kurulmasını istiyoruz. Batı cephesinde Kuvayımilliye birliklerinin faaliyetlerinin ve düzenli ordu kurulma sürecinin analiz edilmesini istiyoruz. Birinci ve İkinci Dünya Savaşları ile Kütahya ve Eskişehir Savaşlarının işlenmesini istiyoruz. “Hem Birinci İnönü Savaşı’nı hem İkinci İnönü Savaşı’nı işle.” diyeceksiniz öğrencilerinize hem de bir kardeşim kalkıp “İnönü müfredattan çıkarılıyor.” diyecek. Doğru değildir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Doğru değil.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Başkanım; cumhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik, laiklik ve inkılapçılık ilkeleri kavramsal düzeyde ele alınır.

Yine, saltanatın kaldırılması, Ankara’nın başkent oluşu, cumhuriyetin ilan edilmesi, halifeliğin kaldırılması, Şeriye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması, Erkan-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması, 1924 Anayasası’nın kabulü konularına neden ve sonuçlarıyla yer verilir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hepsini geri getiriyorsunuz, geri getirmeye çalışıyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Hukuki düzenlemelerin neler olduğu, Türk Medeni Kanunu’nun aile yapısında ve kadının toplumdaki yerinde meydana getirdiği değişimler vurgulanır.

Hukuk alanındaki gelişmeler Atatürk ilişkileriyle ilişkilendirilir. Tevhid-i Tedrisat Kanunu, harf inkılabı, millet mektepleri, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu ele alınır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Önce insanları kutuplaştırmayın, insanları sevin.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sen kutbun ta kendisisin ya, bırak Allah aşkına be!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - 1933 üniversite reformundan hareketle, Atatürk’ün bilimsel gelişmeye ve kalkınmaya verdiği önem vurgulanır. Atatürk’ün güzel sanatlara ve spora verdiği önem açıklanırken müzik, heykel, anıt, resim sanatlarıyla ilgili uygulamaları da örnek verilir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Operaları kapatıyorsunuz...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Tiyatro kalmadı, tiyatro.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılaplar ve gelişmeler Atatürk ilkeleriyle ilişkilendirilir. Atatürkçü düşünce sisteminden yola çıkarak Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan temel esasların açıklanmasını istiyoruz. Türk milletini çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkarma, millî birlik ve beraberliğin ülke bütünlüğü çerçevesinde işlenmesini istiyoruz. Atatürk ilke ve inkılaplarına sahip çıkma ve sürekliliğini sağlama konusunda sorumluluk almasını istiyoruz. Atatürk dönemindeki demokratikleşme çabalarının ele alınmasını istiyoruz. Cumhuriyet Halk Fırkası, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Serbest Cumhuriyet Fırkası işlenerek Atatürk’ün demokratikleşme çabalarına örnek verilmesini istiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Keşke.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Atatürk’ün Gençliğe Hitabe’sinden hareketle, cumhuriyetin korunması ve sürekliliğinin sağlanmasında gençliğe verilen görev ve sorumlulukların vurgulanmasını istiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Lozan Barış Anlaşması'nın Türk dış politikasının gelişimine yaptığı katkıların anlatılmasını istiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Söylediklerinizin tamamen tersini yapıyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Yine, Atatürk dönemi Türk dış politikasında yaşanan gelişmelerin analiz edilmesini istiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tam tersini yapıyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Yabancı okullar, dış borçlar sorunu, Musul sorunu, nüfus mübadelesi, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin ele alınmasını istiyoruz. Milletler Cemiyetine girişte izlenen politikayı, Balkan Antantı'nın ve Sadabat Paketi'nin vurgulanmasını istiyoruz.

Yine, Sayın Başkan, Atatürk'ün “En büyük eserim.” dediği Türkiye Cumhuriyeti ile bıraktığı yazılı eserlere önem verilmesini...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Onu da yıktınız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Yine, Atatürk'ün kişilik özelliklerinden çok yönlülüğü, akılcılığı, bilimselliği, çağdaşlığı vurgulanır.

Sayın Başkan, yine, bir başka husus da, vaktinizi fazla almadan... “Kişiyi nasıl bilirsin?” demişler, “Kendim gibi.” demiş. Biz Türkiye Cumhuriyeti'ni güçlendiriyoruz, biz Türk milletinin değerlerine sahip çıkıyoruz.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Bir tane “dost” diyeceğiniz komşunuz kaldı mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Son iki üç dakikam...

Yine, bir başka iddia... Millî Mücadele Dönemi'nde batı cephesi işlenirken İsmet İnönü'nün cephe komutanı olarak yaptığı görevlere, Birinci ve İkinci İnönü Savaşlarındaki başarılarına kazanım gereği değinilecektir.

Yine Lozan Barış Antlaşması görüşmeleri işlenirken bu görüşmelerde İnönü başkanlığındaki heyetin aktif rol aldığına kazanım gereği değinilecektir.

İkinci Dünya Savaşı sırasında Türkiye'nin İsmet İnönü liderliğinde tarafsız bir politika izlediğine kazanım gereği değinilecektir.

Çok partili hayata İsmet İnönü döneminde ve onun gayreti doğrultusunda geçildiği kazanım gereği değerlendirilecektir.

Millî Mücadele Dönemi'nde İsmet İnönü'nün batı cephesinde düzenli ordunun kurulması noktasındaki girişimlerine ve Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı çıkan ayaklanmaları bastırmasındaki rolü ile Birinci ve İkinci İnönü Savaşlarındaki başarılarına kazanım gereği değinilecektir.

Ayrıca, İsmet İnönü'nün biyografisine de yer verilecektir.

Lozan barış görüşmelerinde, yine, cumhurbaşkanı...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sayın Bakanım, Cumhurbaşkanı olduktan sonra Başbakanlıktan ayrılmasını, parti genel başkanlığından ayrılmasını da ekleyin oraya.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Var.

Atatürk'ün ölümünden sonra İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanı seçilmesi kazanım gereği değerlendirilecektir.

Yine, İkinci Dünya Savaşı sırasında Türkiye'nin İsmet İnönü liderliğinde tarafsız bir politika izlediğine kazanım gereği değinilecektir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ağzınızdan çıkan başka, yaptığınız başka.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Ayrıca, savaş sırasında ülkemizde meydana gelen siyasi, sosyal, ve ekonomik gelişmelerin İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığı sırasında meydana geldiğine kazanım gereği değinilecektir.

Ayrıca, çok partili hayata İsmet İnönü döneminde ve onun gayreti doğrultusunda geçildiği de yine kazanım gereği değerlendirilecektir.

Yine, İnönü'nün Türkiye'de kurulan birçok koalisyon hükûmetlerine başkanlık yaptığına da yine kazanım gereği değerlendirilecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, aziz milletvekilleri...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Cumhurbaşkanlığında parti genel başkanlığından ayrıldığını da yazın Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Hiç şüphenez olmasın. Bakın, buraya kadarkiler, eğer vaktim... Sayın Başkan süre verdi ama milletvekillerimizin de rahatsızlığını görerek kısa kesmek istiyorum. Yoksa, burada inanın ki değinmek istediğim daha çok konu vardı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Değinin Sayın Bakan, değinin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – İlkokuldan başlayarak, ilkokuldan eğer... İlkokul 1'inci sınıfa gidenler harfleri ancak tanır, sesleri doğru şekilde çıkarması istenir. Bunlarda, Atatürk'ün hayatını bilmesi, görsel ve işitsel materyalle Atatürk'ün sadece doğum yeri, ana ve babasının adı, ölüm yeri ve Anıtkabir üzerinde durulur, millî gün ve bayramlara katılmaya istekli hâle getirilir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hepsini yok ettiniz, millî bayramlarımızı yok ettiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı, 30 Ağustos Zafer Bayramı; bunların önemi üzerinde durulur.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Millî bayramlar kutlanmıyor ki?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – İlkokul 2'nci sınıfa giden çocuğun yaşadığı evin adresini ancak bileceği düşünüyor. Şimdi, bu öğrencimizde, Atatürk'ün çocukluğunu araştırması, Atatürk'ün başarılı bir öğrenci olması, ailesine değer vermesi ve çocukluk anıları üzerinde durulur, millî gün ve bayramların önemini kavrar. 3'üncü sınıfta Atatürk'ün kişilik özelliklerini araştırır, Atatürk'ün arkadaşlarıyla iş birliği içinde çalışması, başkalarının görüşlerine değer vermesi, kararlılık, akıl yürütme, inandırıcılık ve insan sevgisi özellikleri üzerinde durulur; Nene Hatun'a da bu bölümde değinilir.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Boyun eğmeyen bir adam olduğunu da ilave edin oraya.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Yine, sosyal bilgilerde öğretim programının genel amaçları olarak Atatürk ilke ve inkılaplarının Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavrayıp demokratik, laik, millî ve çağdaş değerleri yaşatmaya istekli olmaları...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Atatürk'le derdiniz ne, bunu söyleyin Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Gözünü kapatana ışığı gösterebilmek mümkün değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Çocukları sübyan okullarına teslim ettiniz.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Ensar Vakfında tecavüze uğruyor çocuklar, tecavüze.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – İnsan hakları, ulusal egemenlik, demokrasi, laiklik, cumhuriyet kavramlarının tarihsel süreçleri ve günümüz Türkiye’sindeki etkilerini kavrayarak yaşamını demokratik kurallara göre düzenlemesini isteyeceğiz.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Çocuklar tecavüze uğruyor yurtlarda, tecavüze.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – 4’üncü sınıf kazanımında, Millî Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Millî Mücadele’nin önemini kavrar.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Çocuklara yurt yapmadınız, Adana’da çocuklar yandı.

BAŞKAN – Sayın Yedekci, dinleyeceğiz, şu anda dinliyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Yine, ülkesinin bağımsızlığı ile bireyin özgürlüğünün ilişkisini ve kendisinin bu konudaki rolünü tanımlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışı ile ulusal egemenliği ilişkilendirir. Millî egemenlik ve bağımsızlık sembollerine değer verir. Uygulama ve eserlerinden yola çıkarak Atatürk’ün akılcılığa ve bilime verdiği önem konusuna değinilir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ne zaman oya ihtiyacınız olsa Atatürk’e sarılıyorsunuz. Ne zaman millete ihtiyacınız olsa Atatürk’e sığınıyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Türk tarihinden, güncel örneklerden yola çıkarak kadının toplumsal hayattaki değerini savunur. Pozitif ayrımcılık, ekonomik, siyasi ve toplumsal temsil gibi olumlu, kadına şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı gibi olumsuz konular üzerinde durulur.

Türk cumhuriyetleri, komşu ve diğer ülkelerle olan kültürel, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkilerimiz Atatürk’ten itibaren millî dış politika anlayışı içinde ele alınır.

7’nci sınıfta, İstiklal Savaşı’nda Darüşşafakalı öğrencilerin telgrafçılık eğitimlerini oynadığı rol örnek olarak verilir. Atatürk’ün iletişime verdiği öneme kanıtlar gösterilir. Özgür düşüncenin bilimsel gelişmelere katkısı tartışılır. Atatürk’ün Türk demokrasisinin gelişimine katkısı açıklanır.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Dünya demokrasisine.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Kongreler, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılması, cumhuriyetin ilanı, çok partili hayata geçiş denemeleri ele alınır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel nitelikleri toplumsal hayattaki uygulamalarla ilişkilendirilir. Demokrasinin uygulama süreçlerinde karşılaşılan sorunlar tartışılır. Bir yaşam biçimi olarak demokratik tutum benimsenir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tek adam rejimine...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Dokunmayın cumhuriyete.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Cumhuriyet bizim ya! Allah Allah!

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Osman batırmaya mı uğraşıyorsunuz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Türkiye Cumhuriyeti bizim, bu ülkenin, bu milletin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Yine, Türkçe dersi öğretim programında 1’inci sınıf, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, hepsinde Millî Mücadele ve Atatürk, Millî Mücadele, kahramanlık, cesaret, fedakârlık, vatanseverlik konuları işlenir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kâğıt üzerinde kalıyor, kâğıt üzerinde. Uygulamada yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Müzik dersinde Âşık Veysel, Mahzuni Şerif, Neşet Ertaş'ın bu kültürün temsilcileri olduğu öğretilir ve Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşleri... Yine, Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine önemli gün ve haftalarda katılması istenir. Atatürk'le ilgili şarkılar dinletirilir. Yine Atatürk'ü anlatan, düzeyine uygun şarkı, türkü ve marşları anlamına uygun olarak dinler.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Çelenk koydurtmadılar Atatürk'ün büstüne 23 Nisanda. 23 Nisanı kutlatmak istemediniz. Törenler yasak.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Rize'de biz kutluyoruz. Ne yasağı?

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Törenler yasak.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben kutluyorum. Siz de gelin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine katılır. Tekrarları söylemek istemiyorum.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sayın Bakan, egemenliği Meclise verdiğini de geçer misiniz oraya?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, yine, Atatürk'ün müziğe verdiği önem ve Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin geliştirilmesine verdiği önem açıklanır. Atatürk'ün anılarından bölümler canlandırılır. Yeni müzik kurumlarının açılmasındaki -opera ve bale olmak üzere- yeni müzik sanatçılarının yetiştirilmesindeki önderliği örneklerle açıklanır; müziğe verdiği önem.

Yine, sosyal bilimlerde de -belki tekrar olacak ama- Atatürk ilke ve inkılapları olur.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ülkenin sanatçılarını içeri attınız, bilim insanlarını içeri attınız. Bu mu sizin Atatürk anlayışınız? İnsanlar sanat yapamıyorlar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Vehim, vehim, vehimlerinizden bahsediyorsunuz, gerçek diye söylüyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Gerçeklerden bahsediyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Bir vehim, 1 sefer, 2 sefer, 3 sefer, 5 sefer tekrarlınsa da bu vehim olmaktan çıkmaz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Fazıl Say'a siz eziyet ettiniz. İnsanlar sanat yapamıyorlar artık.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - 5'inci sınıfta millî egemenlik ve bağımsızlık sembollerine değer verilir. Yine, kadının toplumsal hayattaki değeri savunulur, pozitif ayrımcılık savunulur, kadına şiddet ve cinsel ayrımcılığa karşı -5'inci sınıftakilere- olumsuz konular üzerinde durulur, millî dış politika ele alınır, Atatürk'ün demokratikleşmeye olan katkıları anlatılır.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Yüzde 794 arttı, çocuklara tecavüz arttı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Muhterem Başkanım, biz şunu söylüyoruz: Bunlar taslak program. Ola ki burada daha saymadıklarım varsa sizlerden öneri bekliyorum, sizlerden katkı bekliyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Şimdi oldu, taslak programsa tamam. Gerçek programı söyleyin bize, gerçek programı!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Dolayısıyla, 10 Şubata kadar bu katkısı, bu öneriyi verin. Genelde şöyle söylenir: Ya şimdi söyle ya sus. Biz onu da söylemiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Taslak programmış, anladık, şimdi oturdu işte!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Söylemekte, katkı vermekte hepimiz her zaman açığız, biz de açığız. Biz her gün yeni bir şey öğreniyoruz. Eğer öğrenmeye kapanırsak bilin ki mutlaka Türkiye Cumhuriyeti işte o zaman geriye gider.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayenizde geriye gitti Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Biz bilimsel gerçekliğe açığız, her gün yeni bir şey öğreniyoruz ve yeniliklere de açığız.

Mevlâna'nın sözü var ya: “Yeni bir şey söylemek lazım. Dünle ilgili her ne varsa dünle gitti cancağızım. Bugün yeni bir şeyler söylemek...” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Diktatör mü yetiştirmek lazım Sayın Bakan?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Biz de yeni şeyler söylemek istiyoruz. Katkı veren arkadaşlarım olursa da evlatlarımız adına teşekkür ediyorum.

Bu ülke 80 milyon. Hiç kimse bu ülkenin tek başına sahibi değildir, 80 milyon birlikte sahibidir. Benim ne kadar hakkım varsa Celal Bey'in de o kadar hakkı var, aynı zamanda Özgür Bey'in de o kadar hakkı var.

Dolayısıyla, anayasal cumhuriyette, eşit vatandaşlıkta bir aradayız, birlikte yaşayacağız. Sizlerin değeri, hepimizin ortak değeridir. Ayrımcılık gayrimcılık yoktur.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Eşit vatandaşlığı bitirdiniz, mülakatta yandaşlarınızı işe aldınız. Bu mu eşit vatandaşlık?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Biz, 15 Temmuzda bu birlik ve beraberliği gösterdik. Bir olunca, beraber olunca, nasıl ki Kurtuluş Savaşı'nda olduğumuz gibi, yedi düvele karşı koyduğumuz gibi önümüzde çok büyük sıkıntılar olmasına rağmen, yine önümüzdeki dönemde de çok büyük başarılarla hep birlikte imza atacağız, güzel günler göreceğiz.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Sayın Bakan, en azından...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Önümüzde daha güzel günleri göreceğiz, daha güzel sözleri hep beraber söyleyeceğiz. Henüz o söylemediğimiz sözleri yine, önümüzdeki gelecek dönemde söyleyeceğiz diyor...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Bu günleri aratacaksanız o zaman Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Sayın Başkan, öncelikle zatialinize ve yüce heyetinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Sayın Bakan, bir müfredat şûrasına var mısınız? Kaptıkaçtı olacak bu, bir müfredat şûrasına var mısınız? Bir müfredat şûrası yapalım.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan, iyi ki az konuştunuz!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, günlerdir bu kürsüden, hazırlanan müfredatta ve tartışmaya açılan müfredatta, önerilerin beklendiği müfredatta Atatürk'ten ve cumhuriyetin ilkelerinden uzaklaşıldığı konusunda beyanlar var. Biraz önce de Sayın Özcan Purçu'nun, tutanaktan okuyorum “Atatürk'ten uzaklaştıkça, cumhuriyetten uzaklaştıkça, parlamenter demokratik sistemden uzaklaştıkça” diye başlayan bir cümlesi var. Sayın Bakan burada bütün bu konuşmalara ve Sayın Özcan Purçu'nun bu konuşmasına da gönderme yaparak 59/(1)'e göre benden, açıklama ve cevap hakkını kullanmak istedi.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Çok kısa sürede hazırlanmış, kutluyorum Bakanı(!)

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Çok kısa sürede...

BAŞKAN – Ben de kendisine 59/(1)’e göre söz verdim. İç Tüzük’ün 60’ıncı maddesinin son fıkrasına göre de bu söz süresi yirmi dakikadır. Sayın Bakan bunu kullandı, açıklama yaptı, hepimizi aydınlattı. Ben bir kez daha kendisine teşekkür ediyorum. Burada bu konunun tartışmasını ve spekülasyonunu yapacağımıza, hep birlikte, 10 Şubata kadar Sayın Bakanlığa önerilerimizi hazırlarsak daha katkılı, daha iyi bir çalışma olur diye düşünüyorum.

Sayın Özel’e söz veriyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – En önemli önerimiz, derhâl istifa etsin!

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sayın Başkan, bugüne kadar bir sürü öneri sunduk Anayasa’yla ilgili, kim cevap verdi?

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

Bir dakika, yerinizden.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’ın konuşmasının İç Tüzük’ün 59’uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre değerlendirilerek gruplara söz hakkı tanınmasına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, Türkiye’nin gündeminde bu müfredat değişikliği var. Sayın Bakanın bu konu hakkında gelip Meclise bilgi vermesi bizim de destekleyeceğimiz son derece doğru bir davranış. Anlaşıyor ki Sayın Bakanın yirmi dakikalık bir hazırlığı var, geldi onu yaptı. Bu, İç Tüzük 59/(2)’ye girer, bunu yapar. Burada da grupların, sizin takdir edeceğiniz ve on dakikayı aşmayacak söz hakkı vardır. Bu da zaten... Sayın Bakan diyor ya “Katkısı olan versin, söyleyecek sözü olan söylesin, en güzel söz henüz söylememiş olduğumuzdur.” diye ama bu hakkı siz bize vermezseniz, siz burada şu fırsatçılığı yaparsanız eğer, bakın...

BAŞKAN – Dikkatli konuşursanız, nazık konuşursanız memnun olurum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özür dilerim.

Şimdi, gündem dışı konuşmalarda çizelgede Özcan Purçu’nun karşısında “müfredat değişikliği ve Atatürk” yazsa bu hazırlık yapılır gelinir.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – O, Hükûmet adına konuşuyor ya!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Türkiye’nin sorunları...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özcan Purçu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Lütfen...

BAŞKAN - Tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özcan Purçu’nun, konuşmasında değindiği, bir sataşma olsa Bakan sataşmadan da söz alabilir ama bir hazırlık yapılmış, Türkiye’deki genel atmosfer ve bu konuyu olağanüstü bir durumdur gündem dışı söz istiyorum denir, bundan doğal bir şey yok. Ama, burada sizin yaptığınız buluttan nem kapıp birinci fıkraya sokup kendiniz konuşacaksınız grupları konuşturmayacaksınız. Bu hak değil, bu İç Tüzük değil, bu vicdan değil, bu hukuk değil.

Takdir edersiniz, gruplara dörder dakika söz verdiniz, beşer dakika... Onu tartışmam ama burada hazırlan gel... Ne dedi? ‘Atatürk’ dedi, bana da Atatürk eleştirisi var. Özcan Bey “Millî Eğitim” demedi...

BAŞKAN – Biraz daha nazik olmaya davet ediyorum sizi Sayın Özel, lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özcan Bey “müfredat” demedi...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dedi...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Dedi, tutanaklara bak.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Dedi, müfredatı da söyledi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Atatürk’ten uzaklaşma” derken son günlerdeki başkanlık tartışmasını söyledi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, hayır, tutanaklara bak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama, dememiş yahu!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Dedi, tutanaklara bak! Dedi, dinledik.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Biz de buradayız, dinledik biz de.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Dedi, dinledik. Biz de dinledik.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dedi, biz de burada duyduk.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bakın...

BAŞKAN – Sayın Özel, şimdi, bakın...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tutanaklara bakın, dedi. Biz de dinledik.

BAŞKAN - ...gerginlik yaratmaya gerek yok. Benim yorumum 59/(1)’e göre söz vermektir. Siz, bunu bu tartışma ekseninden çıkartıp “Biz de biraz konuşmak istiyoruz.” Deseniz, ben size söz verirdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır...

BAŞKAN – Ama bu 59/(1)’e göre verilmiş bir sözdür. Başkanlığın takdiri budur. Bu durum karşısında ya usul tartışması açarsınız...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman usul tartışması açın.

BAŞKAN – ...ya da belli bir miktarda gruplara söz vereceğim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Gruplara söz verin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, gruplara...

BAŞKAN – Müsaade edin benim biraz takdir yetkim olsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olsun.

BAŞKAN – Güne yeni başladık. Konuşmak istiyorsanız size makul bir süre verebilirim ama gündemimiz bu değil.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Onar dakika söz verin.

BAŞKAN – Sayın Bakan çok güzel bir açıklama yaptı. Bu açıklamayla birlikte son günlerde hepimizin kafasında, çoğumuzun kafasında soru işareti olan konulara açıklık getirdi, önerilerinizi beklediklerini belirtti. Bu durumda yapılacak şey, Sayın Bakana teşekkür etmektir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, doğrusu...

BAŞKAN – Kısır tartışmalarla, kısır şeklen tartışmalarla bu açıklamaları heba etmeyin...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Söz verin o zaman.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, gruplara makul birer süre söz verirsiniz...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Onar dakika da gruplara verin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...biz de bu konuda görüşlerimizi söylersek zaten maksat hasıl olur. Sayın Bakan da dediği gibi, duymak istediği katkıları, eleştirileri not eder.

BAŞKAN – Böyle başlasaydınız söze, elbette ki verirdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim kastım bu.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ama siz söze böyle başlamadınız, benim takdir yetkimi tartıştınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika... Çözeceğiz şimdi.

Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, kimin ne konuşacağına karar verecek olan burada milletvekilleri değil. Şimdi, hepimiz Parlamento'yu takip ediyoruz. Sayın Bakan gündem dışı konuşmaya cevaben söz aldı, 59/(1)'dir bunun da ilgili maddesi. Bakan bununla alakalı konuşma yapmadı arkadaşlar. Sizin, Bakanın konuşmasını belirleme yetkiniz yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Onlar aşıldı ya, neyse, onlar aşıldı.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Söz aldıktan sonra, o konuşmayı kendisi belirler. “Bu 59/(2)’ye girer, biz böyle yorumluyoruz.” Sizin yorumunuza göre burada işlem yapamayız. Açık ve net şekilde Tüzük yazılmış. “Şeklen böyle ama esasen öyle değil.” Burada şeklen veya esasen ayrımı yapmamış. Burası net şekilde belirlenmiş vaziyette.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bu açıdan, lütfen, gündemimize devam edelim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, şimdi, ben Sayın Bakanın konuşmasının içeriğiyle alakalı bir şey söylemiyorum, niyetiyle alakalı hiçbir şey söylemiyorum çünkü bunu, niyeti sorgulayacak değiliz biz ancak bakın, şu belli tartışmaların açılmasıyla alakalı olarak -dün de yaşadığımız için söylüyorum- bazen bunun başlatılıp başlatılmaması hususunda kaybedilen süre belki de başlaması durumunda kullanılacak süreden daha fazla zamanımızı alıyor. Burada amacımız, gerçekten Meclis gündemini meşgul etmek, gereksiz zaman kaybettirmek değildir.

BAŞKAN – Böyle bir düşüncem yok zaten Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ama şunu siz de çok iyi biliyorsunuz, hepimiz de iyi biliyoruz: Sayın Bakanın konuşması gerekliydi ama İç Tüzük 59'un birinci fıkrası değildi çünkü 3 kişiye beşer dakika süre verdiniz. Siz -bu on dakika olmayabilir- makul bir süre takdir edin, gruplar bu konuda, Sayın Bakanın konuştuğu konuyla alakalı olarak düşüncelerini ifade etsinler diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, tabii, eğitim en önemli konumuz. Ben Sayın Bakana teşekkür ediyorum böyle bir konuda bize bilgi verdiği için. Yalnız şimdi, burada tabii, bir tane gündem dışı konuşmada bir cümlede müfredatla ilgili herhangi bir yoruma karşılık yirmi dakika cevap olmaz yani 59/(1) çerçevesinde Sayın Bakanın konuşmasını bu kapsama almak adil olmaz. Bu kadar önemli konu, Sayın Bakanımızın da ben burada konuşulanlara kıymet verdiğini de düşünüyorum. Gruplara makul bir süre verirsiniz bu konuyla ilgili biz de yorumlarımızı yapalım ve fazla zaman kaybetmeden 59/(2)’ye göre bu işi çözelim.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Efendim 60’a göre verebilirsiniz, 59’a göre veremezsiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yok ki İç Tüzük’te yeri.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Yanlış bir usul yerleştirmiş olursunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Böyle bir şey olmaz ya!

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – 60’a göre verin beş dakika, on dakika, fark etmez.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, dikkat ederseniz, tutanaklara da bakarsanız, ben kimseye söz vermeyeceğim demedim. Burada tartıştığımız konu 59/(1) mi, 59/(2) mi? Ben 59/(1)’e göre işlem yaptım, bunda da ısrar ediyorum ama uygulamamda veya Genel Kurulu idare ederken takdir edersiniz ki mümkün olduğu kadar sayın milletvekillerine, sayın grup başkan vekillerine söz verme yönünde çalışmalarına devam ediyorum. Söz kesme gibi, sözü kısıtlama gibi bir durumda asla değilim, bunu da yapmam. Bunu benden daha iyi sizler biliyorsunuz ama konuya başlarken benim takdir yetkimi ve uygulamamı eleştirerek söze başlarsanız, o zaman bu tartışmaya, bu noktaya gelmiş oluruz Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, ben bu tartışmanın bir tarafı olmak istemiyorum ancak Sayın Bakan buraya hazırlıklı gelmiş.

BAŞKAN – Anladım...

ERHAN USTA (Samsun) – Yani Özcan Purçu’nun ne dediği... Hiç müfredattan bahsetmese, eğitimden hiç bahsetmese bile Sayın Bakanın bir hazırlığı var, bu hazırlığı takdir ediyoruz, bu ayrı bir şey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bahsetmedi zaten, sadece “Atatürk” dedi.

ERHAN USTA (Samsun) – Yalnız şimdi, 59/(1)’den şey yapmak, takdir size ait ama hakikaten adil olmaz, 59/(1)’e sığmaz bu. Bu 59/(2)’dir, Türkiye’nin tartıştığı bir konudur ve bu konuda da gruplarda çok değerli milletvekillerimiz var. Bu konuyla ilgili 59/(2)’ye göre söz verilmesi talebimiz var.

BAŞKAN – Şimdi, bakın Sayın Milletvekili, iki yol var: Ya usul tartışması açarım üçer dakika söz veririm ve tutumumda herhangi bir değişiklik yaratmam veya da makul bir sürede gruplara söz veririm, konuyla ilgili konuşurlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Makul süre.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Makul bir süre istiyoruz.

BAŞKAN – Hiç önemli değil.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Makul bir süre istiyoruz.

BAŞKAN – Hiç önemli değil çünkü tutumumu değiştirmeyeceğim, bu konudaki fikrimi de değiştirmeyeceğim. O yüzden, usul tartışmasının açılmasının yerinde olmadığını düşünüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Eğitim konuşalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bakın, ortak...

BAŞKAN – Sayın Özel, her söze kalkıp cevap vermek zorunda hissetmeyin kendinizi lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, tartışmayı başlatan taraf olarak söylüyorum...

BAŞKAN – Lütfen, ben sizi dinledim, meramınızı da anladım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki Başkanım.

BAŞKAN – Eğer usul tartışması açmak istiyorsanız, buyurun açın, tutumumu değiştirmeyeceğim...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ama, konuşmak istiyorsanız makul bir süre vereceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tam onu söyleyeceğim.

BAŞKAN – Tamam, söylemişsiniz zaten bunu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Niyetimiz bağcıyı dövmek değil, üzüm yemek. Bunu biliyorsunuz.

BAŞKAN – O zaman, daha nazik ve dikkatli konuşmak zorunda kalacağız Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gayet naziğim Sayın Başkan, gayet naziğim.

BAŞKAN – Peki.

Kim konuşacak sizden?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mustafa Balbay.

BAŞKAN – Mustafa Balbay.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Yerinden, 60’a göre.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – 60’a göre yerinden.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya niye yerinden? Onu da Başkan bilsin artık ya!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – 60’a göre. İç Tüzük ihlali yapmayalım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkan, 60’a göre beşer dakika yerinden konuşulsun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, herkes burada İç Tüzük’ten bahsediyor, sonra işine gelmeyince ihlal ediyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş, Sayın Bostancı, bir dakika müsaade eder misiniz, bir anlaşalım. Ben yerinden söz vereceğim ama iki dakikayla söz vereceğim bütün gruplara, artı bir de verebilirim bitirmezse.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Eyvallah, tamam.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Balbay, yerinizden iki dakika.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, niye, kürsüye davet ederken iktidar partisinin grubunun itirazıyla... Bu doğru mu?

BAŞKAN – Bakın, usulü...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – İç Tüzük, İç Tüzük. İktidar partisi değil, İç Tüzük.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu doğru mu?

BAŞKAN – Arkadaşlarım, sevgili arkadaşlarım, usulü uyguluyoruz, usulü.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu doğru mu?

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, o zaman usul tartışması istiyoruz.

BAŞKAN – 59/(1)’e göre hareket ettiysem eğer, yerinden söz vermek zorundayım. Lütfen, tartışmayın bu konuyu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu doğru mu?

BAŞKAN – Evet, doğru çünkü 59/(1)’e göre verdiğimi iddia ediyorum ve bunu savunuyorum.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Sizden talimat alıp da yapacaksa Başkanlığı, biz çıkalım salondan. Yani, bunu sizin talimatınızla yapacaksa Başkan biz çıkalım bu salondan. Ne diye buradayız? Böyle saçma bir şey olur mu ya!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – En az bir saat kaybedeceksiniz. Bu yaptığınıza karşılık bir saat, iki saat kaybedeceksiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şu anda 60’a göre verebilirsiniz ancak, 60’a.

BAŞKAN – Şu anda o yüzden 60’a göre söz veriyorum.

Buyurun Sayın Balbay.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olacak şey değil ya!

BAŞKAN – Sayın Balbay, lütfen, buyurur musunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, ne olur kürsüden verseniz?

BAŞKAN – Sayın Balbay...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, biz usul tartışması istiyoruz. Olmaz bu tabii. İki dakika böyle konuşacağımıza, üç dakika orada usulü konuşuruz.

BAŞKAN – Usul tartışması, peki, tamam.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Lehte.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Lehte.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Aleyhte.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhte.

ERHAN USTA (Samsun) – Aleyhte.

BAŞKAN – Lehte Mehmet Doğan Kubat, lehte Mehmet Muş; aleyhte Ahmet Yıldırım...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – MHP Grubu adına Zühal Topcu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhte Mustafa Balbay.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – MHP konuşmuyor mu?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – MHP de konuşacak. Aleyhte Zühal Topcu.

ERHAN USTA (Samsun) – İlk önce biz istedik.

BAŞKAN – O zaman siz lehte mi, aleyhte mi?

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam, fark etmez, lehte verin, aleyhte konuşuruz.

BAŞKAN – O zaman kim konuşacak sizden?

ERHAN USTA (Samsun) – Zühal Topcu.

Bizim amacımız eğitim konuşmak.

BAŞKAN – Zühal Topcu.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Yani bu olmaz ki. Eğer bu salonu Başkan yönetecekse bırakın yönetsin, yok siz yönetecekseniz o zaman Başkan olmasın orada.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Herkes fikrini söylüyor Zihni Bey.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – On dakikayı vermediniz, bir saat kaybedeceksiniz. Her söylediğinizin cevap var, madem böyle yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Muş, siz mi konuşacaksınız, Sayın Doğan Kubat mı konuşacak?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ben konuşacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tutumumun lehinde Sayın Mehmet Muş’u konuşmak üzere kürsüye davet ediyorum.

Süreniz üç dakika.

VI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’ın konuşmasını İç Tüzük’ün 59’uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre değerlendirmemesi hakkında

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada gündem dışı konuşmalar yapıldı. Sayın Bakan Millî Eğitim Bakanı. Müfredatla alakalı bir çalışma yapılıyor. Mutlaka ki Sayın Bakanın bu konuya hâkim olması, bu konuda Meclisi aydınlatacak bilgi ve donanımına sahip olması kadar doğal bir şey olamaz. Kendisi Millî Eğitim Bakanı.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Tesadüf mü geldi bugün Sayın Bakan buraya Mehmet Muş? Sayın Bakan tesadüf mü geldi buraya?

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Daha önce Savunma Bakanıydı değil mi?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şimdi, biz, burada sürekli birbirimize İç Tüzük’ü hatırlatıyoruz. “Sayın Başkan, İç Tüzük’te bunun yeri yok. İç Tüzük’e uymaya davet ediyoruz. İç Tüzük’ün şu maddesine göre söz istiyoruz...”

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, davet ediyoruz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Peki, Sayın Bakan İç Tüzük’ün hangi maddesine göre söz istedi?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – 59/(1).

MEHMET MUŞ (Devamla) – “59/(1)’e göre söz istiyorum.” diyor. “Gündem dışına cevaben söz istiyorum.” diyor. “Efendim, biz sizin cevabınızı beğenmedik. Siz gündem dışına cevaben söz istediniz ama orada küçük bir kelimeden yakaladınız, on dakika konuştunuz...”

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – O on dakika değil bir kere yirmi dakika.

MEHMET MUŞ (Devamla) – “Hazırlıklı geldiniz, yirmi dakika konuştunuz. Hazırlıklı geldiniz, bu olmaz. Bu şeklen böyle olabilir ama esasen bu 59/(2)’ye göredir.”

Değerli arkadaşlar, bu Tüzük’ü AK PARTİ Grubu olarak biz yazmadık. Bu Tüzük yıllardır bu Parlamentoda uygulanıyor ve herkes bu İç Tüzük’e göre şimdiye kadar hareket etti. Başkan da “59/(1)’e göre Sayın Bakana söz veriyorum.” dedi.

Bakın, tutanaklar açıp bakılabilir, onlarca, yüzlerce, binlerce konuşma yapıldı. Ne önergeyle alakalıydı konuşmalar ne maddeyle alakalıydı, isteyen istediği konudan konuştu burada.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Lehte deyip aleyhte, aleyhte deyip lehte konuşuluyor.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şimdi, o konuşmalar yapılıyorken burada bir şey söylenebildi mi?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Kimseyi konuşturmayın o zaman.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Lehte konuşma istenip aleyhte konuşuluyor. Aleyhte söz alınıp lehte konuşmalar yapılıyor. Bunlar ne oluyor arkadaşlar? Bunlar İç Tüzük’e uygun hareketler mi? Değil.

Sayın Bakanın...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bakana yakışan bu değildi.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bir dakika...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – İlave bir bilgi verebilir. Yakışmaz mı? Bir milletvekili bilgi istemiş.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şimdi, Parlamento her şeyi tartışabilir. Parlamento her şeyi konuşabilir. Ama, biz zorlama yorumlarla olmayan bir söz hakkını bu Tüzük’ten çıkaramayız. Önce bizler -sürekli hatırlatıyorsunuz ya bize de- bu İç Tüzük’e uymak zorundayız.

Eğitimle alakalı başka bir tartışma Parlamentoda yapılabilir mi? Yapılabilir. Başka bir zamanda yapılabilir mi? Yapılabilir. Bu, ayrıca konuşulabilir; buna bizim bir itirazımız olamaz. Parlamento istediği konuda bir araya gelip tartışma yapabilir. Bu, Parlamentonun en doğal hakkıdır ama şu an bizim böyle bir gündemimiz yok. Bakanın bir cevabı var ve ondan sonra gündemimize devam edeceğiz. Bizim, zorlayarak söz almaya burada çalışmamamız lazım.

Bu açıdan, Sayın Başkanın uygulaması yerindedir, doğrudur ve biz, Başkanın lehinde olduğumuzu ifade etmek isteriz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Muş.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – E, tartışılma ne olur, ne zararı olur, müfredatla ilgili bir tartışma var?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir zararı yok Hocam.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – E, tamam, tartışılsın.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Başka bir gündemle toplanır Parlamento, tartışılır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hazır Bakan buradayken konuşalım ya.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bakan yine gelir.

BAŞKAN - Aleyhte Muş Milletvekili Sayın Ahmet Yıldırım konuşacak.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Üzülerek ifade ediyorum, iktidar partisinin grup yönetimi kadar, şu Meclis Genel Kurulunun gündemini zamanlama açısından kötü kullanan ve beceriksiz kullanan herhâlde bir başka grup yönetimi yoktur.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz kendinize bakın.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Bıraksaydınız, şimdiye kadar beşer dakika ya da onar dakikadan 3 parti konuşacaktı, bunun önemli bir bölümünü tüketmiştik. Yani, zaman açısından, en fazla, zamanımızı kötü kullandıran grup yönetiminiz; onu özellikle ifade edeyim.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, burayı AK PARTİ Grubu yönetmiyor, ben yönetiyorum. Lütfen, bu ayrımı yapın.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Hayır, Sayın Başkan, onların polemikleri sayesinde buraya geldi.

BAŞKAN - Lütfen...

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Bir de sizden, sataşmadan da iki dakika isterim Sayın Başkan, ona göre çünkü sataştınız bana.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bravo, doğru söylüyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İç Tüzük’e uyacağız Ahmet Bey, İç Tüzük’e.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Veya süremi yeniden başlatmanızı rica ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sürenizi yeniden başlatacağım ama müsaade edin, benim hiçbir şeyi söyleme hakkım yokmuş gibi davranıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Yok, İç Tüzük 64 Sayın Başkan.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – İç Tüzük 64 diyoruz.

BAŞKAN - Lütfen ya, yani biraz esprili ve komik bir duruma düşüyoruz bu durumda.

Sürenizi yeniden başlatıyorum, üç dakika.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Yok, Başkan, kesinlikle, ben sizin pozisyonunuzun narinliğini korumak adına bunlarını söylüyorum.

BAŞKAN - Buyurun, üç dakika.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, millî eğitim müfredatıyla alakalı olarak söyleyeyim: Sayın Bakan, bu, sadece sizin iktidarınızın dönemi değil, cumhuriyetle yaşıt bir eğitim sorununa müfredat açısından dikkat çekeyim. Müfredat tekçidir; etnik, dinsel, mezhepsel, kültürel, inançsal olarak tekçi bir müfredattır. Bu, bu ülkenin doksan beş yıllık anakronik bir sorunudur.

Yine, biz, öğrencilerimizi müfredat açısından, sorgulayan değil biat eden tarzda yetiştiriyoruz. Biz, öğrencilerimizi etken kişilikler olarak değil, öğrencilerimizi edilgen kişilikler olarak yetiştiren bir müfredata sahibiz. Aynı şekilde, öğrencilerimiz, aktör ve özne olarak sorgulayan, özgür bir yurttaş olarak değil, maalesef, bir nesne olarak yetişiyor. Kalıpcıdır bizim eğitim müfredatımız. Öğrencileri belli kalıplar içerisinde yetiştiren, tek tipleştiren bir müfredata sahibiz biz.

Buradan hareketle, özellikle iktidarınızın -övünmek mi yoksa bir eleştiriye mazhar olmak açısından- çok önemli bir eksikliğini ifade edeyim. Siz imam-hatipler sayısının artırılmasıyla övünen bir iktidarsınız. Bu ülkenin ihtiyacı olduğu kadar imam-hatip liseleri açılmalıdır. Ancak unutulmamalıdır ki, yirmi bir yıl eğitim fakültesinde çalışmış bir arkadaşınız olarak söylüyorum, imam-hatip liseleri birer meslek lisesidir, adını koyalım. Bu ülkeye imam, müezzin, hatip yetiştiren birer meslek lisesidir ve Diyanet İşleri Başkanlığının, bu konudaki inanç kurumlarının ihtiyaç duyduğundan daha fazla imam-hatip liseleri çocuklarımızın inançlarını öğreneceği liseler değildir, olamaz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hadi canım!

AHMET YILDIRIM (Devamla) - Sadece ihtiyaç, meslek ihtiyacına binaen açılması, sayısı, kontenjanı belirlenmesi gereken liselerdir.

Bir diğer husus ve sizin bu ülkenin eğitim alanına yapmış olduğunuz affedilmez günahınızı söyleyeyim. Bu ülkeyi cemaatlara terk ettiniz ve gerek eğitim öğretim süreçleri gerek özel öğretim kurumları gerekse yükseköğretim kurumlarını cemaat alanlarına terk ettiniz. Öyle ki, yetmedi, öğrencilerimizin barınma, konaklama ihtiyaçlarını ve alanını da cemaatlara terk ettiniz. Şimdi, on beş yıllık kötü bir deneyimden sonra bir cemaatten, sadece iktidarınızın değil, bu ülkenin çekmiş olduğu acıdan, yanlışlardan, kötülüklerden sonra şimdi yeni cemaatlara yelken açmış, yeni cemaatleri eski

cemaate karşı bir supap olarak ön plana çıkarmak üzere kurguluyorsunuz. Oysaki herkes cemaat üyesi olabilir, cemaatler saikiyle bir araya gelmeyi de normal karşılayabilirim ama cemaatlerin kuruluş ruhu ve felsefesi kamuda, devlette, bakanlıklarda, kurumlarda bir üstünlük sebebi olamaz, bir avantaj ya da dezavantaj gerekçesi olmamalıdır. Şimdi yanlışları yeni yanlışlarla kapatmaya çalışıyorsunuz diyorum.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Özcan Purçu’nun konuşmasının son sayfasının tutanağı elime geldi. Orada bir cümle var, onu da okuyayım, bundan sonraki konuşacak arkadaşlara belki bir rehber olur. Bazı eleştirileri sunduktan sonra Sayın Özcan Purçu diyor ki: “Eğitim yine ona keza, bu sene yine müfredat değişmiş. Ya, müfredatı değiştirmediniz mi?” Böyle bir cümle de var tutanakta. Evet, o yüzden “59/1” demiştik.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bakan da o açıklamaya yirmi dakika konuştu, sağ olsun!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakan da 17 sayfalık bilgi notu çıkarmış burada.

BAŞKAN – Şimdi lehte Ankara Milletvekili Sayın Zühal Topcu konuşacak.

Buyurun Sayın Topcu... (MHP sıralarından alkışlar)

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sığınmayın İç Tüzük’ün derinliklerine.

BAŞKAN – İç Tüzük’ün derinliklerine sığınmıyorum, onu kullanıyorum sadece Genel Kurulu yönetirken.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben bunu Bakana söyledim, size değil.

BAŞKAN – O da aynısını yapıyor.

Buyurun Sayın Topcu.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, ülkenin içinde bulunduğu durumun tam bir trajikomik hâlini sergileyen bir oyun alanı gibi burası. Eğitim olayında bile, Türkiye’nin geleceğinin, gelecek nesillerinin yetiştirildiği eğitim olayında bile hâlâ yok “Bir dakika söz verin.”, yok “üç dakika”, yok “beş dakika” gibi anlamsız tartışmalarla gündem işgal edilmektedir, gündem karartılmaktadır.

18 milyon, okula giden, eğitimin bizatihi içinde, aktif olan çocuğumuz var. Yani bunları ne yaptık? Şimdiye kadarki on dört yıllık iktidara baktığımızda ne kadar büyük hataların, fahiş hataların yapıldığını buradan sürekli olarak söylememize rağmen dikkate alınmadığını da hep birlikte gördük. İşte, 15 Temmuz’daki FETÖ kalkışmasının arkasındaki sebeplerden bir tanesi de budur.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, burada özellikle eğitim ve çocuklarımız, gençlerimiz söz konusu olduğunda hiçbir zaman bunları bir siyasi argüman olarak kullanmadık. Açıp bakabilirsiniz konuşmalara da, 4+4+4 geçerkenki söylemlerimize de. Daha dün Sayın Müsteşar ve Talim ve Terbiye Kurulu Başkanına özellikle, Gazi Üniversitesinde Yardımcı Doçent Muhammed Salman arkadaşımız tarafından hazırlanan doktora tezini, “Darwin teorisinin algılanmasına yönelik olarak ve bunun sınıflarda kullanılmasına yönelik olarak acaba faydalanılabilir mi?” diye gönderdik. Yani bunu şunun için söylüyoruz: Hâlâ “Acaba bir şey yapılabilir mi?” şeklinde bizim desteğimiz var. Gençlik söz konusu olduğunda gerisi teferruat ama görüyoruz ki, şu anda millî eğitimin yapısal sorunları varken, birçok sorunu varken, bu, kendi Bakanınız, geçmişteki Bakanınız Ömer Dinçer Bey tarafından da özellikle yazdıkları yazılarda bizatihi vurgulanırken sanki tek dert müfredatmış gibi şimdi gündemi işgal ediyor.

Bakın, öğretmen yetiştirme sorununuz var. Hâlâ şube müdürlerinin ve okul müdürlerinin atamalarıyla uğraşıyoruz. Mahkemeyi kazanıyorlar, atamıyoruz. Müfettişleri aldık görevden yeni bir yapılandırmayla “Acaba o 500 tane kadroya nasıl müfettiş alabiliriz?” diye kendi siyasi kaygıları çerçevesinde hâlâ bunlarla uğraşıyoruz. Bir taraftan bakıyoruz ki, uluslararası kriterlere göre, başarı kriterleri açısından çocukların yerlerde süründüğünü görüyoruz. O zaman biz hâlâ neyle uğraşıyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Anayasa geçsin, bunu şikâyet edecek bakan da bulamayacaksınız burada.

ZÜHAL TOPCU (Devamla) – Bir dakika daha alabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Peki, pozitif ayrımcılıktan faydalanalım, bir dakika verelim size.

ZÜHAL TOPCU (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bakın, samimi olarak söylüyorum: Acaba biz neyin hesabını yapıyoruz burada? Soruyorum: Okulların bir girdisi bir de çıktısı vardır, acaba bunları değerlendirebiliyor muyuz? Yani artık “okul ötesi”, “eğitim ötesi” kavramlarının gündeme geldiği bir durumdayız. Yani bir bakıyoruz ki teknoloji almış başını gidiyor, bizim okullarımız, çocuklarımız ne durumda; AR-GE çalışmalarımız, yenileştirme çalışmalarımız ne durumda; bunları bıraktık, acaba müfredatta şu var mı, bu var mı... Peki, bu müfredatı sınıfta işleyecek kim? Öğretmen. Öğretmeni yetiştirebiliyor muyuz? Üniversitelerimiz hangi durumda? Üniversiteler tabii ki açılsın her tarafa ama her ile eğitim fakültesi açtık, dolduruyoruz. Bu sene kriter geldi. O kriter neyi çözecek? Siz esas olarak içeriği değiştirmedikten sonra, biz on yıl sonra da elli yıl sonra da hâlâ müfredatı veya eğitimi tartışıyor olacağız.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bundan sonra burada bu problemleri Bakana değil, Osman’a anlatacağız.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – “Hayır” demek lazım Sayın Vekilim, yoksa bunları da soramayız.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Aleyhte, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa Ali Balbay konuşacak.

Buyurun Sayın Balbay. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Arkadaşlar, ben Cumhuriyet Halk Partisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonu üyesi sıfatıyla huzurunuzdayım.

Sayın Bakanın konuşmalarından sonra biz de en az yirmi dakikalık bir hak isterdik. Ancak ana hatlarıyla vurgulamak gerekirse, öncelikle Sayın Bakana soruyorum: Eğer bu müfredat programını kamuoyuna açmakta samimi iseniz, bunu açıklayıp bir ay sonra “Herkes görüşünü söylesin.” sonra “Herkes sussun.” diyeceğinize, lütfen, bir müfredat şurası açınız. Buna var mısınız? Bunu Sayın Bakana soruyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Mademki eğitim gibi çok önemli bir konuda halka açmışsınız, olumludur Sayın Bakan bu gerçekten. “Toplum ne diyor, bilmek istiyoruz.” demişsiniz ama bizim bu konuda şüphemiz var. Acaba diyoruz, her şeyi bitirdiler de her şey tamam... “Kamuoyuna açtık.” Sonradan gelecek tepkilere karşı “Ya, size söylemiştik canım, siz görüşlerinizi söylediniz, başkaları da görüşlerini söyledi; birleştirdik, bu çıktı.” mı diyeceksiniz?

Yine, Sayın Bakana soruyorum: Biyoloji kitabını bitirdiniz mi? Biyoloji kitabını Kayseri mi yazıyor? Soruyorum, Kayseri’de bir öğretmen grubuna mı verdiniz? Onlara “Şunları, şunları işleyeceksiniz.” dediniz mi? Çok net sorular bunlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Dediler, verdiler ve dediler.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Evet, bitti, yani bize gelen bilgiler, arkadaşlar, bu işin bittiği yönünde.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hatta, imamlara verdiler.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Aralık ayında, kitabı yazacak öğretmenleri topladılar, kitapları nasıl yazacaklarını söylediler. Toplantı Antalya’da yapıldı ve o toplantıdan çıkan sonuçlar, her şey bitti; sonucu halka anlatıp “Siz görüşünüzü söyleyin. Kabul edenler... Etmeyenler... Edilmiştir.” gibi mi diyeceksiniz. Yine bunları sorarak söylüyorum, her şeye rağmen diyaloga açık olmanızın, her şeye rağmen eğitim gibi önemli bir konuyu kararlaştırıyoruz ve o sevdiğim sözü size tekrar edeceğim Sayın Bakan: “Bir yıl sonrasını düşünüyorsan tohum ek, on yıl sonrasını düşünüyorsan ağaç dik, yüz yıl sonrasını düşünüyorsan toplumu eğit.” Böylesine önemli bir konuda karar alacaksınız ve bunu bu şekilde yapıyorsunuz.

Arkadaşlar, taslağın rakamsal boyutunu bilen var mı? 5 bin sayfa, bu 5 bin sayfayı biz okuyacağız, sonra görüş belirteceğiz. Sonra, temel konular yine belki pek çok kişinin açmak istemediği bir konu, eminim şu anda hepiniz çok farklı şeyler söyleyeceksiniz: Evrim teorisi. Arkadaşlar, evrim teorisi, insanın maymundan gelip gelmemesi değildir. Evrim teorisi, bir yıl önceki virüsün, ilaçlara göre bu yıl şekil mi değiştirdiği araştırmasıdır. Dünyadan kopacağız, bilimden kopacağız. Dünyada pek çok ülke, bu evrim teorisini kabul edenler, etmeyenler diye ayırır bilime olan saygısını. Amerika bunu denedi, sonra vazgeçti. Ama siz evrim teorisinin yerine “çevremiz” koymuşsunuz yani evrim teorisinin yerini “çevrim teorisi” mi aldı? Neden onun yerine “çevrim” diye başka bir şey koydunuz? Bütün bunların sorularının yanıtlarını bekliyoruz Sayın Bakan. O yüzden, yine biz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) - ...hayata bakıyoruz, örneğin Karaburun’da bir öğretmen...

Sayın Başkan, ben de Gaye Hanım adına, Komisyon sözcümüz Gaye Hanım adına pozitif ayrımcılık rica edeceğim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Allah Allah.

BAŞKAN – Bütün kadınlar adına size bir dakika ek süre vereyim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Arkadaşlar, örneğin çok somut, hayata dair şüphelerimiz var. İstanbul milletvekilleri burada, Atatürk Kültür Merkezi yıllardır çürümeye terk edildi. İçinde Atatürk’ün geçtiği her kuruma karşı bir soğukluk görüyoruz. İzmir’de somut bir örnek -Sayın Sürekli buradaydı- Karaburun’da bir öğretmen “Sen Arapçayı seçmedin.” diye öğrenciyi okula kaydetmedi. Yani hayata dair de bu endişelerimiz var, her şey Sayın Bakanın burada anlattığı gibi değil.

Artı, Atatürk’le ilgili olarak da -ben de baktım- mevcut müfredatta konu konu anlatılmış her şey, “Şunlar, şunlar işlenecek.” denmiş ama bu yılki müfredat Sayın Bakanın anlattığı gibi değil. Mesela, hayatı işlenir, nasıl işlenir? Sayın Bakan şimdi ayrıntılandırıyor, örneğin “Yurt sevgisi işlenir.” diyor. Evet ama öncekinde savaşlar, hangi savaşları kazandık, onlar ayrıntılı yazıyordu; şimdi, yazmaması, eminim, belki de Bakanın kastını da aşan bir şekilde hayatı bambaşka bir şekilde geçecek arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Balbay, teşekkür ederim.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – O yüzden, bu millî eğitim konusunu gelin bir şûra konusu yapalım.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Birçok konudan Sayın Bakanın da haberi yok, Bakanın dışında hazırlanıyor. Bürokratlar yapıyor her şeyi, Bakanı da yanıltıyorlar.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Sayın Bakandan, her şey bir yana, bu konuda bir yanıt bekliyorum. Bir şûra konusu yapalım ve tüm Türkiye’ye bu konuyu açalım diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Atatürk’ü çok seviyoruz. Sizden çok seviyoruz Atatürk’ü.

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Kayseri’yi anlatın Sayın Bakan. Biyoloji kitabı doğru mu değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Okusaydın, tek kelime bile okumamışsın. Amacın bilgi almak değil ki.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Özcan Purçu’nun yapmış olduğu konuşmada “Eğitim, yine keza bu sene müfredatı değiştirdiniz, Atatürk ilkelerinden uzaklaştınız.” şeklindeki bir beyanı üzerine Hükûmet adına Millî Eğitim Bakanı Sayın İsmet Yılmaz’a 59/1’e göre cevap hakkını kullanmak için söz verdim. Süresini de İç Tüzük’ün 60’ıncı maddesinin son fıkrasına göre belirledim. Tutumumda herhangi bir değişiklik yoktur.

Teşekkür ediyorum Sayın Millî Eğitim Bakanına ve katkılarından dolayı, konuşma yapan sayın milletvekillerimize.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sizin söz hakkınız baki kalsın.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.14

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.31****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Sema KIRCI (Balıkesir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi sisteme giren 15 milletvekiline yerlerinden söz vereceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, az önce müfredat meselesinin bir kısmını konuştuk. Bu önemli bir konu yani Türkiye’de millî eğitimin çok problemi var, problem...

BAŞKAN – Önemli ama gündemimiz değil Sayın Usta, lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hayır, bir saniye; bir teklifte bulunacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, madem müfredat askıda, toplumun değişik kesimlerinin görüşleri alınıyor; aslında, burada, Mecliste de bununla ilgili bir genel görüşme öncesi bir ön görüşme gibi bir şey düşünebiliriz. Yine Millî Eğitim Bakanı gelir, burada bir bilgi verir, onun üzerine gruplar da fikirlerini beyan ederler yani toplumda bir kesimdir Meclis de. Dolayısıyla, Meclisin ve siyasi partilerin görüşünün alınmasının, ben, son derece faydalı olacağını düşünüyorum; onu talep ediyorum.

BAŞKAN – Grup başkan vekilleriyle görüşürseniz, uygun bir zamanda, eğer uygun görülürse yapılır tabii ki.

Yerlerinden söz vereceğim sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum: Sayın Gürer, Sayın Atıcı, Sayın Aydın, Sayın Benli, Sayın Sürekli’nin yerine Sayın Birkan, Sayın Taşkın, Sayın Aydemir’in yerine Sayın Gözgeç, Sayın Yıldırım, Sayın Kavakcı, Sayın Gündoğdu, Sayın Çamak, Sayın Nazlı, Sayın Tanal, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Yedekci, Sayın Balbay, Sayın Arslan.

Şimdi Sayın Gürer’den başlıyoruz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, Anayasa değişikliği teklifiyle halkın hiçbir sorununa çözüm getirilmediğine ancak rejimin değiştirildiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Anayasa değişikliği teklifiyle adı “cumhurbaşkanlık” olan başkanlık sistemi halkın hiçbir sorununa çözüm getirmemekte ancak rejim değiştirilmektedir. Başbakanlık kalkmaktadır, Bakanlar Kurulu kalkmaktadır. Bu nedenle Mecliste güvenoyu da gerekmemektedir. Bakan var ama başkana bağlı bir müsteşar durumuna gelmektedir. Mecliste sözlü soru kalkmaktadır. Meclisin kanun yapabilmesi Cumhurbaşkanının onayına bağlıdır, “hayır” dediğinin olması mümkün değildir. Cumhurbaşkanı, parti genel başkanı olacaktır ama tarafsız olacağına ant içecektir. Yüzde 51’le seçilecek Cumhurbaşkanı yürütme, yasama, ordu, kısaca devleti tek başına belirleyecektir. Halk Cumhurbaşkanını, Cumhurbaşkanı her şeyi belirleyecek, bütçeyi de gerekirse tek başına yapabilecektir.

Parti devletine dönecek yönetimle ülkenin sorunlarının çözüm bulması değil, daha derinleşmesi mümkündür. Bu rejim tek adam rejimidir, cumhuriyetin ve demokrasinin kazanımlarından vazgeçilmemelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

3.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın, Gambiya'da yaşananlardan ders alınması gerektiğine, özgürlük ve bağımsızlığı karakteri hâline getiren millete tek adam yönetiminin uymayacağına ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Değerli arkadaşlar, akıllı insanlar yaşadıklarından ders alırlar. Daha akıllı insanlar ise başkalarının yaşadıklarından ders alırlar. Biz de Gambiya'da yaşananlardan ders almalıyız.

Batı Afrika'da bir İslam cumhuriyeti olan Gambiya'da, seçimleri kaybeden Devlet Başkanı görevini devretmek istemediği için ülkede olağanüstü hâl ilan etmiştir.

Devlet yönetiminde bütün yetkileri bir kişiye vermek güç zehirlenmesi yaptığı gibi, güç bağımlılığı da yapar ve tehlikelidir. Tüm yetkileri topladığınız kişi, kim olursa olsun, diktatör olacaktır. Güç kullandıkça daha çok güç istendiğine defalarca şahit olduk. Bu kadar yetki, insanı yedikçe acıkan, içtikçe susayan bir duruma getirir.

Parti ayrımı yapmaksızın herkese sesleniyorum: Özgürlük ve bağımsızlığı karakteri hâline getiren milletimize tek adam yönetimi uymaz. Bu rejim değişikliğine “hayır” diyelim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

4.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Mecliste herkesin gerçekmiş gibi gördüğü demokrasicilik oyunu oynandığına ve bu oyunun kaybedeninin Türkiye Cumhuriyeti ve Türk halkı olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir oyun eğer yeterli bir çoğunluk tarafından gerçek olarak kabul edilmeye başlandıysa oyun, oyun olmaktan çıkar, gerçeğe dönüşür. Özünde ise aslında yine oyundur.

Bu yüce Mecliste herkesin gerçekmiş gibi gördüğü demokrasicilik oyunu oynanmaktadır. Demokrasi, ulusal egemenlik ve evrensel hukuk kadife bir perdeyle kapatılarak yerini totalitarizme, baskıya ve subjektif hukuk düzenine bırakmaktadır. Bu oyunla planlı, projeli bir şekilde mevcut anayasal düzen yıkılmakta, yerine başka bir anayasal düzen kurulmaktadır ki bunun adı da açık açık “darbe”dir.

Özgür iradenin yerini vesayete ve şartsız itaate bırakması da sadece etik bir sorun değil, vicdansal bir sorundur. Bu oyunun uzun vadede kazananı yoktur ama hem kısa hem uzun vadede kaybedeni bellidir; Türkiye Cumhuriyeti, Türk halkı ve Türkiye'dir.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Benli...

5.- İstanbul Milletvekili Fatma Benli'nin, Anayasa değişikliğinin Türkiye için tarihi bir dönemeç noktası oluşturduğuna ilişkin açıklaması

FATMA BENLİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milletimizin temsilcileri olarak ikinci tur görüşmelerinde büyük bir mutabakatla kabul ettiğimiz ve yine milletimizin takdirine sunulacak olan Anayasa değişikliği, Türkiye için tarihi bir dönemeç noktası oluşturmaktadır. Bu değişiklik, bundan sonrası için de ülkemizi istikrarsızlığa sürükleyecek koalisyon hükümetleri dönemini sona erdirmiş oluyoruz. Olağan parlamenter rejimlerin aksine, çok fazla yetkisi

olan Cumhurbaşkanının sorumsuzluğunun devam ettiği sürece son veriyoruz. Cumhurbaşkanına ve Cumhurbaşkanlığı işlemlerine karşı yargı yolunu açtığımız, yürütmeye tek başlılık sistemiyle, milletimizin hak ettiği hizmetlere daha fazla ulaşmasını sağlayacağımız bir döneme kapı açıyoruz.

Bu suretle, değişik nedenlerle sahip olduğumuz, AK PARTİ öncesine nazaran sorunların çok daha fazla azaltıldığı ama sahip olduğumuz sorunları milimize etmek, bizden sonraki kuşakların hiç karşılaşmamasını sağlamak için özel bir çaba gösteriyoruz. Bu nedenle Anayasa değişikliğinde yapısal bir değişiklik içerisine giriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Birkan...

6.- Bursa Milletvekili Zekeriya Birkan'ın, çok daha güçlü ve istikrarlı bir Türkiye inşa etmenin amaçlandığına ve yürütmedeki çift başlılığın ortadan kaldırılması için Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminin görüşüldüğüne ilişkin açıklaması

ZEKERİYA BIRKAN (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Gazi Meclisimizde, aziz milletimizin ve devletimizin bekası, menfaati ve müreffeh yaşamı için kurulduğu günden bugüne kadar çok güzel çalışmalar yürütülmüş, önemli kararlar alınmıştır. Hiç şüphesiz, bugünlerde yine Gazi Meclisimizin çatısı altında tarihî bir sürece tanıklık ederek çok daha güçlü ve istikrarlı bir Türkiye'yi inşa etmeyi amaçlamaktayız.

Siyasi tarihimiz boyunca hemen hemen her siyasi liderin dile getirdiği, önemli bir ihtiyaç olduğu uzun yıllar boyunca siyasi tartışmaların konusu olan ama bir türlü cesaret edilemeyen yürütmedeki çift başlılığın ortadan kaldırılması için Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemini görüşmekteyiz. Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminin dile getirildiği bu düzenlemenin somut adımlarının atılmaya başladığı günden itibaren FETÖ, PKK, DAİŞ ve diğer terör örgütlerinin yoğun saldırılarını ve en son dönemdeki ekonomik saldırıları da analiz ettiğimizde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

7.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 950 kilometre sınırimız bulunan bölgede tarihi sorumluluğumuzu yerine getirmek için mücadelenin kararlılıkla sürdürüldüğüne ve sınır dışında görev yapan askerlere başarılar, şehit olanlara da Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Barış ve huzur için Suriye'de olan güvenlik güçlerimiz Fırat Kalkanı'yla toplam 6.820 top atışında bulundu; 690 DEAŞ teröristi etkisiz hâle getirildi; 1 ana muhabere merkezi olmak üzere 555 bina, 106 muhtelif araç, 5 büyük mühimmat deposu imha edildi; 1.200 kilometre toprak teröristlerden arındırıldı. Birileri “Türkiye'nin ne işi var?” dese de DEAŞ'la mücadele için de Musul'dayız.

Bugün Halep'in kuzeyinde PYD'nin kontrol altına aldığı 18 hedef bombalandı ve 200'e yakın terörist etkisiz hâle getirildi. Daha düne kadar vilayetimiz olan, 950 kilometre sınırimız bulunan bölgede tarihî sorumluluğumuzu yerine getirmek ve bölgedeki kardeşlerimizin huzuru için mücadelemizi kararlılıkla sürdürüyoruz.

Bu amaçla sınır dışında görev yapan kahraman askerlerimize başarılar diliyorum, Rabb'im yardımcısı olsun; şehit olanlara da Allah'tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gözgeç...

8.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, tüm milletvekillerini ve tüm seçmenleri, millet iradesini esas alan, güven ve huzur ortamını kalıcı olarak tesis edecek, devlet-millet kaynaşmasını kurumsallaştıracak Anayasa değişikliği teklifine "evet" demeye çağırıldığına ilişkin açıklaması

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Cumhurbaşkanlığı sistemi dünya yeniden inşa edilirken daha güçlü bir Türkiye olma yolunu açıyor. Bizler halkın seçtiği güçlü bir yürütme, yine halkın seçtiği güçlü bir Meclis diyoruz. Meclisin gensoru dışında tüm yetkileri aynen devam etmektedir. Bu sistemde güvenoyunu halk sandıkta doğrudan vermektedir. Milletimizin, nefret ve ötekileştirme dilini kullananların, kendi korkularını, vehimlerini gerçekmiş gibi dayatmak isteyenlerin tuzaklarına düşmeyeceğine yürekten inanıyorum.

Parti ayrımı yapmaksızın tüm milletvekillerimize ve tüm seçmenlere sesleniyorum: Gelin, ideolojik körlüğe kapılmadan, bu ülkede hep birlikte yaşadığımızı unutmadan, millet iradesini esas alan, güven ve huzur ortamını kalıcı olarak tesis edecek, devlet-millet kaynaşmasını kurumsallaştıracak bu teklife hep birlikte "evet" diyelim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Meclisin hiçbir hükmü kalmıyor, yarın geldiğinde göreceksin, Meclis diye bir şey bırakmıyor.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

9.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, Türkiye'deki tüm halkların ve inançların umudu olma iddiasıyla Türk siyaset sahnesine çıkan AKP'nin on beş yıldır tek başına iktidar olmasına rağmen hayal kırıklığı yarattığına ilişkin açıklaması

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

On beş yıl önce insan hakları ve özgürlüklerinin yolunu açacak Avrupa Birliğine girmeyi hedef hâline getiren, Türkiye'deki tüm halkların ve inançların umudu olma iddiasıyla Türk siyaset sahnesine çıkan AKP, maalesef, hayal kırıklığı yaratmıştır. On beş yıldır tek başına iktidar olmasına rağmen, başta insan hakları olmak üzere, eğitimde, Kürt sorununda, Alevi sorununda, ekonomide bir arpa yol alamadığı gibi, gerilere gitmiştir. Bugünlerde yasalaştırmaya çalışılan tek adam yasası Türkiye'yi değil, bir kişiyi kurtarma yasasıdır. Bu yasa birilerini kurtarabilir fakat halklar ve inançlar arası diyalogu ve hoşgörüyü ortadan kaldıracak, kutuplaşmaları körükleyecektir. Bu yasaya muhalefet etmek Türkiye'yi ve demokrasiyi, özgürlüğü seven herkesin ve her kesimin birinci hedefi olmalıdır. Bugün bu Mecliste üçüncü parti konumundaki HDP'yi yok sayarak eş genel başkanlarını, milletvekillerini, seçilmişlerini, hatta seçmenlerini tutuklayarak yapılan bu yasanın uzun ömürlü olmayacağı aşikârdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kavakcı...

10.- İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın, Anayasa değişikliğini bir rejim değişikliği olarak ifade etmenin ve bununla alakalı "diktatörlük", "darbe" kelimelerini kullanmanın halkı yanıltmak olduğuna ilişkin açıklaması

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Anayasa değişikliği teklifimizin oylamalarının ikinci turunun ikinci günündeyiz. Bu çerçevede şunu ifade etmek istiyorum: Anayasa değişikliğini bir rejim değişikliği olarak ifade etmek, bununla alakalı "diktatörlük" kelimesini kullanmak, "darbe" kelimesini kullanmak halkı yanıltmaktır. Halkımıza güvenimiz sonsuz. Bizim halkımız nasıl 15 Temmuzda tankların önüne göğsünü siper ettiyse bu Anayasa değişikliği için de arzu ettikleri, uygun gördükleri oyu vereceklerdir ve bu Anayasa değişikliği Meclisten sonra halktan da geçecektir, bundan şüphem yoktur. Halkımızdan korkmayalım, halkımız en doğrusunu bilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gündoğdu...

11.- Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu'nun, Anayasa değişikliği teklifiyle ülke ve millet için yeni bir sayfa açılacağına ve darbelerinin dayattığı anlayışın, vesayet ve siyasi krizlerin, statükocu anlayışın, çift başlılığın son bulacağına ilişkin açıklaması

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Milletin Meclisinde Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en önemli oylamalarından birine hep birlikte şahitlik ediyoruz. Bugün ikinci tur oylamalarına devam edeceğimiz Anayasa değişikliği teklifimizle ülkemiz ve milletimiz yeni bir sayfa açacak. Bu sayfada darbelerinin dayattığı anlayış olmayacak, vesayet ve siyasi krizler olmayacak, statükocu anlayış tarihe karışacak, çift başlılık son bulacak. İkinci tur oylamaların akabinde referanduma gidilecek ve takdir milletimizin olacaktır. Bizler milletin isteği için buradayız ve son karar merci olarak da milletimize gideceğiz. Mevcut sistemin sebep olduğu siyasi tıkanıklıklar ve krizler sona erecek, ülkemizin kalkınması ve reformlar hızlanacaktır.

Bu vesileyle Türkiye'nin önünü açan ve yerli ve millî duruş sergileyen tüm milletin vekilleri olan arkadaşlarıma teşekkür eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çamak...

12.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Mersin'de yaşanan fırtına ve sel felaketi sonrasında elle tutulur hiçbir yardım yapılmadığına ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mersin'de önce fırtına, sonra da sel felaketi yaşandı. Yurttaşlarımızla her gün görüşüyoruz, sel suyu tam çekilmiş değil. Vatandaşların devletten talebi: Tapusu olsun olmasın, intikal eden özel arazi ya da 2/B veya hazine arazisi olsun, kesinlikle tarım sigortası kapsamına alınmalı, bu garabete son verilmeli. Vatandaş serayı kurmuş, masraf yapmış, tam ürün dikme safhasına gelmişken fırtına oluyor, seranın içinde ürün olmadığı için TARSİM sigorta yapmıyor; devlet buna bir çözüm bulmalı. Ziraat Bankası, kooperatif ve özel bankalardan alınan borçlar faizsiz olarak en az üç yıl ertelenmeli. Hasar tespitleri yapılmış durumda. Anamur ve Bozyazı'daki fırtınanın üzerinden bir ay, Mersin merkez, Tarsus, Kazanlı ve Adanalıoğlu'ndaki sel felaketinin üzerinden yirmi gün geçmesine rağmen, elle tutulur hiçbir yardım yapılmış değil. Vatandaş kışın ortasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çamak.

Sayın Nazlı...

13.- Kütahya Milletvekili Mustafa Şükrü Nazlı'nın, muhalefetin Anayasa değişikliği teklifiyle rejimin değiştiği iddialarının arkasında muhtelif unsurlardan oluşan bir ittifak bulunduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA ŞÜKRÜ NAZLI (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında Anayasa değişikliği teklifini müzakere ettiğimiz bu tarihî günlerde muhalefet tarafından “Cumhuriyet elden gidiyor, rejim değişiyor.” iddiaları ortaya atılmaktadır. Bu iddiaların arkasında, ülkenin demokratikleşmesine karşı devletin içindeki iktidarlarını kaybetmek istemeyenlerin muhtelif unsurlarından oluşan bir ittifak bulunmaktadır. Türkiye’de ayakta tutulmaya çalışılan sistem militarist siyasal düzenlemeler, onların dayandığı geleneksel antidemokratik jakoben ideoloji, başta 27 Mayıs olmak üzere askerî darbelerin eseri ve ürünü olan kurumlardır. Türkiye’de demokratikleşme süreci ilerledikçe, antidemokratik yapının kurumları demokratik güçler tarafından tasfiye edildikçe karşısına, bir engel olarak “parlamente sistemi” adı altında örgütlenmiş militarizmin çeşitli unsurları ve korkuları dikilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tanal...

14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, dövizlere el konulacağına ilişkin söylentilerle ilgili bilgi almak istediğine ve getirilen Anayasa değişikliğiyle getirilen rejimle gerginlik ve çatışma kültürünün artacağına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan geçen günlerde basına yansıyan haberlere göre “Dövizli olup da bozdurmayan teröristtir.” demişti. Şimdi ise dövizlere el konulacağına ilişkin duyumlar ve söylentiler bize geliyor. Bu konuda Merkez Bankasının veya iktidarın çalışmaları ne aşamada? Dövizle el koyma işlemi Türkiye'nin dış dünyayla tüm bağlantılarını kesmez mi, aynı zamanda, ülkeyi yalnızlaştırmaz mı? Bu tür çalışmalar ülkemize zarar getirmez mi? On dört yıldan beri siyasi iktidar ne yapmak istedi de engel olan ne vardı?

Bizim burada tek bir amacımız var. Buradaki mücadelemiz AKP, CHP, MHP, HDP mücadelesi değil; buradaki mücadelemiz demokrasi mücadelesi, özgürlük mücadelesi. Getirilen bu rejimle, Anayasa değişikliğiyle gerginlik yaratılacak, çatışma kültürü artırılacak, uzlaşma bitirilecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

15.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Alpullu Şeker Fabrikasının durumuna ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim.

Bugün, sonlandırmaya çalıştığımız cumhuriyetin ilk kalkınma hamlelerinden biri olan Alpullu Şeker Fabrikasından bahsedeceğim. Trakya için çok önemi bulunan Alpullu Şeker Fabrikası dört yıldır kapalı, nedeniyle AKP'nin uyguladığı niteliksiz şeker politikasıdır. Sağlığa olumsuz etkileri bilinen nişasta bazlı şekerin önü açılıp kendi üreticimize kota konulmakta, üreticiler düşük şeker pancarı fiyatları karşısında başka ürünlerin tarımına yönelmektedir. Trakya bölgesinde Alpullu Şeker Fabrikasını çalıştıracak en az 400 bin ton şeker pancarı üretim potansiyeli olmasına rağmen,, AKP'nin ciddi olmayan şeker politikaları yüzünden 2016 yılı için AB ülkelerinden sıfır gümrük vergisiyle 80 bin ton şeker ithalatı yapılıyor. Siz yerli sermayeye, Türk üreticisine düşman mısınız? Çiftçimiz tarım kredi kooperatifleri ve diğer kurumların icralarıyla uğraşırken, tarlasını ipotek ettirerek kredi alma peşindeyken siz cumhuriyetin en önemli kazanımlarından biri olan Alpullu Şeker Fabrikasının bacasını tüttürmüyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Yedekci...

16.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, başkanlık sisteminin cumhuriyeti yıkacağına, Türkiye'yi yıkıma götüreceğine ve insanları mağdur edeceğine ilişkin açıklaması

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Başkanlık sistemi Türkiye'yi yıkıma götürecektir, cumhuriyeti yıkacaktır, insanlarımızı mağdur edecektir diyoruz, inanmıyorsunuz. Size Venezuela'dan bir örnek vermek istiyorum: Venezuela'nın 30 milyon nüfusu var, petrol varlığı 296 milyar varil. Hugo Chavez, 1998'de Başkan seçildi. Böyle, çok gönülden destekçileri vardı, 20 milyon kişiye erzak dağıttı, millete yol yaptı. Bizde de oluyor diye demiyorum ama devletin kaynaklarını yedi sülalesine kullandı. Sonra, o imkânlar yetmedi ona, anayasayı değiştirdi. Chavez'i halkın sevmemesinin artık bir ehemmiyeti kalmamıştı, milyonlar ülkeden kaçtı, kanser oldu. Ölümler üniversite mezunu olmayan Madura'yı atadı. Madura, yüzde 50,6 oyla yani 0,6 oy farkı iktidar oldu, şu anda Başkan; yerini uyuşturucu baronuna bırakacak, uyuşturucu baronu şu anda Başkan Yardımcısı. Venezuela'da halk kan ağlıyor; gasp, açlık, fuhuş had safhada; hastalar ilaç bulamıyor, günde on sekiz saate varan elektrik kesintisi var. Bizde de başlamaya başladı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Balbay...

17.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, bugün Hrant Dink'in 10'uncu ölüm yıl dönümü, saygıyla anıyoruz. Dink'in katili her mevsim değişiyor. Gerçek katilinin bulunmasını istiyoruz çünkü Dink'in öldürülmesi, Türkiye'de iç savaşa yönelik çok karanlık bir oyunun parçasıydı.

Sayın Başkan, özellikle, dün İzmir'de bir şehidimiz toprağa verildi. Şenali Ocak, Diyarbakır şehidimizdi, Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına, 80 milyon yakınına başsağlığı diliyorum. Şenali Ocak Küçük Çiğli Cemevi'nden resmî törenle toprağa verilecekti, ailesi bunu arzu etti ama izin vermediler. Daha on gün önce adliye şehidimiz Musa Can'ı Uzundere Cemevi'nden toprağa verdik resmî törenle ama Küçük Çiğli Cemevi'ne izin verilmemesi, o bölgede gerçekten ciddi bir üzüntü yarattı. Bir şehidimiz, Diyarbakır şehidimiz İzmir'de toprağa verilecek, bir gece önce vali geliyor ve "Cemevi önünde resmî tören yapılmaz." diyor. Onlar başka Tanrı'nın çocukları mı?

Çok ayıplıyorum ve bu konuda bir açıklama bekliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Balbay.

Son olarak, Sayın Arslan....

18.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Anayasa'da yapılacak değişikliklerle cumhuriyet ortadan kaldırılıp başkanlık rejimi getirileceğine ve bu tür otoriterleşmeye giden ve sonunda diktatörlük olan birçok üçüncü dünya ülkesi olduğuna ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Başbakana soruyorum: Anayasa'da yapacağınız değişikliklerle cumhuriyeti ortadan kaldırıp başkanlık rejimini getireceksiniz. Cumhurbaşkanının OHAL'de kullandığı yetkileri, olağan bir dönem içinde sürekli kullanmak üzere bütün yaptıklarını meşrulaştırmak istiyorsunuz. Bu tür otoriterleşmeye giden ve sonunda diktatörlük olan birçok üçüncü dünya ülkesi vardır.

Nitekim, Gambia'da seçimleri kazanan Adama Barrow'a görevi devretmeyen Gambia İslam Cumhuriyeti Devlet Başkanı Yahya Jammeh ülkede olağanüstü hâl ilan etmiş, görevi devretmemiştir. Seçimi kazanan Başkan ve birçok Gambia vatandaşı Senegal ve başka ülkelere gitmiştir. Ülkede tam bir kaos ve kargaşa yaşanmaya başlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti'ni de aynı noktaya getirmemek için, lütfen, bu Anayasa değişikliğini geri çekin, ülkemizi üçüncü dünya ülkesi konumuna sokmayın, ayrımcılığı artırmayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi söz talebinde bulunan...

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, 60'a göre, önemli bir konuda yerimden bir dakikalık süre istiyorum.

BAŞKAN – Şu anda grup başkan vekillerine söz vereceğim, daha sonra değerlendiririm.

ATILA SERTEL (İzmir) - Tamam Başkanım.

BAŞKAN - Söz talebinde bulunan Sayın Erhan Usta, buyurun.

19.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 19-20 Ocak 1990'da Sovyetler Birliği tarafından Azerbaycan halkına karşı yapılan katliamın 27'nci, 20 Ocak 1989'da Samsunspor'un trafik kazası geçirmesinin 28'inci yıldönümüne ve Samsun Millî Eğitim Müdürlüğünün hazırladığı Türk büyüklerini tanıtıcı projeye ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

19-20 Ocak 1990'da, “tek millet, iki devlet” dediğimiz kardeş Azerbaycan'da, Bakü'de Sovyetler büyük bir katliam yaptı; hepimiz biliyoruz. Biz Azeri kardeşlerimizin hüznünü tekrar paylaşıyoruz, şehitlerimizi rahmetle anıyoruz. Bu zulmü yapanları da nefretle kınadığımı ifade etmek istiyorum.

Bugün ayrıca –aslında yarın da bugünden söylemek daha uygun olur diye düşündüm- Samsunspor kafesi feci bir kaza geçirmişti yirmi sekiz yıl önce, onun seneidevriyesi. Samsunspor, Malatyaspor deplasmanına giderken 20 Ocak 1989'da Havza'da 5 kişinin ölümüyle sonuçlanan bir trafik kazası geçirmişti. Ben, bütün, orada hayatını kaybedenlere rahmet diliyorum. Onların da ismini izninizle burada ifade etmek istiyorum: Kazada Teknik Direktör Nuri Asan, futbolcularımızdan Muzaffer Badaloğlu, Mete Adanır ve otobüs şoförü Asım Özkan olay yerinde; Zoran Tomic ise Yugoslavya'da altı ay komada kaldıktan sonra vefat etmiştir. Hepsini rahmetle anıyorum. Samsunspor camiasına tekrar taziyelerimi iletmek istiyorum. Cenab-ı Allah bizi, spor camialarımızı, spor kulüplerimizi, bütün milletimizi bu tür kazalardan korusun.

Son olarak da Sayın Başkan, Samsun İl Millî Eğitim Müdürlüğünün hazırladığı bir proje var. Bunu Samsun İl Millî Eğitim Müdürlüğünün internet sayfasında da görmek mümkün. Okullarda Türk büyüklerini tanıtıcı bir etkinlik düzenleniyor, o kapsamda bir proje yapılıyor. Fikir son derece güzel, hakikaten güzel çünkü geçmişimizi tanımak, büyük devlet adamlarımızı, sanatçılarımızı, siyaset adamlarımızı bilmek son derece güzel.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, bir dakika ek sürenizi veriyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Fakat bu projenin yapımında enteresan bir şey var, burada her şey birbirlerine karıştırılmış bir tasnif yok, bir kategori yok ve bunun sonucunda, mesela 100 Türk büyüğüne ulaşılmış. Onlardan güncel yani yakından tanıdığımız, yakın siyasi tarihimize alakalı olanların isimlerini ve sıralamalarını vermek istiyorum: Mesela Neşet Ertaş 49'uncu sırada, Naim Süleymanoğlu 61'inci sırada, Necmettin Erbakan 65'inci sırada, Mustafa Kemal Atatürk 75'inci sırada, İsmet İnönü 79'uncu sırada, Muhsin Yazıcıoğlu 89'uncu sırada, Turgut Özal 90'ıncı sırada, Cevdet Sunay 92'nci sırada. Şimdi, tabii, bir kategori yok, bir tasnif yok yani sanat dünyası, iş âlemi, mesela burada Vehbi Koç var, devlet adamları var, komutanlar var, milattan önce ta işte Oğuz Han var. Yani bu fikir güzel ama bunları güzel yapmak lazım, güzel tasnif etmek lazım; iyi bir şey yaparken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) - ...kötü, yanlış sonuçlara ulaşmamak lazım. Mesela, burada, son devrin siyaset adamlarını söylüyorsak Türk milliyetçiliği hareketinin lideri Başbuğ Alparslan Türkeş yok. Yani bunlar olacak şeyler değil. Kurumlarımızın bu konularda daha dikkatli olması lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özel söz istemişti ama Sayın Gök, siz mi kullanacaksınız?

LEVENT GÖK (Ankara) - Evet.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

20.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Diyarbakır'da 4 polisin şehit olduğu olayda yaralanan polisin de şehit olduğuna ve kendisine Allah'tan rahmet dilediğine, Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ve İtalya'da depremlerin ardından yaşanan çığ felaketi nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, önceki gün Diyarbakır'da 4 polisimizin şehit olduğu olayda yaralanan Faruk Demir isimli bir polis arkadaşımız şehit oldu bugün. Yani gerçekten, şehit haberleriyle sarsılan Türkiye'mizde bu arkadaşımızın da, polis kardeşimizin de şehitlik haberini büyük bir üzüntüyle öğrendik. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum, ulusumuza ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, bundan yine on yıl önce Hrant Dink öldürüldü, ölümünün üzerinden on yıl geçti, Hrant'ın katilleri ve onların arkasındaki isimler hâlen korunmaya devam etse de katilleri herkes biliyor. Hrant Dink ölmeden önce yazmış olduğu yazısında “Güvercin tedirginliğinde yaşamak zorunda kalmasın Türkiye’de kimse.” diyordu. Bu, çok önemli bir söz, eğer insanlar ülkede yaşarken yüreklerinde bir tedirginlik hissediyorsa bu gerçekten çok sorunlu bir tablo ve Hrant Dink’in bahsetmiş olduğu güvercin tedirginliğini yaşamamanın ötesine geçen bir tedirginlik hâli şu anda Türkiye’de var. Dilerim ki Türkiye bir an önce sükûnete ve normalleşme düzenine geçer diyeceğiz ama maalesef, yaşadığımız tartışmalar bizi her gün başka bir tartışmanın içerisine sokuyor ve kutuplaştırmayı, ayrıştırmayı artırıyor. Biz, Türkiye’de, hangi kökenden gelirse gelsin tüm insanların Türkiye Cumhuriyeti’nin eşit birer yurttaşı olduğu gerçeği ışığında, herkesin öncelikle yaşam hakkının bir kere sağlanması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – ...korunması ve kimsenin kendisini asla tedirgin hissetmeyeceği bir ortamın yaratılmasının çok zorunlu olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Bu arada, son olarak da sabah saatlerinde depremlerle sarsılan İtalya’dan acı haberler gelmeye devam etti ve Pescara kentinin batısında meydana gelen bir çığ düşmesi neticesinde de yine insanların kayıp olduğu bilgisi ulaştı. Umarım herkes bu facialardan sağ salım kurtulur ve korkulan olmaz. Tüm İtalya halkına da geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kerestecioğlu...

21.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın duruşmasında sarf ettiği bazı ifadelerine, Türkiye için çok önemli bir konu görüşülürken tutuklu HDP milletvekillerinin bulunmamasının demokrasi için büyük bir ayıp olduğuna ve Hrant Dink'i saygıyla andıklarına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, iki gün önce Sayın Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş'ın duruşmasındaydık, İstanbul'da, kendisinin SEGBİS'le bağlandığı ve ben, onun sözleriyle aktarmak istiyorum: “Barış süreci başarıyla sonuçlansaydı, ben şu anda burada yargılanıyor olmayacaktım.” diyordu Sayın Başkan “...ve muhtemelen hem ben hem bu süreçte görev alan kişiler barış ödülleri alacaktık. Bir muhalefet partisi genel başkanı ‘Ne barışı? Kandil’i dümdüz edin.’ diyordu. Bu kişinin söylediği bu sözler herhangi bir fezlekeye konu edilmedi ancak benim ‘Sen hiç nöbet tuttun mu? Halkın yoksul evlatları üzerinden bu savaşı yürütüyorsunuz.’ şeklindeki eleştirim sebebiyle dava açıldı. Acaba hangimizin sözü daha çok şiddet içeriyor, mahkemenin takdirine bırakıyorum.” dedi Sayın Başkan.

“Evet, bir de tabii, beni tutuklayan hâkim için de üzülüyorum, ya ben tutuklanacaktım ya da FETÖ’cü olduğu gerekçesiyle o tutuklanacaktı.” şeklinde de açıklamasına devam etti.

Şimdi, yasama sorumsuzluğu bütün vekillerimiz için hâlen devam etmektedir ve onların gerçekten burada yasama faaliyetlerine devam edebilmeleri, oy kullanabilmeleri gerekiyor ama biz, her seferinde, üstelik Türkiye için çok önemli bir konu görüşülürken, “bir rejim değişikliği” olarak ifade ettiğimiz bir konu görüşülürken -Anayasa teklifi- onların burada bulunmamasından büyük bir üzüntü duyuyoruz ve bunun demokrasi için büyük bir ayıp olduğunu, bu Parlamento için de aynı şekilde, ifade etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bugün de Sayın Grup Başkan Vekilimiz İdris Baluken’in duruşması vardı. Bir an önce bu sürecin sonlanmasını, onların yasama faaliyetlerine devam edebilmeleri için gereken düzenlemelerin yapılmasını ve bu Parlamentonun ancak bu şekilde görülebildiği şeylerin meşruiyetinin olacağını ve demokratik bir Parlamento olma yolunda adım atabileceğini düşündüğümüzü ifade etmek istiyoruz.

Hrant Dink bizim canımızdır, onunla ilgili araştırma önergemiz var ve onunla ilgili sözlerimizi zaten ifade edeceğiz ama bir kez daha saygıyla, sevgiyle kendisini anıyoruz ve çok özlediğimizi ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bostancı...

22.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır'da şehit olan 4 polise ve bütün şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, 19-20 Ocak 1990'da Sovyetler Birliği tarafından Azerbaycan halkına karşı yapılan katliamın 27'nci ve Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Üç gün önce Diyarbakır'da şehit olan 4 polisimize ve bütün şehitlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diliyoruz. Hepsini hayırlarla yâd etmeye devam edeceğiz. Onlar hayatlarını bu millet için verdiler, barış ve esenlik için verdiler.

Yirmi yedi yıl önce, 19 Ocağı 20 Ocağa bağlayan gece Azerbaycan Bakü'de özgürlük için meydana çıkan halk bir katliama uğradı. Onları da rahmetle ve minnetle anıyoruz. Özgürlüklerine sahip çıkarken şehit düşen o insanlar şimdi Bakü Hıyabanı'nda yatıyorlar. Ben de orayı ziyaret etmişim. Yan yana yatan, Anadolu'dan giden askerlerimiz var; 1918 Bakü Savaşlarında hayatlarını kaybetmiş, Anadolu'nun her tarafından giden, mezar taşlarına bakıldığında yaşları 17-18 olan çocuklarımız var. Onlarla birlikte yatıyor Bakü'nün özgürlük şehitleri. Azerbaycanlı kardeşlerimizle dayanışmamızı burada ifade ediyorum.

Hrant Dink'in katledilişinin 10'uncu yılı, kendisini saygıyla anıyoruz. Türkiye siyasetinde, uzun bir süredir, siyaseti manipüle etmeye dönük siyasi cinayetler ve kitlesel olaylar yaşandı. Tarihimiz bu bakımdan son derece kaotik. Hrant Dink cinayeti de bunlardan birisi. Üzerindeki örtü açığa çıktığında, eminim, kamuoyu birçok olayı daha net bir şekilde görme imkânı bulacaktır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – On sene oldu Naci Bey, on sene, çıkarın artık!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bizim talebimiz, bizim de isteğimiz, bütün, geçmişe doğru, Hrant Dink'le birlikte bu tür siyasi cinayetlerin mutlak surette açığa çıkarılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - ...kamuoyunun bilgisine sunulmasıdır. Bunlar anlaşıldığında, aslında ne tür bir kışkırtıcılık için kullanılmaya çalışıldığını, masum insanların kanları üzerinden nasıl bir istikrarsızlık ve kaos devşirilmeye çalışıldığını herkesin daha iyi göreceğini tahmin ediyoruz. Kesinlikle o kirli örtü kaldırılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Sayın Gök, bir cümle söyleyeceğinizi söylediniz, iletiniz.

Buyurun, sizi de dinleyelim.

23.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İran'da bir binada çıkan yangında çok sayıda insanın hayatını kaybettiğine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, konuşmamı yaptıktan sonra öğrendim; İran'da da bir binada çıkan yangın ve onun devamında binanın yıkılması sonucunda çok sayıda İranlı ve onları kurtarmaya giden itfaiye erlerinin de hayatını kaybettiğini öğrendik. Bu arada, İran ulusuna da baş sağlığı diliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, iki sayın milletvekilimize dünden kalan bir sözüm var, onlara da şimdi söz vereceğim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, bir dakika söz istemiştım.

BAŞKAN – Sayın Sertel, müsaade edin, eğer vermezsem o zaman itiraz edersiniz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – İtiraz etmiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bu iki arkadaşımıza, Sayın Zeybek ve Sayın Gündoğdu'ya dünden kalan bir sözüm vardı, şu anda onu yerine getiriyorum.

Ankara Milletvekili Sayın Ahmet Gündoğdu, bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

24.- Ankara Milletvekili Ahmet Gündoğdu'nun, İstanbul Milletvekili Eren Erdem ve ailesinin hedef gösterilmesi olayına ve kendisi tarafından hiçbir milletvekiline itme ve darp uygulanmadığına ilişkin açıklaması

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – Değerli Başkanım, değerli arkadaşlarım; önceki gün CHP Milletvekili Eren Erdem Bey, kendisinin ve ailesinin hedef gösterilmesiyle ilgili bir empati çağrısında bulundu. Başkanlık Divanı üyesi olarak aynı çağırımı ben de yineliyorum. Görevimiz, kavga ettirmek ve ediliyorsa ayırmaktır. Buna bütün siyasi partilerimizin grup başkan vekilleri de şahittir. Ancak, “evet” diyenin de, “hayır” diyenin de kişilik haklarına saygıyı sağlamak da görevlerimiz arasında. Bunun için, genelde değil kabin önünde çekim yapılmamasını istedik. Asla tarafımdan hiçbir milletvekiline itme ve darp uygulanmamıştır, olmamıştır. Şahitleri, siz Başkan Vekilimiz ve her partiden milletvekili arkadaşlarımız. Ömrüm, insan hakları ve kadın hakları mücadelesiyle geçti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – Kesinlikle yapmadığım bir şeyi “Yapmadım.” deme gereğini duymanın üzüntüsünü yaşıyorum. Olmayan bir şeyi var göstermek de bir şiddettir. CHP'li arkadaşları empati yapmaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Zeybek...

25.- *Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun Valiliğince "bir dakikalık ayağa kalkma" eylemine izin verilmemesine ilişkin açıklaması*

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarımız; biz, Cumhuriyet Halk Partisi örgütleri olarak, ülkemizin en ücra köşelerinde, yerleşim birimlerinde güvenlik güçlerimizin yurt savunmasında, can ve mal güvenliğimizin savunmasında hep yanlarında yer aldık, yer almak da zorundayız. Bu davranışlarımızla -Samsun'da da dün gerçekleşen bir olayda-Samsun Valiliğinden bir dakikalık ayağa kalkma protestomuzu yani demokratik protestomuzu göstermek için izin istendi. Bu iznin, Sayın Valimiz tarafından maalesef verilmediği görüldü. Hâlbuki, bizim Türkiye'nin her tarafında anında, bir dakikalık gösterimizi yapma şeyimiz var ama güvenlik güçlerimize, devletimize ve bunun varlığına olan saygımızdan dolayı bir izin istemek zorunda kaldık. Bu böyle yapılırsa böyle bir yönetim anlayışının doğru olmadığını, ülkemizi yöneten bugünkü siyasal iktidarın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – ...bu konudaki davranış biçimlerinin, olağanüstü hâli bahane ederek önümüzdeki Anayasa referandumundaki çalışmalarımızı engellemesi açısından önemli olduğunu görüyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Son olarak Sayın Sertel, sizi de dinleyelim, çok ısrarlı bir talebiniz vardı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sonra bizim de var Sayın Başkan.

26.- *İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ve İzmir'in Seferihisar ilçesinde ısrarla bir orkinos çiftliği yapılmak istenmesinin arkasında kimler olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

ATILA SERTEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hrant Dink gazetecidir, devrimcidir, solcudur, yurtseverdir. Öldürüldüğünde ayakkabısının altındaki yarılma, yırtık onun yoksulluğunu değil onun dürüstlüğünü ve onurunu gösterir.

Sayın Başkan, İzmir'in bütün ilçeleri çok güzeldir ancak Seferihisar o kadar güzel bir tatil beldesi, o kadar güzel bir termal alan ve çok güzel bir ilçe olmasına rağmen, burada ısrarla bir orkinos çiftliği yapılmak isteniyor. Bu orkinos çiftliğini yapmak isteyenlerin arkasında kimler var?

Sayın Binali Yıldırım Başbakan, İzmir Milletvekilidir. Sayın Binali Yıldırım'a soruyorum: Daha önce hukuken reddedilmiş olan yerde ısrarla orkinos balık çiftliğini kurmak istemenin bu ilçeye yapılmış en büyük kötülük olduğunu bilmiyor mu acaba?

Ben ayrıca Sayın Başbakana, gerçekten, referandum sonrasında Başbakanlığının devamını istiyor mu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Irgat, size de söz veriyorum ve bitiriyorum, grup önerilerine geçeceğiz.

Buyurun, size de bir dakika.

27.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'ın, HDP milletvekillerinin tutuklu olmasının ve Anayasa değişikliği çalışmalarının dışında tutulmasının Anayasa Mahkemesinin vekillerle ilgili vermiş olduğu karara aykırılık teşkil ettiğine ilişkin açıklaması

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok önemli bir tartışmanın içerisindeyiz şu anda. Anayasa değişikliği gibi bir tartışmada HDP milletvekillerinin, eş genel başkanlarının ve grup başkan vekillerinin de içinde olduğu vekillerin hâlâ tutuklu olması ve bu çalışmaların dışında tutulması, Anayasa Mahkemesinin daha önce vekillerle ilgili vermiş olduğu karara aykırılık teşkil etmemekte midir, sorarız buradan? Çünkü, Anayasa Mahkemesinin bu konuda açık bir hükmü var. Söz konusu milletvekili seçilme hakkının yani Anayasa’da düzenlenmiş olan siyaset yapma hakkının kısıtlandığını... Kendisi hükümlü olduğu hâlde, hükmen tutuklu olan bir milletvekilini tahliye ederek “Siyasi hayata devamı gerekir.” noktasında bir kararı, bir hükmü mevcutken şu an 11 milletvekilinin bu karara rağmen hâlâ buraya getirilmemiş olması, oy kullanamıyor olması hukuka aykırı değil midir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 22 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin azaltılması için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/441)

Türkiye Büyük Meclisi Başkanlığına

Çocuk işçiliğinin azaltılmasına yönelik yeni bir politika oluşturulması, belirlenen politikaların bir an önce yaşama geçirilmesi ve çalışan çocuk işçilerin can güvenliğinin sağlanmasına yönelik uygulama ve denetimlerin caydırıcı yaptırımlarla araştırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzük’ün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Ali Yiğit	(İzmir)
2) Kadim Durmaz	(Tokat)
3) Mahmut Tanal	(İstanbul)
4) Ali Akyıldız	(Sivas)
5) Mazlum Nurlu	(Manisa)
6) Kazım Arslan	(Denizli)
7) Orhan Sarıbal	(Bursa)
8) Gülay Yedekci	(İstanbul)
9) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
10) Tur Yıldız Biçer	(Manisa)
11) Mustafa Sezgin Tanrıku	(İstanbul)
12) Türcü Kayan	(Kırklareli)

13) Nihat Yeşil	(Ankara)
14) Ceyhun İrgil	(Bursa)
15) Uğur Bayraktutan	(Artvin)
16) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
17) Ahmet Akın	(Balıkesir)
18) Tekin Bingöl	(Ankara)
19) Utku Çakırözer	(Eskişehir)
20) Veli Ağbaba	(Malatya)
21) Vecdi Gündoğdu	(Kırklareli)
22) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
23) Mehmet Göker	(Burdur)

Gerekçe:

TÜİK'in istatistiklerine dayandırılan araştırmalara göre, ülkemizdeki çocuk nüfusunun yüzde 5,9'unu çocuk işçiler oluşturmaktadır. Aynı araştırmalara göre hem çalışıp hem okuyan çocuk işçi sayısı da yüzde 63,6 artmıştır. Ev içinde karşılığı olmadan emeği sömürülen çocukların oranı yüzde 49,2'dir. Öte yandan yoksul fertlerin yüzde 44,3'ü çocuk iken hem çalışıp hem okuyan çocuk işçi sayısı yüzde 35'tir. Yoksulluğa bağlı olarak mevsimlik tarım işçisi çocukların sayısı da sürekli artmaktadır.

Bu sonuçlar da göstermektedir ki 2002'de çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin on yıl içinde ortadan kaldırılmasına yönelik bir hedefe rağmen, ülkemiz bu hedefin gerçekleşmesinin çok uzağındadır çünkü sorun yapısaldır ve çözümler kalıcı olmamaktadır. Üstelik 1994 yılından 2006 yılına kadar çocuk işçi oranında kayda değer bir gerileme varken 2006 yılında 830 bin olan çocuk işçi sayısı, 2012 yılında 893 bine yükselmiştir. Sorunun sadece şekli değişmekte, çocukların emeği hem ev içinde hem de ev dışında sömürüye maruz kalmaktadır.

Çocuk işçiliğinin nedenlerinin başında yoksulluk, göç ve eğitim olanaklarından mahrumiyet sıralanabilir. Ancak çocuk işçiliğinin temel nedenini yoksulluk oluşturmaktadır. TÜİK'in 2014 yılında gerçekleştirdiği Gelir ve Yaşam Koşulları Anketi'ne göre hâlen Türkiye nüfusunun yüzde 15'i yoksulluk sınırının altında bir yaşam sürmektedir. Yine aynı verilere göre, yoksul fertlerin yüzde 44,3'ünü çocuklar oluşturmaktadır.

Öte yandan, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin (İSİG) 2015 Yılı İş Cinayetleri Raporu'na göre 2015'te yaşanan 1.730 iş cinayetinde hayatını kaybedenlerin 63'ü çocuktur. Bu çocukların 18'i 14 yaş ve altında, 45'i ise 15-17 yaşları arasındadır. Raporda 2013'te 59 çocuk işçinin, 2014'te ise 54 çocuk işçinin öldüğü bilgisine de yer verilmiştir. Çocuk işçi ölümlerinin genel işçi ölümlerine oranı 2013 yılında yüzde 3,4 iken bu oran 2015'te yüzde 3,6 olmuştur.

Raporda ayrıca şu tespitlere yer verilmiştir: Son üç yılda iş cinayetlerinde yaşamını yitiren 176 çocuk işçinin 92'si tarım, 20'si inşaat, 14'ü ticaret, eğitim, 11'i metal, 6'sı gıda, 6'sı tekstil iş kolunda çalışmaktadır. Çocuk işçiliğinin ana istihdam alanı tarım ve inşaat gibi mevsimlik işler olmuştur. Tarım sektöründe toplayıcılık başta olmak üzere birçok işi yüklenen çocuk işçilerden özellikle kız çocukları sektörün görünmez gücünü oluşturmakta ve daha fazla yıpranmaktadır, inşaat işlerinde ise erkek çocuklar çalışmaktadır. İnşaat işlerinde çalışan çocuklar sadece hafif, yardımcı işler yapmamakta, bizzat tehlikeli işleri de üstlenmektedirler. Bu durum, çocuklar açısından ayrıca bir tehdit oluşturmaktadır.

Bütün bunlar da göstermektedir ki ülkemizde hem çocuk işçiliğiyle mücadele konusunda hem de iş cinayetlerinde yaşamını yitiren çocuklar konusunda ortaya konulan hedeflerin hiçbirinde ilerleme sağlanamamıştır.

Bu bağlamda hem çocuk işçiliğinin azaltılmasına yönelik yeni bir politika oluşturulmasına, belirlenen politikaların bir an önce yaşama geçirilmesine, çalışan çocuk işçilerin can güvenliğinin sağlanmasına yönelik uygulama ve denetimlerin caydırıcı yaptırımlarla ağırlaştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, inşaat sektöründe iş güvenliği konusunda uygulanmakta olan politikaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4442)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İnşaat sektöründeki iş güvenliği konusunda yeterince alınmayan tedbirlerin ve yapılmayan denetimlerin araştırılması ve iş kazalarından ötürü yaşanan ölümlerin incelenerek nedenlerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırma komisyonu açılması hususunu saygılarımızla arz ederim.

1) Uğur Bayraktutan	(Artvin)
2) Türedi Kayan	(Kırklareli)
3) Mahmut Tanal	(İstanbul)
4) Mustafa Sezgin Tanrıku	(İstanbul)
5) Kadim Durmaz	(Tokat)
6) Kazım Arslan	(Denizli)
7) Ahmet Akın	(Balıkesir)
8) Veli Ağbaba	(Malatya)
9) Vecdi Gündoğdu	(Kırklareli)
10) Ali Akyıldız	(Sivas)
11) Mazlum Nurlu	(Manisa)
12) Orhan Sarıbal	(Bursa)
13) Gülay Yedekci	(İstanbul)
14) Tur Yıldız Biçer	(Manisa)
15) Nihat Yeşil	(Ankara)
16) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
17) Ceyhun İrgil	(Bursa)
18) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
19) Tekin Bingöl	(Ankara)
20) Utku Çakırözer	(Eskişehir)
21) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
22) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)

Gerekçe:

Manisa'nın Soma ilçesinde yaşanan maden felaketinde 301 madencinin ölümü neticesinde ülkemizde iş güvenliğinin yeterince önemsenmediği algısı oluşmuştur.

Türkiye'nin başka sektörlerinin de iş güvenliği konusunda alarm verdiğini belirterek özellikle inşaat sektörüne ilişkin büyük ihmaller var. İmzalanmayan ILO sözleşmeleri arasında inşaat ve kimya sektörüne ilişkin sözleşmeler de var.

Ülkemiz bugün Soma'yı konuşuyor ancak SOS veren sektörlerin başında inşaat geliyor. İşçi ölümlerinin yüzde 37'si yapı sektöründe yaşanıyor. Kitlesel ölümler yaşanmadığı için durumun farkında değiliz ama her gün birer, ikişer insanlar ölüyor.

İSİG verilerine göre, AKP'nin iktidara geldiği Kasım 2002 yılının son iki ayında 146 işçi, 2003 yılında 811 işçi, 2004 yılında 843 işçi, 2005 yılında 1.096 işçi, 2006 yılında 1.601 işçi, 2007 yılında 1.044 işçi, 2008 yılında 866 işçi, 2009 yılında 1.171 işçi, 2010 yılında 1.454 işçi, 2011 yılında 1.710 işçi, 2012 yılında 878 işçi, 2013 yılında 1.235 işçi, 2014 yılında 1.886, 2015 yılında ise 1.730 işçi yaşamını kaybetmiştir.

Ülkemizde özellikle büyükşehirlerde devasa binalar yükseliyor. Yüksekliği arttıkça düşme riski de artıyor. Denetim yok denecek kadar az. Bu plazalar kısa sürede yükseliyor, inanılmaz kazalar ve ölümler oluyor.

Bu bilgiler doğrultusunda, inşaat sektöründeki iş güvenliği konusunda uygulanmakta olan politikaların araştırılması, yerinde tespit edilmesi, incelenmesi ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması hususunu arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

3.- HDP Grubu Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Şırnak'ın Cizre ilçesinin Cudi Mahallesi'nde 23 Ocak 2016 günü ağır saldırı olması nedeniyle bir bodrum katına sığınmış bulunan 31 sivil yurttaşın durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/443)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Şırnak'ın Cizre ilçesi Cudi Mahallesi'nde 23 Ocak 2016 günü bulundukları mahallelerin ağır saldırı altında olması nedeniyle bir bodrum katına sığınmış bulunan 31 sivil yurttaşımızın durumuyla ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi ve olayın tüm boyutlarıyla ortaya konulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

İdris Baluken

HDP Grup Başkan Vekili

Diyarbakır

Gerekçe:

23 Ocak 2016 günü Şırnak'ın Cizre ilçesi Cudi Mahallesi'nde mahalleye yönelik ağır saldırılar nedeniyle 31 yurttaş bir evin bodrum katına sığınmış, ambulansların, kurtarma ve sağlık ekiplerinin bina yakınına kadar gidişine izin verilmediği için şu güne kadar yaralı yurttaşlardan 7'si yaşamını yitirmiştir. İlk günden itibaren, ateş altında tutulan binadan, 7'si yaşamını yitirmiş, çoğu ağır yaralı sivillerin hastaneye nakli için parti yetkililerimizin İçişleri Bakanlığı nezdinde yürüttüğü girişimler maalesef henüz bir sonuç vermemiş, ambulansların binaya kadar gitmesine şu güne kadar izin verilmemiştir. 30 Ocak 2016 tarihinde, Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı koordinasyonunda oluşturulan Kriz ve Koordinasyon Masasından gerekli güvenceler alındıktan sonra, Cizre Belediyesinde bekleyen sağlık ekipleri ve belediye ambulansı ve Sağlık Bakanlığına bağlı ambulanslar yaralıların

bulunduğu bodruma intikal etmek üzere hareket etmiştir. Ancak, ambulanslar ve sağlık ekipleri, cenaze ve yaralıların alınabileceği son noktaya yaklaşık 150-200 metreye kadar yaklaşabilmişlerdir. İlgili makamlardan güvence alındığı hâlde yaralıların ve yaşamını yitirenlerin hastaneye intikal edeceği sırada bodrumda bulunan sivilere yönelik bir operasyon yapılmıştır. Bundan sonra yaralılarla sadece iki telefon görüşmesi gerçekleştirilebilmiştir. Yapılan operasyondan sonra yaralıların enkaz altında kaldıkları, nefes almakta zorlandıkları, hareket edemez durumda oldukları ve destek olmaksızın dışarı çıkamayacak hâle geldikleri parti yetkililerimize iletilmiştir. 30 Ocak günü yaşanan bu olaydan sonra bodrumda bulunan yaralılar ile parti yetkililerinin tüm irtibatı kopmuş, 5 Şubat 2016 tarihi itibarıyla herhangi bir iletişim imkânı kalmamıştır. Tüm bu kaygı verici gelişmeler Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı ve Koordinasyon ve Kriz Merkeziyle defalarca yapılan telefon görüşmelerinde anlatılmış, yaşanan süreç son derece kaygı verici olduğu için sağlık ekipleri ve ambulansların yaralıları mutlaka bir an önce almaları gerektiği ısrarla vurgulanmıştır. Buna rağmen, Kriz ve Koordinasyon Merkezi tarafından dışarıdan tarama ya da sağlık ekibinin oraya gidemeyeceği, buna izin verilemeyeceği yetkililerimize iletilmiştir. Eğer bakanlığa bağlı ambulanslar gidemiyorsa, iki belediye personelinin ve sağlık görevlisinin bu bilgilerin doğruluğunu yerinde gözlemlene ve yaralılara ilk müdahaleyi yapması konusundaki talep de kabul edilmemiştir. Bodrumda bulunan yakınlarını almak üzere binaya doğru yürümek isteyen Cizreli anneler de binanın hemen önüne kadar geldikleri hâlde gözaltına alınmışlardır. Bodrum katında bulunan sivillerle ilgili herhangi bir iletişimin hâlen sağlanamıyor olması, Hükûmet yetkililerinden bu konuyla ilgili herhangi bir açıklamanın yapılmıyor olması kamuoyunu tedirgin etmekte, kaygı seviyesini en üst boyutlara taşımaktadır. Söz konusu bodrumun yanı sıra, başka bir binada da yaralıların olduğu haberi tarafımıza ulaşmış, dün itibarıyla da yaralıların durumuna ilişkin çelişkili haberler kamuoyunda tartışılmaya başlamıştır. Türkiye kamuoyu yaşanan gelişmelerden dolayı son derece tedirgindir. Devletin bir numaralı görevinin yurttaşlarının can ve mal güvenliğini sağlamak olduğu unutulmamalıdır. Bu görevin yerine getirilmesi hukukumuzda ve Anayasa'mızda açıkça belirtilmiştir. Kamuoyunun kaygısının giderilmesi ve bu konunun tüm ayrıntılarıyla ortaya çıkarılması için Meclis araştırması açılması elzemdir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, 17/1/2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Hrant Dink cinayet davasında soruşturma etkin bir şekilde yürütülmediğinden cinayetin on yıldır aydınlatılamaması nedeniyle, adaletin tecelli etmesi ve bu cinayetin tüm bağlantılarıyla beraber araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19 Ocak 2017 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/1/2017 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Yıldırım

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

17 Ocak 2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Garo Paylan ve arkadaşları tarafından verilen 3622 sıra numaralı, Hrant Dink cinayet davasında soruşturma etkin bir şekilde yürütülmediğinden cinayet on yıldır aydınlatılamamıştır. Adaletin tecelli etmesi ve bu cinayetin tüm bağlantılarıyla beraber araştırılması amacıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19/1/2017 Perşembe günlü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde, ilk olarak İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan tam on yıl önce bugün saat 14.57 civarında gazeteci, Agos gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni, çok sevdiğimiz dostumuz Hrant Dink, arkasından üç kurşunla vurularak öldürüldü. Tetikçi Ogün Samast yirmi iki yıl on ay hapis cezasına çarptırıldı. Beş yıl süren yargılama 17 Ocak 2012’de skandal bir kararla sona erdi. Bütün sanıklarının silahlı suç örgütü üyeliğinden beraat ettiği mahkeme, Yasin Hayal’i, tasarlayarak öldürmeye azmettirmekten, Erhan Tuncel’i, patlayıcı madde imal edip kullanmak suçundan mahkûm etti ve Erhan Tuncel aynı gün tahliye edildi. İstanbul cumhuriyet savcısının karara itirazı, Yargıtayın davayı örgüt yönünden kısmen bozma kararından sonra 16 Eylül 2013’te Hrant Dink cinayetinin tetikçileri yeniden yargılanmaya başlandı. 2010’da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Hrant Dink davasında Türkiye’yi mahkûm etti. Ardından, kamu görevlileriyle ilgili dosya yeniden hazırlandı, bazı kamu görevlileriyle ilgili soruşturma izinleri verildi. Cinayette ihmali ya da kastı olduğu düşünülen 26 kamu görevlisi için savcı Gökalp Kökçü tarafından 2015 yılında iddianame hazırlandı ancak bu iddianame başsavcılıkça geri gönderildi. Daha sonra da Kökçü’nün görev yeri değiştirildi ve davadan alındı. Ancak, tartışmaların ardından bu iddianame kabul edildi.

Devlet, neredeyse tüm birimleriyle ve tüm kanıtlarıyla on bir ay öncesinden, Trabzon’da yaşayan Yasin Hayal’in Hrant Dink’i öldüreceğini biliyordu. Zira, bu tarihte, Trabzon Emniyeti İstihbarat Şubesi, yardımcı istihbarat elemanı Erhan Tuncel vasıtasıyla elde ettiği bu bilgiyi bir F4 raporu hâlinde İstanbul Emniyeti İstihbarat Şubesi ve Ankara’daki İstihbarat Daire Başkanlığına teslim etmişti. Ancak, devlet bu bilgiyi elde ettikten sonra cinayeti engellemek için hiçbir şey yapmadı ve karanlık dehlizlerde hâlen, bugüne kadar bu cinayetin tüm sorumluları aranıyor ve hâlen, on yıl geçmesine rağmen, biz, bugün, “Evet, Hrant Dink şunlar, şunlar, şunlar marifetiyle ve bu tetikçiler kullanılarak öldürülmüştür.” diyemiyoruz, on yıl sonra hâlâ bunu diyemiyoruz.

Bugün, yargılamadaki birçok gelişme, işte çeşitli istihbarat dairelerinin sorumlularının araya girmesi, Jandarmada soruşturmaların yapılması da tamamen aslında başta ailesi, Hrant’ın arkadaşları ve dava avukatlarının çok değerli çabaları sonucunda gerçekleşmiştir. Aslında, Hayko Bağdat’ın bugün dediği gibi, on yıl önce bugün vurdular, on yıldır beyaz beresini kafasından hiç çıkarmadı devlet.

Evet, şimdi, biz, istiyoruz ki bu çabaların sonucunda, aynı zamanda devlet içerisindeki bir kısım yasa dışı oluşumların bağlantılarının belirlenmemesi toplumsal vicdanı zedelediğinden, infiale neden olduğundan ve vicdanımız artık hâlen yıllardır yaralanmaya devam ettiğinden Mecliste bir Meclis araştırması açılmasını, bu talebimizi, daha önce de birkaç defa yapmış olduğumuz gibi yineliyoruz.

Evet, sevgili Hrant Dink'i anlatmak çok zor. Ölümünden üç dört ay önce kendisiyle Güncel Hukuk dergisi için bir röportaj yapmıştım ve yargılandığı o dönemde aslında eğer Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden de kendisinin Türkleri aşağıladığı –tırnak içerisinde- tescillenirse gerçekten bu ülkeden gitmesi gerektiğini ifade etmişti birçok kez. Bunu neden söylüyordu? “Beni ‘aşağıladı’ diye eğer yargısal bir kararla damgalarsanız o zaman ben derim ki: Benim size yani Türklere olan saygımdan dolayı, eğer ben sizi aşağılayan biri olarak sizin tarafınızdan değerlendiriliyorsa bana düşen insani duruş sizden uzak yaşamaktır, en azından sizi üzmemek, sıkmamak için. Benim tavrım bu. Yoksa ayaklarım beni bu ülkeden başka bir yere götürmesin, çöksün, kırılsın, burada kalayım, burada öleyim. Burası benim yaşam alanım, nereye bırakır, nereye giderim, yaşayamam da zaten gidersem ama inşallah başaracağım. Hukuktaki bu haksızlığı ortadan kaldırmayı inşallah başaracağım ve kalacağım.” Ölmeden dört ay önce bana bunları söylemişti Hrant Dink.

Bir şey daha söylemişti: “Bu iki halk arasında tekrar bir normalleşme nasıl sağlanır? Temel problematiğim bu benim, bunun için çaba gösteriyorum. Ama öbür taraftan “Türkiye’de soykırım olmuştur.”u ilk söyleyen Ermeni benim zaten. Size de şimdi söylüyorum, gazetelere de ama bunun arkasından Türklerden de bunu kabul edin diye bir şey beklemiyorum, bu benim sorunun değil ki, sizlerin sorunu. Özür filan da beklemiyorum, ben sizleri çok seviyorum ve sizinle beraber yaşayacağım diyorum. Tarihte olan bitenle yüzleşmek demokrat olmanın bir gereğidir. Yüzleşmezsen geleceği kuramıyorsun çünkü benim için bu açıdan tarih bir sorun yoksa tarihte şu oldu, bunun hesabı verilmedi gibi bir sorun değil, ben bugünkü insanın yaşantısına, o tarihin öyle kalıyor olmasının getirdiği zarar ortadan kalksın diye konuşuyorum. Yoksa tarih benim temel sorunun değil, benim temel sorunun gelecek.”

Evet, Hrant Dink son yazısında da: “Yargılanmalar sürecektir, yeniler başlayacak. Kim bilir daha ne gibi haksızlıklarla karşı karşıya kalacağım? Ama tüm bunlar olurken şu gerçeği de tek güvencem sayacağım. Evet kendimi bir güvercinin ruh tedirginliği içinde görebilirim ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmaz. Güvercinler kentin ta içlerinde, insan kalabalıklarında dahi yaşamlarını sürdürürler. Evet, biraz ürkekçe ama bir o kadar da özgürce.” Evet, böyle demişti ama maalesef güvercinler vuruldu bu ülkede ve sadece Hrant Dink değil, başka güvercinler de vuruldu. Örneğin, Tahir Elçi aynı güvercin tedirginliğinde yaşatıldı son zamanlarında ve Tahir Elçi de bu ülkede aynı Hrant Dink’in tedirginliğiyle öldürüldü ve bu ülke maalesef Türkan Elçi ile Rakel Dink’i yoldaş yaptı, arkadaş yaptı, dost eyledi. Bu ülkenin karanlık odakları onları da buluşturdu.

Ben özellikle bu Parlamente’ya şunu söylemek isterim: Bu Parlamente’nin görevi tıpkı Hrant Dink’in kalkıp da Doğu Perinçek’le ilgili dahi “Eğer Fransa Parlamentosu orada bu kararı verirse, ‘Ermeni soykırımı yoktur.’ demek suç ilan edilirse ben giderim Concorde Meydanı’nda onun ifade özgürlüğünü savunurum.” dediği gibi bu Parlamente’nin görevi de bu ülkede yeni güvercin tedirginlikleri yaratmamaktır. Bu Parlamente’nin görevi, hangi cenahtan olursa olsun kim eğer bir düşünce ifade etmek istiyorsa onun düşünce özgürlüğünü sonuna kadar savunmaktır. Ancak böyle biz, Hrant Dinkleri, Tahir Elçileri ve başka çok değerli insanlarımızı, demokrat insanlarımızı, barışçı insanlarımızı bu ülkede ölümlerin arkasından anmak yerine yaşar kılarız ve onlarla birlikte sözlerimizi söyleyebiliriz, söylemeye devam ederiz. Yoksa bu ülkeyi ölümler ülkesi olmaktan maalesef kurtaramayız.

Araştırma önergemize “Evet.” denmesini sayın Parlamento üyelerinden bekliyoruz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk olarak Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay konuşacak.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP’nin vermiş olduğu grup önerisi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki grup önerisi gazeteci Hrant Dink’in on yıl önce bir suikastla öldürülmesine ilişkindir. Öncelikle, Hrant Dink’e yapılan bu saldırıyı kınıyor, ailesine taziyelerimizi iletiyorum.

Sözlerime başlarken önergede yer alan bazı ifadelerin kabul edilebilir olmadığını da ifade etmek istiyorum. Önergede yer alan şu ifadeleri dikkatlere sunuyorum: “Devlet neredeyse tüm birimleriyle Hrant Dink’in öldürüleceğini bilmektedir. Delillerin ortaya çıkış biçimi ve zamanı Hrant Dink cinayetinin ardındaki mutabakatı gözler önüne sermektedir” diyor.

Değerli milletvekilleri, bu ifadeler, Türkiye Cumhuriyeti’ni cinayetle doğrudan ilintili gösteren, devleti cinayet işleyen ve işleten bir mekanizma şeklinde sunan, suçlayıcı ve toptancı ifadelerdir. Bu ifadeler sadece cinayeti işleyen şebekelerin provokasyonuna hizmet eder, amaçları hasıl olur. Çünkü, Hrant Dink cinayeti tam bir provokasyondur. Devlet içinde zaman zaman ortaya çıkan bu ihanet şebekelerinin devletle özdeşleştirilmesi ve yaptıklarının devlete mal edilmesi Türkiye Cumhuriyeti’ni suçlayıcı yanlış bir bakışı teşkil etmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu haksız ve ağır ithamları yanlış bulduğumuzu ifade etmek istiyorum. Ve bugüne kadar yapılan bazı suikastları örneğin, Necip Hablemitoğlu, Rahip Santoro, Malatya’daki bir dizi cinayetlerin...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Zirve, Zirve, Zirve Yayınevi...

ERKAN AKÇAY (Devamla) - ...bütününe yönelik olarak baktığımızda ve ortaya çıkan bazı ipucu ve gerçekler karşısında bu FETÖ yapılanmasının arkasında olduğu da artık bizi bir kanaat sahibi yapmaktadır.

Kökeni, kimliği ve kişiliği ne olursa olsun, bir insanın elinden yaşama hakkını almanın vicdanla ve hiçbir değerle bağdaşır bir tarafının olmadığı tartışmasıdır. Bu yüzden, Ermeni asıllı bir Türk vatandaşının katledilmesini Türk milleti asla tasvip etmemiş ve kabullenmemiştir. Aradan geçen on yılda bu saldırıdaki karanlık noktalar gündemde olmuştur.

Değerli milletvekilleri, Hrant Dink cinayetinin ertesinde Sayın Genel Başkanımız, 2 Şubat 2007 tarihinde bir açıklama yapmıştı ve bu açıklamada cinayetin bir an evvel açıklığa kavuşturulması için şu çok önemli uyarıları yapmıştı:

Devletin bütün yetki ve imkânları elinde olan iktidar, bu ithamın gereğini derhal yapmak -çünkü itham Türkiye Cumhuriyeti’ne ve millete yöneliktir- kurumlar içindeki çeteleşme olarak tarif ettiği derin devleti ortaya çıkarmak mecburiyetindedir. Devlet kurumlarına mikrop bulaştırsa, bu kurumlar kirlendiye, bunun birinci derecede sorumlusu devleti yönetenlerdir. Kasım 2002’den bu yana iktidarda olanlar, varsa devlet içindeki çeteleri ortaya çıkarmak, sorumluları hakkında idari ve adli işlem yapmak durumundadır. Devlet içindeki çeteleşmeleri araştırmaya Emniyet teşkilatı bünyesindeki cemaat ilişkileri ağını ortaya çıkarmakla başlanmalıdır; bu, çok önemli bir ifadedir, 2 Şubat 2007. Tekrarlıyorum: Devlet içindeki çeteleşmeleri araştırmaya, Hrant Dink cinayeti bağlamında, Emniyet teşkilatı bünyesindeki cemaat ilişkileri ağını ortaya çıkarmakla başlanmalıdır.

Cinayetten sadece üç gün sonra bu tespitlerin ne denli önemli, yerinde ve isabetli olduğu on yıl sonra bugün bir kez daha gözler önüne serilmiştir. On yıl önce bu cinayetle ilgili olarak Emniyet içerisindeki FETÖ odaklı yapılanmaya dikkat çekilmiş ve 15 Temmuz sonrasında kamuoyu, Hrant Dink cinayeti ile FETÖ arasındaki bağlantıyı görmeye başlamıştır.

On yıl önce yerinde ve isabetli tespitlerini görmezden gelerek cinayet sonrasında başlatılan milletimiz ve Türkiye Cumhuriyeti karşıtı kampanyanın değirmenine su taşıyanların bugün mutlaka söyleyecek bir çift sözü bulunmalıdır.

2007’de bu cinayetten hemen sonra ellerinde siyah bayraklarla sokaklara dökülenlerin attıkları “İşte devlet, işte soykırım.” sloganlarıyla Türkiye Cumhuriyeti’ni bu cinayetin faili gösterme gaffetinde bulunanlar acaba bugün özür dileyebilecekler midir?

Katil yakalandıktan sonra katilin arkasında Türk Bayrağı’yla poz verilmesini ve birtakım el işareti yaptırılarak bu fotoğrafların kamuoyuna televizyonlarda servis edildiğini unutmadık. İşte, bu, alçakça bir provokasyondur. 15 Temmuz sonrası katille sarmaş dolaş, onun sırtını pışpışlayan FETÖ’cü polislerin görüntülerini de lütfen hatırlayalım.

Öte yandan, televizyon ekranlarında, gazete sütunlarında mahkemeler kurarak Türk’lüge hakaret filini düzenleyen Ceza Kanunu’nun 301’inci maddesini ve Türkiye’nin millî onuruna, haysiyetine, birliğine ve kardeşliğine yapılan saldırıları da hatırlıyoruz.

Bir tetikçi vesilesiyle milletimizi ve ülkemizi hedef tahtasına oturtmak son derece yanlıştır. Bütün bunlardan önemlisi, bu katliamı siyasi amaçları için kullanmak isteyenler de bu yarıştan vazgeçmelidir.

Hrant Dink cinayetiyle ilgili yargı süreci İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmektedir. Daha önce, 17 Ocak 2012 tarihinde aynı davaya ilişkin verilen kararda tetiği çekenlere ceza verilirken “Örgüt yok.” kararı çıkmıştı. Bu kararla ilgili olarak yine Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanımız 19 Ocak 2012 tarihinde yapmış olduğu bir açıklamada şu ifadeleri kullanmıştı: “Milliyetçi Hareket Partisi, adalet kurumunda ve uygulamalarında ciddi tahribat görmekte ve bunu da sürekli olarak gündeme getirmektedir ancak gizli niyetler kapsamında, hukuku yozlaştırarak başkalarının değirmenine su taşıyan fütursuzlukları ve hesaplı yaklaşımları da hiçbir şart altında masum ve kabul edilebilir görmemiş ve bundan sonra da görmeyecektir.” Dink davasına, gizli niyetler kapsamında değil, hukuk ve adalet çerçevesinde karar verilmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu cinayetle ilgili olarak emniyet birimleri içinde çöreklenen FETÖ elemanlarının olduğu gerçeği de ortaya çıkmışken, her ölüm yıl dönümünde “Hepimiz Ermeni’yiz.” diyerek ortaya çıkan grupların meseleyi farklı boyutlara, konuyu farklı mecralara çekmeye çalışması yeni çekişme ve kutuplaşmalara sebebiyet vermekten, devlet düşmanı çetelerin değirmenine su taşımaktan başka bir anlam taşımaz. Kaldı ki, son on yıldır konu her yönüyle istismar edilmiş ve sürekli ülke gündeminde tutulmuştur. Böylesine provokatif bir cinayetten bölücü düşüncelerin değirmenine su taşınmak istendiğini de üzülmektedir.

Konuşmama son vermeden evvel altını çizmek istediğim bir husus daha vardır. Hrant Dink cinayeti üzerinden Türk milleti içerisinde bir azınlık kimliği ve krizi yaratmak isteyenlere geçit verilmemelidir. Türk vatandaşı olan bütün gayrimüslimler Türk toplumunun eşit hak ve sorumluluklara sahip onurlu birer bireyleridir. Hiçbir vatandaşımıza etnik kökenleri sebebiyle “öteki” gözüyle bakılması mümkün değildir, kabul edilemez. Türk milletini ve milliyetçilik duygularını on yıldır bu katliam üzerinden aşağılayarak azınlık istismarı yapanlara bu gerçekleri hukuk ve siyaset çerçevesinde hatırlatmaya devam edeceğiz. Ve öyle temenni ederiz ki ülkemizde sadece bu tür provokatif değil hiçbir şekilde cinayetlerin işlenmemesini, birliğimize beraberliğimize meydan verecek bu provokasyonlara gelmememizi; bilinçli, şuurlu, birlik ve beraberlik içerisinde, topyekûn, amasız, fakatsız, lakinsiz karşı çıkmamız ve devlet mekanizmasında görev alan, bilhassa güvenlik teşkilatında kadrosu devlette yer alıp özlük hakları orada istihdam edilmiş fakat farklı hain odaklardan emir ve talimat alan kişilerin bulunabilmesi de Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak kadrolaşmada, kadrolamada ehliyet, liyakate ve o istihdam edilen görevlilerin güvenilirliğine ne kadar büyük hassasiyet gösterilmesi gerektiği bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Bu duyularla hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, yerimden kısa bir söz almam mümkün mü acaba?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kerestecioğlu, yerinizden, mikrofonunuzu açıyorum, bir dakika...

Sisteme girdiniz mi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Her zaman giremiyorum.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, özellikle, aslında, tutanaklara girmesi açısından da söz almak istedim. Önergemizde de devletin yer almasının nedeni, aslında, devletin karanlık odaklarının özellikle ifade edilmek istenmesidir. Çünkü, bugüne kadar, hâlen, örneğin jandarma kısmına ulaşamamıştır. Yani, ilk andan itibaren -cinayetin- beş yıl boyunca sadece o tetikçi olarak önde görünen kişiler yargılanmış ve daha ötesine ulaşabilmek için gerek avukatlar gerek aile gerek yakınları çok büyük, âdeta istihbaratçı gibi çaba harcamışlardır. Bunların hepsine o davayı her gün tek duruşma aksatmadan izleyen bir avukat olarak da tanığım.

Aynı zamanda şunu da söylemek isterim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tamamlayacağım.

BAŞKAN – Devam edin lütfen, bir dakika ek süre...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hrant Dink, bu ülkede, gerçekten barış timsali ve çok sevilen bir insandı. Sözleri dinlenen ve anlaşılan insanlar tarafından çok sevilen biriydi. Sonrasında, ölümünden sonrasında da aslında anlaşılmayanlar tarafından da anlaşıldı bence sözlerinin ne olduğu ve “Hepimiz Hrant’ız.”, “Hepimiz Ermeni’yiz.” diyerek yürütenler arasındaydım. Bu bir Çerkez olsaydı aynı şey yapılırdı, “Hepimiz Hrant’ız.”, “Hepimiz Ayşe’yiz.” veya “Hepimiz Çerkez’iz.” diye de yapılırdı. Çünkü orada yapılan başka bir özdeşleşmeyi aslında ifade edilen, o haksızlığa karşı bir isyandı. Yoksa, burada, bölmek değil, aksine tıpkı Hrant Dink’in felsefesinde olduğu gibi birleştirmek vardı, empati kurmak vardı, o acıya ortak olmak vardı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde, son olarak, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu konuşacak.

Buyurun Sayın Tanrikulu. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, yani burada bir dostun arkasından konuşmak gerçekten zor, Hrant’la bir dostluğumuz vardı. Öldürüldüğü gün de tesadüfen İstanbul’daydım, çok yakın bir yerdeydim, Şişhane’deydim ve Agos gazetesinin önüne gittiğimde daha kendisi yerdeydi ve hiçbir avukat İstanbul’dan yetişememişti. Hayatımın travma geçirdiğim günlerinin başında gelir. Sonuçta, avukat kimse olmadığı için de otopsisine, bir kısmına katılmak zorunda kaldım yakın dostumun; böyle bir travmayla da karşı karşıya kaldım. Daha sonra da avukat olarak duruşmalarını takip ettim tıpkı buradaki başka avukatlar gibi, şimdi de milletvekili olarak da yine takip etmeye çalışıyorum.

Evet, Hrant Dink'in katledilmesi, yani bir sefer, bu cinayetin hazırlanması, gerçekleştirilmesi ve yargılanması Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde oldu tümü ve hâlen de devam ediyor. Dolayısıyla diğer faili meçhul cinayetlerden farklı olarak "Bizim dönemimizde olmadı. Dolayısıyla bizim sorumluluğumuz yok, biz üzerine gittik." deme durumunda değilsiniz. Hazırlanışından yargılanmasına kadar bütün aşamaları bu iktidar döneminde oldu. Dolayısıyla, sorumluluk büyük, sizlerin sorumluluğu büyük.

Sadece üç saat sonra İçişleri Bakanı, İstanbul Valisi ve İstanbul Emniyet Müdürü açıklama yaptılar sadece üç saat sonra ve bu açıklamadan da yargı makamları cesaret aldı. Ne demişti dönemin Emniyet Müdürü: "Bu iş örgüt işi değil, milliyetçi duygularla birkaç kişi tarafından işlenmiştir." Üç saat sonra yaptığı tespit budur değerli arkadaşlarım. Bu tespitten aldığı güçle yargı, bu tespitten aldığı güçle Emniyet, ilişkiler ağını araştırmadı ve ne oldu? Yine bu iktidar döneminde dönemin valisi İçişleri Bakanı oldu, Emniyet Müdürü vali oldu, istihbaratta çalışanların tümü istihbarat başkanları oldular. Hangi dönemde oldu? Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde oldu ve ısrarla avukatların, ısrarla siyasetçilerin hem mahkemede hem dışarıda bu ilişki ağını ortaya çıkarmak bağlamında ifade ettikleri her şey ama her şey Hükûmet tarafından duymazlıktan gelindi, maalesef.

Bakın, bugün sonuçta Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetine danışmanlık yapmış, Hrant'ın en yakın arkadaşının, en son konuştuğu kişinin yazdığı yazıdan bir cümle aktarmak istiyorum: "Hrant'ın katlinin arka planını aydınlatmak Hükûmet içerisinde kimsenin derdi değildi." Bunu söylüyor değerli arkadaşlar. Çok yakın tanıyan -hem Hrant'ı hem de Hükûmeti yakın tanıyan- en yakın arkadaşı -her gün de yazılarını okuyorsunuz- şunu söylüyor: "Gerçekten de Hükûmetin derdi olmadı."

Her ne kadar "Karanlık dehlizlerde kalmadı." denildiyse de o karanlıktan doğan cinayet maalesef on yıldır, on yıldır bu Hükûmetin de bulunduğu ilişkiler ağı nedeniyle araştırılamadı. Ne zamana kadar? İşte, 17-25 Aralığa kadar. Sonra, 15 Temmuzdan sonra ortaya çıkan ilişki ağından sonra... Eğer tam ittifak döneminiz vardiysa 2007'de bu cemaatle, demek ki bu cinayetle de aynı şekilde -aynı şekilde ama- sorumlu idiniz, üzerine gitmeyerek, sanıkları yargılamayarak, arkasındaki ilişki ağını koruyarak, onda parmağı olanları yükselterek, ta bu noktalara getirerek demek ki sizin de sorumluluğunuz vardı dememiz bugün için çok daha doğru ve çok daha haklı hâle geldi.

Değerli arkadaşlar, bakın, bugün, evet -işte, biraz önce de ifade edildi- yani, gerçekten, bu yargılama bakımından eğer dosyalar... Ki binlerce sayfaya ulaştı, belki yüzbinlerce sayfaya ulaştı. Yargının öyle bir direnişi oldu ki bu dava dosyalarında hayret edersiniz, öyle bir direnişi oldu ki.

Bakın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sadece üç yılda iç hukuk yolları tüketilmeden yapılan başvuruyu 2010 yılında kabul etti; Anayasa Mahkemesi başvuruyu kabul etti. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin başvurusundan sonra İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı sorumlu insanlar hakkında, görevliler hakkında takipsizlik kararı verdi, bölge idare mahkemesi bunu onayladı. Başsavcılık tekrar itiraz etti, kamu yararına bozma yoluna gitti. Yani, onların yargı önüne çıkmaması için yargı ve bürokrasi o kadar büyük direniş gösterdi ki Hükûmetin sessiz direnişi içerisinde ta bugünlere kadar geldik.

Bugün için bu cinayet bakımından "İşte, FETÖ yaptı, şu yaptı, bu yaptı." diyebilirsiniz ama avukatlarının -avukatları on yıldır davayı takip ediyorlar- şu tespiti var, şu tespiti, aynen şunu söylüyorlar: "Bu cinayetin milliyetçi duygulara sahip üç beş gencin işi olduğuna inanmak mümkün olmadığı gibi, bir biçimde Emniyet ve Jandarma bünyesine de sızmış, hukuk dışı bir güç ve yetki kullanan daha örgütlü bir yapının bu üç beş genci kullanarak bu cinayeti işlettiğine inanmak da mümkün değil. Genelkurmay Başkanlığından yargı makamlarına, Hükûmet sözcülerinden güvenlik ve istihbarat birimlerine, medyadan paramiliter güçlere tüm resmî siyasi aktörlerin Hrant Dink'in öldürülmesinde, cinayetin önlenmemesinde, gerçek failin ortaya çıkarılmamasında sorumluluğu var." Bu tespiti Hrant'ın avukatları ve arkadaşları yapıyor. Nedir o zaman bu cinayetin adı? Millî mutabakat

cinayeti. Devletin bütün kurumları, neredeyse, içine çöreklenmiş bütün aygıtlar bu cinayetin işlenmesi konusunda ya duymazlıktan gelmişler ya görevlerini yapmamışlar, âdetâ sessiz kalmışlar ve o cinayete giden yolun üzerindeki bütün taşları kaldırmışlar. Ne diyor hâkim? Ne diyor bu davaya bakan 14. Ağır Ceza Mahkemesinin hâkimi? Aynen şunu ifade ediyor değerli arkadaşlar: “Bir kitap okursunuz, kitabın yarısına gelirsiniz ama sonunda ne olacağını bilirsiniz.” Davaya bakan yargıç bunu söylüyor. O kadar açık deliller var ki, o kadar açık. O kadar, o kadar, o kadar farklı bir biçimde korunmuşlar ki bu katiller ve üstlere hiç gitmemiş. Daha başından cinayetin olabileceğini görüyorsunuz birkaç delille buluştuğunuzda. Bakın, daha yeni 2015’te 27 kamu görevlisiyle ilgili dava açılabilir, bunların bir kısmı tutuklu. Jandarma kısmı -biraz önce ifade edildi- daha açığa çıkmadı. 15 kişi, 15 Jandarma görevlisi tutuklu. Olay yerinde, ısrarla avukat olarak o gün de ifade etmemize rağmen, sivil Jandarma görevlileri var. On yıl sonra ortaya çıktılar ve o görüntüler 15 Temmuz darbe girişiminden sonra piyasaya verildi. Değerli arkadaşlar, neredeydi, niye saklandı, niye verilmedi? Niye kameradaki görüntüler silindi, neden verilemedi mahkemeye? Kimdi gizleyenler bunları? Bunların mutlaka yargı dışındaki ayaklarının da araştırılması bakımından burada bir araştırma komisyonu kurulması lazım. Hiç kimse bize “Anayasa’nın 138’inci maddesi var, devam eden dava var, dolayısıyla kurulamaz.” falan demesin. Kurulabilir, eğer istenirse burada kurulur ve yargı dışındaki ayağını da, bu ilişkiler ayağını da burada Parlamento olarak hep beraber ortaya çıkarabiliriz. Cinayetin başlangıcında, ben biliyorum, Sayın Meclis Başkan Vekilimiz de geldi duruşmaları izledi, bir grup AKP milletvekiliyle bir izleme komisyonu kurulmuştu. Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından da gelindi belli bir süreye kadar, sonra takip edilemedi. Eğer gerçekten bir irade varsa gelin burada iradelerimizi ortaklaştıralım. Milliyetçi Hareket Partisi de yani sonuçta bu cinayetin aydınlatılması noktasında biraz önce bir irade beyanı ortaya koydu. Dolayısıyla ortaklaşabiliriz ve gerçekten de burada, bu cinayetle yüzleşme bağlamında bir şeyi ortaya çıkartabiliriz, eğer isterseniz. Yoksa bebekten katil yaratan bu karanlık daha da zifiri olmaya devam edecek arkadaşlar eğer bunları yapmazsak.

Biraz önce yine ifade edildi ancak ben de kendi adıma kayıtlara geçmesi açısından, Hrant Dink’in öldürüldüğü gün yayınlanan son yazısını kayıtlara geçmesi bakımından son paragrafını burada okumak istiyorum. “Ruh Hâlimin Güvercin Tedirginliği” başlığıyla yazmıştı bu yazıyı. Son paragrafı şöyle: “Muhtemelen 2007 benim açımdan daha da zor bir yıl olacak. Yargılanmalar sürecektir, yeniler başlayacak. Kim bilir daha ne gibi haksızlıklarla karşı karşıya kalacağım? Ama tüm bunlar olurken şu gerçeği de tek güvencem sayacağım. Evet, kendimi bir güvercinin ruh tedirginliği içinde görebilirim, ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmaz. Güvercinler kentin ta içlerinde, insan kalabalıklarında dahi yaşamlarını sürdürürler. Evet biraz ürkekçe ama bir o kadar da özgürce.”

Aynen bunları yazmıştı öldürüldüğü gün değerli arkadaşlar, gazetesinde yayınlanmıştı bu köşe ama şimdi aradan geçen on yıl içerisinde maalesef kentlerin ortalarında güvercinlerin öldürüldüğü günlere geldik, daha karanlık dönemlere geldik, adaletin hiç olmadığı dönemlere geldik, yargılamaların hiç olmadığı dönemlere geldik ve on yıl bizi aydınlığa götürmedi, maalesef daha karanlık noktalara götürdü. Biz, evet, Hrant için, adalet için demeye her zaman devam edeceğiz. Bu adaleti sadece Hrant değil, bu topraklarda yaşayan bütün yurttaşlar için “adalet” diyeceğiz, “özgürlük” diyeceğiz, “eşitlik” diyeceğiz ve bir daha da hiçbir ölümün olmaması için, hiçbir ölümün olmaması için bu çabamızı sürdüreceğiz. Eğer Mustafa Suphilerin; Sabahattin Alilerin, Uğur Mumcuların, Berat Aydınların, Ape Musaların, Hrant Dinklerin katilleri yakalanmış olsaydı belki Tahir Elçi bugün aramızda olacaktı. O nedenle bu cinayetlerin olmaması için bu Meclisin bir tutum alması lazım, bir karar vermesi lazım.

Son sözüm seni unutmayacağız “...”(x)

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanrıkulu.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Hrant Dink'i sevgi ve saygıyla andığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Tanrıkulu'na bir noktada katılıyorum. Evet, Hrant Dink yargılanırken yeni milletvekili olmuştum ve partimi temsilen dönemin Başbakanının da bilgisi ve isteği dâhilinde duruşmalarını bir dönem izledim Sayın Kerestecioğlu'yla beraber.

Konuşmalar bittikten sonra söyleyecektim ama zamanı geldiği için söylüyorum: Hrant Dink'i sevgi ve saygıyla anıyorum. Onu unutmayacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- HDP Grubunun, 17/1/2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Hrant Dink cinayet davasında soruşturma etkin bir şekilde yürütülmediğinden cinayetin on yıldır aydınlatılamaması nedeniyle, adaletin tecelli etmesi ve bu cinayetin tüm bağlantılarıyla beraber araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19 Ocak 2017 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde son konuşmacı Bursa Milletvekili Zekeriya Birkan olacak.

Buyurun Sayın Birkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Halkların Demokratik Partisinin Hrant Dink cinayetinin ölüm yıl dönümü sebebiyle vermiş oldukları grup önerisi aleyhine söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, Hrant Dink'e rahmet diliyor, kederli ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum. Sayın Dink'i katledenleri de şiddetle kınıyorum.

Değerli milletvekilleri, az önce burada bu grup önerisinin aleyhine konuşma yapan Sayın MHP Grup Başkan Vekili Erkan Akçay'ın konuşmasını dinledim. Bu konuşmaya katıldığım gibi, uyarılarına ve önerilerine de katılıyorum. Ben birçok şeyi tekrar etmemek için katıldığımı belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Agos gazetesinin kurucusu ve Genel Yayın Yönetmeni olan Hrant Dink, on yıl önce bugün uğradığı alçak bir saldırıyla öldürülmüştü. Cinayetin tetikçisi ile suikastı işleyenler kısa sürede kamuoyuna yansımına rağmen, olayın arkasındaki derin ilişkilerin ortaya çıkması uzun yıllar aldı ve hâlen de yargı süreci devam etmektedir.

Darbe Komisyonunda ifade veren Nedim Şener -ki bu Dink cinayetine uzun bir zamanını ayırmış bir araştırmacıdır- vermiş olduğu beyanlarda, ifadelerde bu cinayetin arkasında FETÖ terör örgütünün olduğunu belirtmiştir. O gün sanığı hemen yakalayıp kendilerini saklamaya çalışanlar bugün ortaya çıkarılmışlardır ve yargıya da hesap vermektedirler.

Değerli milletvekilleri, bugünden geriye dönüp baktığımızda, Hrant Dink'in öldürüldüğü cinayetle ülkemizde işlenen birçok siyasi cinayetler arasında ortak bir bağ görünmektedir. Bu bağ, bu nokta, ülkemizin huzuruna, çok kültürlülüğüne, birlikte yaşama arzusuna, dini hoşgörüsüne, farklı hayat tarzlarına ve binlerce yıllık birlikte yaşama iradesini baltalamaya dönük, istikrarımızı ortadan kaldırmaya dönük alçakça yapılmış cinayetler olmasıdır. Özellikle Hrant Dink, daima birlikteliği,

birlikte yaşamayı savunmuş ve Anadolu'nun değerlerini her zaman öne çıkarmış gazeteci, yazar ve vatandaşımızdır; hedef seçilmesinin en önemli nedenlerinden birisi de budur. Hrant Dink cinayetinde tetiği çekenin Türk olması önemli değildir; bu olayın kime fayda sağladığı, kime zarar verdiği dikkate alınmalıdır. Bu cinayete ülkemiz insanlarına ve Ermeni vatandaşlarımıza, hep birlikte yaşama kültürümüze zarar verilmek istenmiştir.

Değerli milletvekilleri, bugün gerek ülkemiz düşmanları gerekse onun yerli iş birlikçileri ve uzantıları Ermenistan ve Türkiye arasında sorunların çözümü noktasında, ayrıca bugün Ermenistan tarafından üçte 1'i işgal edilmiş olan, 1,5 milyon Azeri kardeşimizin mülteci durumuna düşmüş olduğu Azerbaycan'daki kardeşlerimizle aralarındaki sorunların çözümü noktasında hiçbir çabaları yoktur. Ne zaman bu sorunların çözümü gündeme gelse ne zaman çözüm noktasında bir adım atılsa mutlaka bunu engelleyen birileri çıkmaktadır. Yine, bu vesileyle bugün, Azerbaycan'ın millî yas günü, bu millî yasa da katıldığını da belirtiyor, Azeri şehitlerimizi ve tüm şehitlerimizi de rahmetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, gerek Mecliste gerek medyada gerekse uluslararası platformlarda bazıları çıkıp problemleri çözmek, yapıcı söylemlerde bulunmak yerine, maalesef, ateşi körükleyici, kırıncılık artırıcı, kışkırtıcı açıklamalar yapmaktadırlar. Kendilerini dostun yarasına parmak basıyor gibi gösteren kimseler var. Oysa bunlar, yaraya parmak basmak yerine yaranın içine parmak sokarak iyileşmeye yüz tutmuş yaraları kanatmaya çalışmaktadırlar. Bu kişileri ve kurumları da kınıyorum. Hrant Dink cinayetiyle ilgili devletimiz, İçişleri Bakanlığımız ve yargımız gerekli çalışmaları başlatmış ve devam etmektedir. Olaya dahil olan kim varsa hepsi yargılanmaktadır, gerekli cezaya da çarptırılacaklardır.

Bu gündem nedeniyle bir hususa daha dikkatinizi çekmek isterim ki gerek yabancı gerek yerli iş birlikçileri veya birilerinin senaryosunun figüranı olanlar bu ülkenin birliğini, beraberliğini, kardeşliğini bozamayacaklardır. Milletimizin özellikle 15 Temmuz darbe girişimine karşı göstermiş olduğu direniş, kendi kaderine ve geleceğine sahip çıkması bunun en büyük göstergesidir. Bu vesileyle de 15 Temmuz şehitlerini rahmetle anıyor, gazilerimize de acil şifalar diliyorum.

Tekrar, Anadolu değerlerini savunan Hrant Dink'e rahmet diliyor, kederli ailesinin ve dostlarının acısını derinden paylaştığını ifade ediyor, Gazi Meclisi ve değerli milletvekillerimizi ve vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım yalnız bir yoklama talebi var onu yerine getirelim.

Sayın Özel, Sayın Tanal, Sayın Gürer, Sayın Arık, Sayın Tarhan, Sayın İnce, Sayın Şeker, Sayın Adıgüzel, Sayın Özkoç, Sayın Ağbaba, Sayın Özcan, Sayın Özdiş, Sayın Bingöl, Sayın Bozkurt, Sayın Çam, Sayın Akaydın, Sayın Pekşen, Sayın Tüm, Sayın Sağlar, Sayın Tümer.

Üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- HDP Grubunun, 17/1/2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Hrant Dink cinayet davasında soruşturma etkin bir şekilde yürütülmediğinden cinayetin on yıldır aydınlatılamaması nedeniyle, adaletin tecelli etmesi ve bu cinayetin tüm bağlantılarıyla beraber araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19 Ocak 2017 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Grup önerisi kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- CHP Grubunun, 11/2/2016 tarihinde Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu ve arkadaşları tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarındaki sınavlardaki usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19 Ocak 2017 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/01/2017 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu ve arkadaşları tarafından “kamu kurum ve kuruluşlarındaki sınavlardaki usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi” amacıyla 11/2/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (281 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 19/1/2017 Perşembe günü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde ilk olarak, Yalova Milletvekili Sayın Muharrem İnce konuşacak.

Buyurun Sayın İnce. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM İNCE (Yalova) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

İçinde yaşadığımız durumu özetleyen çok güzel ata sözleri vardır “Rüzgâr eken fırtına biçer, ne ekersen onu biçersin, şeytanla kabak ekersen kabak başına patlar, şeytanla ortak buğday ekersen samana razı olursun.” gibi. On beş yıldır iktidardasınız, kamuya memur alırken, bürokrat atarken hep yanlış yaptınız, sürekli “Bizden olsun, bizim beden dilimizden anlasın.” diyerek insanları seçtiniz. Kamu yönetiminde şeffaflığı, hesap verilebilirliği yerle bir ettiniz. Sizin döneminizde yapılan bütün sınavlar

şaiibeliydi; kaymakamlık, KPSS, hâkimlik savcılık, polislik gibi. Şimdi ise, on beş yılda yaptığınız hatalarınızı eski ortağınıza yıkarak işin içinden sıyrılmaya çalışıyorsunuz yani kısacası sınavlarınız şaiibeli, atamalarınız torpilli.

Geçmişte size hata yaptıran şey “Bizden olsun.” mantığıydı, ne yazık ki bugün de aynı mantığa devam ediyorsunuz. Bu kafa değişmediği sürece hatalar peş peşe gelecektir. “Kamuya sızmak” en kolay nasıl olur biliyor musunuz? Sizin gibi davranarak olur yani “Bana benzeyenleri kamuya alacağım.” dersiniz kamuya sızmak isteyenlere açık çek verirsiniz, onlar da size benzemeye çalışır, size kendini benzettiklerini gösterirler ve kamuya sızarlar. Türkiye’de mülakat varsa liyakat kapı dışarı olmuştur sizin sayenizde.

11 Şubat 2014’te bu kürsüden yaptığım bir konuşmayı sizlerle paylaşmak istiyorum, bir örnek vermek istiyorum. Avukatlıktan hâkim ve savcılığa geçiş için yasa çıkardınız ve mülakatla, yazılının sonundaki mülakatla bazı insanları hâkim, savcı yaptınız. 11 Şubat 2014’te bu kürsüde verdiğim isimleri söylüyorum: Veysi Pekacar, AKP Midyat ilçe yöneticisi, İstanbul hâkimliğine atadınız. İbrahim Halil Dulkadir, AKP Mezitli İlçe Başkanı, Van Cumhuriyet Savcılığına atadınız. Abdullah Boyalı, AKP Demre ilçe yöneticisi, Bakırköy hâkimliğine atadınız. Bahri Bayazıtıoğlu, Ordu’da AKP ilçe yöneticisi, Karaman Savcılığına atadınız. Partinizin ilçe yöneticilerini hâkimlik, savcılık mesleğine getirdiniz. Bu kişilerin bu 4’ü şu anda nerede biliyor musunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tutuklu.

MUHARREM İNCE (Devamla) – Bu 4’ü de ihraç, ihraç. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu isimleri ben bu kürsüden sayarken millî laf atma şampiyonu, AKP milletvekili –tutanaklara bakın- “Yasal engel mi var?” diye bana laf atmış. Ben de “Bu kişiler adalet dağıtamaz, yanlış yapıyorsunuz.” diye sizi uyardığımda “Doğru yapıyoruz.” demişsiniz. Şimdi, size soruyorum: FETÖ’cülerı AKP’li diye atamışsınız, acaba birbirinize çok benziyorsunuz da onun için mi karıştırdınız diye düşünüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

11 Temmuz 2012, Sayın Erdoğan, İl Başkanları Toplantısında konuşuyor. “Terör örgütü, insanları bu hassas yerinden vuruyor. CHP de buna sahip çıkıyor. KPSS son derece başarılı ve temiz gerçekleşmiştir.” diyor. 2010 KPSS’si. Sonra ne oldu? Bu sınavda yolsuzluk olduğu ortaya çıktı. Peki, bizden özür dilemeyecek misiniz? Yani biz “2010 KPSS’sinde hırsızlık var, yolsuzluk var, sorular çalınıyor.” dediğimizde Sayın Erdoğan bizi terör örgütüne yardım etmekle itham etmişti. Hırsızlık ortaya çıktı. Hani özür, hani yüz kızarması, hani “Affedin, biz yanlış yaptık.” demeler? (CHP sıralarından alkışlar)

Ve “Ne istediler de vermedik?” diyenler arsa verdiler, para verdiler, kadro verdiler, üniversite verdiler, ya diyorum acaba soruları da mı verdiler? (CHP sıralarından alkışlar)

Anayasal düzeni sağlamlaştırmak istiyorsunuz şimdi. Bu çarpık düzeni, bu adaletsiz, haksız, hukuksuz, çirkin, kokuşmuş düzeni şimdi de anayasal düzen hâline getirmek istiyorsunuz. Türkiye Cumhuriyeti’nin kaderini, kamu düzenini, 3 milyon memurun geleceğini bir kişinin zaaflarına, niyetlerine, becerilerine terk ediyorsunuz.

Bu Anayasa teklifi, Türkiye Cumhuriyeti’nin kesinlikle ve kesinlikle bir beka sorunudur. Türkiye Cumhuriyeti açık bir işgalden sonra kurulmuştur. Başkenti İstanbul dahi işgal edilmiştir. Bu işgali sona erdiren, Anadolu’nun ortasında bir köylü devletinden modern bir cumhuriyet kuran Türkiye Büyük Millet Meclisini yetkisiz, etkisiz hâle getiriyorsunuz.

1920’lerde memleket işgal altındayken Mustafa Kemal Atatürk’e verilmeyen “Meclisi fesih” yetkisini bir tek kişiye veriyorsunuz.

Savaş ortamında Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e bile üç aylık üç aylık periyotlar hâlinde verilen “başkomutanlık” yetkisini süresiz bir şekilde veriyorsunuz.

Yine, siz, 78 milyonun vergilerinden oluşan, dışından tırnağından artırılan paralardan oluşan bu bütçeyi bir kişinin insafına bırakıyorsunuz.

İnsanlık tarihinde de Türklerin tarihinde de böyle bir yönetim şekli yoktur. İnsanlık tarihinde krallıklar, padişahlıklar, hanlar, hanlıklar, beylikler, hakanlıklar vardır ama böylesi yoktur. Padişahın böyle bir yetkisi yoktur. Padişah en azından partili değildir. Padişah en azından kadı atayamazdı, şeyhülislam atardı kadıları. Padişahın bile başbakanı vardı, sadrazamı vardı ama sizin getirdiğiniz sistemin başbakanı yok.

Çok merak ettiğim bir konu var. Allah aşkına birisi gelsin bana bunu anlatsın. 10’uncu maddenin sondan ikinci fıkrasını bana birisi gelsin anlatsın. Hukuk tahsili yapmış birisi gelsin anlatsın. Aynen şöyle, bakın: “Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, göreviyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığına ilişkin hükümlerden yararlanırlar.” Yani göreviyle ilgili, Yüce Divan yargılayacak, göreviyle ilgili olmayan konularda, tıpkı milletvekillerinde olduğu gibi yasama dokunulmazlığı olacak. Ya, arkadaşlar, gerçekten okuduğumuzu anlıyorsak, böyle bir yetkiyi bir memura çoğunluğunuza dayanarak nasıl verirsiniz? Yani hırsızlık, göreviyle ilgili bir konu mu? Rüşvet, adam kayırmak, göreviyle ilgili bir konu mu? Diyelim ki atamayla gelmiş bir Cumhurbaşkanı yardımcısına, bir bakana, göreviyle ilgili olmayan bu konuda yasama dokunulmazlığı veriyorsunuz. Ey, milletin vekilleri, siz hangi hakla, atanmış bir memura, göreviyle ilgili olmayan bu suç için böylesine güçlü bir silah veriyorsunuz; atanmış bir memura, Cumhurbaşkanı hasta olduğunda, yurt dışına çıktığında temsil yetkisi veriyorsunuz; milletin yüzde 100’ünü temsil eden Büyük Millet Meclisinin Başkanına vekâleti vermeyip, bir atanmışa bu yetkiyi nasıl veriyorsunuz? Sonra da nasıl, sokaklarda, meydanlarda millî iradededen söz ediyorsunuz? Bir atanmış, bir bürokratı kutsuyor ve milletin temsilcileri olarak devleti ve milleti ona teslim ediyorsunuz.

Siz, bu teklifle çoğunluk rejimi inşa ediyorsunuz. Sizin istekleriniz gerçekleşirse, boynu bükük bir Meclis, kolu kırık bir demokrasi, yüreği ezik bir millet, itibarı düşük bir devlet oluruz; Ekvador’dan nota yiyen, Güney Amerika’ya zırlı Mercedes’le gitmeyi maharet sayan, kendisine muhalif herkesi vatan haini ilan eden, binanın büyüklüğünde, betonda itibar arayan, her yanlışını üst akılla, dış mihrakla anlatmaya çalışan, coğrafyasında sürekli ayar verilen bir devlet oluruz. Lütfen, biraz akıl, biraz sağduyu, biraz bilim, biraz hukuk, biraz tarih bilgisi ve en önemlisi de geleceğimize ve çocuklarımıza karşı birazcık sorumluluk duygusu.

Anayasaların asıl amacı, iktidarların keyfî uygulamalarını önlemek ve özgürleşmeyi sağlamaktır, özgürlükleri korumaktır ve 1200’lerden bu yana dünyanın gidiş yönü budur. Tarihi, bir su kanalı gibi algılayamazsınız; kenarları betonla çevrilmiş, içinde suyun aktığı bir kanal gibi tarihi yöneltemezsiniz. Bu yaptığınız, beyhude bir çabadır; bu, sürdürülebilir değildir; bu, hukuk tanımazlıktır. Siz, hadi hukuk bilmiyorsunuz, hadi bilim bilmiyorsunuz, hadi tarih bilmiyorsunuz, türkülerimizi de mi bilmiyorsunuz? Bu, Ordu’nun derelerini yukarı doğru akıtmaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir dakikanız, lütfen...

MUHARREM İNCE (Devamla) – Emin olun ki asla ve asla memnun edemeyeceksiniz. Ne yaparsanız yapın, memnun edemeyeceksiniz, daha fazlasını, daha fazlasını, daha fazlasını isteyecektir. Bu Cumhurbaşkanlığı kararnameleleri, emin olun ki bir fermanıdır, ferman buyruğudur. Unutmayın ki ferman varsa Dadaloğlu da vardır. Bunu unutmamanızı tavsiye ediyorum.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İnce.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde Ankara Milletvekili Sayın Zühal Topcu konuşacak.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyoruz. Hepinizi saygıyla selamlıyoruz.

Evet, ülkemizin içinde bulunduğu duruma baktığımızda gerçekten birçok rahatsızlığın olduğunu görebiliyoruz. Evet, bu ülke bir tane, başka gidecek yerimiz de yok. Bu millet, bu devlet birçok badireler atlattı. En son da, 15 Temmuzda FETÖ terör örgütünün kalkışmasıyla gerçekten büyük bir sarsıntı geçirdik ama ayaktaız; bütün mücadelelere, bütün bu terörist ataklarına karşı, hem içeriden hem dışarıdan gelen bütün tehditlere yönelik olarak da biz gerçekten tarihten aldığımız, bu milletin derin değerlerinden aldığımız, güzel değerlerinden aldığımız meziyetlerle hiçbir zaman da yıkılmayacağız ve inşallah da bundan sonra devam edeceğiz.

Birlik ve dirliğin gerçek anlamının yalnızca sözde kalmaması, bunun eyleme geçmesi lazım. Onun içindir ki özellikle, kamuda olsun özel sektörde olsun, çalışan insanlarımızın, katma değer üreten insanlarımızın rahatsız edilmemesi lazım; çalıştıkları alanların, gerçekten bu ülke menfaatine yönelik olarak bir tuğla koyacakların desteklenmesi gerekiyor.

Çeşitli özelliklere sahibiz hepimiz. Bakıldığında her birimiz Cenab-ı Hak tarafından en güzel meziyetlerle donanımlı olarak yaratıldık ama buradan birilerinin rahatsız olduğunu da görebiliyoruz çünkü bu alanlar rahatlıkla açılmıyor. Özellikle nüfusunun yarısının genç olduğu, yani 0 ile 30 yaş aralığında olduğu dikkate alındığında, bu ülkenin potansiyelinin çok daha net bir şekilde anlaşılması lazım. Nüfusumuzun 15 ile 24 yaş aralığındaki oranı, bütün Avrupa Birliği ülkelerinden en yüksek oranda, yüzde 17 oranında. Bu ne demektir biliyor muyuz? Yani bu ülke gerçekten istenen noktaya gelebilir ama bunun için de planlı, programlı bir şekilde gidilmesi lazım. İşte 2023 vizyonu var. Peki, bunu nasıl gerçekleştireceğiz? Bakıldığında, bunların bu sistemle gidildiği zaman çok fazla rahatlıkla gerçekleştirilemeyeceğini de buradan söylemek istiyoruz.

Demin dediğimiz gibi, bu milletin harcı bin yılda karıldı ama şu anda şikâyetlerin arttığına şahitlik ediyoruz. İşte bu önerenin çerçevesinde de sunulan şikâyetler çerçevesinde baktığımızda, inanın, kamu kurumlarında şikâyetlerin gittikçe arttığını görebiliyoruz; adaletin kararlarının yerine getirilmediğini, hukukun işletilmediğini görebiliyoruz, dikkate alınmadığını görebiliyoruz. Neler var? İşte, mahkemelerin aldığı kararlar, kararların uygulanmaması var veya o kararları bile iptal ettirmek için tekrar mahkemeler tarafından alınan kararlar var, yönetmeliklerin değiştirilmesi var. Bu açıdan baktığımızda Millî Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere Adalet Bakanlığı –ben birkaç tane örnek vermek istiyorum- Gençlik ve Spor Bakanlığı, İçişleri Bakanlığında yapılan haksız uygulamalar ve mahkeme kararlarının dikkate alınmaması sonucunda, inanın, çalışanlarımızın, gerçekten bu vatan, bu millet için çalışanların rahatsız olduğunu da buradan dile getiriyoruz.

Olumlu şeyler yapılıyor yani elimizi vicdanımıza koyduğumuzda, on dört yılda birtakım şeylerin yapıldığını görebiliyoruz ama bu türlü hukuksuzluğun, adaletsizliğin olduğu bir yerde bu olumlu yapılanların da üzerinin örtüldüğüne şahitlik ediyoruz. Onun için diyoruz ki: Lütfen, çalışan insanların, bir şey üreten insanların önünün açılması lazım, tıkanmaması lazım çünkü insanların umutlarıyla oynuyorsunuz. Devlete güven azalıyor çünkü insan, yaptığı çalışmalar sonucunda bir ödül beklerken, bir terfi beklerken bunun karşılığında, iktidarda bulunan siyasi partinin taraftarı olmadığı için terfi alamama gibi bir durum oluyor veya yöneticilik görevinden alınma gibi bir durumla karşı karşıya kalıyor.

İşte bunun, demin dediğim gibi en bariz örneğini Millî Eğitim Bakanlığında yaşıyoruz. İşte, sözleşmeli öğretmenlik getirildi ama bu sözleşmeli öğretmenliğin, özellikle 2011 yılında kaldırılan sözleşmeli öğretmenliğin, temmuz ayında alınan kararla 2016 yılında tekrar getirildiğini görebiliyoruz. Peki, bu sözleşmeli öğretmenlerin alımlarına da şahitlik ettik, basına düşen bir sürü haberler oldu. Mülakat sınavında sorulan sorulara yönelik olarak tam olarak da cevap alamadık. Bunun üstüne diyoruz ki: Sınavların, vicdanlara da hitap edebilmesi için, adaletin yerine ulaşabilmesi için geçerliliğinin ve güvenilirliğinin yüksek olması gerekiyor ama mülakat sınavlarında bunun olmadığını hep birlikte, işte, basından öğreniyoruz ve sınavda sorulan sorular açısından baktığımızda da bunun herhangi bir alan yeterliliğine yönelik olmadığını ve komisyon üyelerinin canlarının istediği şekilde soru sorduklarını görebiliyoruz. Yine, sınavların objektifliği, geçerliliği ve güvenilirliği açısından, acaba bu sınavları kim yapıyor diye baktığımızda, o yeteneği ölçecek kapasiteye sahip olmayan kişiler tarafından da sınavların yapıldığını görüyoruz.

Peki, diyoruz ki, alternatif olarak bir şeyler üretilebilir mi? Evet, üretilebilir. Ne yapılır? Kamera sistemi konulur. Ne yapılabilir? Üniversitelerden destek istenebilir, yani bu sınavların alan yeterliliğini ölçmesine, mülakat sınavlarının alan yeterliliğini ölçmesine yönelik olarak. Ama gördük ki iktidar bunlara kulaklarını tıkamış durumda, kafasını kuma gömmüş durumda. Sanki bu hataları yapmamışlar gibi hâlâ ısrarla devam edildiğini de görebiliyoruz.

Yönetici atama ve yargı kararlarının uygulanmasına baktığımızda da, yine, dört yılını dolduran yöneticilerin yeniden değerlendirmeye tabi tutulması ve bunlarla ilgili iş ve işlemleri düzenleyen mevzuat olan 10 Haziran 2014 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticilerinin görevlerine, görevlendirilmelerine yönelik olarak da yine sendikalar tarafından şikâyetlerde bulunulmuş, mahkemelere verilmişti. Mahkemelerin kazanılmasına rağmen mahkeme kararları uygulanmamış ve bunun yerine yönetmelik yürürlükten kaldırılmış, yeni bir yönetmelik getirilmişti.

Şimdi, bakıldığında, diyoruz ki o zaman, yani siz kendi adamlarınızı almak için kanunları uygulamıyorsunuz, yönetmelikleri değiştiriyorsunuz. O zaman, gerçekten, devlet memuru olarak, devlet çalışanı olarak çalışan, bir şeyler yapmaya çalışan insanlardan neler bekliyorsunuz? Öğretmenleri sözleşmeli alırken, kamu personeli sınavıyla başarılarına göre değil de mülakatta verilen puanlara göre alırken bu insanlardan neyi yapmalarını bekliyorsunuz? Ondan sonra hangi müfredatı uygulamalarını bekliyorsunuz? İşte, biz de diyoruz ki: O zaman lütfen adaletin kararlarını uygulayın. İşte, yine, şube müdürlüğü atamalarına baktığımızda ve şube müdürlüğü kararlarında da hukuk devletiyle bağdaşmayan kararların uygulandığını görebiliyoruz.

Yine, demin, biraz önce bahsettiğim, özellikle millî eğitim müfettişlerinin tek bir başlık altında birleştirilmesine yönelik olarak bir sürü, 2 bine yakın müfettiş kadroları alınıp yeni kadrolar ihdas edildi. Şu anda da 500 tane müfettiş kadrosunun alınması için ilana çıkıldı. Ama yapılacak mülakat sınavında, artık, vicdanlar yaralandığı için kimse güvenmiyor.

Biz de diyoruz ki: Artık bu devletin tekrar bir sarsıntı geçirmemesi lazım. Bu ülkenin, insanına, vatanını milletini seven çalışanına, gencine, çoluğuna çocuğuna güvenmesi lazım. Çünkü bizim gidecek başka ülkemiz yok ve güvene ihtiyacımız var. Biz, bireyler olarak devlete güveniyoruz, devletin de güvenmesi lazım.

Teşekkür ediyoruz. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Topcu.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde son olarak Şırnak Milletvekili Sayın Leyla Birlik konuşacak.

Buyurun Sayın Birlik. (HDP sıralarından alkışlar)

Konuyu destekleyici anlamda mı aldınız resmi elinize?

LEYLA BİRLİK (Şırnak) – Evet, evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Kayıtlara geçsin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Desteklemeyince olmuyor mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – “Peki.” dedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Desteklemeyince olmuyor mu?

BAŞKAN – Olmuyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Onlar milletvekili.

BAŞKAN – Öyle karar aldık.

Buyurun Sayın Birlik.

LEYLA BİRLİK (Şırnak) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle Eş Genel Başkanımız Sayın Figen Yüksekdağ'ı, yine, Sayın Selahattin Demirtaş'ı, rehin tutulan milletvekili arkadaşlarımı ve diğer tüm siyasi tutsakları saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

7 Haziran ve 1 Kasım seçimlerinde, medeniyetlere beşiklik etmiş Nuh Peygamber'in tufandan kurtulmak için sığındığı kent olan “Şehr-i Nuh” yani Şırnak'tan milletvekiliydim yani bugün kendisinden başka hiçbir inanç, kültür, dil ve yaşam tarzına tahammülü olmayan bir zihniyet ve bir iktidar tarafından yerle bir edilen Şırnak'tan. Halkın bütün teveccühüyle seçilmiş bir vekil olarak bugün buradayım.

Halkımın en güzel çocukları, en kadim anaları bu katliamla yüz yüze benim Ankara'nın karanlık dehlizlerinde ışık aramamın bir anlamı yoktu. Biz de Ankara'nın bir çözüm, bir hukuk, bir vicdan kapısı olmasını çok arzularız ancak Roboski katliamı dâhil, binlerce katliam, faili meçhul, o derin dehlizlerde unutulmaya bırakılmıştı zaten. Miray bebeğin minicik bedeni hastane morgundan kaçırılıyorken, 12 yaşındaki Cemile'nin minicik bedeni buzdolabında bekletiliyorken, Taybet ananın cansız bedeni çocuklarının gözü önünde sokak ortasında çürütülmeye bırakılıyorken, Seve Demir, Pakize Nayır, Fatma Uyar'ın bedenleri parçalanıyorken, Mehmet Tunç, Feride Yıldız, Mehmet Yavuzer ve yüzlerce gencecik insan Cizre bodrumlarında cayır cayır yakılıyorken ve Şırnak sokaklarında kaynım Hacı Lokman Birlik'in cansız bedeniyle birlikte insanlık yerlerde sürükleniyorken benim Şırnak Milletvekili olarak Şırnak'ı terk etmem imkânsızdı. Bu yüzden, benim bugün bir buçuk yıllık milletvekilliğim boyunca burada yaptığım ilk hitabım, konuşmam olacak.

Ankara'nın, Meclisin vicdanından yoksun çözümsüzlük duvarları arasında duramazdım. Yani bir kent bütün güzel varlıklarıyla yok ediliyorken, evleri yıkılan ve çadırlarına sığınan halkımın çadırları bile başlarına yıkılıyorken ben hiçbir şey olmamış gibi duramazdım.

60 kiloluk bir Kürt siyasetçinin eşine, bir torba içinde 6 kilo vücut parçası verilip “Al, bu, senin kocan.” demenin ne demek olduğunu anlayabileceğinizi zannetmiyorum ama tutanaklara geçsin istiyorum, oğlunun diri diri yakıldığı bodrum duvarlarına sarılan annenin çığlıkları, buzdolabında bekletilen Cemile'nin ağıdı tutanaklara geçsin istiyorum.

İşte, bir buçuk yıllık vekilliğim boyunca kimsenin arzulamayacağı ve dinlemekten dahi hoşlanamayacağı bu vahşetlere tanıklık ettim. Ben tanırken sanık sandalyesine oturtulmaya çalışıldım. Bir kez daha buradan söylüyorum: Yargılamaya çalıştığınız bizler, hiçbirinizin tanıklığını dahi kaldıramayacağı böyle bir vahşetin, böyle bir trajedinin sanığı değil, tanığıyız.

Bizler, Anadolu'nun bütün renklerinin, inançlarının, kültürlerinin ve yaşam tarzlarının binlerce yıl önce olduğu gibi birlikte, özgür, onurlu bir şekilde yaşayabileceğinin umudu ve inancında olarak Mecliste var olmaya çalışırken, kendi gibi düşünüp yaşamayan herkesi yok sayan bir anlayış, vicdanın sesi olan grubumuzun sesini duymadı, duymak istemedi. Gerçekleri her şart altında sizlere, halka anlatmak isteyen diğer vekil arkadaşlarımızın sesini kısmak, halkla buluşmalarına engel olmak için her yol ve yöntemi kullanmaktan geri durulmadı.

Yetmedi, halkın iradesini dilinden düşürmeyen, muktedirlerin talimatıyla Anayasa ve yasaya aykırı bir şekilde, zaten olmayan dokunulmazlıklarımız, 6 milyon insanın iradesi hiçe sayılarak kaldırıldı. Vekiller darbedilerek ayrıntılarını anlatamayacağım işkencelerle... Gözaltına alındık ve tutuklandık. 100'e yakın belediye başkanı görevden alındı, halkın belediyeleri gasbedildi.

Bu ülkenin vicdanı olan, barış ve özgürlük uğruna bir ömür vermiş Sayın Ahmet Türk başta olmak üzere, Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş, Sayın Figen Yüksekdağ dâhil 11 milletvekili arkadaşım ve Demokratik Bölgeler Partisi Eş Genel Başkanı Sebhat Tuncel tek kişilik hücrelerde, yasalarla güvence altına alınmış tutuklu haklarından dahi mahrum bir şekilde tecrit ve işkence altında tutulmaktadır.

Bir hukuk devleti olduğunu iddia ettiğiniz bu ülkenin seçilmiş bir milletvekili olarak defalarca hakarete, saldırıya maruz bırakıldım ve bana suikast girişiminde bulunuldu ama her ne hikmetse, bütün suç duyurularıma rağmen tek bir dosya açmayan savcılar, ifadeye çağrılmamama rağmen, tebligat almamama rağmen, bir gecede, ben ve diğer milletvekili arkadaşlarımızın onlarca dosyasını birleştirip, her birimizi aynı dakikada farklı savcılarla, farklı kentlerde gözaltına alabiliyor. Ben ve diğer vekil arkadaşlarım, 4 Kasım gecesi, siyasi bir talimatla, siyasi bir darbeyle, tek merkezden yönetildiği her açıdan aşikâr olan bir gece yarısı operasyonu ile bulunduğumuz yerlerden gözaltına alındık. Saatlerce süren nakiller boyunca ters kelepçe takılarak işkenceye maruz kalırken, Adalet Bakanı bu Meclisten, bu kürsüden işkencenin olmadığını hepinizin ve halkın gözlerinin içine bakarak söylemekten geri durmadı.

Sormak istiyorum: Acaba Meclis Başkanı, Başkanlık yaptığı Meclis üyelerinin bu şekilde gözaltına alınıp işkence edilmesinden zerreyimiskal kadar hicap duymuş mudur?

Bırakılmam Türkiye'de küçük de olsa bir umut uyandırmıştır. Tek başıma bırakılmam bu doğan umut için yeterli değildir. Derhâl, hiç vakit kaybedilmeden eş genel başkanlarımızın, milletvekili arkadaşlarımızın, belediye başkanlarımızın ve düşüncelerinden dolayı cezaevinde tutulan tutsakların serbest bırakılması gerekmektedir. Bizler, halkın iradesini her koşul ve şart altında temsil edip onurlu bir barışın ve özgür bir yaşamın yaratılması için mücadele ederken ve her türlü bedeli göze alırken bu Parlamento, halkın ona vermiş olduğu iradeyi tek bir kişiye devretmek, "yeni Anayasa" adı altında bir dikta rejimine geçmek için gecesini gündüzüne katmakla meşgul olmaktadır.

Ülke, içte ve dışta bugün tarihinin en büyük, derin krizini yaşamaktadır; ekonomi dibe vurmuştur, halklar arası uçurum giderek artmıştır, dış siyasette fiyasko üstüne fiyasko yaşanmış, tek bir dost ülke kalmamıştır. Bu durumdan çıkış yolu asla yeni bir Anayasa'yla, böyle yeni bir Anayasa'yla, tüm yetkileri bir kişiye ve dar bir zümreye devretmekle sağlanamaz. Bir dikta rejimine geçiş değil, tam tersine, radikal demokrasinin birlikte bir yaşamın vazgeçilmez temel unsuru olarak tesisi ve bütün sorunların temel kaynağı olan Kürt sorununun bu çerçevede çözülmesi, bunun için de üç yıldır tecrit altında tutulan Sayın Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması ve Sayın Öcalan'la görüşmelerin yeniden gerçekleştirilmesi ve tüm siyasi tutsakların özgürleşmelerinin sağlanmasıdır. Muhafız olan en cılız sese bile tahammül etmemek kaybetmişliğin en bariz göstergesidir. Sizler için daha geç olmadan, bu halkın vicdanına sığınmaktan korkmayın.

Dönün ve tarihe bakın, hakikat savaşıları asla boyun eğmemiştir; ne Hallâc-ı Mansûr ne Nesimî ne Şems-i Tebrîzî ne Mevlâna ne Şeyh Bedreddin ne Şeyh Sait ne de darağacına yürürken bile “Ben size boyun eğmedim, bu size dert olsun.” diyen Seyit Rıza ve bilin ki tarihi yaratanlar, zulme karşı direnenlerdir, baş eğmeyenlerdir, biat etmeyenlerdir. Bizler, Hakk’ın yolunda, halkımızın verdiği güçle hakikati her yerde haykırmaktan asla vazgeçmeyeceğiz. Her şartta, zindanda, dışarıda, sokakta, Mecliste, her alanda hakikati her seferinde herkesin yüzüne haykıracağız. Yine, her şeye rağmen asla hakikati söylemekten geri adım atmayan ve katledilişinin üzerinden on yıl geçen güvercin yürekli güzel insan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum Sayın Birlik, devam edin.

LEYLA BİRLİK (Devamlı) - ...sevgili Hrant Dink’i saygıyla anıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Birlik.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hukuk sistemimizde “rehin”, “tutsak” gibi kavramlar yoktur. Hukuk sistemimizde “gözetli” ya da “tutuklu” gibi ifadeler vardır.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Milletvekili tutuklanmış, milletvekili.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi...

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Daha konuşma var, biz konuşmayacak mıyız, konuşmayalım mı?

BAŞKAN – Bitmedi, bitmedi daha Özgür Özel.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Özgür Bey, gündemi takip edemiyorsunuz galiba!

BAŞKAN – Sayın Özel, hiç isabet tutturamıyorsunuz bu yoklamalarda.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl tutturamıyorum canım.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde son olarak Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Hani son konuşmacıydı Başkan?

BAŞKAN – O lehte, bu aleyhte. 2-2 ya Sayın Akaydın, ondan.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP’nin, kamu kurumlarında yapılan görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarına ilişkin vermiş olduğu grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, bu konuya ilişkin 1999 yılında Bakanlar Kurulunca çıkarılan, Resmî Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik var. Bütün bu sınavlar, bu çerçevede yönetmeliğe göre yapılmaktadır.

Bu yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir. Görevde yükselme, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, burada belirtilen müdür, şube müdürü, uzman, şef gibi kadrolara ilişkin, kurumların kendilerince çıkarılan özel yönetmeliklerinde belirtilen görevlere, aynı veya başka hizmet sınıflarında yapılacak atamaları ifade eden bir kavramdır.

Unvan değişikliği sınavı ise en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu kazanılan unvanlara ilişkin görevlere atanabilmek için yapılan sınavı ifade eder. Teknisyen, tekniker, mühendislik gibi kadrolar için bu sınav yapılmaktadır.

Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda başarılı olmaları şarttır. Yazılı sınav için atama yapılacak kadrolar sınavdan önce duyurulur, başvuru tarihleri belirlenir, daha sonra, yapılan başvurular incelenerek, aranan şartları taşıyanlar kurumlarının resmî internet sitelerinden ilan edilerek, kendilerine tebliğ edilerek duyurulur.

Yazılı sınavda en yüksek puanı alan adaydan başlamak üzere, ilan edilen kadro sayısının belirli katına kadar aday sözlü sınava alınır. Sözlüye giren personel, yönetmelik gereğince oluşturulan sınav kurulunca, sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi, bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü, liyakati, temsil kabiliyeti, tutum ve davranışlarının göreve uygunluğu, öz güveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı, genel kültürü ve genel yeteneği, bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı gibi hususlar esas alınarak 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Her üyenin vermiş olduğu puanların aritmetik ortalaması alınarak personelin sözlü sınav puanı belirlenir. Kesinleşen başarı sırası listesine göre de boş kadrolara atama yapılır.

Sınava giren adaylara, sınav başlamadan önce sınav kurulunca tespit edilip kayıt altına alınan sorular arasından, yönetmelikte belirtilen puanlama esasları çerçevesinde, sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi ile genel kültür ve genel yeteneğini ölçen sorular sorulmaktadır. Bunun yanında, sözlü sınava giren adayların heyecanlarının azaltılmasına, adayların rahatlatılmasına yönelik de başta küçük diyaloglar yaşandığı hepimizin malumudur. Adayların yeterliliklerini ölçmeye elverişli olmayan herhangi bir husus asla değerlendirmeye tabi tutulmamaktadır.

Kısaca özetlediğim görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarına ilişkin, bu süreçlerle ilgili herhangi bir aşamada hukuka aykırılık iddiası varsa, buna ilişkin, 1982 Anayasası'nın 125'inci maddesi çerçevesinde idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu ve idarenin kendi eylem ve işlemleriyle ortaya çıkan zarardan sorumlu olduğu açıkça hüküm altına alınmıştır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda da iptal veya tam yargı şeklindeki idari davalara ilişkin usul ve esaslar açıkça belirlenmiştir. Dolayısıyla, herhangi bir kamu kurum veya kuruluşunda mevzuata aykırılıkla ilgili bir iddia mevzubahisse o zaman bu sınavlara ilişkin, ilgililerce yargı yoluna başvurulabileceği ve böylelikle herhangi bir usulsüzlüğün var olup olmadığının tespit edilebileceği düzenlenmiştir. Bu sebeple, Meclis araştırmasını gerektirecek herhangi bir durumun söz konusu olmadığını belirtiyorum.

Sözlerime son verirken, biraz evvel konuşan çok değerli milletvekilimiz Muharrem İnce Bey'in "Birisi bana izah etsin." demesi münasebetiyle, aslında Anayasa'da getirdiğimiz teklifin herhangi bir farklılık arz etmediğini, mevcut Anayasa'nın 109'uncu ve 112'nci maddelerinde ilgili bölümleri okumak suretiyle bu soruya cevap vermek istiyorum, izah sadedinde, yorum yapmaksızın. Mevcut Anayasa'nın 109'uncu maddesinin son fıkrası şu şekildedir değerli arkadaşlar: "Bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya milletvekili seçilme yeterliğine sahip olanlar arasından Başbakanca seçilir ve Cumhurbaşkanınca atanır; gerektiğinde Başbakanın önerisi üzerine Cumhurbaşkanınca görevlerine son verilir." Geçtiğimiz dönemlerde, biliyorsunuz, mesela Kemal Derviş bu şekilde atanmıştı dışarıdan, yemin etmişti ve bakanların dokunulmazlık zırhına da bürünmüştü.

112'nci maddenin son fıkrası da şu şekilde düzenlenmiş mevcut, yürürlükteki Anayasa'ya göre: "Bakanlar Kurulu üyelerinden milletvekili olmayanlar; 81 inci maddede yazılı şekilde Millet Meclisi önünde andıçerler ve bakan sıfatını taşıdıkları sürece milletvekillerinin tabi oldukları kayıt ve şartlara uyarlar ve yasama dokunulmazlığına sahip bulunurlar." Dolayısıyla, getirdiğimiz teklifte herhangi bir farklılık söz konusu değil.

Bunu bilgilerinize sunuyor, hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz biz de Sayın Akbaşıoğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Tanal, Sayın Yıldız, Sayın Doğan Türkmen, Sayın Çamak, Sayın Özdemir, Sayın Demirtaş, Sayın Akaydın, Sayın Hürriyet, Sayın Yiğit, Sayın Ekici, Sayın Kesici, Sayın Özdiş, Sayın Basmacı, Sayın Tamaylıgil, Sayın Çam, Sayın Göker, Sayın Sağlar, Sayın Tüm, Sayın Torun.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- CHP Grubunun, 11/2/2016 tarihinde Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu ve arkadaşları tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarındaki sınavlardaki usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19 Ocak 2017 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.46

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Sema KIRCI (Balıkesir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlnur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun ikinci görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlnur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (x) (xx)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Sayın milletvekilleri, geçen birleşimde teklifin 7’nci maddesi gizli oylama sonucu kabul edilmişti.

Şimdi, teklifin 8’inci maddesini okutacağım...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım söz istedi.

Buyurun, yerinizden bir dakika söz veriyorum.

(x) 447 S. Sayılı Basmayazı 9/1/2017 tarihli 53’üncü Birleşim Tutanağı’na, 447’ye 1’inci Ek S. Sayılı Basmayazı 18/1/2017 tarihli 61’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

(xx) Anayasa değişikliği teklifinin 1’inci tur görüşmeleri 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59’uncu Birleşimlerde yapılmıştır.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- *Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, tutuklu HDP milletvekillerinin Anayasa değişikliği teklifinin tümü üzerinde yapılacak oylamada oy kullanma haklarını yerine getirmek istediklerine ilişkin dilekçelerinin Başkanlığa ulaştığına ve bunun sağlanmasının Başkanlığın sorumluluğunda olduğuna ilişkin açıklaması*

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, malumunuz, belli bir süredir Anayasa'ya aykırı, bir hukuk düzenine aykırı, az biraz hukuktan anlayan herkesin hukukun hiçbir yerine sığdıramayacağı bir uygulamayla karşı karşıyayız. Dün de ifade ettiğim üzere, bizim arkadaşlarımızın, bizimle aynı haklara sahip olan arkadaşlarımızın Genel Kurulda, yasama kalitesi açısından, haklarını kullanmak üzere Türkiye'nin geleceğini, kaderini etkileyen bu süreçte bulunmak istediklerine dair dilekçeleri geçen hafta eş genel başkanımızın imzasıyla Meclis Başkanlığına ulaşmıştı ama bugün öğleden sonra biri size, biri ise Meclis Başkanlığımıza verilmek üzere ve direkt sizin muhataplığınızı esas alan “Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu Şahsında Oturumu Yöneten Başkanlık Divanına” diye başlayan, şu anda 2 vekilimizin ulaştığı, diğerlerinin ise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen, bir dakika daha.

AHMET YILDIRIM (Muş) - ...yarın sunulacak olan dilekçelerinde Anayasa'nın ilgili maddelerine ve İç Tüzük'e atıfta bulunarak “Bu gerekçelerle Anayasa değişikliği teklifinin tümü üzerinde yapılacak oylamada oy kullanımı hakkımı yerine getirmek istiyorum. Bu konuda gereğini bilgilerinize arz ederim.” diye Selahattin Demirtaş ve Abdullah Zeydan, İstanbul Milletvekilimiz ve Hakkâri Milletvekilimizin dilekçeleri elinize ulaşmış bulunmaktadır. (HDP sıralarından alkışlar)

Dün de olduğu üzere vekâletlerle burada bulunmayan ve kendi tercihleriyle planladıkları çalışmalarla burada bulunmayan bakanlara ilişkin vekâlet müessesesi işletilmişti. Arkadaşlarımız ise Anayasa'ya aykırı, hukuk düzenine aykırı, İç Tüzük'e aykırı, hukukun hiçbir yerine sığdıramayacağımız bir şekilde kendi istekleri dışında alıkonulmuş durumdalar. Biz onların buraya gelip oy kullanma, en azından tümü üzerinde oy kullanma haklarının sağlanmasının sizin sorumluluğunuzda olduğunu düşünüyoruz. Bu konuda müzakere yapmak üzere ya Genel Kurula ara vermeniz ya da bu konuda yine Adalet Bakanıyla görüşmeler yapılmasına dair veya bu karara binaen farklı bir önerimiz olacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, teşekkür ediyorum.

Bahsettiğiniz konuya ilişkin dilekçeleri okudum. Başkanlığa hitaben verilmiş dilekçeler. Benim de bilgim oldu. Divan Başkanlığına, Divana yönelttiniz...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Oturumu yöneten Divana.

BAŞKAN - ...dilekçe konusunda ama siz de takdir edersiniz ki bu, Başkanlığın tasarrufu altında olan bir konudur. Ben de yakından ilgilenirim konuyla ama şu anda yapacak bir şeyim yok. Onu da bilgilerinize sunmak isterim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Şimdi, Sayın Başkan –şüphesiz- ilgileneceğinizden şüphemiz yok ama şunu ifade edelim: Siz yıllarca hukukçuluk yapmış, bu alanda meslek deneyimi olan birisiniz. Aslında sizin kadar hukuk bilgisine bile ihtiyaç duyulmaksızın, biraz hukuktan anlayan herkesin, bu arkadaşlarımızın, dilekçe sahiplerinin -bize göre rehin, bazılarına göre tutuklu olan bu arkadaşlarımızın- sizden, bizden, buradaki 550 milletvekilini oluşturan Parlamentonun her değerli

üyесinden farklı bir pozisyonları yok, hak olarak hiçbir farklı pozisyonları yok. 20 Mayıs günү burada bir Anayasa garabetiyle kaldırılan dokunulmazlık, onların genel yasama dokunulmazlığı değildir, bunu siz de iyi biliyorsunuz. Sadece, o güne kadar haklarında düzenlenmiş olan fezlekelerle ilgili olarak yargılanmalarının önünü açan -ki bize göre bu da hukuk garabetiydi ama- bir düzenlemeydi. Ancak, bu düzenleme, siz de takdir edersiniz ki onların yasama haklarını elinden alan bir düzenleme değildi, onların yasama dokunulmazlığını kaldırın bir düzenleme değildi; sadece, 20 Mayıs gününe kadar haklarında düzenlenmiş olan fezlekelerle ilgili yargılanmalarının önünü açan bir düzenlemeydi.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, bu konuda bilgim...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bir cümleyle bitireyim.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

AHMETYILDIRIM (Muş) – Takdiredersiniz ki bu anlamda bu arkadaşlarımızın burada bulunmayışı, Anayasa Mahkemesinin içtihatlarına, Anayasa'nın 83'üncü maddesine; yine, Anayasa Mahkemesinin daha mürekkebi kurumamış kararlarına aykırılık teşkil ettiği gibi, uluslararası sözleşmelere; yine, iç hukukun üzerinde olan ve bağlayıcı olan AİHM kararlarına aykırıdır. Bu anlamda, bu arkadaşlarımızın içeride geçirdikleri her bir gün onların hak gasbidir. Ama ülkenin kaderini etkileyen, bize göre bir rejim değişikliğine tekabül eden böyle bir düzenlemede burada bulunmamaları, düşüncelerini, önerilerini, eleştirilerini yapmamaları, kabul edilebilir değildir. Bu mağduriyetin giderilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, fikrinizi, düşüncenizi, iddianızı çeşitli cümlelerle ifade ediyorsunuz. Benim itiraz ettiğim şey, şekli bir şeydir. Şu anda ben Genel Kurulu idare etmekle görevliyim. Genel Kurulun gündemi bellidir. Şekli olarak şu anda bu konuyla ilgili bir şey yapamam. Başkanlığa müracaatta bulunmuşsunuz. Başkanlık gerekli gördüğü zaman Divanı çağırır. Ben de elbette ki tanıklıklarımı ifade ederim, bir çözüm bulunur. Dikkat edin, şekli olarak şu anda bir şey yapamam, elimde böyle bir yetki yok diyorum.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, müsaadeniz olursa, bakın...

BAŞKAN – Ama Sayın Yıldırım, aynı şeyi defalarca söylüyorsunuz, lütfen.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, hayır, başka bir şey söyleyeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, peki.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

AHMETYILDIRIM (Muş) – Önünüzdeki dilekçe, evet, benim imzamlı -Grup Başkan Vekili olarak- Meclis Başkanlığına yazıldı ama bütün milletvekillerinin bilgisine sunuyorum: 2 milletvekilimizin, eş genel başkanımız ve Hakkâri milletvekilimizin ayrı ayrı dilekçeleri TBMM Genel Kurulu şahsında oturumu yöneten Divan Başkanlığına...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, bunu söyledim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yani “Bunun muhatabı ben değilim.” diyemezsiniz.

AHMET UZER (Gaziantep) – Ya böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Bakın Sayın Yıldırım, bunu söyledim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yani, direkt size yazılmış.

BAŞKAN – Bana da göndermiş olduğunuzu söyledim ama şu anda bu dilekçeyi almış olmakla... Ben gündemimi yerine getirmek zorundayım, gündeme hâkim olmak zorundayım. Şu anda bu konuyla ilgili ne tek başıma ne de birlikte bir işlem yapabilme kabiliyetine sahip değiliz. Gündemi görüşüyoruz, Genel Kurul açık ama tabii ki Meclis Başkanlığı bu konuda bir yol yöntem belirlerse elbette ki tanıklıklarımı anlatırım, sizin buradaki söylemlerinizi elbette ki söylerim ama şu anda şekli olarak benim yapabileceğim bir şeyim yok, siz de lütfen buna anlayış gösterin.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Tamam.

O zaman son olarak şunu söyleyeyim Sayın Başkan: Bakın, bu, sizin “işlem yapacağımız”, “formül üreteceğimiz”, “çözüm üreteceğimiz” dediğiniz şey yarından sonra telafisi mümkün olmayan hak kayıpları içerisine girecektir çünkü yarından sonra artık bu paket ya reddedilmiş ya da geçmiş olacak. Buradan hareketle, sizin üreteceğiniz çözüme de katkı sunması açısından siyasi partilerin de düşüncelerini ifade etmesi açısından ben tutumunuz hakkında usul tartışması açmak istiyorum.

AHMET UZER (Gaziantep) – Zaten yapacağın buydu, iki saatten beri zaman çalyorsun.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, usul tartışması açmaktan çekinmiyorum ama benim görevim dâhilinde olmayan bir şeyi benden istiyorsunuz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır Sayın Başkan, size yazılmış bir dilekçeye somut bir cevabınız yok sizin.

BAŞKAN – Bana yazılmış bir...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bu temelde...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, böyle bir konuda karar verme yetkisine sahip değilim şu anda diyorum, bunu nasıl anlatabilirim size başka türlü?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, biz de yetkinizin olduğunu düşünüyoruz. Buna binaen, biz tutumunuz hakkında usul tartışması istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, açıyorum usul tartışması, hiç uzatmaya gerek yok.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Aleyhte; Meral Danış Beştaş, ben değil Sayın Başkan.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte.

BAŞKAN – Lehte Doğan Kubat, aleyhte Meral Danış Beştaş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhte.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Lehte.

BAŞKAN – Aleyhte Özgür Özel, lehte Mehmet Muş.

Bu daha nasıl anlatılır bilemiyorum, “Şu anda yetkim yok.” diyorum, usul tartışması açıyorsunuz. Peki, açalım, kırmayalım sizi de.

Tutumum lehinde söz almak isteyen Mehmet Doğan Kubat, size söz veriyorum.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

VI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, tutuklu HDP milletvekillerinin 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin tümünün oylamasında oy haklarını kullanabilmelerinin sağlanmasıyla ilgili dilekçeleri hakkında bir işlem yapmamasının Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; açılan usul görüşmesinde Başkanlığımızın bu konuda Başkanlık makamının yapacağı herhangi bir hukuki işlem olmadığı yönündeki tutumu lehinde görüşlerimi ifade etmek üzere...

AHMET YILDIRIM (Muş) – İç Tüzük madde 13...

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – ...söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, HDP Grup Başkan Vekili Sayın Yıldırım'ın aslında buradan, Meclisten yerine getirilmesini istediği konu salt yargının görev ve yetkisi içinde olan bir konudur. Zaten Anayasa'nın 138'inci maddesi buna başlı başına engeldir. Yani, biz Meclis olarak burada tutuklamanın kaldırılmasına karar verecek durumda değiliz, Anayasa'nın 6, 7, 8 ve 9'uncu maddelerinde bu yetkileri kimin kullanacağı belirtilmiş, yargı yetkisinin de Türk milleti adına mahkemelerce kullanılacağı Anayasa'da söylenmiş.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz bir Anayasa değişikliği yaptık burada biliyorsunuz, geçici madde ekledik. Anayasa'nın 83'üncü maddesinde yasama sorumsuzluğu ve dokunulmazlığı düzenlenmiş; 1'inci maddede sorumsuzluk, 2'nci maddede ceza takibatına karşı koruma amaçlı yasama dokunulmazlığı düzenlenmiş.

Şimdi, geçici maddeyle, burada Anayasa değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihe kadar hakkında fezleke bulunan milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırıldı. Bu ne demektir? Anayasa Mahkemesi kararı bu soruya şu cevabı veriyor: "Yasama dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili ceza yargılamasında herhangi bir yurttas gibidir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve yasaların tanıdığı bütün güvencelerden yararlanabilir. Tüm vatandaşlara uygulanan hükümler ona da aynen uygulanır. Bu bağlamda gözlem altına alınabilir, sorguya çekilebilir, tutuklanabilir ve sonuç olarak herhangi bir yurttas gibi yargılamanın bütün kurallarına bağlı olur." Anayasa Mahkemesinin buna ilişkin onlarca içtihadı var.

Şimdi, değerli arkadaşlar, gerçekten talebin, Anayasa ve İç Tüzük'e uygun olarak yani Meclis Başkanlığı... Şu anda zaten Başkanın yapacağı hiçbir şey yok. Bu konunun Meclisin çalışma usulüyle ilgisi de yok esasen. Bu konudaki talebin yargı mercilerine yapılması gerekir. Başkanlık makamı bu konuda yargısal bir yetki asla kullanamaz. Dolayısıyla bu noktada Sayın Başkanımızın yargısal yetkiyi kullanma noktasında Anayasa gereğince herhangi bir görev ve yetkisi bulunmadığına dair tutumu yerindedir.

Bu duyularla yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kubat.

Tutumumum aleyhinde Sayın Meral Daniş Beştaş konuşacak.

Buyurun Sayın Daniş Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğrusu neyi tartışıyoruz, niye çözüm bulamıyoruz hâlâ anlamış değiliz. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi değil mi? Burası halkın temsil edildiği en üst organ değil mi? Buranın üyeleri, milletvekilleri, şu anda cezaevinde hukuksuz bir şekilde -hadî, siz hukuka uygun diyorsunuz- tutulmuyor mu? Bunlar vakia mı? Vakıa. Başbakan Davutoğlu, bir mucit yarattı, bir formül, bir kuyuya taş attı bütün devlet aygıtı, Meclis, bütün mekanizmalar buna çözüm üretilmiyor; böyle bir şey olamaz, bunu kabul edemeyiz.

Bugün dilekçeler gelmiş, tek bir talep var: “Oy kullanmak istiyorum.” Bu arkadaşlarımız, sizler gibi, bizler gibi, bu halkı temsil ediyor mu etmiyor mu? Ediyor değil mi? Şu anda haklarında hüküm var mı? Yok. Kesinleşmiş bir ceza var mı? Yok. “Mahkeme karar verecek.” diyor Sayın Kubat. O kadar hukuku biliyoruz. Bu kadar da dar yorumlayıp, gerçekten, aleyhe dönüştürmeyin. Tabii ki mahkeme tahliyeye karar verecek ama biz kimden neyi talep ettiğimizi biliyoruz. Biz, Meclisten, milletvekillerimizin tahliye kararını talep etmiyoruz. Bu tarihî günlerde, bu tarihî değişiklikle milletvekillerinin gelip burada oy kullanmasının sağlanması gerektiğinin anayasal ve İç Tüzük’ün emredici hükümlerinin gereği olduğunu söylüyoruz.

Sayın Başkan Vekili diyor ki: “Benim yapabileceğim bir şey yok.” Lütfen Sayın Başkan Vekilim, madde 13’ü açıp bir bakın, başkan vekilinin görevlerine bakın. Burada, arkadaşlarımız tutuklandığında, bir iki hafta Meclise gelmediğimizde yoklamalar alarak bizi Meclisten atmayı tartışabiliyordu başkan vekilleri. Peki, şu anda tutuklu, cezaevinde bulunan milletvekillerinin oy kullanmasına neden yetkili değil?

İç Tüzük çok açıktır, madde 13 ve madde 15’te başkan vekilinin görevleri nettir. Şu anda siz Meclis Başkanının sahip olduğu bütün yetkilere sahipsiniz. Bunun bekletici mesele yapılması gerekiyor. Oy kullanma konusunda Meclis bir çare üretemiyorsa hepimiz istifa edelim, Meclis istifa etsin. Burada uçaklarla götürüp, gözaltına alıp, emniyetlere almak kolay. Getirilip burada oy kullanacaklar çünkü siz Türkiye’nin kaderini değiştiriyorsunuz. Gerçekten “Bu Meclis bitmiştir.” lafını duymak istemiyorsanız 11 üyenizin gelip burada oy kullanmasını sağlamanız lazım. Koca devlet aygıtı bunu nasıl çözemez? Böyle bir şey olabilir mi? 13’te “Genel Kuruldaki oylamalarda ve seçimlerde önemli bir yanlışlık olduğu iddia edilirse” diye başlayan bir cümle var. “Önemli yanlışlık” değil, kasten ve taammüden halkın iradesine oy kullandırılmıyor ve bu, kesinlikle bu Anayasa değişikliğini kökten etkileyebilecek bir sonuçtur. Anayasa Mahkemesi bunu değerlendirirse iptale kadar gidebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Danış Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Şu anda bütün parlamenterlerimizin...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Siz buradasınız, oy kullanmıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “Arkadaşlarımız gelmeden kullanmayız.” dedik. Şu anda bizim tutuklu milletvekillerimiz burada oy kullanma hakkına sahip ama kullanamıyor, ama kullanamıyor, kullandırılmıyor. Başkan vekili de bu konuda subjektif değil, objektif hukuk kurallarına göre kendi takdirini kullanmak zorundadır, aksini kabul etmiyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tutumum lehinde Sayın Mehmet Muş konuşacak.

Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün de benzer tartışmalara burada şahit olduk. İsrarla, şu an tutuklu bulunan milletvekillerinin bir şekilde oy kullanması Başkanlık Divanından talep edilmekte ve istenmekte. Dün Meclis Başkan Vekili bunu yapamayacağını, buna yetkisi olmadığını, neden yetkisinin olmadığını ifade etti, uzun uzun anlattı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Madde 13’e bakın Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Fakat bugün aynı konu yine ısrarla “Bunlara oy kullandıracaksınız...” Böyle bir yetkisi yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Neye dayanarak söylüyorsunuz?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Meclis Başkanlık Divanının şu an itibarıyla böyle bir yetkisi yok. Bu bir yargı kararı.

AHMET YILDIRIM (Muş) - Hangi yargı?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Yargı bağımsız değil miydi? Yargı bağımsız değil mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Yargı “Oy kullanamaz.” diye bir karar mı verdi?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Yargı bağımsız değil mi?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Değil, değil, siyasidir, siyasi.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Yargı bağımsız.

AHMET YILDIRIM (Muş) - Ne bağımsız? Siyasi, siyasi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Ne bağımsız ya!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Yasama, yürütme, yargı, erkler arası kuvvetler ayrılığı demiyor muyuz? Şimdi, ne isteniyor?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Yargı “Oy kullanamaz.” demiş mi?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Gazi Meclisten “Yargıya müdahale edin, bir şekilde buraya getirin bunları.”

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Yargı “Oy kullanamaz.” diye bir karar vermemiştir.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Açıklayamıyorsunuz ya, açıklayamıyorsunuz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Böyle bir şey söz konusu olamaz. Böyle bir şeye oturumu yöneten Meclis Başkan Vekilinin yetkisi yok. Böyle bir talebin gerçekleştirilmesi şu an Meclis Başkanlığı tarafından mümkün gözükmemektedir. Burada herkes yargı kararını bekleyecek. Vereceği karara göre de herkes hareket edecek.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) - Tahliye istenmiyor, tahliye istenmiyor.

MEHMET MUŞ (Devamla) - O açıdan değerli milletvekilleri, aynı konuyu ısrarla gündeme getirmenin bir netice vereceğini düşünmüyorum. Ve bunun üzerinden bir usul tartışması açmak... Dün bununla alakalı bir karar verildi. “Bugün bir usul tartışması daha açalım. Yarın bir daha biz bunu gündeme getirelim, bir tane daha açalım.” böyle bir şey değerli arkadaşlar, Gazi Meclisin ciddiyetiyle de bağdaşmaz. Herkesi bir kere bu anlamda daha dikkatle olmaya davet ediyorum. Sayın Başkan bununla alakalı tutumunu ifade etmiş, yapamayacağını söylemiş, yetkili olmadığını söylemiş. Dün söylendi, bugün söylendi. Bu açıdan Başkanlık Divanının bu noktada dile getirdiği ve takındığı tutumun yerinde olduğunu düşünüyoruz. Doğru bir tutum takındığını düşünüyoruz. Hiç kimse ama hiç kimse Gazi Meclisten, buradan Başkanlık Divanına “Yargıya müdahale edin; şu an tutuklu bulunan, davaları devam eden milletvekillerini buraya getirin, oy kullanırsın.” diyemez, dememelidir çünkü burası Gazi Meclis ve böyle bir şey yapması söz konusu olamaz diyorum.

Sayın Başkanın tutumunun lehinde olacağımızı ifade etmek istiyorum ve tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Muş.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Aleyhte...

AHMET YILDIRIM (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz? Önce usul tartışmasını bir tamamlayayım, daha sonra...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, satışmada bulundu.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ne satışması ya?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ağır satışmada bulundu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben usul tartışmasını bitireyim, sizin söz hakkınız bakidir.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Tamam.

BAŞKAN – Aleyhte Özgür Özel konuşacak.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

24’üncü Döneme üç siyasi partinin 8 milletvekili tutuklu olarak başlamıştık; MHP’nin, o dönem BDP’nin ve Cumhuriyet Halk Partisinin 8 milletvekili tutukluydu. Bir yemin krizi yaşanmıştı; ardından bir mutabakat ama daha sonra o mutabakatın terki ve uzun süre bu konular bu Mecliste konuşuldu.

O dönemde Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu 8 milletvekilini parti ayrımı gözetmeksizin cezaevlerinde ziyaret eden, bu konuda bir rapor, daha sonra bir kitap yazar, 8 farklı dile çevrilmiş bir kitabın tüm dünya parlamentolarıyla paylaşıldığı, soruna siyasi kamlardan değil de hukuk, parlamento hukuku ve demokrasi anlayışından bakan bir perspektifle yaklaşmış ve Türkiye’nin gündeminde bu sorunun sağlıklı bir şekilde tartışılmasını sağlamıştık.

O dönemde diğer partiler birbirine gitmiyordu, diğer partiler diğer partinin milletvekilinin salıverilmesi meselesine Cumhuriyet Halk Partisi gibi yaklaşmıyorlardı ama CHP, meseleyi evrensel hukuk, parlamento hukuku ve demokrasi üzerinden yürütmüştü. Bugün ciddi bir krizle karşı karşıya olduğumuz muhakkak.

Bizim, milletvekillerinin suç işleme özgürlüklerini savunacak hâlimiz yok ancak bir milletvekilinin hakkında polis fezlekesinin ya da iddianamenin “kesin hüküm” gibi muamele görmesine; aldığı oylara rağmen, burada, aldığı örneğin 80 bin oyun temsilsiz kalmasına; bazı illerin milletvekilisiz kalmasına da olumlu yaklaşmamız mümkün değil. Burada iyi niyetli bir iş birliğine gereksinim olduğu açık. Burada, Balbay kararına bakmak lazım Anayasa Mahkemesinin verdiği ve peşi sıra 8 milletvekilinin serbest kalıp buradaki yasama görevlerine geldiği. Balbay kararında sadece süre yönünden değil millî iradenin temsili yönünden yapılan (2)’nci fıkradaki vurguya da dikkat etmek lazım.

Sayın İsmail Kahraman, hastaneye düşmeden önce, rahatsızlanmadan önce bu konuda dünya parlamentolarındaki bir çalışmayı yürüttüğünü ve buraya bir teklifle geleceğini söylemişti. Geçen dönem, bir çözüm üretememiş olmasına rağmen, Sayın Cemil Çiçek’in “Tutuklu milletvekili sorunu hepimizin sorunudur.” yaklaşımını önemsedığımızı ve tekrarını beklediğimizi ifade edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın...

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Müsaadenizle yarım dakikada toparlayayım.

BAŞKAN - Peki, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Tutuklu olan öğrencinin sınava girebildiği, tutuklu olanın 2’nci dereceden yakınına kadar cenazeye ya da taziyeye katılabildiği, tutuklu olanların oy kullanabilmesi için hapiseshanelere sandık kurulabildiği bir hukuk düzeninin içinde seçilmiş, hakkında dokunulmazlığı kaldırılmış, o suçtan dolayı -suç kesinleşmemiş olmasına rağmen- hapse konulmuş milletvekillerinin bu şartlar altında, haklarında kesin bir hüküm yokken ve kendi yaptığımız, buradan geçen ve gerçekten arızalı bir şekilde, şu andaki o milletvekillerinin şu anda işleyecekleri suçlardan dolayı da dokunulmazlık

kapsamında olduğu, örneğin cezaevindeki herhangi bir durumda dokunulmazlık kapsamında olup eski suçtan tutuklu olduğu bir süreçte, bu Parlamentonun, siyasi kamplaşmalardan, “o parti, bu parti” demeksizin iyi niyetli bir iş birliğine ve bu sıkıntıyı bir ortaklaşma kültürüyle çözmeye ihtiyacı var. Bu konuda üzerimize düşen katkıyı yapmaya hazırız. Bu konudaki esas görevin Meclis Başkanlığında olduğunun, iktidar partisinde olduğunun da altını çizmek isterim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size söz vereceğim Sayın Yıldırım.

Sayın milletvekilleri, konuyla ilgili olarak benim yetkili olduğum ve gerekeni yapmam konusunda ısrarlı olunan iddia, Başkanlık Divanının 13’üncü maddede sayılan görevlerine isnat edilmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ve devam eden maddelerde.

BAŞKAN – Evet, madde 13 Başkanlık Divanının görevleridir ama burada kastedilen Başkanlık Divanı 9’uncu maddede anlatılan Başkanlık Divanıdır, o da “Başkanlık Divanı, bir Başkan; dört başkanvekili; yedi kâtip üye; üç idare amirinden kurulur.” şeklinde ifade edilmektedir.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Diyor da öyle değil yani, şu anki teşekkülü de öyle değil.

BAŞKAN – Yine, isnat edilen 15’inci madde Başkan vekillerinin görevini anlatmaktadır. Burada da, bu 15’inci maddede de bu dilekçeye karşın benim özel olarak, Genel Kurulu yöneten Başkan olarak bir işlem yapmam görevim dâhilinde değildir. Bu nedenle tutumumda ısrar ediyorum.

Siz sataşmadan dolayı söz istediniz. Nedir gerekçeniz?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, yargıya talimat verilmesini, müdahale edilmesini talep ettiğimizi söyleyerek -burada ciddiyetsiz olduğumuz söylenerek, ciddi iş yapmadığımız söylenerek- olayı da bağlamından kopardığımızı söyleyerek ağır sataşmada bulunmuştur sayın grup başkan vekili hatibimize.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Meral Danış Beştaş konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, bu iddiaları siz söylemişsiniz. İç Tüzük’ün 9, 13 ve 15’inci maddelerini gözeterek sözlerinize devam ederseniz memnun olurum.

Buyurun.

XI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, söylediğiniz İç Tüzük maddelerini ben de okudum; 9, 13, 15 ve devamı maddeleri gereğince, o maddelere göre, sizin, şu anda Genel Kurulu yöneten Meclis Başkan Vekili olarak bu talebimizi Başkanlık Divanına ivedi bir şekilde götürmeniz ve bunu bekletici mesele yapma talebimizi gündeme almanız gerekiyor. Ben bunun bekletici mesele yapılması gerektiğini ilk önceki konuşmamda da söyledim ve bu konuda karar yetkisi şu anda Genel Kurulu yürüten Başkanlık Divanıdır. Eğer bu mesele ciddiyetsizse bizim daha ciddi bir işimiz var mı, bilmiyorum. 11 milletvekili cezaevindeyken ve Anayasa değiştiriliyorken daha ciddi bir işimiz yok. Bizim en ciddi işimiz bu ve Sayın Muş gerçekten yani sözlerinizi çok büyük bir üzüntüyle karşıladım yani burada biz... Gerçekten biraz hukuku okuyun, biraz İç Tüzük okuyun. Siz diyorsunuz ki:

“Başkan vekilinin yapamayacağı bir şey konusunda baskı yapıyorsunuz.” Vallahi biz başkan vekiline baskı yapmıyoruz ama kimin baskı yaptığını bütün Türkiye görüyor ve sizin karşidan baskı yapma girişimlerinizi de çok dikkatle gözlüyoruz. Biz yargıya da baskı yapmıyoruz. Dikkatinizi çekerim, biz tutuklu arkadaşlarımızın, rehin alınan arkadaşlarımızın tahliyesini Meclisten talep etmiyoruz. Biz diyoruz ki: “Gelsinler, burada sandıkta oy kullansınlar.” Yargının ne kadar tarafsız ve bağımsız olmadığını biliyorsak Meclisin de bu konuda karar verme tekeline sahip olduğunu ve vermek zorunda olduğunu kesinlikle düşünüyoruz. Bu konuda hiçbir kuşkumuz yoktur. Dedim ya bir kuyuya bir taş atıldı. Şu anda hiçbiriniz, iktidar partisinin hiçbir milletvekili içerideki vekilleri izah edemiyor. Düşüğünüz o kuyudan çıkamıyorsunuz. Bırakmıyorsunuz yardım da edelim. Düşüncelerimizi de dikkate almıyorsunuz, kamuoyunu da dikkate almıyorsunuz, uluslararası kuruluşları da dikkate almıyorsunuz, hiçbir mekanizmayı da dikkate almıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bırakın o kuyudan beraber çıkalım çünkü hep birlikte batıyoruz burada. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Danış Beştaş.

Sayın Danış Beştaş, sayın milletvekilleri; bekletici mesele yapmak gibi bir uygulama Türkiye Büyük Millet Meclisinin geçmişinde ve bugününde de olmamıştır, bekletici mesele ancak mahkemelerde yapılır, burası da mahkeme değildir, Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

Gündemimize...

(Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın kendisini hatip kürsüsüne kelepçelemesi)

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Hop hop ne oluyor?

HASAN TURAN (İstanbul) – Ne saygısızlık ya!

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ne oluyor ya?

BAŞKAN - Sayın Nazlıaka, sizi çağırmadım kürsüye, lütfen...

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Evet çağırmadınız.

BAŞKAN - İdare amirlerini göreve davet ediyorum, lütfen...

Açmayın sözü.

Dolayısıyla, tutumumda herhangi bir değişiklik yapmıyorum. Burası mahkeme değildir. Bu konuyu kapatıyorum.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Ben burada özellikle MHP milletvekillerine seslenmek istiyorum, ülkemin yurtsever insanlarına seslenmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Ben de kimseden idare ve baskı konusunda hiçbir telkin almıyorum, kendimi son derece özgür hissediyorum, kendimi son derece bağımsız hissediyorum ve 8'nci maddeyi okutuyorum...

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Yapmayın, bu yasaya oy vermeyin. İlerde çocuklarınızın yüzüne nasıl bakacaksınız?

BAŞKAN – Sayın Nazlıaka, lütfen yerinize oturun musunuz. Sizi buraya çağırmadım. Şu anda İç Tüzük'ü ihlal ediyorsunuz.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Lütfen geleceğimizi düşünün, cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal'in Meclisine kilit vurdurmayın. Bu yasaya oy vermeyin. Lütfen, milletvekilleri, vicdanınıza sesleniyorum: Geleceğinizi düşünün.

BAŞKAN – Sayın Nazlıaka, ikinci kez sizi ihtar ediyorum. Şu anda İç Tüzük'ü ihlal ediyorsunuz.

AYLİN NAZLIKA (Ankara) – Cumhuriyetimizi yok edecek bu yasaya “evet” demeyin. MHP milletvekilleri, size sesleniyorum, vicdanınıza sesleniyorum: Çoluğunuzun çocuğunuzun, karınızın yüzüne nasıl bakacaksınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Nazlıka...

AYLİN NAZLIKA (Ankara) – Sayın MHP milletvekillerinin vicdanına sesleniyorum.

BAŞKAN – Sayın Nazlıka, İç Tüzük’ü ihlal ediyorsunuz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – 8’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 2709 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

AYLİN NAZLIKA (Ankara) – Bu kadar kolay mı kuruldu MHP milletvekilleri? Atatürk’ün Meclisine kilit vuruluyor, ben de kendimi buraya kilitliyorum. Nasıl hesap vereceksiniz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Şov yapma, şov!

BAŞKAN – İdare amirleri, lütfen göreve gelir misiniz.

Sayın Nazlıka, yeteri kadar konu oldunuz basına, medyaya.

Söz vermedim size, lütfen yerinize geçin.

AYLİN NAZLIKA (Ankara) – Siz zaten söz vermiyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen yerinize geçer misiniz Sayın Nazlıka.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.39

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.47****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Sema KIRCI (Balıkesir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

AYLİN NAZLIKA (Ankara) – MHP milletvekilleri, vicdanınıza sesleniyorum. Semih Bey, nasıl içiniz rahat ediyor? Aynaya baktığınızda vicdanınız sızlamıyor mu?

BAŞKAN - Birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.48

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.56****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.57

ALTINCI OTURUM**Açılma Saati: 20.45****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), Sema KIRCI (Balıkesir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.46

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), Sema KIRCI (Balıkesir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? (CHP sıralarından “Komisyon yok.” sesi)

Komisyonun burada olması lazım.

Hükûmet? Burada.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Komisyon da burada Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyon burada arkadaşlar.

Komisyon burada, Hükûmet burada.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın, Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka’nın kendisini kürsüye kelepçelemesi üzerine yaşanan olaylara ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin 8’nci maddesinde kalmıştık ama ona geçmeden önce sizlerle bir şeyleri paylaşmak istiyorum.

Biraz önce burada, bağımsız bir kadın milletvekilimiz Aylin Nazlıaka’nın kendisini kürsüye kelepçelemesi üzerine bildiğiniz gibi ara vermiştim. Arada grup başkan vekilleriyle yapacağımız görüşmeleri yaparken, burada hiçbirimizin tasvip etmeyeceği, hiçbirimizin onaylamayacağı, hiçbirimizin görmek istemediği bazı olaylar yaşanmış. Ben de bunu arkadaşlarımdan duydum. Özellikle Meclis Başkan Vekilimiz de bu konuda bir yaralanma durumuyla karşı karşıya kalmış. Ben bu konuyla ilgili üzüntülerimi bildiriyorum, Meclis Başkan Vekilimize de geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Lütfen, hepimizden rica ediyorum, ben dâhil, bir daha böyle resimlerin ve manzaraların bu Mecliste yaşanmamasını rica ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şafak Pavey de yere itildi, Şafak Pavey. Protezi zedelendi. Şafak Pavey de yere itildi.

BAŞKAN – Buranın onuru hepimizin onurudur, buranın gururu Türkiye’nin gururudur. Buna hepimizin özen göstereceğine ve hepimizin hassas davranacağına inanıyorum ve çalışmalarımıza başlıyorum. Bu Meclis bombalandığı zaman da açık kalmıştı. Üzücü bir hadise yaşadık. Yine çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam edelim diyorum. Anlayışınızdan dolayı da teşekkür ederim. (CHP sıralarından “Ceza ne olacak?” sesi)

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Ceza yok mu? Dayak yedi.

BAŞKAN – Şimdi, teklifin 8’inci maddesini okutuyorum... (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Sayın Başkan, Şafak Pavey’le ilgili üzüntülerinizi iletmeyecek misiniz?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Yumruk, tekme atanlar cezasız mı kalacak Başkan?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kim eğer burada herhangi bir şekilde darbe gördüyse bu hepimize yapılmış olan darbedir.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Yumruk atanlar, tekme atanlar cezasız mı kalacak? Kadınların saçları çekildi, koparıldı. Cezasız mı kalacak bunlar?

BAŞKAN – Hepsine geçmiş olsun diyorum, hepsi için yaşanmamasını diliyorum.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Burada görüntüler. Cezasız mı kalacak? Tekme attılar burada kadınlara. Saçları çekildi, koparıldı. Böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Bu Şafak Pavey de olabilir, Gökçen Enç de olabilir, Ayşe de olur, Fatma da olur, Mehmet de olur, Ahmet de olur.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Pervin Buldan dayak yedi, Şafak Pavey dayak yedi, Aylin Nazlıaka dayak yedi!

BAŞKAN – Bu, hepimize yapılmış bir yumruktur, bir darbedir.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Cezasız mı kalacağız! Böyle mi yönetiyorsunuz Meclisi!

BAŞKAN – Lütfen, bir daha bunlara izin vermeyelim. Bu konuda grup başkan vekillerimize de anlayışından dolayı son derece teşekkür ediyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından gürültüler)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Dayak atanın yanına kâr mı kalacak! Gücü yeten yetene mi yapılacak bu Mecliste!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan... Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, kimse konuşmayacak diye kararlaştırmıştık. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İçeride başka dışarıda başka bunlar Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, öyle bir şey yok! Olur mu ya? Öyle bir şey konuştuk mu?

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlarınızı susturun, bir dakika size söz vereyim yerinizden.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın Genel Kurul salonunda yaşanan olaylarla ilgili açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak yaşanan vahşeti kınadıklarına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öncelikle, başta yapacağınız açıklamayı dinledik. O açıklamanın tüm grup başkan vekillerini tüm yönleriyle tatmin edecek ve Meclisi doğru bilgilendirecek bir açıklama olması durumunda elbette söz almazdık. “Kimse söz almasın.” diye de bir mutabakata grup başkan vekilleriyle varılmış değil. Ama...

BAŞKAN – Eğilim öyleydi Sayın Özgür Özel, siz duymadıysanız.

Buyurun devam edin. Dinliyorum sizi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir kez şunu söylemek lazım, mesela şunu beklerdim: “Başta Meclis Başkan Vekiline, Şafak Pavey’e, kadın milletvekillerine yapılan bu muamelelerin cezasız kalması asla düşünülemez ancak Parlamento hukuku açısından oturumun kapalı olduğu yani -gizli oturum değil- ara verildiği sırada, Başkanlık Divanı yerinde yokken, tutanak yokken burada olan olayların tamamında bu İç Tüzük’e göre ve Parlamento hukukuna göre herhangi bir müeyyide

uygulanamayacağı için benim bu konuda elim kolum bağlı. Ama ben, başta Meclis Başkan Vekiline, kürsüde ortaya çıkan durumu çözmek için fiziki engeline rağmen büyük bir gayret ve sabırla orada çaba sarf eden Şafak Pavey'e yapılan kaba kuvvet, darp, bu, tarafımdan açık bir şekilde kınanmaktadır. Hukuken yapamıyorum ama insani olarak kınıyorum.” dersiniz, herkes niçin ceza teklif edilemediğini anlar ve...

BAŞKAN – Sayın Özel, teşekkür ederim verdiğiniz dersten dolayı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özür dilerim, çok kısa. Ama Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ben, çok üzgün olduğumu söyledim. Siz bunu başka türlü kelimelerle ifade edersiniz, ben başka türlü kelimelerle ifade ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bitirmeme izin verin.

BAŞKAN - Sizin kullandığınız kelimeleri kullanmak zorunda değilim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, elbette.

ELİF DOĞAN TÜRKMEN (Adana) – Sayın Başkan, lütfen kınayın.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Ayrımcılık yapmayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Konuşsun, tamamlasın.

BAŞKAN - Tekrar ediyorum: Burada yaşanan bu hadise hepimizi çok etkiledi. (CHP sıralarında gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Bakın, iki saattir açamıyoruz kürsüyü, iki saattir çalışmamızı yapamıyoruz.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Ayrımcılık yapamazsınız.

BAŞKAN - Hepimizi çok etkiledi. Benim de mağdur olduğum birçok konu oldu, ilgili arkadaşlar bunu bilir. Üzgünüm, üzgünüm, üzgünüm.

Teşekkür ederim. Bitti. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Şafak Hanımla ilgili tek söz söylemediniz.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sayın Başkan, üzgün olmak yetmiyor, buradaki şiddete engel olmak zorundasınız.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – 60'a göre söz istiyorum.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Kadınları tek tek dövün, en güzeli o.

BAŞKAN – Buyurun, okur musunuz lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Sayın Başkan, söz istiyorum ben de.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, sizi de dinleyelim bir dakika yerinizden.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ben bitirmedim.

BAŞKAN - Sayın Özel, anlaşıldı.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, 60'a göre söz istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Nasıl olabilir efendim, bu kadar hassas bir konuda mutabakatımız yok yani ben sizden... Siz herhâlde yanlış anlıyorsunuz, ben sizin söylemenize istikamet vermiyorum. Ben, bunları duysaydım eğer bir açıklama yapmazdım diyorum. Bu, başka bir şey. Bu, benim beklentim.

BAŞKAN – Ben açıklamamı yaptım diye düşünüyorum Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, o açıklamaya saygılıyım...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ... ama beni, grubumu tatmin etmediği için grubum adına kendi açıklamamı yapmama ihtiyaç var. Bunun da böyle, bir dakikayla falan sınırlandırılmasını böyle bir atmosferde nasıl kabul edersiniz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, böyle bir usul İç Tüzük’te yok. Efendim, söyleyeceğini söyledi, siz gerekeni yaptınız. Lütfen, Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, yapmayın Sayın Elitaş.

ELİF DOĞAN TÜRKMEN (Adana) – Sayın Başkan, şiddeti önlemekle yükümlü olan Mecliste bir kadın engelli arkadaşımıza bir kadın şiddet uyguladı. Bu Meclis bunu kınamalıdır.

BAŞKAN – Sayın Özel, bütün söylediklerinizi çok güzel özetlediniz, çok detaylı olarak özetlediniz. Size de iki dakika söz verdim, meramınızı anlattınız. Lütfen, teşekkür ederim.

Şimdi Filiz Kerestecioğlu’na söz vereceğim, gerekirse de söz veririm.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, sözümü tamamlamama izin verin.

BAŞKAN – Peki, buyurun, tamamlayın.

Bir dakika.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Siz böyle bir ülke mi yaratmak istiyorsunuz? Yaratmak istediğiniz Türkiye bu mu?

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, 60’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Ben, Grup Başkan Vekilinizle konuşuyorum şu anda.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Ben 60’a göre söz istiyorum Başkan. ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dakika, bir bitireyim.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Özür dilerim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – O milletvekili “Köpek giremez.” diye pankart açtı Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yapılan iş, gözler önünde olan iş, Türkiye’yi dünyaya rezil eden, zaten demokraside, insan haklarında OHAL’deyken, sözde OHAL’i devlete ilan etmişken, ortamda düşünmeye ihtiyaç kadar bile atmosfer bırakmayan bu ortamda, Mecliste bir siyasi partinin temsilcileri bu değişikliği “sistem değişikliği” olarak anlıyor, algılıyor ve anlatmaya çalışırken, bir de bunun üstüne üstlük bu kadar fiziki şiddet, baskı, darp ve en sonunda, evet, hukuk izin vermiyor -ben, doğru bildiğini, kitapta yazana yanlış diyecek değilim- ilk başta mutlaka ceza için geldik. Oturumun kapalı olduğu, çalışmadığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...bir anda olunca Parlamento hukuku gereği bunun bir çözümü yok ama vicdanların sizin tarafınızdan rahatlatılacak, dört başı mamur, tatmin edici bir açıklama bekledik, bu olmadı.

Yaşananları Cumhuriyet Halk Partisi olarak tüm benliğimizle kınıyoruz, bu vahşeti kınıyoruz, telin ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu...

30.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Genel Kurulda yaşanan şiddet olayları nedeniyle ceza işlemi yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, öncelikle, biz, arkada görüşmede bir tutumu protesto ederek oradan ayrıldık. Grup başkan vekillerinin hiçbir uzlaşması falan söz konusu değildi.

BAŞKAN – Ben öyle bir şey söylemedim, hayır.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Öyle dediniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ve ayrıca, zaten uzlaşma filan olabilecek bir durum da yok ortada. Yani şurada elimde fotoğraf var. Daha önce “Köpek giremez.” yazısıyla giren kişinin, Gökçen Enç'in nasıl bu merdivenlerin üstünde arkadaşların üzerlerine saldırı hâlinde olduğunu açıkça gösteren bir fotoğraf.

Bunu bir kenara geçtim. Bizim orada yaptığımız...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Hastaneye kaldırdık arkadaşımızı sizin yüzünüzden.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bir dinleyin be! Dinleyin! Dinleyin!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – “Be!” demeden konu! “Be!” demeden konu! Herkes haddini bilecek.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bir dakika... Bir dakika...

BAŞKAN – Siz konuşun.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben bir kere zaten bu şiddet dilini kesinlikle protesto ediyorum.

Ayrıca, Ömer Turan vekilin de, gazeteci mi bilmiyorum “İster kelepçetsin ister kırbaçlatsın.” gibi lafları varmış, vekil değil gazeteci.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Ömer Turan” diye birisi yok burada.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Aylin Nazlıaka, yaptığına ister katılın ister katılmayın, bir demokratik protestodur, sadece orada bizden yardım istedi çünkü etrafı bir şekilde AK PARTİ’li vekiller tarafından kuşatılmıştı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, hayır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, dinliyoruz, bir dakika, sakın olun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Biz de yanına gittik ve burada sadece, söz konusu olan... Bu, hangi vekil olursa olsun, siz olsaydınız da aynı şeyi yapardık. Bir kadına şiddet uygulama ihtimali olan bir Meclis burası, hiç öyle yabana atılacak bir şey değil bu; bunu gördük, yaşadık. Aynı şekilde olmaması için yanına gittik ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, bir dakika daha.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – ...orada yaşanan, benim gözümün önünde, Gökçen Enç'in direkt elini böyle kaldırmasıydı havaya ve Pervin Hanım'ın “Ne yapıyorsunuz? Ne oluyor?” demesine kalmadan, daha sonra Şafak Hanım'ın yerde olduğunu, arkasından da Pervin Hanım'ın göğsüne darbe yediğini gördük. Yani bir Meclis başkan vekili göğsüne darbe yiyorsa, bir tekme yiyorsa burada, bu öyle “Çok üzgünüm.”le geçiştirilebilecek bir durum değildir Sayın Başkan. Size yapıldığı zaman “Çok üzgünüm.”le asla geçiştiremezsiniz bu durumu. Şu anda kendisi hastanede ve ne hâlde olduğunu siz de aşağıda gittiniz yanına, gördünüz. Buna kimsenin hakkı yok. Kesinlikle, burada bir söze ceza veriliyorsa -3 oturum uzaklaştırma cezası- şiddete de aynı cezanın verilmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bunun dışında hiçbir şey kabulümüz değildir. Gerçekten, bu, çoğunluk tahakkümünden başka bir şey değildir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bu şiddet dilini nefretle kınıyoruz burada ve bir tutum almaya sizi davet ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bostancı...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ayrıca Sayın Melike Basmacı'ya da geçmiş olsun, Sayın Şafak Pavay'e de geçmiş olsun, Burcu Çelik'e de geçmiş olsun; sadece Pervin Buldan'a değil.

BAŞKAN – Elbette, tabii ki, tabii ki.

Buyurun...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Yani hepsini Gökçen mi yaptı ya? Maşallah!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – 4 kişinin saldırısına uğradı o kadın, elinden tuttukları için kendini korudu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Kendisi saldırıyordu ya, doğru konuşun, biz gördük.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

31.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Mecliste kabul edilmesi mümkün olmayan hadiseler yaşandığına, Genel Kurulun ara verdiği sırada yaşanan olaylar nedeniyle ceza işlemi uygulanamayacağına ve kaba davranış ve şiddeti gerçekleştirenleri kınadığına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Maalesef, zaman zaman, Meclisimizde bütün grupların ittifakla ifade ettiği gibi, istenmeyen, kabul edilmeyen birtakım hadiseler yaşanıyor.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Ben şiddete uğrarken neden sesiniz çıkmadı? Neden sesiniz çıkmadı kadın vekiller? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – 4 kişi bir kadına saldırdı.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Neden sesiniz çıkmadı?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Senin siyaset yapış tarzını beğenmiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Ben şiddete uğrarken neden sesiniz çıkmadı?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kadınlar böyle siyaset yapamaz.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Kadınlar, şiddete artık son verin. Kadın eliyle şiddete son verin, yapmayın bunu.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kadınlar böyle siyaset yapamaz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yalan söylüyorsun “şiddet” diye, yalan söylüyorsun.

BAŞKAN – Sayın Bostancı, siz devam edin lütfen.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Allah Allah! Elitaş, sen sus, sen sus oradan!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yalan söylüyorsunuz!

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sensin yalancı! Ahlaksızlar!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Biz, burada, Mecliste, sadece bugün çalışmayacağız, gelecekte de çalışmaya devam edeceğiz. Bu çalışmanın kuralları belli. Medeni bir şekilde çalışmamız gerekir ve eminim ki şu öfkeli atmosfer dağıldığında aslında, hepimiz bunun doğru bir yaklaşım olduğu konusunda hemfikir oluruz. Siyasi görüşlerimiz ayrı olabilir ama bu Meclis çalışacak, Meclis çalışırken de bunu insani, medeni bir şekilde yapmak durumundayız.

Zaman zaman olaylar yaşandı Mecliste, failleri farklıydı, farklı partilerdendi.

MELİKE BASMACI (Denizli) – Mecliste kadınlara hiç böyle yapılmadı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bugün de Sayın Aylin Nazlıaka'nın eylemi ve sonra, ara verildiğinde yaşanan, kesinlikle hiçbirimizin tasvip etmediği olaylar var. Şimdi, bu olaylar nasıl oldu, kim neredeydi, bu konuda ne bir mahkememiz var ne görüntülere ilişkin bütün partilerden kurulu bir jüri olayı değerlendirdi.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Vicdanlarımız var, vicdanlarımız.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sadece, olayın kısmi şahitlerinin anlatımları var.

MELİKE BASMACI (Denizli) – Ya kamera var, fotoğraf var, şahitler var.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Kamera görüntüleri var.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Benim bu aşamada söyleyeceğim şudur: Arada yaşanmış olduğu için, bir kere, İç Tüzük gereği kimseye ceza vermiyoruz.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Niye ceza veremiyormuşuz?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ama, her kim kaba davranış, şiddeti gerçekleştirdiyse onları kesinlikle kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha veriyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Hiçbir biçimde şiddeti tasvip etmiyoruz, hiçbir biçimde itişip kakışmayı, kaba davranışları kabul etmiyoruz. Bu Meclisin medeni bir şekilde çalışması gerektiği konusundaki kararlı irademizi ortaya koyuyoruz. Bu istenmeyen hadiselerin failleri farklı partilerden olabiliyor, kaba davranışlar da farklı partilerden olabiliyor ama burada aklın galebe çalması ve medeni durumu muhafaza etmemiz gerekir.

Şiddeti kınıyorum. Söyleyeceklerim budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan...

MELİKE BASMACI (Denizli) – Söz istiyoruz Başkanım, birer dakikalık söz istiyoruz.

ELİF DOĞAN TÜRKMEN (Adana) – Sayın Başkan, bir dakikalık söz istiyoruz.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – 60'a göre söz istiyoruz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Söz istiyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Birer dakikalık söz istiyoruz.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Sayın Başkan...

ELİF DOĞAN TÜRKMEN (Adana) – Sayın Başkan, söz istiyoruz.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sayın Başkan...

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yani müsaade edin, şu Meclisi yönetiyoruz.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – 60’a göre söz istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım’a söz vereceğim. Lütfen...

Buyurun Sayın Yıldırım.

32.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın Genel Kurulda yaşanan olayları üzgün olduğunu belirterek geçiştirmemesi ve tutumunu gözden geçirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, şu Parlamentomuzun en tecrübeli üyelerinden ve yöneticilerinden birisiniz. Bu konuda özellikle hem kadın hem hukukçu hem de milletin irade temsilini üzerine almış biri olarak vicdanınıza sesleniyorum: Siz İstanbul’da Kadıköy’de bir sokakta meydana gelmiş olayı değerlendirmiyorsunuz. Sizin mevkidaşınız olan birinin, kaldı ki eylemin sahibi olmayan birinin şiddete uğraması durumundan söz ediyoruz burada. (AK PARTİ sıralarından “Orada ne arıyordu?” sesi)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bir dinleyin be! Allah aşkına bir dinleyin ya!

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, siz anlatın, ben ikazda bulunabilirim.

Sayın milletvekilleri, lütfen...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Özür dilerim Sayın Başkan, özür dilerim.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Buyurun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Şimdi, buradan hareketle, Sayın Meclis Başkan Vekilimiz Pervin Buldan’ın, siz yemek arası vermeden önce, buraya geldiğinde, çoğunluk partisinin idare amirleri ile grup başkan vekillerinin şahitliğinde eylemci Sayın Nazlıaka’yı ikna etmeye çalıştığına hepimiz şahit olduk, siz de şahit oldunuz. Ve burada kendisinin, eğer eylem amacına ulaşmış ise bu eylemi selamtle, barışçıl bir yöntemle sonlandırmasını rica etti. Ben de yanına gittim, aynı şeyleri söyledim. Burada bütün partiler buna şahitlik etti. Bunun karşılığı böyle alçak bir saldırı olamaz.

Bakın, Meclis başkan vekilimizin halisane tavrı ortadadır, sizinle aynı sorumlulukta, aynı duyarlılıktadır.

BAŞKAN – Elbette.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ve biz istiyoruz ki böyle tarihi bir süreçte, böyle önemli bir Genel Kurul toplantısının herkes tarafından izlendiği... Normal bir Genel Kurul süreci olarak izlemiyor toplum bunu, attığımız her adım haber oluyor. Buradan hareketle, eğer muradınız, bizim gibi, bu işi selamtle yürütmekse, eğer muradınız, bizim gibi, burada barışçıl yöntemlerle... Sayın Bostancı’nın söylediği gibi, bu işi, gerçekten, İç Tüzük’e, yasaya, hukuka ve her birimizin vicdanına göre yürütmek istiyorsak, vicdanlar suçun ceza müteakiliyetiyle yürür. Buradan hareketle, 1 kişiyi değil, 4 kişiyi darbetmiş bir milletvekilinden söz ediyoruz. Arada olur veya bir başka şekilde olur.

Eğer bizim de sizin bu yönetim sürecinize katkı sunmamızı arzuluyorsanız, bundan sonra da bu tavrimızı sürdürmemizi istiyorsanız bu tutumunuzu gözden geçirmenizi, üzgünlük belirterek geçiştiremeyeceğinizi, bunu bizim kabul etmemizin mümkün olmadığını ifade ederek, sizin gerekirse fazla değil, bir on dakika ara vererek bu tutumunuzu bütün partililerle değerlendirerek, sadece muhataplarıyla değerlendirerek gözden geçirmenizi ve yeni bir kararlaşılmaya varmanızı sizden özellikle istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

33.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Genel Kurulda yaşanan hadiseleri tasvip etmenin mümkün olmadığına, Anayasa değişikliğini engelleyebilmek için gayret edildiğine ama milletin bu konuda kararını vereceğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biraz önce yaşadığımız hadiseler hoş hadiseler değildi. Burada bir milletvekili kendisinde hak gördüğü, “Demokratik eylem.” diye ifade ettiği bir konuyu dile getirdi, bütün milletvekili arkadaşlar ikna etmek için gayret gösterdiler, siz de aynı gayreti gösterdiniz. Nitekim, o milletvekilinin eylemiyle ilgili bulunduğu psikolojik ortam çerçevesinde ara vererek onu sakinleştirmek için bir fırsat ortaya çıkardınız. Biz siyasi parti grup başkan vekilleriyle görüştük nasıl hareket edilebileceğini ve kadın milletvekilleri, bütün siyasi partilerden kadın milletvekilleri eylem yapan kadının eyleminden vazgeçmesi için ikna etmeye uğraş verdiler. Sonunda o eyleminden vazgeçmeyeceği anlaşılmaması üzerine, sadece kadın milletvekillerinden oluşan bir ekibin bu mikrofonun çözülüp kelepçenin oradan kurtarılmasıyla ilgili bir konuma ulaşıldı ama bu sürede açıkçası bazı milletvekili arkadaşlarımızın bu eylemi engelleme gayretleri sonucunda hoş olmayan hadiseler çıktı ve şu anda suçlanan Gökçen kardeşimiz, adı üzerine haksız ithamlarda bulunulan Gökçen kardeşimiz hem boynundan hem belinden dolayı hastanede yatmaktadır. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Onun için, hiç kimsenin... 4 milletvekili 1 milletvekiline saldırarak darbetmişlerdir. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Yazıklar olsun size! Çetesiniz, çete!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Açıkçası Enç de kadın, saldıranlar da kadın.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Adalet! Adalet! Adalet!

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Otur yerine!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, olayın içinde mağdur olsun olmasın, fail olsun olmasın, bahsedilen kişi de kadındır, lütfen, saygılı davranın. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Burada olan hadiseleri tasvip etmemiz mümkün değil, olayları doğrulayabilmemiz mümkün değil, sadece yaşanan hadiseyi başka yöne çekmek için yapılan başka bir kampanya burada. Bu Anayasa değişikliğini engelleyebilmek için gayret ediyorlar ama şunu söylüyorum, diyorum ki: Bu iradenin gerçek sahibi millet, bu konuda kararını verecektir. (CHP sıralarından gürültüler) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin yapacağı iş, İç Tüzük'ün verdiği engellemelerle ilgili yapılan her türlü işe evet, ama darba, kürsü işgaline kesinlikle “Hayır” diyoruz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Adalet! Adalet!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Biz bu Anayasa değişikliğine, sonunda millet iradesiyle, ne karar verirse ona saygı duymak üzere söz vermiş bulunuyoruz. İşleme devam etmenizi özellikle rica ediyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından gürültüler)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Adalet! Adalet!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Adalet! Adalet! Adalet istiyoruz, adalet!

(CHP milletvekillerinin “Adalet! Adalet!” şeklinde slogan atmaları, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Sayın Altay...

Sayın Altay, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan devam eder misiniz lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ee susturun siz arkadaşlarınızı. Sizin arkadaşlarınız protesto ediyor.

(CHP milletvekillerinin “Adalet! Adalet!” şeklinde slogan atmaları, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Sayın Altay, lütfen arkadaşlarınızı susturur musunuz.

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sırrı Bey benden önce istedi Başkanım.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, ben de iki dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Ben önce size söz verdim Sayın Altay.

34.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekiline yapılan saldırının asla kabul edilemeyeceğine ve mutlaka ceza verilmesi gerektiğine, İstanbul Milletvekili Şafak Pavey’e yapılan saldırının da aynı ölçüde kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, önce, Özgür Bey düzeltti gerçi ama biz arkada bu tür olaylar sonrası yapılan toplantılardan bu konuda bir fikir birliği içinde çıkmadık.

BAŞKAN – Hayır, fikir birliği yok, görüştük dedim sadece.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Görüştük. Siz, Genel Kurula sanki bir fikir birliği var...

BAŞKAN – Hayır, hayır, hayır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani, Genel Kurul öyle algılamış olabilir.

BAŞKAN – Hayır, hayır, görüştük.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, iki hususu belirtmemiz lazım: Gerçekten, açıklamamız... Tabii, öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekiline yapılan saldırının asla ve asla kabul edilemeyeceğini ve mutlaka ceza verilmesi gerektiği konusunu ısrarla dile getirdik. İlaveten, bu hoş olmayan tabloda, grubumuza mensup milletvekili Sayın Şafak Pavey’e -özel durumu da ortadayken- yapılan saldırının da aynı ölçüde kabul edilemez olduğunu belirttik.

Şimdi, Başkanım, yani...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Saldırı diye bir şey yok Sayın Başkan. Hayır, o kargaşada...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Saldırıyı kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, lütfen...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, burada konu şu: İç Tüzük’ün 161’inci maddesi geçici çıkarmayı tanzim ederken görüşmeler esnasında olabilecek bölümleri de tanzim etmiş, başka husus da var. Yani, siz ceza vermemekte kararlısınız. Ben şunu beklerim: Siz talep edin de bu grup reddetsin en azından ama sizin de...

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Yapılan doğru mu? Saldırı doğru mu?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yetkisi yok ona, yetkisi yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bakın, 6’ncı fıkraya göre bu ceza verilebilir Sayın Başkan. 161’in 6’sına göre bu cezayı teklif etmenizde bir engel yok. Belli ki başka türlü de Genel Kurulun tansiyonu düşmeyecek.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Sizinkiler bizim burnumuzu kırdı, ceza mı talep ettik?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, bunlar hoş şeyler değil ama yapılan tablo da ortada. Biz erkekler kavga ederken itiş kakış “Kavgada yumruk sayılmaz.” diyoruz ama darbedilen Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkan Vekilidir.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – 4 kişi 1 kişiye saldırıyor.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Sana ne! Otur yerine!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne?

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sizin tavrınız bu. Ne demek “Sana ne!”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne demek “Sana ne!”

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Sana ne!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Terbiyesiz! Otur yerine.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Sen de otur yerine! Terbiyesiz sensin!

BAŞKAN – Sayın Altay, ben dinliyorum sizi.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Gel buraya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gel lan buraya!

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümesi, gürültüler)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.31

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci görüşmelerine devam ediyoruz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, 60’a göre söz alabilir miyim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, yerinize oturur musunuz.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın, Genel Kurul salonunda TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan’a, İstanbul Milletvekili Şafak Pavey’e yapılan şiddeti, aynı şekilde Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç’e yapılan şiddeti kınadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biraz önce oturumu açarken de söylediğim gibi, burada bir kadın milletvekilinin, bağımsız milletvekilinin kürsüyü gasbetmesi neticesinde istenmeyen sözler, istenmeyen davranışlar meydana geldi. Ben oturumu kapatmadan önce, o kadın milletvekiline, Aylin Nazlıaka’ya söz vermediğimi, kürsüyü işgal ettiğini ve çalışmamızı, çalışma düzenimizi ihlal ettiğini defalarca ihtar ettim fakat kendisi bu eyleminden vazgeçmedi, ara verdik. Ara verdiğimiz zaman da -sonradan öğrendiğime göre- burada şiddete dayalı, hiçbirimizin asla tasvip etmeyeceği bazı olaylar olmuş, bize anlatıldı.

Ben bu şiddet olayından dolayı yaralanan Sayın Pervin Buldan’ı ilk acil serviste ziyaret ettim, kendisine geçmiş olsun dedim, gerekli şeyleri söyledim. Bir başkan vekiline yapılan bu muameleyi kabul etmem asla mümkün değildir.

Bunun yanında, bu kavgada, iddia edilene göre Şafak Pavey’in de yaralandığını veya da bir darp gördüğünü gördüm, duydum.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Hastanede şu an.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Doktor raporu var.

BAŞKAN – Bunu da kabul etmem mümkün değildir. Ama, biraz önce verdiğim arada gördüğüm fotoğraflardan dolayı, Sayın Gökçen Özdoğan Enç’e yapılan saldırıyı da kabul etmem asla mümkün değildir. Bunu yapanları da kınıyorum. (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Yalan, yalan!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Onlar yalan! Yalan onlar, yalan!

BAŞKAN – Kadın olmanın siyaseti yoktur, kadın olmanın ideolojisi yoktur. Kadın nerede şiddet görürse hepimiz ve özellikle kadınlar ona sahip çıkmamız lazım. “Benim kadını, senin kadını” diye bir ayrımın yapılmasını da ayrıca şiddetle kınıyorum.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Orada da mı mağdursunuz?

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Böyle bir şey var mı?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Çok mağdursunuz, yazık!

BAŞKAN – Sayın Pervin Buldan’a, Sayın Şafak Pavey’e yapılanı, aynı şekilde Gökçen Özdoğan Enç’e yapılmasından dolayı da aynı şiddetle kınıyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şiddet uygulayan Gökçen!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Burcu Çelik’e yapılanı da kınayın.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Şiddet uygularken mi yaralanmış?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Başkan, görüntüler var. Gökçen Enç burada kadınlara şiddet uyguladı.

BAŞKAN – Bu konuşmamdan sonra, bu konuyu görüşürken Sayın Engin Altay’a söz verdiğimde Sayın Engin Altay’a yapılan sataşmadan dolayı da sizi protesto ediyorum.

(CHP milletvekillerinin “Adalet! Adalet!” şeklinde slogan atmaları, sıra kapaklarına vurmaları)

Bak, buradaki fotoğraflara bak, buradaki.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Başka fotoğraflar da var.

BAŞKAN – Buradaki fotoğrafları inceleyeceksin, buradaki.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Burada da var fotoğraflar, görmediniz mi?

BAŞKAN – Bak, buna bak. Buna bak, adalet burada, burada adalet. Hem orada hem burada adalet. Yok öyle bir şey, yok.

Şimdi, Sayın Engin Altay’a yapılan saldırıdan dolayı, sataşmadan dolayı sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Altay uzun zamandan beri bizim çalışma arkadaşımızdır. Elbette ki kendisi gibi diğer arkadaşlarımıza da istemediğimiz bir davranışta bulunulması bizi üzer.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Ayıp ayıp! Bir de kadınsınız, çok ayıp!

BAŞKAN - Sayın Altay, gerçekten üzüldüğümü de bilmenizi isterim.

Bu nedenden dolayı, talep üzerine, grup başkan vekillerine söz vereceğim.

İlk söz Sayın Levent Gök sizin mi, Özgür Özel’in mi?

LEVENT GÖK (Ankara) – Özgür Bey’in.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, eğer böyle bir söz sırası başlayacaksa, biz önce, iktidar partisinin ne konuştuğunu bir duymak isteriz. İçeride de bunu ifade etmiştik.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Bostancı, sizden başlayalım.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Genel Kurul ara verdiğinde yaşanan olaylardan dolayı İç Tüzük hükümlerinin işlemediğine, incinen, kendisini kötü hisseden, onurunun çiğnendiğini düşünen her bir milletvekilinin acısını paylaştığına ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Mecliste bu tür istenmeyen olaylar yaşandığında Meclis başkan vekili ara verir ve arka tarafta grup başkan vekilleri bir araya gelirler, durumu müzakere ederler, bir adalet anlayışında uzlaşırlar, sonra geri gelirler ve o çerçevede, o karar doğrultusunda, ortak rıza doğrultusunda, Meclis, çalışmasına devam eder; özür dileycek olan var ise özür diler, özür dilenmeyecek, başka tür konuşmalar yapılacaksa onlar yapılır. Usul böyledir.

Siz ara verdiğinizde yaşanan bu olayla ilgili, arka tarafta yine grup başkan vekilleri bir araya geldiler fakat burada yaşanan olayların ne olduğu hususunda ortak bir adalet anlatımında buluşamadılar çünkü olayların nasıl yaşandığına ilişkin anlatımlar birbirinden farklıydı; bizim de anlatımlarımız var, diğer grupların da anlatımları var; herkesin olaya farklı bir perspektiften baktığını görüyoruz.

Muhakkak, ortak bir adalet anlayışına ulaşamadıysak arka tarafta, ön tarafta gerilim, öfke, kızgınlık ortamı içerisinde hiç kimse, bir adaletin tahakkuk etmesini, herkesin rıza göstereceği bir hakikatin şekillenmesini beklemez, böyle bir şey olmaz ama bizim yapabileceğimiz şudur: Yaşanan olay dolayısıyla ara verildiğinden dolayı İç Tüzük hükümleri işlemiyor ama incinen, kendisini kötü hisseden, onurunun çiğnendiğini düşünen her bir arkadaşımızın acısını paylaştığımızı ifade etmek isterim. Çünkü siyasi görüşleri, partileri ne olursa olsun, buradaki herkes Türkiye’de millî iradeyi temsil eden ve siyasette sonuç olarak yol arkadaşlığı yapan insanlardır. Ben 2011’de geldim buraya, birçok insanla tanıştım farklı partilerden, her birinin farklı meziyetlerini gördüm. Burada adı geçen arkadaşların da kıymetlerini biliyorum ve gerçekten, samimi olarak hem kendimin hem de grubumun ve eminim ki hem de diğer gruplardaki insanların hem yaşanan olaylara ilişkin hem de bu olayların mağdurları olanlara ilişkin acıları paylaştığı kanaatindeyim. Biz de bu acıyı, bu üzüntüyü paylaşıyoruz.

İzniniz olursa çok kısa bir anekdot anlatmak isterim.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Güney Afrika’da ırkçı rejim zamanında beyaz polisler gösteri yapan ırkçı siyahileri kovalıyor, kovalarken bir siyahi kadının ayağından ayakkabısı fırlıyor. Onu copuyla kovalayan beyaz polis bu tabloyu gördüğünde birdenbire duruyor, copunu bırakıyor, koşup kadının ayakkabısını alarak kendisine uzatıyor. Medeni olmak, insan olmak budur. Eminim ki bu Meclisteki herkes bu medeniliği ve insanlığı çok iyi biliyor. O yüzden, ben buradaki arkadaşların şu öfkeli atmosfer dağıldığında her kimin başına bir şey gelecek olsa kendisini siper edeceği kanaatindeyim, ne Şafak Hanım için ne Pervin Hanım için ne Gökçen Hanım için ne de Burcu Hanım için kimsenin farklı düşüneceği kanaatinde değilim ama şimdiki öfke biraz belki farklı kanaatler doğurabilir. Ama öfke geçicidir, kalıcı olan akıldır, medeniliktir. Mecliste medenilik dışı, şiddete yaslanan her tür davranış, nereden kaynaklarsa kaynaklansın eleştiriyorum ve aynı zamanda bütün üzüntüleri paylaşıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özel...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Naci Bey’in eksik bıraktığı bir husus var.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bütün grup başkan vekillerine aynı zamanda... Hem Engin Bey'e hem Sayın Elitaş'a ilişkin burada olaylar yaşandı. Başka zaman başka grup başkan vekillerine ilişkin yaşandı. En tazesı Engin Bey'e ilişkin yaşandı. Bunları kabul etmiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özel...

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'a yönelik davranışın açıkça cezayı gerektirdiğine, TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan ile İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'e yapılan saldırıyı kınadığına, yaşananlara sebep olan herkesi ve bu atmosferi yaratan tüm şartları kınadığına ve herkesi düşünmeye davet ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Grup başkan vekillerinin bu tip durumlarda sakinliğini en çok koruması gereken ve en çok empati kurması gereken, bazen kendisine bile katlanamayacağı kadar zor bir görevi yapıyoruz burada. Bu kırmızı kitap sürekli elimizde, hepimizin rehberi; önü Anayasa, arkası İç Tüzük. Ben mesela, bunun cevap hakkı kısmını okumayı, usul tartışması kısmını okumayı, milletvekillerinin konuşma haklarıyla ilgili kısımları okumayı çok seviyorum ama 161'inci, 163'üncü maddeyi okumak, o sayfalara gelmek gerçekten içimizi daraltıyor. Bu son haftalarda sürekli İç Tüzük'ün 92'nci sayfası ile 94'üncü sayfası arasında gidip geliyoruz. Bu bir Parlamento için övünülecek bir durum değil. Burada herkesin bir oturup düşünmesi lazım. Bu kitapçığın arka tarafında, o son üç sayfa arasında gidip gelirken esas buradaki gerilimin, kitapçığın tam ortasından ön tarafa olan Anayasa'yla ilgili bir mutabakatsızlık, bir ortaklaşamama, bir dayatma ve bunun gerilimi üzerinden bu işin yürüdüğünü görmezsek ve toplumun seçerek yolladığı kişiler arasında bunlar yaşanırken cuma gününden sonra yeni bir faza geçecek olan süreçte bunun toplumsal yansımalarını hesap etmek, başta partilerin sayın genel başkanlarının, Sayın Başbakanın, sonra partilerin üst kademe yöneticilerinin ve tüm milletvekillerinin, üzerinde çok ciddi sorumlulukla düşünmesi gereken bir şey. Mutabakat ve ortaklaşma ön tarafta olmayınca biz burayı yönetemez hâle geldik. Kırılan burun, çizilen yüz, kopan saç... “Senin kadının, benim kadının...” dediğiniz hususa yürekten katılıyorum; bu tip ayrımlar, bu tip kendi cephesinden pozisyon tarif eden sözler gerçekten kabul edilebilir gibi değil ama bu da tarafların, silahların eşitliği ilkesi gibi, mağdurların eşitliği ilkesi gibi bir şeyi kabul etmek de mümkün değil. Senin kadının bir saldırıda bulunuyor ve benim kadının orada perişan oluyorsa, sonra “İki taraf da kadındır.” deyip de çıkmamak lazım.

BAŞKAN – Elbette.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunu da “Benim sayım çok, benim kadının yapar; senin sayın az, senin kadının ceza alır...” Bu gücü elinde tutan kim olursa olsun bu çoğunlukçuluk anlayışı çok tehlikeli bir iş. Ben bunu söylerken birazcık sizin zaviyenizden bakmaya çalışıyorum ama lütfen sizler de bugün geldiğiniz yere nereden geldiğinizi düşünüp -zaman makinesinde, bir gün şu en dipteki yerde 23 milletvekilliyle, ortalarda 61 milletvekiliyle oturan ve- bugün yaşananları yaşasaydınız neler hissedeceğinizi de düşünün.

Engin Altay'a yapılan iş, bir grup başkan vekiline -içeride herkes benzer şeyi söyledi- hatırlanan, yaşanmış, tarihte yapılan bir şey değil. Bir grup başkan vekilinin üzerine o şekilde koşurulması buradaki grup başkan vekili ve onun grubunu incitmez, üzmez, o grup ve o grup başkan vekili kendi haklılığını tutar; esas saldıran tarafın grubunun ve grup başkan vekilinin sıkıntısı hâline dönüşür. Bu, taraflar yer değiştirdiğinde de farklı olmaz arkadaşlar. Bu açıdan, Engin Altay'a yapılan iş, yapılan saldırı

İç Tüzük'te açıkça cezayı gerektirir ama biz bugünkü şartlar, bugünkü atmosfer ve bugünkü empati eksikliğinde bu rıza mekanizmasını geliştiremedik içeride. O yüzden ben de hukuken bu kez mümkün olmasına rağmen, hukuken, bunu, bu empati mekanizmasının kurulmasına da katkı sağlayamamanın vermiş olduğu üzüntüyle en şiddetli şekilde, sözlü şekilde kınıyorum.

Bunun yanında, demin baştan beri söylediğim tüm ifadelerin bağlamında, bu noktada, bir Meclis Başkan Vekiline -ki size Almanya'da yapılan saldırıyı 4 grup bütün grup başkan vekilleriyle ayrı ayrı kınamıştı, ben biliyorum ki Akif Bey'e yapılırsa da bu birliktelik sağlanır ama- Pervin Hanım'a onlarca arkadaşımın da şahitliğinde yapılan o saldırıyı da en şiddetle kınıyorum ve bu konuda üzüntülerimizi ifade ediyorum.

Şafak bizim değil, Türkiye'nin değil, Birleşmiş Milletlerin, dünya mülteci haklarını takip eden herkesin ve özel durumundan dolayı dezavantajlı grupların tamamının göz bebeğidir, simgesidir. Şafak, bizim grubumuzla pozisyonu da açıkça ortada olan ama sonuçta kadın olan bir milletvekilinin o eylemliliğini makul ve şiddetle sonuçlanmayacak şekilde bitirtmek için gayret göstermek için oradaydı ama şu anda, üzümlere ifade etmeliyim ki Başkent Hastanesinde tedavi görüyor; protezi çıktı, çok ağır darplar aldı ve Şafak'ın bulunduğu durum, bütün siyasi pozisyonların dışında; kendi kızının darbedilmesine engel olamamış bir baba ne hissederse onu hissediyorum; bunu anlayın.

Bu yaşananların tamamına ayrı ayrı ve bir bütün olarak sebep olan herkesi ve bu atmosferi yaratan tüm şartları bir yandan kınıyor, bir yandan da herkesi bir kez daha düşünmeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Önder.

37.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Genel Kurulda üst üste yaralayıcı olaylar yaşandığına, "benim kadını", "senin kadını" şeklindeki kavramsallaştırmanın kadın vekillerin maruz kaldığı şiddetten daha utanç verici olduğuna ve demokratik bir bilinci içselleştirmek için tahammül ve hoşgörünün anahtar kavramlar olduğuna ilişkin açıklaması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Sayın Bostancı, tarihi beyazların, beyaz ırkçı azınlığın yazdığı dönemden talihsiz bir örnek verdi. O dönemin Güney Afrika rejimi bunun gibi yüzlerce menkıbe uydurdu, öne çıkardı; daha sonra bunlar yalanlar müzesinde teşhir edildi.

Ben daha başka bir, bir Finlandiya halk masalı anlatarak başlamak istiyorum.

Fakat, bütün bunlardan önce, gerek iktidar partisinin gerek muhalefet partisinin kabul edilemez bulduğum bir kavram zehirlenmesine işaret ederek başlamak istiyorum, o da şu: "Benim kadını, senin kadını." Kadınlar kimsenin bir şeyi değildirler.(HDP sıralarından alkışlar) Hele iyelik ekiyle sahiplenilecek ya da böyle tariflenecek insanlar asla değildirler. Kadına şiddetin patolojik sebeplerine baktığınızda, tam da bu "Benim kadını, senin kadını, ötekinin kadını, falancanın kadını." anlayışı yatar. Keşke bu tanımlama hiç kullanılmasaydı. İnanın, burada kadın vekillerin maruz kaldığı şiddetten daha yaralayıcı, daha utanç verici bir kavramsallaştırmadır bu. Murat ediyorum, diliyorum ki sehven yapılmış olsun. Ben iki grup başkan vekilinin de bu tanımlamadan dolayı genelde kadınlara, özelde de kadın vekillere bir özür borçlu olduğunu düşünüyorum.

Gelelim anekdota. Bir Finlandiya halk masalı, benzer bir versiyonu Şirazi'de de geçer. Finlandiya'dan örnek vermemin sebebi orada ilkökul çocuklarına temel eğitimde anlatılan belirli anekdotlardan biri olması hasebiyledir, çocuğu ilk bununla mücehhez kırlarlar. Anekdot şu: Güneş, yağmur ve adalet saklambaç oynamaya karar vermişler. Saklanmış üçü de. Güneşi gitmişler bir dağın ardında bulmuşlar; yağmuru derin bir koyakta, bir vadide bulmuşlar; adaleti bir türlü bulamamışlar. "Pes ettik." demişler, "Neredeyse çık ortaya." Derinden bir ses gelmiş "Ben bir kez kayboldum mu bir daha da bulunamam." diye.

Burada üst üste yaralayıcı gelişmelere tanık olduk. Birincisi: Kadın vekillere dönük tahammülsüz ve şiddet içeren yaklaşım.

İkincisi: Bu şiddet anlayışının neşvünema bulduğu “Bu benim kadını, senin kadını.” zihniyetinin burada pörtlemesi.

Fakat bütün bunlardan daha vahimi... Şiddet yaraları geçer, darbedilir bir vekil, belki yapan bir müddet sonra utanır; büyük bir ihtimalle de böyle olur, üç dönem vekillik yapan bir arkadaşınız olarak söylüyorum, buradaki şiddet içeren yaklaşımlara sonra baktığında mahcup olmayan vekil azdır. Sel gider, kum kalır. Kimse bir kere bu mahcubiyet mirasına talip olmamalı; böyle bir yükü üzerinde taşımamalı, çok ağır bir yükür bu. Bir arkadaşınıza, en az sizin kadar meşru, en az sizin kadar hak etmiş, en az sizin kadar saygın bir arkadaşınıza -hele engelli, dezavantajlı, buralara girmek bile istemiyorum- şiddet üstünlüğüyle ya da kalabalıklarla müdahale etmek belki bugünün hamaseti içerisinde arada kaynar gider ama bunlar hep bir yere yazılır ve bir utanç vesilesi, hadi, en hafif deyimle bir mahcubiyet vesilesi olarak bir yerlerde asılı kalır.

Hepsinden yaralayıcı olan şuydu: Şiddet geçer fakat burada bir teessür ve bir duyarlılık görmedik; insanı yaralayan budur. Yumruk, fiziken yaralanma, en vahimi işte yirmi bir günde iyileşir ama “Yahu, kendini bilen hiç kimse bir teessür içerisine, en azından bir suskunluk içerisine girmez mi?” diye sormaz mı insan? Bizim şu an içinde bulunduğumuz ruh hâli, tam da bu. Bir kez kaybolunca adaletin bir daha bulunamayacağı gerçekliğinden hareketle, tam tersine yapılan işi bir maharetmiş gibi, bir hünermiş gibi savunan milletvekili arkadaşlarımızı müşahade ettik. Bu, kötülüğü, ayıpsa ayıbı, sıkıntıya sıkıntıyı çoğaltan bir şeydir. Mecliste daha da derin, yapısal bir soruna işaret etmektedir, o da tahammülsüzlüktür. Biz, eğer demokratik siyasete inanıyorsak, demokratik bir bilinci içselleştirmek gayreti içerisindeyse ya da bunun iddiası içerisindeyse anahtar kavramımız “hoşgörü” olmamalıdır, anahtar kavramımız “anlayış göstermek” de olmamalıdır; anahtar kavramımız “tahammül etmek”tir. Bizi yaralayıcı gelebilir, şok edici olabilir; bütün bunlar da Anayasa içtihatlarında ayrıntılı olarak tarif edilmiştir. Tahammüllü olmalıyız ve gelişen, bizi yaralayan ya da endişeye sevk eden ya da itirazımıza sebep olan şey her ne ise bu fiilin kendisiyle doğru orantılı olmalıdır yani bu, eğer bir sözse bunun karşılığı da bir söz olarak serdedilmelidir. Burada biz bunu görmüyoruz. Şiddet içermeyen durumlarda da -en yakını üç dört gün önce gördük- bir kavrama, inandığı bir tercihe, bir dünya görüşüne ve bunun getirdiği tanımlamalara dair bu kürsüden ne sarf edilirse, nabız hızlı atan, tansiyonu çabuk yükselen ve bu tahammül duygusundan fazlaca nasibini almamış bir kısım arkadaşlarımız kürsüye yönelmek şeklinde bir tutum belirliyorlar.

BAŞKAN – Sayın Önder, sözünüzü kesmek istemem ama Sayın Akçay bekliyor, toparlarsanız memnun olurum.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bitiriyorum. Sayın Akçay’dan özür dilerim. Bitiriyorum ama önemli bir şey bu çünkü bu ifadeye alan açmadığımız zaman bundan daha fazla zaman kaybediyoruz.

Keşke, bu tutumunuzu, bu tansiyonun pik noktaya geldiği zaman, bir blokajla ancak buna mecbur kaldığınız hissi vermeniz de buradaki toplam adalet duygusunu hırpalayan bir şeydir.

Sayın grup başkan vekilleri bu teessürlerini sıcaklığına belirtmelerdi belki bu vakit kaybedilmiş olmayacaktı ama bu noktada değildiler. Bizim arkadaki toplantıyı terk etmemizin temel gerekçesi de buydu.

Ferhat Encu arkadaşımıza kürsüde konuşurken benzer bir muamele yapılmıştı -daha bu örnekleri çoğaltmak mümkün- yöneldiler ve kendini kürsüye falan kelepçelemişti, bir kavram kullanmıştı. Şimdi, ben, ırkçı beyaz azınlığın değil... “Kürt” lafını, “Kürdistan” lafını kullanmıştı ve benzeri çerçevede burada hangi vekilimiz söylese böyle bir muameleye maruz kalıyordu. Bu konuda tutarlılık siyasetçinin soyadı olmak durumundadır.

Kısa bir parantezle, tahammülünüze de teşekkür ederek bu konuşmayı bitirmek istiyorum. Sayın Nazlıaka savunduğu dünya görüşü, bizlere ait değerlendirmesi bizler tarafından hepinizin malumu yani kabul edilemez bulduğumuzu söylemekle yetineyim. Ama orada bir şiddet olduğunda ya da böyle bir ihtimal belirdiğinde, bütün Meclis şahittir ki bizim kadın vekillerimiz hiçbir siyasal aidiyet duygusu ve filtresi gözetmeden orada birincisi şiddeti önlemek, ikincisi meseleyi bir şekilde sulha kavuşturmak refleksi içindedirler. Buna özellikle eski vekiller çok daha yakinen, başta da zatıalınız, hepiniz şahittirsiniz.

Tutarlılık böyle bir şeydir, ilkesel yaklaşmak böyle bir şeydir fakat maruz kalınan muamele bununla kıyaslanmayacak kadar vahim. Özür belki kabul edilebilirdi, anlaşılabilirdi ama ana muhalefet partisinin de feragatiyle, bir geçiştirme anlayışıyla “Aman efendim, işte gidelim, bunu da böyle olmamış sayalım.” böyle denildiği için bunlar hep kendini tekrar eden bir silsileye döntüşüyor.

Şimdi, Kuzey Irak Bölgesi Sayın... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Önder...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir saattir konuşuyorsun ya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Böyle bir usul var mı Sayın Başkan?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bu ne ya!

SAİT YÜCE (Isparta) – Bu kadar suistimal olmaz ya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yeter artık!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bir dakika...

BAŞKAN - Sayın Önder...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Önder, lütfen...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yeter artık!

BAŞKAN - Sayın Önder, lütfen... Lütfen...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – İyi ki tahammülden bahsettim.

Sayın Bostancı'ya ithaf ediyorum bunu. (AK PARTİ sıralarından “Ayıp ya!” sesleri)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hâlâ devam ediyor!

SAİT YÜCE (Isparta) – Sabahtan beri ya...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Kuzey Irak Bölgesi otonomisini kazandığında doğan kız çocuklarına “Kürdistan” adı konulması geleneği başlatıldı. Ben de bu anlatacağım anekdotu... (AK PARTİ sıralarından “Yeter be” sesleri)

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Yaşanan konuyla ne alakası var?

BAŞKAN – Sayın Önder, bu anekdotu biraz sonra anlatsanız.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bitiriyorum, bitiriyorum.

Ben de... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Ben de bu anekdotu AK PARTİ’li bir milletvekilinden televizyonda dinledim diyeyim de biraz sükûnet gelsin.

BAŞKAN – Sayın Önder, lütfen...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Ben anlatmadım, AK PARTİ’li bir milletvekili anlattı. Şöyle bir şey arkadaşlar: Doğan kız çocuklarına “Kürdistan” adı konması muazzam bir furyaya dönüşüyor. Fakat Türkiye’de de o yıllarda bu laf... AK PARTİ’li bir vekil anlattı, ismini de verebilirim.

ORHAN KIRCALI (Samsun) - Burada yaşanan olayla ne alakası var senin anlattığının?

BAŞKAN – Sayın Önder, lütfen...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – İzin verin, bitiriyorum.

BAŞKAN – Bakın, kaçınıcı ikazda bulunuyorum. Lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bitiriyorum. Bir dakikada bitecek.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Akçay bekliyor.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Ama bu tahammülsüzlükle nereye kadar?

Pasaportuna kız çocuğunun adını “Kürdistan” olarak işlemiş. Bir gün Şırnak’a gitmek üzere – Habur- İbrahim Halil Sınır Kapısı’ndan giriş yapmış. Gümrük memuru bakmış ve öfkelenmiş, “Bu çocuğun adı ne?” demiş “Kürdistan” ibaresini görünce. Kadın başına gelecekleri de tahmin ederek “Çocuğun adı Kuzey Irak.” demiş. Onun için kavramlara siz bu kadar böyle tahammülsüz kalırsanız, söze bu kadar tahammülsüz kalırsanız insanlar bunu ifade etmenin elli bin türlü yolunu bulurlar.

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) - Boş konuşma, tahammülümüz yok.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) - Bu tutum, sadece tahammülsüzlüğün teşhiri bile, görülmekte olan anayasal düzene ne ölçüde sadık kalacağımıza dair bir emare teşkil ediyor.

Sabrınız için hepimize teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Önder.

Sayın Akçay buyurun.

38.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, kürsü işgali eyleminin demokratik bir tepki değil kürsü gasbı olduğuna ve tasvip edilemeyeceğine, bu kürsü etrafında meydana gelen kavgayı üzümlere karşılığında, TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan’a, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç’e ve İstanbul Milletvekili Şafak Pavey’e geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve İstanbul Milletvekili Engin Altay’a yönelik olayın da tasvip edilemeyeceğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bundan birkaç saat evvel Meclisi yöneten Sayın Başkan Vekili tarafından söz verilmediği hâlde bir kürsü işgali yaşanmıştır ve öncelikle bu kürsü işgalini kınadığımı belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, “kürsü masuniyeti” kavramı, sadece kürsüde konuşmacının olduğu zaman kürsü dokunulmazlığını ve kürsünün korunmasını ifade etmez, kürsüde konuşmacı olmasa dahi Türkiye Büyük Millet Meclisinin kürsüsünün korunması ve dokunulmaması gerekir çünkü aziz milletimizin yüce makamıdır Türkiye Büyük Millet Meclisi ve bu yüce makamın da en özel mahfili kürsüdür. Başkan tarafından söz verilmeyen bir milletvekili kürsüyü işgal edemez, etmemesi gerekir ve bu işgalin de milletvekilleri tarafından tasvip edilmemesi gerekir. Bu, demokratik bir tepki değildir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, kürsü gasbıdır. Bazı sayın milletvekillerinin de bu kürsü işgaline destek için gayret gösterdiklerini de üzümlere görmüş bulunuyorum.

Ve maalesef, daha sonra cereyan eden bazı hadiseler bizleri, hepimizi de ziyadesiyle üzmüştür. Yaşanan, bu kürsü etrafında meydana gelen kavgayı ve birtakım yumruklaşma hadiselerini de çok üzümlere karşıladığımızı ve tasvip etmediğimizi ve bu olayları başlatanları kınadığımızı ifade etmek istiyorum.

Bu vesileyle -bu kürsü yakınında- Meclis Başkan Vekili Sayın Pervin Buldan'ın şimdi hastanede olduğunu öğrendik, kendilerine geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz ve kesinlikle bu saldırılar tasvip edilemez.

Ayrıca, Sayın Gökçen Özdoğan Enç'e de geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum çünkü pek çok fotoğrafı inceledim. (CHP sıralarından gürültüler)

Değerli milletvekilleri, lütfen, sakın, soğukkanlı ve objektif olmak durumundayız.

Ayrıca, Sayın Şafak Pavey'in de bu konuda, bu kavga sırasında -bizzat tanık olmamakla birlikte- sıkıntı yaşadığını öğrendim. Geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Akabinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay ayakta konuşmasını yaparken meydana gelen sonraki olayları da hiç tasvip etmediğimizi özellikle ifade ediyorum.

Bundan böyle bu yüce Meclisimizde bu tür üzücü hadiselerin yaşanmamasını bir kez daha diliyorum ve muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bir dakika söz istiyorum efendim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, müsaade eder misiniz, lütfen. Yani, herkes rahatsız, biz de rahatsız. Bir şeyi çözmeye çalışıyoruz. Lütfen...

Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Efendim, aslında benzer bir düzeltmeyi siz de belki yapacaksınız ama bir dakika söz istiyorum.

BAŞKAN - Tamam, buyurun.

Toparlayın lütfen ama bir dakikada.

39.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Hem Cumhuriyet Halk Partisi olarak hem şahsım olarak, kadınlarla ilgili, yaşayan herkesle ilgili mülkiyetçi, ayrımcı, cinsiyetçi bir dil kullanmamaya, buna özen göstermeye gayret ederim. Ama burada kavramlar ve ekler bağlamından koparılmış gerçekten çok kötü hissettim. Diğer grup başkan vekili öyle bir şey kullanmadı ama siz kullandınız, "Senin kadının iyi, benim kadının iyi." Onu tekrar ederken meseleye...

BAŞKAN - Böyle bir şey olmamalı dedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - "Olmamalı." diye...

Oradaki "kadının" "grubumuza mensup milletvekili" anlamında kullanılmıştır, "kadın milletvekili" anlamında; yoksa kadınların aidiyeti, mülkiyeti falan, böyle bir anlam olamaz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) - Bravo(!)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bu, eğer, yine de bu anlama gelebilecek bir şekilde anlaşılıyorsa doğrudan düzeltme...

BAŞKAN - Hayır, ben öyle bir şey anlamadım sizin konuşmanızdan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Çünkü çok açık şekilde çarpıtıldı.

BAŞKAN - Ben sizin konuşmanızdan öyle bir şey algılamadım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bir de efendim, 7 Kasım 2012 tarihinin gazetelerine bakarsanız, orada göreceğiniz haber -mesela ben NTV'den buldum- şu: Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun görüşmeleri sırasında MHP'li milletvekilleri tarafından kürsünün işgal edilmesi sonucunda AKP milletvekilleri ile...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...MHP milletvekilleri arasında kavga çıktı, Sadık Yakut oturumu erteledi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Hemen provoke ediyorsun, hemen!

BAŞKAN – Şimdi, bu konuyu kapattık, bir dakika tamamlandı, kapattık, tamam.

Evet, sayın milletvekilleri, bir kadın olarak şu cümleyi sarf ediyorum ve bunu noktalıyorum: Pervin de kardeşimdir, geçmiş olsun, Şafak da kardeşimdir, geçmiş olsun; Gökçen de kardeşimdir, geçmiş olsun.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin 8'inci maddesini okutuyorum:

MADDE 8- 2709 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 104- Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.

Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.

Kanunları yayımlar.

Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.

Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atar ve görevlerine son verir.

Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.

Milletlerarası andlaşmaları onaylar ve yayımlar.

Anayasa değışikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.

Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.

Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilir.

Kararnameler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer.

Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 8’inci madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi önerge vardır.

İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesi ile 2709 sayılı Kanun’un değıştirilen 104’üncü maddesinin son fıkrasında yer alan “verilen” ibaresinin “belirtilen” olarak değıştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can

Kırıkkale

BAŞKAN – Sayın Ramazan Can, ayağa kalkmıştınız, bir talebiniz mi var?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Önergeyi geri çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyi geri çekiyorlar.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç

Bartın

BAŞKAN – Sayın Tunç...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Çekiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyi geri çekiyor.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun...

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Çekiyor önergesini.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak

Rize

BAŞKAN – Sayın Bak...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Çekiyorsunuz.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Halil Eldemir

Bilecik

BAŞKAN – Sayın Eldemir...

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Geri çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Geri çekiyor.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Kadri Yıldırım

Meral Danış Beştaş

Siirt

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447/Ek 1 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Mahmut Tanal

Manisa

Aydın

İstanbul

Elif Doğan Türkmen

Akif Ekici

Serkan Topal

Adana

Gaziantep

Hatay

Bülent Tezcan

Aydın

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Aydın Milletvekili Sayın Bülent Tezcan konuşacak.

Buyurun Sayın Tezcan. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gergin anlar yaşıyoruz. Parlamento pratiğinde zaman zaman gergin anlar yaşanabilir ama önemli olan daha sonra suhuleti hâkim kılabilmehtir.

İngiltere Parlamentosunda kral ya da kraliçe Avam Kamarasına girmez, böyle bir gelenek yerleşmiş. Bunun sebebi, İngiltere’de Avam Kamarasının, Meclisin “Kral giremez, hükümdar giremez.” diye bir kanun çıkarması değildir, böyle bir kural yoktur. Eski zamanlardan birinde hükümdar Avam Kamarasına girmek istediğinde Parlamento yüksek sesle “Kral giremez, hükümdar giremez buraya.” diye bağırmıştır ve o günden sonra hiçbir İngiltere hükümdarı Avam Kamarasına girmemiştir. Böyle bir gelenek yerleşmiştir.

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Yanlış tarihî bilgi veriyorsun.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Öfkelenmeyin, dinleyin, dinleyin.

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Bilmiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, sonraki bir konuşmada siz söylersiniz.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – İlber Ortaylı’yı okuyun, İlber Ortaylı’yı.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Tezcan, devam edin.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bunu niye anlatıyorum? Parlamentoların gelenekleri vardır, demokrasilerin gelenekleri vardır. O gelenekler çoğu zaman yazılı kurallardan daha üstündür. Ne zaman ki bir ülkede halkın, milletin temsilcisi olan parlamentoların, demokrasilerin gelenekleri yazılı kurallardan, güçten, kudretten, zorbalıktan daha üstün olursa orada demokrasi yerleşmiştir, asıl yapmamız gereken şey budur. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, bu teklifin 8’inci maddesini görüşüyoruz, ben paragraf paragrafbiliyorum. İmza atanlarla her satırını ve maddesini her yerde bunu açmadan konuşmaya hazırım ama bunları söylemeyeceğim size. Hangi hâle düştüğümüze bir bakalım. Biraz önce ya da ilk görüşmeler başladığı zaman, parlamentolarda çeşitli eylem biçimlerini milletvekilleri hayata geçirir, bunları sonlandırmanın yolu mutlaka ve her zaman şiddet değildir, hatta hiçbir zaman şiddet olmamalıdır. Bunun yolunu bulamıyorsak demokrasinin yolunu bulamayız; bunun yolunu bulamıyorsak normalleşmenin yolunu bulamayız ve bunun yolunu “Benim bunu güç ve kudretle engelleyebilme imkânım var; gidebildiğim yere kadar gideceğim.” dediğimiz anda bulamayız, tam tersine, o an, o gün, yolumuzu kaybettiğimiz gündür.

Değerli arkadaşlar, bakın, 16 Mart 1920’de İstanbul işgal edildi, Meclis-i Mebusan nisan ayında kapatıldı. Bu meclis ve bundan önceki meclisler zaman zaman kapatıldılar. Mesela, Meclis-i Mebusanı emperyalist işgalciler kapatmışlardı, 16 Mart 1920 işgalinden sonra, 11 Nisanda, 1920’de. Türkiye Büyük Millet Meclisi “Gazi Meclis” unvanını alırken dünyadaki ve kendi tarihimizdeki parlamentolardan farklı bir çıkışla ortaya çıkmıştı, başka bir özelliği vardır bu Meclisin. Örneğin Meclis-i Mebusan bütün demokratik parlamentolarda olduğu gibi padişahın, kralın yetkilerini sınırlamak için kurulmuştur ama Türkiye Büyük Millet Meclisi, Gazi Meclis, emperyalist işgale karşı milletin onurunu

ve namusunu korumak için kurulmuştur, aradaki en büyük fark budur. (CHP sıralarından alkışlar) Ve o Meclisi, 1920’de padişahın yetkilerini sınırlamak için kurulan Meclisi işgal kuvvetleri kapatıyordu, bu milletin Ulusal Kurtuluş Savaşı’nı vermek üzere kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisini, Gazi Meclisi, tarihte Millî Mücadele’nin öncüsü olan tek Meclisi milletvekillerinin oylarıyla kapatırmanın projesini görüşüyoruz, karşı çıktığımız şey budur. Roma’da çarmıha gerileceklere çarmıhı sırtında taşıtırlarmış. Bu Meclise kendini feshedecek kanunun altına imza atma utancını Allah da, tarih de nasip etmez inşallah.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tezcan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447’ye 1’inci ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Kadri Yıldırım (Siirt) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon okunan önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Siirt Milletvekili Sayın Kadri Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Tabii, böyle bir atmosferde nasıl konuşulabilir onu da bilemiyorum.

Hatipler anekdotlarla yola çıktılar. Saidi Nursi doğu ve güneydoğuda Kürt aşiretleriyle görüşürken o sırada yine devlet ve hükûmetle ilgili bazı problemler var ve Kürt aşiretleri temsilcileri şunu söylüyor Saidi Nursi’ye: “Seyda, kimileri devlete ve hükûmete ‘Haydar ağa’ diyor, kimisi de ‘Haydo’ diyor. Ne yapalım?” O da diyor ki: “‘Haydar ağa’ da yanlış ‘Haydo’ da yanlış, doğrusu ‘Haydar’dır.”

Şimdi, tabii, bu bir ifrat ve tefrit meselesidir. Birkaç gündür izliyorum hatipleri, özellikle bu Ermeni meselesinde, Kürt meselesinde bugün de hatipler konuştu -Sayın Akçay konuştu, öbürleri konuştu-baktım, bunların bir kısmında sadece “Haydo” var, bir kısmında “Haydar ağa” var, çok azında da “Haydar”ı gördüm. Ali Emiri Diyarbakırlı bir şairdir, âlimdir, ilim adamıdır. Özelliklerinden bir tanesi, özelde Kürt dünyası ve Türk dünyası, genelde de İslam dünyası için fikirleri vardır. Türk dünyasına bakacak olursak, Kaşgarlı Mahmut’un Divanû Lügat-it-Türk’ünü ilk kez kendisi ilim dünyasına kazandırmıştır ve bu Ermeni olaylarında da bizatihi meselenin şahididir, görgü tanığıdır. Çok ilginç tespitleri var. Bu tespitler ne Haydar ağacıdır ne de Haydocadır, Haydarcadır. Şöyle diyor -bakın, biz bu dengeyi tutturursak meselelerimizi çok iyi bir şekilde çözeriz- bir örnek veriyor. Lice kaymakamı da devlet adamıdır, ona biraz sonra okuyacağım talimatı veren Diyarbakır valisi de devlet adamı.

Şimdi, diyor ki, kendi ifadeleri: “Tehcir esnasında Lice kaymakamı olan şehit mazlum Nesimi Bey, Ermenileri muhafaza ederek vali tarafından verilen emri ısga etmemiş -yani dinlememiş- ve mesleğinde merdane sebat eylemiş bulunduğundan Türk unsuruna mensup olmayan bazı jandarmalar gönderilerek kaymakam beyi makhuren -yani kahredici şekilde- ve mahbusen Lice’den alarak yolda âlem-i ebediyete îsal eylemiştir -yani şehit etmişlerdir.-” Ve vaktim olmadığı için hepsini okuyamayacağım, sonunda şunu söylüyor Ali Emiri, diyor ki: “Ermeniler hakkında tehcir meselesi vesile edilerek şiar-ı beşeriyete gayr-ı layık bir surette birçok katl ve idam muamele-i müteessifesi zuhura gelmiş -yani üzüntü verici, esef verici hadiseler meydana gelmiş- ve yapılacak muamele-i adliye ve şeria, -yani şer-i muamele- bu hâlin mütecasir -yani bu duruma cesaret edenleri- ve faillerinin şiddetle cezalandırılması ve hukuk ve emval-i magsubelerinin tamamen iadesi...” Yani müsadere edilmiş, ellerinden alınmış mallarının da iade edilmesi.

Burada dikkat çekici olan denge unsuru, ifrat ile tefrit arası unsur şudur: “O sıralarda hiçbir şey olmamış.” demek de ifrattır, devlet bir bütün olarak bir kefeye konularak hedef alınması da yanlış, ifrattır. O hâlde ne yapmak lazım? Toptan devleti mahkûm etmekten de vazgeçmek ama yapılanları da görmezlikten gelmemek gerekir. Yani Lice kaymakamını da unutmamak lazım ama onu şehit ettiren eğer o zaman FETÖ olsaydı diyecektim ki FETÖ’cüler de görmezlikten gelmemek gerekir, ne Haydocu olmak lazım ne de Haydar ağacı olmak lazım; Haydar’ı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha tanıyorum size Sayın Yıldırım, lütfen tamamlayın konuşmanızı.

KADRİ YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eğer biz Haydo ile Haydar ağa arasında Haydar dengesini yakalayabilirsek eminim ki aramızda Kürt meselesini de kardeşlik içerisinde halledebiliriz, Ermeni meselesini de tıpkı Ali Emiri’nin yaptığı gibi ve söylediği gibi muvazeneli, dengeli bir yere oturarak, onu da çok insani bir şekilde ve dengeli bir şekilde önümüze koyarak bu ağırlığın altından çıkabiliriz yeter ki işin subjektif tarafını öne koymayalım, objektif olalım; ne Haydar ağa olalım ne Haydo olalım, Haydar olalım diyorum ve sizi saygılarımla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, yoklama talebi var.

Sayın Yıldırım, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Yıldırım, Sayın Sancar, Sayın Yiğitalp, Sayın Yıldırım, Sayın Uca, Sayın Irgat, Sayın Daniş Beştaş, Sayın Baydemir, Sayın Kaya, Sayın Bilgen, Sayın Gaydalı, Sayın Dora, Sayın Özsoy, Sayın Pir, Sayın Önder, Sayın Toğrul, Sayın Öztürk, Sayın Ataş.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlnur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin 8'inci maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükûmet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar -Denizli dâhil- ve Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- Hükûmet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar -Mardin dâhil- ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra, kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Sayın milletvekilleri, oy kullanma yerinin yanlarını biraz boşaltalım. Kalabalık oluşturmayalım orada.

Evet, şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – AKP milletvekilleri hâlâ açık oy kullanıyor!

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şu kabinlere girme ve gizli oyu hatırlatır mısınız?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen şurayı boşaltır mısınız, bana göre olan sol tarafı?

Orhan Bey, lütfen müdahale eder misiniz, orada kalabalık olmasın.

Sayın milletvekilleri izlediğim kadarıyla kabinlere giriyor Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır Sayın Başkan. Dörtte 3'ü kabinlere girmiyor Sayın Başkan, beşte 4'ü, yüzde 80'i girmiyor.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Adalet Bakanı Bekir Bozdağ açık oy kullandı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kabine girdi, nerede açık oy?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Açık oy yok, gizli oy...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Açık oy kullandı; girmede, ne girdi.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Metin Külünk açık oy kullandı, oyunu göstererek attı.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Oyumu gizli olarak kullandığımı ilan ediyorum. İspat edemezsiniz çünkü oyum gizli, görmüyorsunuz. Görme şansınız yok çünkü oyumu Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine göre kullandım.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Oyumu gizli olarak kullandım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan Taner Yıldız, Sayın Necdet Ünüvar, Adıyaman Milletvekili Salih Fırat açık oy kullandı, oyunu göstererek attı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen oyunu kullanan milletvekillerine müdahale etmeyin. Milletvekilleri usulüne uygun oylarını kullanıyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mehmet Metiner açık oy kullandı, göstererek attı. Bekir Bozdağ açık oy kullandı ve oyunu göstererek attı.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan Süleyman Soylu oyunu göstererek attı. Ravza Kavakcı oyunu göstererek attı.

BAŞKAN – Sayın Özel, siz gözcü değilsiniz, lütfen... Ben görüyorum, sayın milletvekilleri oylarını usulüne göre kullanıyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Numan Kurtulmuş açık oy kullandı, kabine girmeden oy kullandı, oyunu göstererek kullandı. Sayın Çiğdem Karaaslan kabine girmeden açık oylama şeklinde, kapalı oy kurallarını ihlal ederek oy kullandı. Sayın Kasım Gülpınar açık oy kullandı, oyunu kabine girmeden attı. Sayın İlyas Şeker açık oy kullandı ve pulunu göstererek oy kullandı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımız açık oy kullandı ve oyunu göstererek attı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Kimse oyunu açık kullanmıyor, kimse oyunu göstermiyor.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Fatma Betül Sayan açık oy kullandı ve oyunu göstererek attı. Sayın Naci Bostancı büyük bir gururla her turdaki gibi açık oy kullandı ve oyunu göstererek attı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Açık oy değil, kesinlikle değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Metin Gündoğdu kapalı oy kurallarını hiçe sayarak açık oy kullandı. Sayın Recep Akdağ açık oy kullandı.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – AK PARTİ’li vekiller çok dikkatli bir şekilde oylarını kullanmaktadırlar.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Ahmet İyimaya Hoca da açık oy kullandı, kabine girmeden oyunu kullandı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oyunu kullanan milletvekillerini baskı altında tutmayın lütfen... Bütün milletvekilleri oylarını usulüne uygun kullanıyorlar, lütfen. Böyle bir baskı kurulmaz oy kullanan milletvekili üzerine; gayet güzel, usulüne uygun kullanıyorlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Oylarımızı gizli olarak kullanıyoruz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Burhan Kuzu kabine girmeden oy kullandı.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Yalan söylüyorsunuz, doğruyu söylemiyorsunuz. Tüzük’e uygun oy kullanıyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Oylarımızı gizli oylamaya uygun olarak kullanıyoruz arkadaşlar. Çok güzel, devam edelim.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu kez Şamil Tayyar oyunu normal kullandı, kurala uygun kullandı ancak Aydın Milletvekili Sayın Mehmet Erdem, Sayın Akif Yılmaz, Sayın Ahmet İyimaya açık oy kullandılar, oylarını göstererek attılar. Sayın Vedat Demiröz, Sayın Abdulhamit Gül, Sayın Orhan Deligöz her zamanki gibi açık oy kullandılar. Sayın Enerji Bakanı Berat Albayrak...

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Beni saymazsan gücüme gider.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Özgür Özel, doğru söylemiyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Halil Eldemir “Beni de söyle, ben de açık oy kullandım.” dedi, bunu söylüyorum.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Görmüyorsunuz, her tarafı göremiyorsunuz; iftira atmayın.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Doğru söylemiyorsunuz, yalan konuşuyorsunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Özgür Özel açık oy kullanıyor, milleti tahrik ediyor, baskı kuruyor, yönlendiriyor. Özgür Özel “evet” oyu kullandı!

(Oyların toplanmasına devam edildi)

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Video kaydı yaparak AK PARTİ’li milletvekillerinin gizli oylarını ihlal ediyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Mustafa İsen, Sayın Halis Dalkılıç, Sayın Bakan Berat Albayrak, Sayın Fatih Şahin oylarını açık olarak, kapalı oy kurallarını ihlal ederek, alenileştirerek ve göstererek kullandılar.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Doğru konuşmuyorsun.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Cemal Öztürk, Sayın Bayram Özçelik, Sayın Yasin Aktay ve Sayın Osman Aşkın Bak oylarını Anayasa ve İç Tüzük’e uygun olmayarak, alenileştirerek, kapalı oy olarak değil, açık oy olarak kullandılar. Kullandıkları beyaz pulları teşhir etmekten sakınmadılar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Oyumu gizli olarak kullandım arkadaşlar. Oyumu gizli olarak kullandım, kimse iftira atmasın.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Özgür Bey baskı yapıyor oyunu kullananlara.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Baskı yapıyorlar bize efendim. Özgür Özel baskı yapıyor bize.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Mehmet Özhaskeki kabine girmeden oy kullandı.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben şahidim yahu, ben şahidim.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Bülent Turan da açık oy kullandı, kabine girmedim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Niye bu kadar merak ediyorsunuz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, Özgür Özel kâtip üyelere baskı yapıyor efendim. Böyle bir şey olur mu ya!

Baskı altında Divan üyeleri, CHP tarafından. Özgür Özel baskı yapıyor.

Bize baskı yapma!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özgür, oyumu güzel kullandım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Özel, lütfen CHP Grubunu serbest bırakın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Şurayı açar mı arkadaşlar, lütfen...

Sayın milletvekilleri şurayı açsınlar, Sayın Karaburun gelecek.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Özgür Bey, CHP’li vekillere baskı yapmayın, özgür iradeleriyle oy kullansınlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, milletvekillerine baskı yapmayalım arkadaşlar, lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Kemalettin Yılmaztekin, Sayın Recai Berber, Manisa Milletvekili, Yağmurlu köyünden, Markar Eseyan ve Bülent Turan, 4’ü de oylarını kabin dışında, açık şekilde, alenileştirerek ve pulları göstererek kullandılar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Özgür Özel baskı yapıyor. Böyle bir şey olur mu!

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Süreyya Sadi Bilgiç açık oy kullandı, kabine girmede.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Özgür Özel, sen kendine bak!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ahmet Hamdi Çamlı giderken söylediği gibi gereğini yaptı ve açık kullandı.

Hakan Çavuşoğlu şaşırtmadı ve açık oy kullandı, beyaz oyunu göstererek attı.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Özgür Özel’in vermiş olduğu bilgiler doğru değildir. Kayıtlara yanlış bilgiler girmesine çalışmaktadır.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Özgür Bey, partin baskı mı yapıyor? Arkadaşlarına baskı yapma.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Anayasa Komisyonu Başkanı Sayın Mustafa Şentop açık oy kullandı.

KÂTİP ÜYE SEMA KIRCI (Balıkesir) – Ahmet Hamdi Çamlı, Dursun Çiçek...

(CHP sıralarından “Yalan” sesi)

BAŞKAN – “Yalan” diye bağırın milletvekilini şiddetle kınıyorum.

MEHMET GÖKER (Burdur) – Yalan, yalan, yalan...

BAŞKAN – Şiddetle kınıyorum.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Biz de sizi kınıyoruz.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – CHP’li vekiller kamera kaydı yaparak AK PARTİ’li vekillerin oylarının gizliliğini ihlal ediyorlar. Kaset çekiyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Perdenin içine girse kimsenin oyu gözükmez, perdenin dışında kalıyorlar.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Naci Ağbal da açık oy kullandı arkadaşlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Arkadaşlar, şu kasetçiliği bırakın ya, yeter! Yeter arkadaşlar, kasetçilik yapmayı bırakın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Mustafa Şentop, Sayın Cevdet Yılmaz, Sayın Hasan Turan, Sayın Akif Çağatay Kılıç açık oy kullandılar ve oylarını alenileştirerek, beyaz pulu göstererek attılar.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Özgür Bey, Divan üyelerine baskı yapmayın, CHP’li Divan üyelerine baskı yapmayın Özgür Bey.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Gizli oy kullandılar. AK PARTİ’li arkadaşlar, gizli oy kullanmaya devam ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anayasa Mahkemesinin değerli üyeleri görüntülerle hangisinin doğru olduğunu görürler.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Özgür Özel oyunu kullanmayanın ismini bile söylüyor, verdiği bilgiler yanlıştır, verdiği bilgiler yalandır, doğru değildir.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Özgür Bey baskı yapma, Sayın Özel... Özgür Özel baskı yapma.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer kamerada bu kişilerden bir tanesi kabin içinde kullandıysa siz haklı çıkarsınız.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Herkes gizli bir şekilde oyunu kullanıyor, baskı yapma Özgür Özel.

OSMANAŞKIN BAK (Rize) – Evet, söyledikleri doğru değildir, doğru değildir. Oyunu kullanmayan kişiye bile “Oyunu açık kullandı.” diye iftira atmıştır, yanlıştır. Doğru beyanda bulunmuyorlar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Özgür Bey yanlış şeyler söylüyor, inanmayın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Evet, Mustafa Yel de kabine girmeden oy kullandı. Cahit Özkan kabine girmeden oy kullandı, açık oy kullandı. Nihat Zeybekci kabine girmeden açık oy kullandı.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hepsi oyunu gizli kullandı. Nihat Zeybekci, Cahit Özkan da oyunu gizli kullandı.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Gördüğümüzü söylüyoruz, “Kabine girmedi.” diyorum, kabine girmedi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ’li milletvekillerimiz oylarını gizli olarak kullanmaya devam ettikleri için teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Şahin Tin kabine girmeden oy kullandı. Hurşit Yıldırım kabine girmeden oy kullandı. Sayın Naci Ağbal kabine girmeden oy kullandı.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hepsi oylarını gizli kullanmıştır, not alın. CHP yalan söylüyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, eline bir kâğıt verdiler, ne veriyorlarsa okuyorlar. Dışarıdaki köfteci de kullandı.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ali Ercoşkun kabine girmeden oy kullandı. İsmail Aydın kabine girmeden oy kullandı, İlknur İnceöz kabine girmeden oy kullandı, Ali İhsan Yavuz kabine girmeden oy kullandı.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Elleri bir kâğıt tutuşturmuşlar arkadaşların, arkadaş yalan yanlış beyanda bulunuyor burada. Elleri tutuşturulmuş kâğıtları okuyor CHP’li milletvekilleri, doğru yapmıyor arkadaşlar, bilginiz olsun.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Tespit ettik, gördük gözümüzle, not alıyoruz. Bizim elimize kimse kâğıt tutuşturamaz, biz özgür irademizle gördüklerimizi söyleriz, o kadar.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Ellerindeki kâğıtla yanlış beyanda bulunuyor arkadaşlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yanlış beyanda bulunuyorlar, yanlış beyanda.

BAŞKAN – Gizli oylamamız devam ediyor sayın milletvekilleri.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Arkadaşların ellerinde kâğıt var, kâğıdı okuyorlar.

BAŞKAN – Adını okumadığımız sayın milletvekili yok herhâlde.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın milletvekili var mı?

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Var, var.

BAŞKAN – Rica edeyim, lütfen oyunuzu kullanın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Lütfen kâtip üyeler de oylarını kullansınlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye kalmadı herhâlde.

Sayın kâtip üyeler, oyunu kullanmayan var mı? Yok.

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – Sayın Başkanım, bir saniye... Son kişi.

BAŞKAN – Anons ediyorum kâtip üyeleri, oy kullansın diye.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oy kutuları kaldırılınsın lütfen.

(Oyların ayrımına başlandı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Divandaki kâtip üyemiz oylama sırasında kâtip üyelerimizin koyduğu şerhleri esas alarak Divandaki tutanağa şerh koymak istemiş olup buna tarafınızdan izin verilmemiştir. Karşılığında yapmış olduğu yazılı başvuru da tarafınızdan alınması gerektiği hâlde Anayasa'nın 40'inci maddesine göre bunu almadığımız görüldü.

(Oyların ayrımına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 483

Kabul : 339

Ret : 138

Çekimser : 1

Boş : 2

Geçersiz : 3

Kâtip Üye

Zihni Açba

Sakarya

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir”

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.58

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 00.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Bahkesir), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Şimdi 9’uncu maddeyi okutuyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önceki oturumda yapılan sayım sırasında kürsüde bulunan Kâtip Üye Ali Haydar Hakverdi, geçen hafta çokça ifade edildiği gibi, sayımı esas izlemekle görevli olduğu ifade edilen, dört yerde pulların teslim edilmesine, zarfların alınmasına...

BAŞKAN – Sayın Özel, yerinize geçin, mikrofonunuzu açın, bir dakika süre vereceğim size.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dakika yetmezse nasıl olacak Başkan?

BAŞKAN – Bir dakika daha veririm. Lütfen...

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, benim için hava hoş.

BAŞKAN - Kuralları uyguluyoruz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

BAŞKAN – Buyurun.

Bir dakika...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 447 ve 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 8’inci maddesinin oy sayım işlemi sırasında kürsüde bulunan Kâtip Üye Ali Haydar Hakverdi’nin kürsüdeki tutanağa şerh koymasına izin verilmediğine ve Divana yapmak istediği başvurunun kayda alınmadığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, geçtiğimiz oturumda yapılan sayım işlemi sırasında kürsüde bulunan Kâtip Üye Sayın Ali Haydar Hakverdi tarafından kürsüdeki tutanağa şerh konulmak istenmiş, buna dayanak olarak da pulları teslim eden, oylamayı takip eden 3 sayın kâtip üyenin koyduğu şerhler ve kendi bulunduğu yerden yaptığı gözlemler sonucunda şerh koymak istemiş. Tarafınızdan buna izin verilmemiş. Bunu takip ederken Divana yapmış olduğu başvuruda kayda sokulmamış olan bir evrakın fotokopisi şu anda elimizde. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına hitaben yazılmış bu yazıda “19 Ocak 2017 tarihinde Anayasa değişikliği görüşmelerinin ikinci tur 8’inci maddesi oylamasında açık oylama yapıldığı, Adalet ve Kalkınma Partisi üyesi milletvekillerinin birbirine göstermek suretiyle açık oy kullandığı ve sonucu etkileyecek oranda gizliliğin ihlal edildiği ve kabine girilmediği tarafımdan tespit edilmiştir.” deyip imza altına alınmış. Bu evrakı sizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bunların hepsi yalan!

BAŞKAN – Tamamlayın.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kocaman iftira!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hepsi yalan!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan “Yalan!” diyorsanız...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – “Yalan!” diyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...kürsüden satışma hakkımı kullanacağım.

BAŞKAN – Hayır, Sayın Özel, tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Buünkü oturumda da kâtip üyemiz aynı durumla karşı karşıya kalmış. Bugün ancak yapmış olduğu resmî başvuruyla evrakı kayda sokmuştur. Anayasa’nın 40’ıncı maddesi gereğince idareler, resmî kurumlar kendilerine yapılan başvurularda başvuruyu almak ya da hangi merci tarafından alınacaksa en hızlı şekilde oraya ulaştırmakla yükümlüdürler. Yaptığınız uygulama, İç Tüzük’e, yerleşik uygulamalara ve Anayasa’nın 40’ıncı maddesine aykırıdır. Durumu Genel Kurulun ve kamuoyunun bilgilerine arz ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim. Böylesine dilekçeyi benim burada kabul etme yetkim yok. Dün kâtip üye...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böylesine dilekçe olmaz. İdarenin içerik denetimi yetkisi mi var?

BAŞKAN – Ben sizi dinledim, şimdi siz beni dinleyin.

Dün sayın kâtip üyenin yazmış olduğu dilekçeyi evrak kayıttan geçirdiler. Ben, Ali Haydar Hakverdi’ye de aynı yolu söyledim. Benim böyle bir dilekçeyi kabul etme durumum söz konusu değil. Kaldı ki bu durum geçen oturumda Genel Kurulun bilgisine sunulmuştu usul tartışması açılıp ve oy tutanaklarına, zabıtlarına dökümden, sayımdan başka hiçbir şekilde bir işaretin yer almaması konusu Genel Kurulun takdiriyle kabul edilmişti. Dolayısıyla da işlemimize devam ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İşleme başladım, lütfen...

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – 9’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 2709 sayılı Kanunun 105 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“E. Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu

MADDE 105- Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır, dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen Cumhurbaşkanı, seçim kararı alamaz.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanının görevi sona erer.

Cumhurbaşkanının görevde bulunduğu sürede işlediği iddia edilen suçlar için görevi bittikten sonra da bu madde hükmü uygulanır.”

BAŞKAN – 9’uncu madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi önerge vardır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Konuştuğumuz konuyu tekrar burada tartışmaya imkân yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, başka bir konu, onu konuşmayacağım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkan, devam edelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu konuşmayacağım, onu konuşmayacağım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Devam edelim Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Nedir talebiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinlerseniz öğrenirsiniz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkan devam edelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Size mi kaldı ya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Önerge işlemleri başladı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir dakika.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Her bir dakikada konuşuyor ya! Mecliste ondan başka adam yok mu konuşacak?

BAŞKAN – Yerinize geçin mikrofonunuzu açın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Dün akşam orada kâtip üye olarak görev yapan Emre Köprülü arkadaşımız, dünkü olaydan sonra bir açıklama yapmak istediğini söylemişti, siz bunun usul dâhilinde olmadığını söylemişsiniz.

BAŞKAN – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oysa bundan iki hafta önce, metinlerde yazılan kısaltmaları kendine göre değiştiren ve şimdi hemen sağ tarafınızda oturan Sayın Divan Kâtibi yerinden açıklamalarda bulunmuştu. Ona, kendisine tanınan ve meşru gördüğümüz bir hakkı muhalefet partisinin bir kâtip üyesine tanımamıştınız. Bugün ise tam o kürsüye hani o kelepçelenme olayından hemen önce kâtip üyemiz, Divandan inmiş, siz de kendisine söz vereceğinizi söylemişsiniz. Kâtip üyemizi bu haktan yararlandırmanızı sizden istirham ediyorum, Emre Köprülü burada ve konu hakkında söz istiyor.

BAŞKAN – Hayır, bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neye hayır?

BAŞKAN - Yani siz talep ettiniz diye hemen kürsüye gelecek diye bir şey yok Sayın Özel.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Bağırma, bağırmadan konuş!

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Bekliyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, benim sağımda oturan kâtip üyeye söz veren Başkan Vekili ben değilim; bu bir.

İki; İç Tüzük’ün 16’ncı maddesine bakarsanız kâtip üyelerin oturdukları kürsüden, makamdan konuşma yetkileri yok, böyle bir yetkileri yok. Dolayısıyla da Emre Köprülü’ye de, Sayın Köprülü’ye de aynı sınırlamayı getirdim.

Konunun içeriği daha geçen hafta tartışıldı, Genel Kurulun kararı var; lütfen, çalışma düzenimizi bozmadan devam edelim çalışmalarımıza.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Sayın Başkan, bir cümle söyleyeceğim: Sayın Başkan, dün akşam bu konu ciddi olarak tartışıldı ve ben Divanda da birçok haksız...

BAŞKAN - Siz Divanda bunu bana söylediniz.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Evet.

BAŞKAN - Ben şerh düşülemeyeceğini, Genel Kurulun kararı olduğunu söyledim.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Tamam.

BAŞKAN - Dilekçeyi alamayacağımı söyledim.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Evet.

BAŞKAN - Siz sabahki oturumda bana dilekçenizi kayıttan geçirdiğinizi söylediniz.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Söyledim, doğrudur Başkanım.

BAŞKAN - On saat geçtikten sonra bunu gündeme mi getiriyorsunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Hayır ama...

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Hayır Başkanım, hayır, böyle bir durum yok.

BAŞKAN - Bu konuyu tartışmak istemiyorum.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Genel Kurulun kararı var.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Kesinlikle söz vermeyeceğim, kesinlikle.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Sayın Başkanım, 60’a göre yerimden söz istiyorum.

BAŞKAN - Vermiyorum.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Hayır, bir açıklama yapmak için söz istiyorum.

BAŞKAN - Oturumun istediğim zamanında size söz vereceğim. Bu konuda benim yetkim var.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Sayın Başkan, şu cümleyi söylemek istiyorum...

BAŞKAN - Benim size oturumun herhangi bir yerinde söz verme şeklinde bir tasarruf yetkim var.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Şüphesiz, şüphesiz.

BAŞKAN - Size söz verebilirim oturumun herhangi bir yerinde. Ona ben karar vereceğim.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Sayın Başkan, dün akşam bana soru soruyorsunuz; cevap vermek istediğimi söylüyorum, “Cevabınızı daha sonra dinleriz.” diyorsunuz. Ben cevap hakkımı kullanmak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun. (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesi ile 2709 sayılı Kanun’un değiştirilen 105’inci maddesinin son fıkrasında yer alan “uygulanır” ibaresinin “tatbik edilir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can

Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Çekiyorum.

BAŞKAN - Ramazan Can önergesini çekmiştir. (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) - Çekiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Ercoşkun önergesini geri çekti. (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç

Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Tunç önergesini geri çekti. (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak

Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) - Önergeyi çekiyorum.

BAŞKAN - Sayın Osman Aşkın Bak önergesini geri çekti. (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Halil Eldemir

Bilecik

HALİL ELDEMİR (Bilecik) - Geri çekiyorum.

BAŞKAN - Halil Eldemir önergesini geri çekti. (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Diğer önereleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Hişyar Özsoy

Meral Daniş Beştaş

Bingöl

Adana

(CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447/Ek 1 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Mahmut Tanal

Manisa

Aydın

İstanbul

Elif Doğan Türkmen

Serkan Topal

Uğur Bayraktutan

Adana

Hatay

Artvin

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu? (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet? (CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Artvin Milletvekili Sayın Uğur Bayraktutan konuşacak.

Buyurun Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 9'uncu maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Daha önce de bu madde üzerinde bir konuşma yapmıştım saygıdeğer milletvekilleri. Burada bir Cumhurbaşkanının yargılanabilmesi için üye tam sayısının... 301, 600 yapıyorsunuz, arkasından da beşte 3 çoğunlukla soruşturma açılmasına izin veriliyor. 400 milletvekiliyle de bir Cumhurbaşkanı hakkında Yüce Divana sevk kararı var. Orada yaptığım konuşmada açıkça belirtmişim sayın milletvekilleri. Bunu yazsaydınız bunun yerine, deseydiniz ki, "Cumhurbaşkanı yargılamaz." diye yazsaydınız, bundan daha doğru olurdu çünkü bu rakamlarla Cumhurbaşkanını yargılamak mümkün değil. (CHP sıralarından alkışlar)

Önceki yaptığım konuşmada böyle bir şey demiştim ama üç gündür düşünüyorum. Size karşı haksızlık ettiğimi düşündüm, dedim ki bunu geri alıyorum, bununla alakalı "Cumhurbaşkanı yargılamaz." diye... Şimdi başka bir şey söyleyeceğim size, bunu yapmayalım, bunu çıkartalım çünkü cezaların eşitliği ilkesine bu uymuyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bir, kişisel suçlar var; bir de, görev suçları var. Anayasa'nın 104'üncü maddesinde, görevle alakalı Cumhurbaşkanına ilişkin tanım yapmış. Geçen yıl 3 Ağustos 2016'da Sayın Cumhurbaşkanı Olağanüstü Din Şûrası'nda bir konuşma yapıyor, FETÖ olayından on beş yirmi gün sonra. O gece de demiştim, 15 Temmuz akşamında ilk gelen milletvekillerinden bir tanesiyim diye. Olağanüstü Din Şûrası'nda aynen şöyle söyledi Sayın Cumhurbaşkanı, dedi ki: "Ey milletim, bu yapmış olduğumuz, bu FETÖ olayına karşı gösterdiğimiz özveriden dolayı Rabb'im de beni affetsin, millet de beni affetsin."

Şimdi, ben diyorum ki gene şöyle yapalım görev suçlarıyla alakalı: Görev suçları ne demek? 104'üncü maddede açık bir şekilde ifade edilmiş. 104'üncü madde diyor ki: "Cumhurbaşkanı Millî Güvenlik Kuruluna başkanlık yapar." Değerli arkadaşlarım, 2004 tarihinde Millî Güvenlik Kurulunda FETÖ tehdidini gösterdikleri zaman müdahale etmeyen bu Cumhurbaşkanı, şimdiki Cumhurbaşkanı, eğer bu suçu işlemişse, çıksın milletin önüne -o zaman Başbakanı- eğer böyle bir soruşturma varsa "Rabb'im beni affetsin." desin, işi kurtaralım değerli arkadaşlarım, "Rabb'im beni affetsin." desin.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Kalkış noktan yanlış.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Bir başka olay daha olursa, kişisel suçlardan dolayı da, eğer bir Cumhurbaşkanı taksirli suç işlerse, bir adam öldürme olayına karışırsa -ki olur, olmaz diye bir olay yok- bir yüz kızartıcı suç işlerse de çıksın desin ki: “Beni milletim affetsin.” Ne kadar güzel, öyle değil mi değerli arkadaşlarım? Hiç başka işlerle uğraşmaya gerek yok. Bunu ifade etmek istiyorum.

Eğer bütün bu süreci geçmiş olsa bile bir Cumhurbaşkanı, değerli arkadaşlarım, Anayasa Mahkemesi üyeleri diye bir gerçek var, Yüce Divan görevi yapan Anayasa Mahkemesi üyeleri var. Sol kolunda kendi seçmiş olduğu... 15 üyeden 12 tanesini bizzat kendi seçiyor Sayın Cumhurbaşkanı. 3 tanesini de ne yapıyor? Kendi belirlemiş olduğu Meclisten seçiyor. Hani 12 Eylül 2010’da, Sayın Genel Başkanımız ifade ediyordu, “Yargıtaya 160 tane militan atıyorsunuz.” diyordu ya. Şimdi, eğer bu düzenleme geçerse Anayasa Mahkemesine 15 tane militan atayacaksınız. Bunu biliyoruz değerli arkadaşlarım. Ama ben size bir öneride bulunayım. Meclisten gelenler ile sizin bizzat atamış olduklarınız arasında bir ayrım yapalım değerli arkadaşlarım. Bakın, yüksek yargıçların, avukatların, hâkimlerin cübbelerinin önünde düğme yoktur, ilik yoktur. Ben size bir öneride bulunuyorum birbirlerine karışmasınlar diye. Bu 12 tane üyenin 12 tane düğmesi olsun -onu karıştırmayın, bu taraftan geldi diye- diğer o 3 tane olan var ya, öbür taraftan gelen, onların da 3 tane düğmesi olsun. (CHP sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanıyı gördükleri zaman hemen önlerini iliklesinler. Böyle olmuyor mu değerli arkadaşlarım, böyle olmuyor mu?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Olmuyor. Hiç alakası yok.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Cumhurbaşkanı’nın yemini var. Ne diyorduk? “Sayın Cumhurbaşkanı tarafsız yemin edecek.” Ona ilişkin de bir önerim var: Cumhurbaşkanı tek ayağını havaya kaldırsın. (CHP sıralarından alkışlar)

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bravo (!) Ben de alkışlıyorum seni(!)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Başka türlü bu yemin olmaz, bu yeminin olması mümkün değil. Siyasi partiye üye olan bir adamın başka türlü bu yemini yapması mümkün değil değerli arkadaşlarım. O nedenle -daha önceki konuşmamda da söylemişim- FETÖ olaylarında yaşadığımız travmalarda, PKK olayında yaşamış olduğumuz travmalarda, dış politikada yaşadığımız olaylardaki travmalarda olan bir Cumhurbaşkanı’na bu yetkileri devretmek harakiri yapmakla eş değerdir sayın milletvekilleri. Bir kere daha bu tarihi uyarıyı sizlere yapmak istiyorum.

Bakın, sözlerimi bitirirken şunu söylemek istiyorum, bir öğretim üyesi geçen gün yapmış olduğumuz toplantıda değerlendirmişti, bunu sizlerle paylaşmak istiyorum, dedi ki: “Hatasız kul olmaz; şoför hatası ölüm, başkan hatası zulüm getirir.” Başkan hatası zulüm getirir değerli arkadaşlarım. Ve önemli bir düşünür William Carr’ın bir lafını sizlerle paylaşmak istiyorum sözlerimi bitirirken; bakın, değerli milletvekilleri, dikkatle dinleyin, diyor ki: “Alman felaketinin sorumlusu tek başına Hitler değildir. Alman felaketinin sorumlusu, bir Hitler yaratan ve kendi kaderini kendi isteğiyle Hitler’e teslim eden Alman halkıdır.” (CHP sıralarından alkışlar) Değerli arkadaşlarım, herhâlde bundan tahmin ediyorum ki bir ders çıkaracaksınız.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Bu anlamda, bu yanıştan bir an önce dönmenizi temenni ediyorum, hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bayraktutan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, kısa bir açıklamam olacak.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Sayın Başkan, 60’a göre bir dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – İstedğim zaman vereceğim size sözünüzü.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447/Ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hişyar Özsoy (Bingöl) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon okutulan önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Bingöl Milletvekili Sayın Hişyar Özsoy konuşacak.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konuşmama dün burada yaşanan bir olayla başlamak istiyorum. Doğrusu Meclisi selamlamak istemedim, şahıslarla ilgili bir sıkıntı yok ama bugün burada yaşanan rezaletten sonra gerçekten burada klişe olmuş “değerli meğerli” kelimelerini kullanmak istemedim, çok samimiyetle söylüyorum. Burada, böyle bir ortamda, Türkiye'nin bu kadar ciddi meselelerinin konuşulduğu, tartışıldığı bir ortamda bu seviyesizlik bundan sonra gelecek yıllara dair inanılmaz bir kaygı uyandırıyor bende.

Dün, burada, bugün saçı çekilen Burcu arkadaşımız, oylamadan sonra sembolik olarak -eş başkanlarımızı, vekillerimizi sahipleniyoruz, şu an cezaevindeler- onların isimlerini okuduktan sonra tek tek, burada -ismini zikretmeyeceğim- bir AKP'li vekil arkadaş, Yasin Börü'yle başlayan bir listeyi okudu yani bize yönelik olarak, cevap olarak söyledi. Hiçbir şey demeyeceğim, bu tartışmayı yeniden başlatmak istemiyorum, kayıtlara geçmesi açısından altını çizmek istiyorum; şu an Kandıra 2 No.lu Cezaevinde ağır tecrit koşulları altında tutulan çok kıymetli, HDP'nin göz bebeği Sayın İdris Baluken'in, Yasin Börü'nün öldürülmesi dâhil, o olaylarda hayatını kaybeden 50'den fazla insana ne olduğu, nasıl öldüklerine dair bu Meclise vermiş olduğu bir araştırma önergesi söz konusudur ve sizin oylarınızla bu reddedilmiştir; kayıtlara geçsin diye söylüyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu siyasal sistemin... Yani teknik boyutlarına çok fazla girmeyeceğim, sanırım Hükûmet adına yaptığı ilk konuşmada Sayın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ çok veciz bir şekilde ifade etti, pot kırarak ifade etti, sözüm ona Atatürkçülere göz kırparken hani “Biz 1930'lara gidiyoruz.” minvalinde bir şeyler söyledi. O döneme yönelik birtakım uygulamalara atfen “Sizin döneminizde de vardı, işte tek şef dönemi...” 1930'lardan bahsediyor yalnız ha! Yalnız, Hükûmetin Türkiye toplumuna verdiği söz, “Ben sizi 2030'lara götüreceğim.” derken, 1930'lardan referans vermesi gerçekten sıkıntılı bir durum. Sanırım pot kırdı ama biliyorsunuz siyasal bilinçaltı genelde potlarla kendisini deşifre eder, bu iki.

Değerli Türkiye halkları -Meclise değil, halklara sesleniyorum- bu siyasal sistem tartışması son derece katı, son derece merkezîyetçi bir sistem öngörüyor. Bakın, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü, güçler ayrılığı vesair vesair -çok tartışıldı bunlar Komisyonunda, burada- hiç kimsenin umursadığı bir şey değil. Bu halk neyi umursuyor biliyor musunuz? Onu da iyi yakalamışsınız sayın arkadaşlar, iyi yakalamışsınız. “Güvenlik ve istikrar” diyorsunuz ya, belli ki söyleminizi burada oturtmuşsunuz. “İstikrar ve güvenlik adına biz bütün özgürlükleri bir köşeye bırakabiliriz çünkü Türkiye çok ciddi bir beka sorunu yaşıyor.” diyorsunuz. Bence Türkiye beka sorunu yaşamıyor, AKP beka sorunu yaşıyor, bunu genelleştiriyor. Diyorsunuz ki: “Biz bu özgürlükleri alalım ama biz size istikrar vadedelim.” Biz de diyoruz ki değerli arkadaşlar, değerli halkımız, Türkiye halkları; bu başkanlık sistemi geçerse son bir buçuk iki yıldır yaşadığımız bütün kaos, kriz, istikrarsızlık, çatışma, kutuplaşma durumu kurumsallaşıp süreklileşecektir. Niye bunu söylüyoruz? Bu kadar çok fay hattının, bu kadar çok kırılmanın, kutuplaşmanın olduğu bir dönemde aslanan Türkiye'deki değişik siyasal eğilimlerin

bir arada çalışabileceği bir sistemin oluşturulmasıdır. İstiyorsanız yüzde 51’le, yüzde 52’yle geçirin ama üst yapıda yaptığınız bu değişiklikler Türkiye’nin hiçbir yapısal sorununa çözüm üretemeyecektir. Merkezileşmeyle, katılaşmayla siz, tam da demokratikleşmeniz gereken, esnemeniz gereken bir yerde tam tersini uyguluyorsunuz ve Türkiye’yi başka çatışmalara, kutuplaşmalara açık hâle getiriyorsunuz. Nereden biliyoruz? 1 Kasım’da millete istikrar ve güvenlik sözü verdiniz, bir yıl sonra Türkiye’de darbe girişiminden, iç savaş senaryolarından dibe vurmuş bir ekonomiye kadar geldik; en iyi, karnenizi bu gösteriyor sanırım.

Son olarak, sürekli millet iradesinin arkasına saklanıyorsunuz. Değerli arkadaşlar, basit bir şey söylüyoruz: Yüreğiniz yetiyorsa eş başkanlarımızı, milletvekillerimizi, belediye başkanlarımızı çıkarın. “Hukuka karşımız yok.” demeyin, yapmayın, kimse yemez bunu. Biz de sizin gibi, medyada, bu duruma dair, siyasal sisteme dair düşüncelerimizi özgür bir şekilde topluma anlatalım, sonra sandığa gidelim, milletin iradesi bizim başımız gözümlük üzerinedir. Ama, milletvekillerini içeriye atıp, bütün basın kanallarını -bize açık olanları- kapatıp olmayanlarda sabah, öğlen, akşam siz çıkarsanız, sonra da “Ortaya çıkan millet iradesidir, saygı duyun.” dersiniz bu çok ucuz bir popülizm olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Siz inanabilirsiniz ama bütün dünya size güler.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özsoy.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Yıldırım, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Özsoy, Sayın Irgat, Sayın Yiğitalp, Sayın Doğan, Sayın Pir, Sayın Sancar, Sayın Atalan, Sayın Daniş Beştaş, Sayın Yıldırım, Sayın Uca, Sayın Baydemir, Sayın Kaya, Sayın Gaydalı, Sayın Dora, Sayın Yıldırım, Sayın Adıyaman, Sayın Önlü, Sayın Toğrul.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin 9’uncu maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum:

Komisyon ve hükümet sıralarında yer alan kâtip üyelerden komisyon sırasındaki kâtip üyeler Adana’dan başlayarak Denizli’ye kadar -Denizli dâhil- ve Diyarbakır’dan başlayarak İstanbul’a kadar -İstanbul dâhil- hükümet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir’den başlayarak Mardin’e kadar -Mardin

dâhil- ve Mersin’den başlayarak Zonguldak’a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verecektir.

Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz olan kabul, kırmızı olan ret, yeşil olan ise çekimser oyu ifade etmektedir.

Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten sonra ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise iskarta kutusuna atacaktır. Bilahare oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önünde bulunan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekillerine pul ve zarf verilmeyecektir.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, kürsünün önünü lütfen boşaltır mısınız. Sayın milletvekilleri...

Evet, sayın milletvekilleri, lütfen oylarınızı atalım, kürsünün önünü boşaltın lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Mustafa Köse, Sayın Vedat Demiröz, Sayın Bekir Bozdağ, Sayın Numan Kurtulmuş, Sayın Galip Ensarioğlu, Sayın Fatih Şahin, oylarını açık olarak, göstererek, aleni bir şekilde kullanmışlardır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Özgür Özel tamamen uydurma ifadeler kullanıyor, hiçbir gerçekliği yok. Bütün milletvekillerimiz İç Tüzük’e uygun oy kullanmaktadır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Naci Bostancı, Sayın Hasan Turan, Sayın Mehmet Müezzinoğlu, Sayın Halis Dalkılıç, Sayın Ahmet İyimaya –Ahmet İyimaya’yı geri alıyorum- oylarını açık olarak kullanmışlardır, göstermişlerdir, kabinlere girmemişlerdir.

Sayın Recep Akdağ, Sayın Serkan Bayram, Sayın Zehra Taşkesenlioğlu, Sayın Mehdi Eker, Sayın Şahin Tin, oylarını kabinlere girmeden, açık olarak ve pullarını göstererek, “evet” oyu kullandıklarını alenileştirerek kullanmışlardır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Özgür Özel’in ifadeleri gerçeği yansıtmamaktadır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ milletvekilleri İç Tüzük’e uygun olarak oy kullanmaktadır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Burhan Kuzu, Sayın Bülent Turan, Sayın Naci Ağbal, Sayın Ahmet Gündoğdu, Sayın Aziz Babuşcu, oylarını kullanırken gizli oylamaya riayet etmemiş, kabinlere girmemiş, kabin dışında açık oy kullanmışlardır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri oylarını usule uygun olarak kullanmaktadırlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yeliz nerede, Yeliz?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Karaburun ve Sayın Enç oy kullanacak.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ’li milletvekilleri gizli oylamaya uygun olarak oylarını kullanmaktadır. CHP’li bazı milletvekilleri kabinlere girmeden oy kullanıyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Enç’in etrafında durmayın lütfen, oy kullanılmasını görmem lazım.

Teşekkür ederim.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

“Ahmet Hamdi Çamlı...” (CHP sıralarından “Yeliz, Yeliz... Neredesin Yeliz?” sesleri)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ milletvekilleri kabine girerek oylarını kullanıyorlar, devam ediyorlar, teşekkür ediyoruz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan Akif Çağatay Kılıç, Sayın Metin Külünk, Sayın İsmail Aydın, Sayın Ravza Kavakcı, Sayın Markar Eseyan, Sayın Berat Albayrak, hem kendi adına hem vekâleten kullandığı oyda oyları alenileştirerek, açık atarak, beyaz pulu göstererek, kabine girmeksizin ihlallerle dolu oy kullanmışlardır.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Ahmet Arslan da açık kullandı.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Mehmet Muş, Sayın Nurettin Canikli, Sayın Mustafa Şentop, Sayın Hurşit Yıldırım, Sayın Nihat Zeybekci, Sayın Cahit Özkan, Sayın İsmet Uçma, oylarını açık şekilde, pulu göstererek, kabine girmeden, alenileştirerek, Anayasa’ya aykırı şekilde kullanmışlardır, ayrıca Ahmet Arslan.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, özür dilerim sizden. Şimdi, sosyal medyada “Yeliz Adeley” isimli bir kişi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundan yayın yapıyormuş. Şimdi, bu kişi milletvekili mi? Dışarıdan yabancı birisi mi girmiş buraya? Bu Yeliz Adeley kimdir? Sayın Meclis Başkan Vekili olarak sizden talep ediyoruz yani bu konuda bir araştırmanın yapılması lazım. (CHP sıralarından “Yeliz, Yeliz...” sesleri)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar, Sayın Ahmet Hamdi Çamlı... Yeliz, bravo(!) [CHP sıralarından “Yeliz, Yeliz...” sesleri, alkışlar(!)]

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın milletvekili var mı?

Kâtip üyelerin oylarını kullanmasını rica ediyorum.

EREN ERDEM (İstanbul) – Kendin ol, kendin. Yeliz, kendin ol.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

EREN ERDEM (İstanbul) – Yeliz, ne yapıyorsun? Kendin ol! “...”(x) Yeliz, “...”(x)

BAŞKAN – Ama, yeter artık! Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Gidin, eğleninizi dışarıda yapın canım. Lütfen... (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sessiz kalıyoruz, kalıyoruz, azıtlıyorsunuz işi. Ayıp ayıp!

BARİŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Bundan güzel eğlence yeri mi var? Açık oy kullanıyorlar, izleyip eğleniyoruz işte.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – İşte, sizin mantığınız böyle Sayın Yarkadaş. Sizin mantığınız şu: Türkiye Büyük Millet Meclisini oyun yeri olarak görüyorsunuz ama halkımız öyle görmüyor. Halkımız tankın önüne yatıyor 15 Temmuzda, Türkiye Büyük Millet Meclisini koruyor, oyun yeri olarak görmüyor burayı. (CHP sıralarından gürültüler)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Arkadaşlar, hiçbir oy açıktan kullanılmış değildir. Açıktan oy kullanan hiçbir milletvekilimiz yoktur. Bunun bilinmesini istiyorum. Kabine girmemek demek, açık oy kullanmak demek değildir.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Rezilsiniz be! Rezilsiniz be! Nelere düşmüşsünüz be! Photoshop’çular sizi, işiniz gücünüz Photoshop. Kasetle geldiniz, kasetle gidiyorsunuz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sizden âlâ Photoshop’çu olur mu? Eski ortağınız FETÖ yapıyordu. FETÖ’den öğrenmişsinizdir Photoshop’u siz.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Photoshop’çular sizi...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Öyle “Photoshop” diyerek kurtaramazsın sen

AYŞE KEŞİR (Düzce) – CHP’nin cinsiyet ayrımcılığını kınıyorum, eril bir dil kullanıyor CHP. Kadınları ayrıştıran, kadınları aşağılayan dili kınıyoruz, eril bir dil bu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – CHP’li bazı vekiller de kabine girmeden oy kullandılar. Dolayısıyla, kabine girmemek demek, açık oy kullanmak demek değildir. Bunun bilinmesi gerekiyor.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın milletvekili var mı?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Kasetle genel başkan seçen tek parti Cumhuriyet Halk Partisidir. Kasetle... Porno kaset...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sayın Başkan, orayı niye uyarmıyorsunuz?

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Ayarı kaçırma, ayarı kaçırma.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Photoshop’ta canlı yayın başlamadı daha, öyle bir icat yok daha. Öyle bir şey icat edilmedi daha, Photoshop’ta canlı yayın icat edilmedi daha. (CHP sıralarından “Yeliz, Yeliz.” sesleri)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 17-25 Aralığı örten tek parti, Türkiye Cumhuriyeti’nin tek partisi, ayakkabı kutularında çıkan paraları yok sayan tek parti.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın vekil var mı?

Gizli ve usulüne uygun olarak yapılan oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutuları kaldırılınsın lütfen.

(Oyların ayrımı yapıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Vay, vay, vay! Sayın Başkan, bu ayıp da size yeter.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Süper gizli(!)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, bırakın da bu manipülasyonu başkası yapsın. Bu kadar göz göre göre gerçeği çarpıtmak Divandaki Başkana yakışır mı?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 483

Kabul : 341

Ret : 137

Çekimser : Yok

Boş : 4

Geçersiz : 1

Kâtip Üye
Sema Kırıcı Ali
Balıkesir

Kâtip Üye
Haydar Hakverdi
Ankara”

Böylelikle 9’uncu madde de kabul edilmiş oldu.

10’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 2709 sayılı Kanunun 106 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“F. Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanına vekâlet ve bakanlar

MADDE 106- Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra bir veya daha fazla Cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir.

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır. Genel seçime bir yıl veya daha az kalmışsa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de Cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. Genel seçime bir yıldan fazla kalmışsa seçilen Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder. Kalan süreyi tamamlayan Cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yapılacağı tarihte her iki seçim birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınır. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, 81 inci maddede yazılı şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde andiçerler. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan olarak atanırlarsa üyelikleri sona erer.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, Cumhurbaşkanına karşı sorumludur. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır ve dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu süreçte tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu süreçte kesin olarak tamamlanır.

Bu kişilerin görevde bulundukları süreçte, görevleriyle ilgili işledikleri iddia edilen suçlar bakımından, görevleri bittikten sonra da beşinci, altıncı ve yedinci fıkra hükümleri uygulanır.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakanın görevi sona erer.

Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları, görevleriyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığına ilişkin hükümlerden yararlanır.

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.”

BAŞKAN – 10’uncu madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi önerge vardır.

İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesiyle 2709 sayılı Kanun’un değiştirilen 106’ncı maddesinin son fıkrasında yer alan “düzenlenir” ibaresinin “belirlenir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can
Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Can önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun
Bolu

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Çekiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç
Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Geri çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Tunç önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak
Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Önergemi geri çekiyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Bak önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Halil Eldemir
Bilecik

HALİL ERDEMİR (Bilecik) – Geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Eldemir önergesini geri çekti.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Meral Danış Beştaş

Ayhan Bilgen

Adana

Kars

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447/Ek 1 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Elif Doğan Türkmen

Manisa

Aydın

Adana

Murat Bakan

Serkan Topal

Mahmut Tanal

İzmir

Hatay

İstanbul

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan konuşacak.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 9 Ocaktan bugüne, bu Meclis kürsüsünde Anayasa'yla ilgili konuşulmayan husus kalmadı sanıyorum. Bu değişiklikle Başbakan ve Bakanlar Kurulunun bir nostalji olacağı hepimizin malumudur. Yerine sadece bir kişi gelecek; Türk tipi partili başkan ve o başkan yasaları Meclise geri gönderebilecek. En fazla iki kere seçilebilecek ancak erken seçim kararı alınırsa bir kere daha aday olabilecek. Bu ne demek? Eğer şartlar uyarırsa bir kişi on beş yıl başkanlık yapabilecek. Bitmedi, bu seçilen kişi yardımcılarını atayacak, bakanları atayacak, onların görevlerine son verebilecek. Sayısını mı sordunuz? Sayısını arkadaşlar, kendisi belirleyecek. Bu yetki öyle bir güçlü yetki ki kızını, oğlunu başkan yardımcısı yapabilecek. Eğer görev süresi bitmeden ölürse hiç seçilmemiş olan bu evlat babasının tüm yetkilerini kullanabilecek. “Yok canım, bu saltanat mı, bu kadarı da olmaz.” mı diyorsunuz? Sakın demeyin, zira şu anda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olan zatımuhterem Sayın Cumhurbaşkanının damadı, kızının da daha önce danışmanlığını yaptığını hepimiz biliyoruz.

Devam ediyorum: Bu seçilen tek kişi üst düzey tüm kamu görevlilerini belirleyecek, daha önemlisi ülkenin ulusal güvenlik politikalarını oluşturacak, yüksek yargı organlarının üyelerini belirleyecek, çıkardığı kararnamelerle yasama yetkisini kullanacak ve tüm bunları yaparken bir siyasal partinin de genel başkanı olacak. O seçilen kişi Meclisi tek başına feshedebilecek, Meclis ancak beşte 3'le erken seçime gidebilecek. Bu liste daha uzar değerli arkadaşlar.

Ben sizden şu soruyu vicdanlarınıza sormanızı istiyorum: Eğer tüm bu yetkiler sizin düşüncelerinizi ve yönetim anlayışınızı benimsemediğiniz, toplumu kutuplaştıran tek bir kişiye verilse ne hissederdiniz? Değerli arkadaşlar, bugün Türkiye'nin yüzde 50'si büyük bir endişe içinde olan biteni izliyor. Toplumsal

mutabakatın metni olması gereken anayasa tasarısı bu teklifle toplumsal parçalanmanın metnine dönüşüyor. Bu Anayasa değişikliği Türkiye Cumhuriyeti'nin bekası için bir tehdittir. Yeryüzünde hiçbir ülke yok ki yargı bağımsızlığı olmadan ayakta kalsın, yeryüzünde hiçbir ülke yok ki denge ve denetleme mekanizmaları çalışmadan kalkınsın. Korkarak ve üzülerken görüyorum ki ülkemiz hem demokrasi açısından hem mali açıdan hem ulusal güvenlik açısından bir felakete sürüklenmektedir. Bizler bunu görüyoruz, buradaki direncimiz, mücadelemiz, gizli oya riayet edilmesi için gösterdiğimiz hassasiyet bundandır; bundandır geceleri uykularımızın kaçması, gelecek kuşaklara karşı taşıdığımız ağır sorumluluktandır bütün çabamız.

Değerli arkadaşlar, bugün ülkemizin ayrılmaya değil, birleşmeye ihtiyacı var. Irak'ta 2003'te başlayan savaş milyonlarca sivilin ölmesine sebep oldu. Suriye'de yaşanan dramı yüreğimiz sızlayarak seyrediyoruz. Lütfen, FETÖ'cü gerici kalkışmaya giden süreci hatırlayın, barış sürecini ve sonuçlarını hatırlayın, Ergenekon ve Balyoz yargılamalarını ve bu süreçte cezaevinde ölen vatanseverleri hatırlayın, dış politikada yapılan yanlışları hatırlayın.

Bu teklifi onaylayan arkadaşlarım, geçmişte çok hatalar yapıldı, sizleri son ve en büyük hatanızdan dönmeye davet ediyorum. Ülkemiz cumhuriyet tarihinin en büyük ulusal güvenlik problemini yaşarken, bir yandan ayrılıkçı, diğer taraftan gerici terör tehdidi altındayken, Mehmetçik Suriye'de savaşırken bu Anayasa değişikliğini görüşmek doğru değildir. Ülkemizde ekonomik kriz giderek derinleşirken, dış politikamız rüzgârda yaprak gibi oradan oraya savrulurken, ülkemizin her yerinde terörist eylemler canlarımızı almaya devam ederken, düşüncelerimizi anlatacağımız özgür basın kalmamışken, hepsinden önemlisi olağanüstü hâl devam ederken bu Anayasa değişikliğini görüşmek doğru değildir. Lütfen, bu hatadan dönün.

Değerli arkadaşlar, bizim buradaki konuşmamız gereken husus, nasıl birlikte güçlü bir parlamenter sistemi, demokrasiyi inşa edebiliriz; ülkemizin ulusal güvenlik sorunlarına nasıl birlikte çözüm üretebiliriz; dış politikada kaybettiğimiz itibarı nasıl yeniden kazanabiliriz; ülkemizi içine girdiği ekonomik krizden nasıl çıkarabiliriz; ülkede giderek artan Türk-Kürt, Alevi-Sünni, muhafazakâr-yenilikçi, modernist kutuplaşmasını nasıl ortadan kaldırırız; iç barışı nasıl tesis ederiz olmalıydı. Ne yazık ki zamansız, yersiz, gereksiz yere getirilmiş bu Anayasa değişikliğini görüşmek durumunda kaldık.

Değerli arkadaşlar, burada bulunan tüm milletvekilleri; hepimizin tarihsel görevi ve sorumluluğu... (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MURAT BAKAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

...bu ülkenin birliğine, beraberliğine, bir olmasına, iri olmasına, diri olmasına katkı sunmak için bu Anayasa'ya "Hayır." demektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Meral Daniş Betaş

Ayhan Bilgen

Adana

Kars

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kars Milletvekili Sayın Ayhan Bilgen konuşacak.

Buyurun Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; galiba, başkanlık sisteminden daha kötüsü nedir diye sorulsa, başkanlık sisteminin deforme edilmiş şeklidir diye cevaplırsınız. Elbette her sistemin kendi içinde bir tutarlılığı vardır, bir tarihsel ihtiyaca dayanır ve o sistemin bir toplumsal karşılığı oluşur; sonra parlamento, siyaset kurumu bunu hukuki statüye kavuşturur. Ama bizim önümüze gelen sistem ne yazık ki ne başkanlık sisteminin tutarlılıklarına sahip ne parlamenter sistemin mekanizmalarına, supaplarına sahip. Dolayısıyla ortaya konulan sistemin aslında doğruluğunu, yanlışlığını test etme imkânı bile olmayacak. Bir süre sonra krizleri yaşadığımızda bazıları diyecek ki: “Bu, başkanlıkla ilgili aktarımlardan kaynaklanıyor.” bazıları diyecek ki: “Hayır, parlamenter sistemin enkazından kaynaklanıyor.”

Değerli arkadaşlar, birkaç konuyu sadece hatırlatacağım, bu maddenin içerisinde de çok ciddi riskler olduğu için ifade edeceğim; mesela, bu sistemi en yaygın biçimde savunma gerekçelerinizden birisi koalisyonlara neden olmayacağı iddiası. Biz tam tersini savunuyoruz, biz diyoruz ki koalisyon kötü bir şey değildir, Avrupa’da, dünyada koalisyonu gayet iyi başaran, siyasi uzlaşma kültürüne sahip partiler de ülkelerini istikrar içerisinde yönetebiliyor. Siz “Hayır, her türlü koalisyon kötüdür.” diyorsunuz ama daha sistemi getirmeden bu sistemle işte bir partinin de, Milliyetçi Hareket Partisinin de koalisyona bakan verebileceğini şimdiden ilan ediyorsunuz. Bir karar vereceksiniz, koalisyon iyi mi, kötü mü? Şimdi, ya ne istediğinizi bilmiyorsunuz ya “Bugün böyle yapalım, yarın da gerekirse değiştiririz.” diye tamamen ülkeyi bir deneme tahtasına çevirmiş durumdasınız.

Değerli arkadaşlar, başkanlık sisteminin en önemli supaplarından birisi, seçimlerin farklı tarihlerde yapılması dolayısıyla yasama organı ile yürütme organı arasında oluşan dengedir. Siz şimdi ikisini birlikte yapmayı savunuyorsunuz. Hangi mantıkla savunuyorsunuz? Parti disiplininin son derece sert olduğu bir siyasi kültür içinde savunuyorsunuz. Oysa başkanlık sisteminin en önemli güvencelerinden birisi gevşek parti disiplindir ya da parti disiplinsizliğidir ama Türkiye gibi bir ülkede bu sistemin nasıl kırılmalar doğuracağını hiç bir risk olarak bile tartışmak istemiyorsunuz. Hadi, diyelim ki bunda haklısınız, e peki, birinci turda Cumhurbaşkanı seçilemezse yasama organı oluşacak ama Cumhurbaşkanı seçimi ikinci tura kalacak. Peki, oradaki çelişkiyi sizin şimdi ortaya koyduğunuz gerekçeyle nasıl izah edeceksiniz, nasıl anlamlandıracaksınız? Yani her tarafı aslında tutarsızlık içeren bir sistemi bize dayatıyorsunuz sadece değerli arkadaşlar ve ne yazık ki denge denetleme gibi geçen Hükûmetinizin programında belki vurguladığınız en değerli, insanlığın en önemli kazanımlarından birini tümüyle ortadan kaldırıyorsunuz.

Bakın, denge denetleme sisteminin iki ayağı vardır; birisi güçler ayrılığıdır yani yasama, yargı ve yürütme arasındaki dengedir; diğeri de sivil toplumun yani derneklerin, vakıfların, sendikaların siyasal sistemi, karar süreçlerini denetleyebilmesidir, medyadır, bağımsız medyadır, yine halk adına, toplum adına yürütmeyi, siyasi iktidarı denetlemektir. Şimdi, daha önce derneklerin izinsiz açılmasını Türkiye’nin demokratikleşmesi olarak anlatıyordunuz, şimdi her kararnameyle yüzlerce derneği kapatıyorsunuz. Basın özgürlüğünü zaten ifade etmeye gerek bile yok.

Değerli arkadaşlar, 15 Temmuz başarılı olsaydı, yurttta sulh konseyi bize bir anayasa ısmarlasaydı, kayıp bir numara kendisi için bir cumhurbaşkanlığı yetkisi isteseydi ancak böyle bir anayasa isterdi, bundan daha fazlasını istemezdi. Sizlere Rolland'ın bir sözünü hatırlatarak konuşmamı bitireceğim. Rolland diyor ki: "Kişinin ilk görevi kendini feda etmek pahasına da olsa kendi olmak, kendi kalmaktır."

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin 10'uncu maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükûmet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar -Denizli dâhil- ve Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- Hükûmet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar -Mardin dâhil- ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verilecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaktır.

Bildiğiniz gibi, bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır. Bilahare oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Naci Ağbal, Sayın Akif Çağatay Kılıç, Sayın Mehmet Şükrü Erdiç, Sayın Hasan Turan, Sayın Salih Fırat, Sayın Bekir Bozdağ...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın CHP Grup Başkan Vekili Özgür Özel'in verdiği bütün bilgiler yanıltıcıdır, doğru değildir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Sayın Serkan Bayram, Sayın Erkan Kandemir, Sayın Hurşit Yıldırım...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Milletvekillerimiz İç Tüzük'e uygun oy kullanmışlardır. Genel Kurulu Sayın Özel yanıltmaktadır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Sayın Kemalettin Yılmaztekin, Sayın Mehmet Müezzinoğlu, Sayın Metin Külünk, Sayın Mehmet Naci Bostancı, Sayın Zehra Taşkesenlioğlu, Sayın Fatih Şahin, Sayın Berat Albayrak hem kendi oyunda hem vekâleten ikinci oyda, Sayın Mehmet Mehdi Eker, Sayın Süreyya Sadi Bilgiç...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Bütün oylar İç Tüzük'e göre gizli kullanılmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Sayın Hayati Yazıcı, Sayın Ahmet Gündoğdu...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İç Tüzük'e uygun olarak oylar gizli kullanıldı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Sayın Reşat Petek, Sayın Ravza Kavakcı Kan, Sayın İsmet Yılmaz oylarını açık olarak dıştan ve beyaz oylarını göstererek kullanmışlardır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Özgür Özel’in söyledikleri yanlıştır, tutanaklara geçsin, doğru değil, yalan söylüyor.

BAŞKAN – Stenografların önünü boşaltın sayın milletvekilleri.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Cemal Öztürk, Sayın Şahin Tin, Sayın Halis Dalkılıç...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri usulüne uygun olarak, gizli olarak oylarını kullanmaktadırlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Sayın Markar Eseyan, Sayın Vedat Demiröz, Sayın Efkan Ala, Sayın Abdulhamit Gül...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Herkes gizli oy kullanmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Sayın Nihat Zeybekci, Sayın Cahit Özkan, Sayın Fatma Betül Sayan Kaya, Sayın Ahmet Berat Çonkar, Sayın Akif Çağatay Kılıç oylarını açık olarak kullanmışlardır. Açık olarak beyaz oyu gösterilmiştir.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ben oyumu gizli kullandım. Bak, Vedat Bilgin de gizli kullanıyor.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Ben açık kullandım!

ÇETİN ARIK (Kayseri) – “Ben açık kullandım.” diyor sayın vekilim.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Gizli kullandım ya.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Gizli kullandım canım, oyumun ne renk olduğunu gören kimse var mı?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Oylarını açık kullanmışlardır. Kabine girmemişlerdir.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) - İlknur İnceöz kabine girmeden açık oy kullandı.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Gizli kullandım. Sen gördün mü?

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın kâtip üyeler, lütfen oylarınızı kullanın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?

(CHP sıralarından “Var, var” sesleri)

Lütfen, buyursun o zaman.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Selma Irmak, Nursel Aydoğan, Abdullah Zeydan, Ferhat Encu, Nihat Akdoğan, Gülser Yıldırım, İdris Baluken, Besime Konca, Leyla Birlik, Çağlar Demirel.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın milletvekili var mı?

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutuları kaldırılсын lütfen.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 481
Kabul : 340
Ret : 36
Çekimser : Yok
Boş : 3
Geçersiz : 2

Kâtip Üye
Sema Kırıcı Ali
Balıkesir

Kâtip Üye
Haydar Hakverdi
Ankara”

Böylelikle 10’uncu madde de kabul edilmiş oldu.

11’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 2709 sayılı Kanunun 116 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“H. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yenilenmesi

MADDE 116- Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu halde Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, Cumhurbaşkanlığı bir defa daha aday olabilir.

Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen Meclisin ve Cumhurbaşkanının yetki ve görevleri, yeni Meclisin ve Cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam eder.

Bu şekilde seçilen Meclis ve Cumhurbaşkanının görev süreleri de beş yıldır.”

BAŞKAN – 11’inci madde üzerinde, beşi aynı mahiyette olmak üzere, yedi önerge vardır.

İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesiyle 2709 sayılı Kanun’un değiştirilen 116’ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “halinde” ibaresinin “durumunda” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can

Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Can önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Çekiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç
Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Geri çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Tunç önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak
Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Önergemi çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bak önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Halil Eldemir
Bilecik

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Eldemir önergesini geri çekmiştir.

Diğer önereleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Meral Danış Beştaş

Mizgin Irgat

Adana

Bitlis

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447/ek 1 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Elif Doğan Türkmen

Manisa

Aydın

Adana

Akın Üstündağ

Serkan Topal

Mahmut Tanal

Muğla

Hatay

İstanbul

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Muğla Milletvekili Sayın Akın Üstündağ konuşacak.

Buyurun Sayın Üstündağ. (CHP sıralarından alkışlar)

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz Anayasa değişikliği teklifi ülkenin her yanındaki vatandaşlarımızı kaygılandırıyor, vatandaşlarımız ülkenin hangi mecraya doğru sürüklendiğini merak ediyor. Medeni dünya da bizi şaşkınlıkla izliyor. İnsanlar kendi geleceklerinden vazgeçmişler, çocuklarının ve gelecek nesillerin geleceğinden endişe ediyorlar. Bunca yıldır büyük çabalarla kazandığımız demokrasiyi bir çırpıda kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyayız. Atalarımızın bize miras bıraktığı parlamenter demokrasiyi geliştireceğimiz yerde bir oligarşik yapı getirilmek isteniyor.

Görüşmekte olduğumuz 11’inci madde, yine, Meclisin kendi varlığı ve maneviyatına verilecek en yüksek zararı öngören bir maddedir. Bu madde, şimdiye kadar ağzınıza sakız yaptığınız vesayetin en büyüğüdür, Meclisin kendine bir vasi tayin etmesi anlamındadır. Mutlak güç, kontrolsüz güç, tek adam istediği anda sorgusuz ve sualsiz Meclisi feshedebilecek, vesayet bu maddeyle zirve yapacak. Osmanlı’nın ilk Anayasası olan Kanun-i Esasi’de olmayan fesih yetkisi, padişahla olmayan, Abdülhamit’te olmayan fesih yetkisi bir tek kişiye verilecek. Değerli arkadaşlarım, Abdülhamit eğer bu teklifi görseydi mutlaka sizi kıskanırdı.

Şimdi, diyorlar ki: “Meclis de Cumhurbaşkanını görevden alabilecek.” Peki, nasıl alacak? Beşte 3 oy çoğunluğuyla alacak. Bu bir aldatmacadır, bu bir kandırmacadır değerli arkadaşlar. Hiçbir meclis kendisini feshederek cumhurbaşkanının görevine son vermez. Bu, realist bir yaklaşım değildir; bu, gerçekçi bir yaklaşım değildir. Özellikle, bu oluşan sistemde, partili cumhurbaşkanlığı olan bu durumda, Meclis hiçbir zaman kendini feshederek seçim kararı almaz, Meclis üzerinde oluşan vesayet buna da izin vermez. Zira, Cumhurbaşkanının Mecliste kurşun askerleri olacak. Kurşun askerler, gereğini büyük bir itaat ve bağlılıkla yapacaktır, bundan hiçbir kuşkunuz olmasın.

Değerli milletvekilleri, demokrasi, insana saygının bir eseridir. Demokrasi, insanın maddi ve manevi varlığının gelişiminin bir sonucudur. Demokrasiyi ve özgürlükleri ortadan kaldıracak bu teklif, demokrasiye ihanettir, millete ihanettir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu teklif, tek adama göre şekillenen bir diktatörlüğün, bir otoriterleşmenin adıdır. Bu, demokrasinin raydan çıkmasıdır; bu, bir sivil darbedir. Ne yazık ki bu sivil darbe, milletvekilleri üzerinden gerçekleştirilmek isteniyor.

Değerli milletvekilleri, kendi kendinizi kandırmayın; kahredici bir partizanlık, kahredici, kof bir lider bağlılığı, hep kazanmış olmanın şımarıklığı, şahsi gelecek ve koltuk beklentisi, çoğunluk olmanın verdiği güven duygusu, sizin vicdanınızı rahatlatmaya yetmez. Birlikte hareket etme dürtüsü belki vicdanınızın sızlamasını erteleyebilir ama daha sonra ne yaptığınızı farkına varacaksınız. Otokontrol ve psikolojik baskı, bu vahamete bahane olamaz. Tarih, bu teklife “evet” oyu verenleri hiçbir şekilde unutmaz. Bu ülkede, demokrasinin tarihi yazılacaksa yaşadığımız süreç bir kara leke olarak, bir ibret vesikası olarak yazılacaktır. Bu ülkedeki vatanseverler, milliyetçiler, demokratlar sizi hep hatırlayacak.

Bunları neden söylüyorum değerli milletvekilleri? Demokrasiye geri dönmek için verilecek bedel çok büyük olacaktır; yaşanacak acılar ve ızdıraplar, bölünen vatan toprakları, yitirilen hayatlar bu bedelin zekâtı olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, ben bu konuşmayı sizleri ikna etmek için yapmıyorum, bunun nafile bir çaba olacağını da biliyorum. “Yapmayın, etmeyin.” deme zamanı da görülüyor ki geçmiştir. Bu gidişi ancak vicdan geri çevirebilir, onun da bu Mecliste olduğuna artık inanmıyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görülecek olan 447 ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mizgin Irgat (Bitlis) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon okunan son önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Bitlis Milletvekili Sayın Mizgin Irgat konuşacak.

Buyurun Sayın Irgat. (HDP sıralarından alkışlar)

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddede konuşma yapmadan önce, bu Mecliste yaşadıklarımız, gerçekten var olan Anayasa sisteminin neleri getireceğinin yani topluma verdiğimiz mesajdan da anlaşılacağı üzere şiddet dolu günleri, birbirine tahammülün azaldığı, farklılıkların birer sorun olarak görüldüğü bir sisteme doğru gittiğimizin en büyük ispatıydı.

Değerli milletvekilleri, bundan önce ta 1215'te Büyük Özgürlük Fermanı, kralın yetkilerini halk ve hukuk karşısında azaltan ilk belgedir. O günden bugüne, Montesquieu'den bir sürü hukukçuya kadar yıllarca engizisyonlarda, haksız, hukuksuz Orta Çağ'ın karanlığında ve binlerce emek ödeyerek gelen insanlık tarihi, bugün, hak, hukuk, özgürlük ve demokrasi noktasında çok önemli bir noktayı, bir ivmeyi yakalamıştır ama önümüze getirilen yasa tasarısına baktığımızda ise yetkileri toplayan, hak ve hukuk üstünlüğünü, demokrasiyi 2'nci, 3'üncü, belki de en son planda tutan bir çalışma olarak önümüze getirilmiştir.

Olağanüstü dönemlerde, darbe dönemlerinde yapılan anayasaların ne kadar sancılı olduğunu hepimiz yaşayarak öğrendik. 1982 Anayasası'nın büyük bir oranla kabul edilmesi, yasanın meşru olduğu anlamına gelmemektedir. O günden bugüne yüzlerce sorunu bünyesinde barındıran, ruhunda özgürlüğü barındırmayan darbe anayasasından çok acılar çektik, çekmeye devam ediyoruz. Farklı toplumsal kesimlerin demokratik taleplerinin görülmediği, aksine toplumsal sorunların artarak derinleştiği, Türkiye'nin Osmanlı'daki Meşrutiyet Dönemi dâhil yüz yılı aşkın bir süreçte denenen parlamenter sistemin eksik, aksak yanlarını tamamlama yerine, kuvvetler ayrılığını daha çok önde tutma yerine, hukukun üstünlüğünü öncelemek yerine, demokrasinin güçlendirilmesi yerine dünyada bir benzeri olmayan, hiç denenmemiş bu sistemin, rejim değişikliğinin, sistem değişikliğinin getirilmesinin nedeni nedir? Buradan sormak isteriz: Bu ihtiyaç nereden doğdu? Parlamenter sistemi çok mu iyi işletiyordunuz? Kaç dönemdir, bizim de bir buçuk yılına şahit olduğumuz Meclis çalışmasında istediğiniz tüm yasaları zaten buradan yasalaştırıp geçirdiniz, yapmak istediğiniz her şeyi zaten yaptınız, fiilî anlamda başkanlığı layıkıyla, kendi istediğiniz şekilde zaten yürüttünüz. Şu andaki bu sistem değişikliği Alevileri, kadınları, Kürtleri, toplumun tüm kesimlerini içerisinde barındırmayan ve meşru bir tartışma ortamından geçirilmeyen bu değişiklik dayatmasını biz gerçekten anlamıyoruz. Bunun sancıları burada, işte şiddet görüntüleriyle kendisini ele veriyor aslında.

Değerli milletvekilleri, en büyük sorunlarımızın başında merkezileşme sistemi gelmektedir. Türkiye'de, daha doğrusu yaşadığımız coğrafyada 19'uncu yüzyıldan itibaren başlayan merkezileşme programı, bu ülkenin bugüne kadar yaşamış olduğu en büyük sorunların başında gelmektedir. Ademimerkeziyetçi ilkeden vazgeçerek yani yerelden uzaklaşarak merkeze yaklaşmayı, otoriterleşmeyi bu ülkenin önünde duran en büyük sorun ve neden olarak görüyoruz.

17'nci, 18'inci yüzyıla kadar üç yüz otuz yıl Kürtlerin, Kürt beyliklerinin özerk bir sistemde yaşadığı, Amasya Tamimi'nde, Amasya Sözleşmesi'nde de görüldüğü üzere, sorunsuz bir şekilde yerelin yetkilerinin artırılarak, yerel özgünlükleri dikkate alınarak yaşanan üç yüz otuz yıl içerisinde herhangi bir sorun yaşanmamıştır. Ne zaman ki merkezîleşme programı gündeme alındı, işte tam o gün inkârın, işte tam o gün sorunların başladığı gün oldu ve bugüne kadar da devam etti.

Bizler yerel güçleri artırmadıkça, belediyelere ilişkin bütün geri düzenlemeleri düzeltmedikçe, koymuş olduğumuz şerhleri kaldırmadıkça Türkiye olarak demokratik bir seviyeyi yakalayamayız diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın İrgat.

MİZGİN İRGAT (Devamla) – Bu temelde, oryantalist, ideolojik paradigmalara bugüne kadar coğrafyamıza dönük olan bakış açılarından kurtularak, bu toplumun gerçek sorunlarını gerçek muhataplarıyla çözerek ve demokratik temelde yepyeni bir anayasayla bu ülkenin tüm sorunlarını çözebiliriz.

En başta, daha önce arkadaşlarımız dile getirdi, en önemli fay hatlarını, Kürt sorununu, Alevi-Sünni sorununu, kadınların ve gençlerin sorununu gerçek anlamda çözebiliriz ama dayatmacı politikalarla değil, Meclisin yetkilerini 11'inci maddedeki gibi kaldıran bir sistemle değil, Meclisin onurunu, itibarını ve yetkilerini artıran bir sistemle.

Çok iyi biliyoruz ki 11'inci maddede yazılan şey hem siyasi hem fiili anlamda imkânsızdır. Bu Meclis, geçtiği takdirde, hiçbir Cumhurbaşkanını görevinden alamayacaktır. Bu Meclisin yetkilerini elinden alan fesih yetkisini düzenleyen bu madde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİZGİN İRGAT (Devamla) - ...hukuka aykırı bir maddedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İrgat.

MİZGİN İRGAT (Devamla) - Söz konusu teklif adına hepinizin “hayır” demesini bekliyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin 11'inci maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükûmet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar -Denizli dâhil- ve Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- Hükûmet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar -Mardin dâhil- ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra, kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise iskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sessizliğimizi koruyalım lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kutuların önünde fotoğraf çekirtmeyelim lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oy atmak isteyen ve bekleyen sayın milletvekilleri var, lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ milletvekilleri, İç Tüzük’e uygun olarak oyunu kullanmaktadır.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Kayıtlara girsin; kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı.

CANAN CANDEMİR ÇELİK (Gaziantep) – Hayır, herkes kabine girerek oyunu kullandı, gizlilik kurallarına riayet edildi.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Metin Külünk kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı. Necdet Ünüvar kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı. Kemalettin Yılmaztekin kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı. Salih Fırat kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı. Doğan Kubat kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı. Hurşit Yıldırım kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İç Tüzük’e uygun olarak AK PARTİ milletvekilleri oyunu kullanmaktadır ve oylama devam etmektedir. Oy kullanma devam ediyor arkadaşlar, çok güzel, teşekkür ediyoruz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Vedat Demiröz kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı. Mehdi Eker kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı. Naci Bostancı kabin dışında oy kullandı, gizlilik kuralına uymadı.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Cumhuriyet Halk Partisi yetkililerinin ifadeleri yanıltıcıdır, doğru değildir. Milletvekillerimiz İç Tüzük’e uygun olarak oylarını kullanmışlardır.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ahmet İyimaya kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Ramazan Can kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Mehmet Müezzinoğlu kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı.

BAŞKAN – Oylamalar gizli olarak usulüne uygun yapılmaktadır.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Evet Sayın Başkanım, İç Tüzük’e uygun oylamalar yapılıyor. Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Özgür Özel “evet” veriyor!

BAŞKAN – Rica ederim, buradan gözlüyorum çünkü. Sağ ve sol tarafımda kabinler yer alıyor. O nedenle, izleme ve gözleme fırsatım olduğu için bütün oyların usulüne göre gizli olarak yapıldığını söylüyorum.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Akif Çağatay Kılıç kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Cemal Öztürk kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ben usulüne uygun oyumu kullandım. Genel Kurulda gizli oy kullanıldığını biliyorlar, gerçek olmayan beyanlarla milleti yanıltıyorlar, Meclisi yanıltıyorlar, stenografları yanıltıyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Erkan Kandemir kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Yalçın Akdoğan kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Saat 02.48. Oy kullandım. AKP'lilerin tamamı açık oy kullanıyor, Barış Yarkadaş ben.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Recep Akdağ kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Serkan Bayram kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Mürteza Zengin kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Abdulhamit Gül kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bütün arkadaşlarımız gizli olarak oylarını kullanmaktadır.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Fatma Betül Kaya kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Cahit Özkan kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. İsmet Uçma kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Bülent Turan kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Nurettin Canikli kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı. Berat Albayrak kabin dışında oy kullandı, gizliliğe uymadı.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – CHP'li Özdiş baskı yapıyor, üyelere baskı yapıyor.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır baskı değil, tespitleri söyledik, yok.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Üyelere baskı yapıyor.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır yahu, AKP'lilere niye baskı yapayım.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İç Tüzük'e uygun olarak AK PARTİ milletvekilleri oyunu kullanmaktadır, teşekkür ediyoruz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Gizli oylama devam ediyor gizli oy kullanılarak, teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

BAŞKAN – Kâtip üyeler ve oyunu kullanmayan sayın vekiller lütfen oylarını kullansınlar.

Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutularını kaldıralım lütfen.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 481

Kabul : 342

Ret : 135

Çekimser : 1

Boş : 3

Geçersiz : Yok

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Ali Haydar Hakverdi

Ankara”

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Böylelikle 11'inci madde de kabul edilmiş oldu.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 03.11

ONUNCU OTURUM**Açılma Saati: 03.16****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci görüşmesine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada bulunan, 443 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 443)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan 439 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 439)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 20 Ocak 2017 Cuma günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum; İyi uykular diliyorum.

Kapanma Saati: 03.17

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Denizli'de engelli bir kadının fazla kilolu olduğu gerekçesiyle minibüsten indirilmesi olayına ve engellilere yönelik haksız uygulamalarla ilgili çalışmalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9781)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98.ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.07/12/2016

Melike BASMACI
Denizli Milletvekili

Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu Anayasanın 135.Maddesi gereğince kurulmuş kamu tüzel kişiliğine sahip bir kuruluştur. 5362 Sayılı yasa gereği yürütülmektedir. Ülkemiz nüfusunun %12'ni oluşturan engelli vatandaşımızın nüfusu 8.5 milyon kişi civarındadır. Bu 8.5 milyon kişinin en az yarısı gün içinde ya sokağa hiç çıkmamakta, ya da kısa süreliğine çıkmaktadır.Çıkanlarda maalesef hak ettiği desteği ağırlıklı olarak görememektedir. Münferid bir olay gibi gözükse de Denizli Şoförler ve Otomobilciler Odasına kayıtlı yeni yol minibüslerinden bir tanesi 02/12/2016 tarihinde mesai çıkışı %80 özürlü olan kızımızı, kadınıımızı fazla kilolu diyerek arabadan indirmiştir.Dünya Engelliler Gününden bir gün önce meydana gelen olay,Denizli Halkı tarafından tepki ile karşılanmıştır.

Buna göre;

Soru 1-Bakanlığınızın engelli vatandaşlara yönelik uygulamalarınız nelerdir? Bu konuda federasyona bilgilendirme yapıyor musunuz?

Soru 2-Engelli vatandaşımıza yapılan haksız uygulama konusunda neler yapmayı planlıyorsunuz? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Soru 3-Engellilere karşı yapılan haksız uygulamalar için bir çalışmanız ve yönetmeliğiniz mevcut mudur?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 21942935
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/9781)

18.01/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-73958 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Melike BASMACI tarafından verilen 7/9781 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

Denizli Milletvekili Sayın Melike BASMACI'ya ait 7/9781 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir.

1-3) Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatındaki hizmet binaları, 5378 sayılı “Engelliler Hakkında Kanun” ile 6353 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında engellilerin kullanımına uygun hale getirilmektedir. Yap-İşlet-Devret modeli ile yeni yapılacak hizmet binaları da ilgili mevzuata uygun olarak düzenlenecektir.

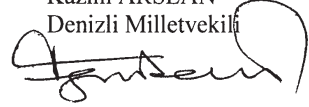
Bakanlığımız merkez binalarında engelliler için park yerleri, engelli arabalarını şarj eden cihazlar, bina içinde ve dışında rampalar, zemin katlarda engelli tuvaletleri, özel alışımlı kauçuk karışımı uyarı, yüzeyli takip çizgileri (40X40 cm.), katlarda, merdiven ve asansörlerde Braille Alfabeli bilgilendirme panoları, merdiven basamak kaydırmazlık bantları, camlı kayar kapı uyarı bantları, kilitli, kabartma harf ve Braille Alfabeti ile yazılı Piktogram (16,5x16,5 cm.) WC yönlendirme levhası, asansörlere sesli sistem ve acil durum çağrı butonu yapılmıştır.

2.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, yurt dışından sağlanan kredilerin kaynak kullanımı destekleme fonu kesintisine tabi tutulmaması neticesinde gümrüklerde eksik tahakkuk eden KDV miktarına ve bu konuda yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9794)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı . tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

Sayıştay denetim raporlarında, ihracat kredi ve ihracat kredisi garanti kuruluşlarının listesinde kayıtlı kuruluşların garantisi kapsamında, yurt dışından sağlanan kredilerin kaynak kullanımı destekleme fonu (KKDF) kesintisine tabi tutulmaması neticesinde, ithalde alınan katma değer vergisinin eksik tahakkuk ettirildiği tespit edilmiştir.

Sayıştay denetimlerinde ortaya konduğu üzere, konuyla ilgili mevzuat kapsamında tahsil edilmesi gereken KKDF'nin tahsil edilmemesi veya tahsil edilmesine rağmen ithalde alınan KDV matrahına eklenmemesi sonucu oluşan matrah farkının tespit edilebilmesi için tahakkuk etmesi gereken KKDF, KDV, para cezası miktarı ve kanıtlayıcı belgelerin temini amacıyla 6 gümrük müdürlüğündeki 13 gümrük beyannamesine ilişkin toplam 161.378,95 TL eksik tahakkuk tespit edilmiştir.

Buna göre;

1- Tüm gümrüklerde eksik tahakkuk eden toplam KDV miktarı ne kadardır; Bakanlığınız bu konuda bir çalışma yapmış mıdır?

2- İthalde alınan KDV matrahına eklenmemesi sonucu oluşan 161.378,95 TL eksik tahakkuk ile ilgili gerekli işlemler Bakanlığınızca yapılmış mıdır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 21942418
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/9794)

İŞ./OL/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-73958 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN tarafından verilen 7/9794 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

**EK :
Soru önergesi cevabı**

Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN'a ait 7/9794 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir.

1-2) İthalatçının ihracat kredi kuruluşlarından almış oldukları krediler için kaynak kullanımı destekleme fonu (KKDF) tahsilatı bankalar tarafından yapılmaktadır. "Amerika Birleşik Devletleri GSM 102 kredileri kapsamında yapılan işlemler için Merkez Bankasının 22.11.1996 tarihli ve 96/7 sayılı, 13.03.1997 tarihli ve 97/1 sayılı talimatları çerçevesinde KKDF kesintisine tabi tutulmaması nedeniyle katma değer vergisi doğmamaktadır.

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Sarp Sınır Kapısı'nda yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/9799)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı sayın **Bülent Tüfenkci** tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Sarp sınır kapısındaki sorunların ardı arkası kesilmiyor. Şimdide gümrükteki yıkım nedeni ile Sınır kapısı adeta felç olmuş durumda.

Yurt dışından dönen ve yurt içi ihracat yükleri taşıyan tırlar Gürcistan parklarında yaklaşık 10 gündür beklemektedir. Ayrıca ihracat yapan tır sayısı 1700 civarında ve Sarp sınır kapısından Arhavi ilçesine kadar bu kuyruklar devam etmektedir. 30-35 KM'yi bulan kuyruklar birçok firmayı zor duruma sokmuştur. Ticaret aksamış, firmalar ciddi zararlara uğramıştır. Ayrıca şoförler mağdur olmuş, ulaşım tıkanmıştır. Yetkililer konuyla ilişkin çözüm bulamamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Sarp sınır kapısında yaşanan sorunlar ve mağduriyetler hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
- 2- Sarp sınır kapısı çile kapısı olmaktan çıkarmak için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?
- 3- Sarp sınır kapısındaki bu aksaklığı nasıl gidermeyi ithalat ve ihracat yapan firmaların yaşadığı mağduriyetleri ne zaman gidermeyi hedefliyorsunuz?
- 4- Yaşanan aksaklıklar nedeni ile firmalarımızın kaybını nasıl telafi etmeyi düşünüyorsunuz?
- 5- Sarp sınır kapısından Arhavi ilçesine kadar uzanan tır kuyruklarını Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanı olarak nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu durum yönetim zafiyeti değil midir?
- 6- Ayrıca Sarp sınır kapısında OHAL nedeni bahane ederek ticaret için veya turistik amaçlı yurt dışına çıkan vatandaşlara sert muamele edildiği iddiaları doğru mudur? Herkese suçlu ve kaçakmış gibi yaklaşım uygulandığı iddiaları doğru mudur?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 21943253
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/9799)

(8./12)/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-73958 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Artvin Milletvekili Sayın Uğur BAYRAKTUTAN tarafından verilen 7/9799 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TÜFENKÇİ
Bakan

EK : Soru önergesi cevabı

Artvin Milletvekili Sayın Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/9799 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-6) Sarp Sınır Kapısını yenileme çalışmaları çerçevesinde, 28.11.2016 tarihi itibarıyla giriş-çıkış gümrük işlemleri, sahanın Türkiye'den çıkış yönü ikiye bölünerek gerçekleştirilmektedir. Sarp Gümrük Müdürlüğü sahasına gerek diğer ülkelerden transit gelen, gerekse Gürcistan yönünden Türkiye'ye gelen dolu araçların gümrük işlemlerinin (araç ve depo kontrolü, pasaport ve evrak işlemleri vs.) yapıldığı esnada aracın ve eşyanın fiziki muayenesi, bazı araçların evrak eksikliği, aracın X-Ray cihazına yönlendirilmesi gibi nedenlerle sahanın mevcut şartları da göz önünde bulundurulduğunda zaman zaman normalinden uzun sürebilmektedir.

Bakanlığımızca; inşaat sürecindeki Sarp Sınır Kapısında muhtemel yığılma ve beklemelerin asgari seviyeye indirilmesi amacıyla;

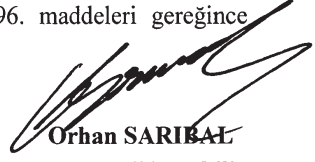
A. Ülkemize giriş yapacak olan boş araç işlemlerinin, TIR Karnesi kapsamında taşıma yapan araçların gümrük işlemlerinin Sarp Sınır Kapısında yapılarak ikmal edilmesi, transit şekline bakılmaksızın Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi NCTS, TIR Karnesi kapsamı eşya ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı kontrolüne tabi eşyayı taşıyan araçların, tarama cihazına sevk edilen araçların, NCTS kapsamında taşıma yapan araçların Sarp Gümrük Sahasına girişte Kara Kapıları Taşıt Takip Programına KKTPP kaydı yapıldıktan sonra, Hopa Gümrük Müdürlüğünün faaliyet gösterdiği Hopa Limanına memur refakatında sevk edilerek gümrük işlemlerinin Hopa Limanında gerçekleştirilmektedir.

B. Ülkemizden çıkış yapacak TIR araçları için ise; KKTPP'dan sahaya giriş işlemlerinin, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı kontrolüne tabi canlı hayvan, hayvansal ürün, orman ürünleri, bitkisel ürünler vb. eşyayı taşıyan araçların, adı geçen Bakanlık görevlilerince yapılacak kontrol işlemlerinin Esenkıy Tır parkından yapılması KKTPP 'na giriş kayıtları yapılan araçların sistem tarafından tarama cihazına yönlendirilmesi halinde memur refakatında araçlar Hopa Limanına getirilmekte ve tarama işlemleri tamamlanmakta, diğer gümrük işlemleri ise Sarp Gümrük Kapısında ikmal edilmektedir.

4.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Moldova'dan yapılacak domuz eti ithalatına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/9935)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ekonomi Bakanı Nihat ZEYBEKÇİ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim.

Orhan SARI BAL
Bursa Milletvekili

Özellikle son dönemde yoğun bir canlı besilik ve damızlık büyükbaş hayvan ithalatı söz konusudur. Gerekçesi ise kırmızı et arzının talebi karşılamaması ve fiyatlardaki yüksek seyirdir.

Ekonomi Bakanlığı'nın 7 Aralık 2016 tarihli 29911 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Moldova Cumhuriyeti Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulamasına İlişkin Tebliği"nde farklı kategorilerde tarım ve gıda ürününün ithalatına yönelik tarife bilgileri yer almaktadır.

Söz konusu Tebliğ'in ekler kısmında yer alan listenin ilk sırasında pek alışık olunmayan bir ürün yer almaktadır. Buna göre Et ve Süt Kurumu (ESK) Moldova'dan 500 ton domuz eti (Taze, soğutulmuş veya dondurulmuş) ithal edebilecek; ihtiyaç duyulması halinde söz konusu ürünün ithalatı sıfır gümrükle yapılacaktır.

Bu çerçevede;

- 1) Türkiye, Moldova'dan 500 ton domuz eti ithal edecek midir?
- 2) Edecekse hangi talep doğrultusunda edecektir? Böyle bir ihtiyaç nereden doğmuştur?
- 3) Ürün Türkiye'de kim tarafından, nerede ve nasıl kullanılacaktır?
- 4) Bu konuda neden Et ve Süt Kurumu (ESK) görevlendirilmiştir?
- 5) Eğer ithalat söz konusu olmayacaksa tebliğde neden böyle bir ürün yer almaktadır?

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

18 -02- 2017

Sayı : 84832410 - 610 [2016-106] - E.5377
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 23/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-74304 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Bursa Milletvekili Sayın Orhan SARIBAL tarafından verilen 7/9935 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EK:
Cevap yazısı

Bursa Milletvekili Orhan SARIBAL tarafından verilen 7/9935 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

Avrupa Birliği (AB) ile imzalanan 1/95 sayılı Ortaklık Komitesi Kararı uyarınca işlenmiş tarım ve sanayi ürünlerinde Topluluk ile ülkemiz arasında malların serbest dolaşımı sağlanmış, ayrıca üçüncü ülkelere ortak gümrük tarifesi uygulanması ve ülkemizin AB'nin ortak ticaret politikalarını üstlenmesi benimsenmiştir.

Bu kapsamda, ülkemiz ile Moldova Cumhuriyeti arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması (STA), *“Türkiye Cumhuriyeti İle Moldova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun”* ile onaylanmış olup, 28/07/2016 tarihli ve 29784 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 1 Kasım 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu STA kapsamında, her iki ülkenin ihraç potansiyeli olan ürünlerde karşılıklı olarak pazar açılımının sağlanması amacıyla, Moldova Cumhuriyeti tarafından ülkemizin ihraç ürünleri için sağlanan pazar açılımı karşılığında, ülkemiz tarafından da anılan ülke menşeli bazı ürünlerde taviz verilmiştir.

Bahse konu STA’dan kaynaklanan yükümlülüklerimiz uyarınca, 17/10/2016 tarihli ve 2016/9379 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) ile Moldova Cumhuriyeti menşeli bazı tarım ürünleri ithalatında tarife kontenjanı açılmıştır.

Diğer taraftan, ülkemiz için hassasiyet arz eden ürünlerde açılan tarife kontenjanlarının tahsisatında, iç piyasada spekülasyon etki yaratacak bir ithalatın yapılmaması amacıyla, belirli kurum ve kuruluşlara tahsisat önceliği tanınmaktadır.

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, banka aidatlarına ve tüketici hakem heyetleriyle ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10004)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan **Sayın Binali YILDIRIM** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1-Bankaların yıllardan beri haksız şekilde "kredi kartı aidatı" veya "hesap işletim ücreti" adı altında yıllık toplam gelirlerinin %25'ne tekabül eden, 5 Milyar TL üzerindeki geliri tüketici hakları mevzuatına aykırı biçimde elde etmesine neden izin verilmektedir?

2-Haksız ücretlerle ilgili olarak, sürekli dava kaybeden bankaların mağdur olmaması için, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve İlgili Yönetmelikte değişiklik yapılarak vatandaşların cebinden haksız bir şekilde bu ücretlerin alınmasına neden izin verilmiştir?

3-Tüketici Hakem Heyetleri önceden 2 ayda başvuruları sonuçlandırırken şimdi neden en az 1,5 yıl sonra karar vermektedir?

4-Tüketici Hakem Heyetlerinin, daha önce vatandaş lehine verdikleri kararların tam tersi şekilde Bankaları koruyan kararlar vermesinin sebebi nedir?

5-Tüketici Hakem Heyetlerinin bankalar tarafından herhangi bir şekilde etki altına alındığı iddiaları doğru mudur?

6-Tüketici Hakem Heyetlerinde başvuruları teslim alan görevlilerin, vatandaşlara "davayı kaybedersiniz, hiç başvurmayın" dediği iddiası doğru mudur?

7-İddialar ile ilgili olarak inceleme ve soruşturma başlatılmış mıdır ya da başlatılacak mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbeti nedir?

8-Tüketici Hakem Heyetlerinde başvuruları teslim alan görevlilerin, vatandaşlara "davayı kaybedersiniz, hiç başvurmayın" demesi yönünde talimat verildiği iddiası doğru mudur? İddia doğru ise, bu talimat kim ya da kimler tarafından verilmiştir?

9-Vatandaşlar herhangi bir talepte bulunmadığı halde, bankaların vatandaşlara kredi kartı göndermesine neden izin verilmektedir? Bu durumu engelleyecek herhangi bir tedbir alınacak mıdır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

18.01/2017

Sayı : 69602026-610 ~21943055

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/10004)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.12.2016 tarihli ve 43452547-120.07-75389 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/10004 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Balent TÜFENKÇİ
Bakan

EK :

Soru önergesi cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait 7/10004 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-9) Bankacılık hizmetleri karşılığı tüketicilerden alınacak ücret, komisyon ve masraf türleri ile bunlara ilişkin usul ve esaslar 6502 sayılı “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun” ile “Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” te düzenlenmiştir. Söz konusu Kanunun 31 inci maddesinde kart çıkaran kuruluşlara yıllık üyelik aidatı ve benzeri isim altında ücret tahsil etmedikleri bir kredi kartını tüketicilere sunma zorunluluğu getirilmiş olup bu yükümlülüklerini yerine getirmeyen bankalara 2017 yılı için 6.035.332.-TL idari para cezasının uygulanması öngörülmüştür.

Tüketici hakem heyetleri; kuruluş ve görev alanının düzenlendiği aynı Kanunun 66 ncı maddesi kapsamında; farklı kurumlardan toplam beş üyeden oluşan tamamen bağımsız karar veren heyetlerdir. Tüketici Hakem Heyetlerinin karar süreçlerinde yaşanan sorunları gidermek amacıyla söz konusu heyetlerde raportör istihdam edilmiş ve başvuru yoğunluğu fazla olan ilçelerde ikinci hakem heyeti kurulması sağlanmıştır. Bakanlığımızca hakem heyeti başkan, üye ve raportörlerine yönelik olarak gerçekleştirilen eğitim ve rehberlik faaliyetlerinde, usulüne uygun olarak yapılan tüm tüketici başvurularının kabul edilmesi konusunda azami hassasiyet gösterilmesi hususu vurgulanmaktadır.

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda boş bulunan engelli kadrolarına ilişkin sorusu ve Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan'ın cevabı (7/10110)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kalkınma Bakanı **Sayın Lütfi Elvan** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla boş bulunan engelli kadrosu sayısı nedir? Bu kadrolara neden atama yapılmamaktadır?

2-Bu kadrolara atama yapılmaması nedeniyle bu kurum ve kuruluşlara kesilen ceza var mıdır? Varsa miktarı nedir?

3-Kanuni zorunluluğa rağmen bu kadrolara atama yapmayan sorumlular hakkında açılan bir soruşturma var mıdır?

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : 89527994-610.00- 229
Konu : 7/10110 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

17 OCAK 2017

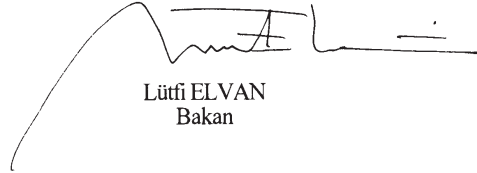
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı (TBMM)'nin 30/12/2016 tarihli ve 24301011-75389 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/10110 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Lütfi ELVAN
Bakan

Ek: Soru Önergesine Yönelik
Cevaplar

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN M. SEZGİN TANRIKULU'NUN YÖNELTİTİĞİ
7/10110 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNE YÖNELİK CEVAPLAR**

Bakanlığımıza bağlı kurumlardan **TÜİK, Gap BKİ, Dokap BKİ ve Kop BKİ Başkanlıklarında** 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla boş engelli kadrosu bulunmamaktadır. **Dap BKİ Başkanlığında ise** E-KPSS ile bir personel alımı yapılmış olup güvenlik soruşturmasına müteakip göreve başlatılacaktır. Bu nedenle bağlı kurum ve kuruluşlarımıza kesilen herhangi bir ceza ve açılan bir soruşturma bulunmamaktadır.

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda boş bulunan engelli kadrolarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10091)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı **Sayın BÜLENT TÜFENKCI** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla boş bulunan engelli kadrosu sayısı nedir? Bu kadrolara neden atama yapılmamaktadır?

2-Bu kadrolara atama yapılmaması nedeniyle bu kurum ve kuruluşlara kesilen ceza var mıdır? Varsa miktarı nedir?

3-Kanuni zorunluluğa rağmen bu kadrolara atama yapmayan sorumlular hakkında açılan bir soruşturma var mıdır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610 - 219 422 49
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/10091)

8.1/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-75389 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/10091 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait 7/10091 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-3) Bakanlığımız ilişkili kuruluşu Rekabet Kurumunda 31.12.2016 tarihi itibarıyla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesi kapsamında 5 adet engelli personel görev yapmaktadır. Kontenjan açığının giderilmesi için çalışmalar devam etmekte olup, söz konusu hususlara ilişkin kesilen herhangi bir ceza ve soruşturma bulunmamaktadır.

8.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, İstiklal Mahkemeleri zabıtları ve kayıtları ile ilgili çalışmalara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/10212)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın İsmail KAHRAMAN tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN

Diyarbakır Milletvekili

Yakın tarihimizin en önemli hukuk dışı organlarından biri olan İstiklal Mahkemelerinin arşivi henüz açılmamıştır ve bu mahkemelerle ilgili bilgiler, dönemin gazete haberleri ve mahkemelere değinen hatıratlardan oluştuğundan, bilgilerimiz ikinci el ve sınırlıdır. Bu nedenle yakın tarihimizin önemli bir bölümü karanlıkta kalmıştır. İstiklal Mahkemeleri faaliyette bulunduğu yedi yıl gibi kısa kısa bir süre içerisinde binlerce insanı yargılayıp idam etmiştir. Bu mahkemeler Cumhuriyetin ilk kuruluş yıllarında adeta bir infaz kurumu olarak görev yapmışlardır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, İstiklal Mahkemelerinin zabıtlarını 2012 yılında kırıarak incelemeye başlamıştı. 1980 sonrası çıkarılan yönetmelikle mühürlenmiş zabıtların açıklanma yetkisi Meclis Başkanlığına bırakılmıştır. Bu zabıtların Cumhuriyetin kuruluş yıllarını aydınlatması amacıyla biran önce açıklanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Meclis Başkanlığınca 2012 yılında kırıarak incelemeye başlanan İstiklal Mahkemesi zabıtlarının taranması çalışmaları ne aşamada?
2. İzmir Suikastı, Menemen Olayı ve Şeyh Said Efendi İsyanı gibi davaların tutanaklarının da bulunduğu Şark İstiklal Mahkemesi Zabıtları ne zaman tamamlanarak kamuoyuyla paylaşılacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 78745
Konu : Soru Önergesi

18.01.2017

Sayın Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 30.12.2016 tarihli ve (7/10212) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İstiklal Mahkemeleri zabıtları ve kayıtları ile ilgili çalışmalara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1 ve 2.- İstiklal Mahkemeleri Projesi, TBMM Başkanlığının 11 Mart 2010 tarihli ve 3967 sayılı Oluru ile başlatılmıştır. 11 Mart 2010 tarihinden günümüze kadar 12 İstiklal Mahkemesine ait envanter çalışmaları tamamlanmış ve karar defterlerinin (5.182 sayfa) çevirilerinin ilk okumaları ve çapraz okumaları tamamlanmıştır. Bu doğrultuda Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumundan uzman görüşü alınarak İstiklal Mahkemelerine ait genel bilgileri içeren İstiklal Mahkemeleri (Cilt I), İstanbul İstiklal Mahkemesi (Cilt II), Elcezire İstiklal Mahkemesi (Cilt III), Eskişehir İstiklal Mahkemesi (Cilt IV) ile Isparta İstiklal Mahkemesi (Cilt V)'in tasnifi, dijital ortama aktarılması, indekslenmesi, kitaplaştırılması ve internet üzerinden erişime açılması çalışmaları tamamlanarak araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

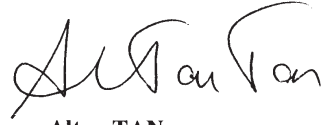
Şark İstiklal Mahkemesinin de içinde bulunduğu diğer mahkemelere ait belgelerin tasnifi, dijital ortama aktarılması, indekslenmesi, kitaplaştırılması ve internet üzerinden yayına hazır hale getirilmesi çalışmaları devam etmektedir. Söz konusu mahkemelerden işlemleri tamamlananlar peyderpey yayınlanarak internet üzerinden erişime açılacaktır.

Şark İstiklal Mahkemesi dosyalarında İzmir Suikastı ve Menemen Olayı ile ilgili evrak bulunmamaktadır. İzmir Suikastı hadisesine ait evrak, Ankara 2 İstiklal Mahkemesi dosyalarında yer almaktadır. Diğer yandan, en son görev yapan Şark ve Ankara 2 İstiklal Mahkemelerinin 07.03.1927 tarihinde görev süresi uzatılmadan kapatılmış olması ve Menemen Olayının ise daha sonraki bir tarihte (23 Aralık 1930) gerçekleşmiş olması nedeniyle bu olaya ait evrak, İstiklal Mahkemeleri evrakı arasında yer almamaktadır.

9.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, KHK'lar ile ihraç edilen kamu görevlilerine ve kapatılan dernekler ile yayın organlarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/10234)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Binali YILDIRIM** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN

Diyarbakır Milletvekili

- 1 - Olağanüstü hal kapsamında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler ile açığa alınan ve memuriyetten ihraç edilen kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerin kurumlara göre dağılımları nasıldır?
- 2 - Olağanüstü hal kapsamında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler ile kapatılan dernek sayısı kaçtır? Bu derneklerin illere göre dağılımı nasıldır?
- 3 - Olağanüstü hal kapsamında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler ile kapatılan gazete, dergi ve haber ajansı sayısı kaçtır?

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
Sn. Nurettin CANİKLİ

Sayı : 75104166-610- 61
Konu : Soru Önergesi

17 /01/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 06/01/2016 tarihli ve KAN. VE KAR.BŞK.43452547-120.07-[7/10234]-76537 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 28/12/2016 tarihli ve 31853594-610-2-2415-137 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Altan TAN tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen ve koordinatörlüğümde cevaplandırılması tensip olunan [7/10234] esas numaralı yazılı soru önergesine ait cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANİKLİ
Başbakan Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALTAN TAN'IN
SAYIN BAŞBAKANIMIZA TEVCİH ETTİĞİ
7/10234 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Anayasanın 120 nci maddesi ile 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde düzenlendiği şekilde, Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzeni ile temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin ortaya çıkması ve şiddet olayları sebebiyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebebine dayalı olarak, Milli Güvenlik Kurulunun görüşü alındıktan sonra Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu tarafından 21/7/2016 tarihi itibarıyla ülke genelinde 90 gün süreyle olağanüstü hal ilan edilmiştir. Bu karar muhalefetin de desteğiyle Yüce Meclis tarafından onaylanmıştır.

Bu çerçevede olağanüstü hal süresince Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasanın 121 inci maddesi ile 2935 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca olağanüstü halin gerektirdiği konularda kanun hükmünde kararname (KHK) çıkarma yetkisi kullanılarak bir dizi olağanüstü hal KHK'sı yürürlüğe konulmuştur.

Darbe teşebbüsüne karışanların yanı sıra FETÖ/PDY terör örgütü ile Bölücü Terör Örgütü, DAESH ve diğer terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen kamu görevlileri, dernekler ve medya kuruluşları ile ilgili alınan tedbirler ve başlatılan soruşturmalar, mevzuat çerçevesinde yetkili makamlarca titizlikle yürütülmekte olup sürece ilişkin bilgiler, ilgili Bakanlar ve kurumlar tarafından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Ayrıca, görev yaptıkları kurumlar ve unvanları ile birlikte söz konusu kanun hükmünde kararnamelerle bu kapsamda görevden alınanlar, kapatılan dernekler ve medya kuruluşları ilgili olağanüstü hal kanun hükmünde kararnamelerine ekli listelerde yer verilmek suretiyle Resmî Gazete'de yayımlanmaktadır.

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen açılış törenlerine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10365)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın BÜLENT TÜFENKCI tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Başbakan son zamanlarda yurdumuzun değişik yerlerinde açılışlar yapmak üzere temaslarda bulunmuştur. Bu açılışlarda harcamalar ve personel giderleri devlet bütçesine ciddi yük getirmektedir. Daha önce hizmete girmiş olan yerler ve tam anlamıyla hizmette olmayan yerler tekrar seçim yatırımı olarak açılmakta, buralara devletin kaynakları harcanarak bütçeden harcama yapılmaktadır. Bu durum ciddi anlamda devletin boşa giden zamanı ve personel, araç ve gereç kullanımına neden olmakta, hizmet bekleyen yerlere yatırım gitmeyerek ciddi anlamda devlet geleneklerine aykırı hareket edildiği izlenimi vermektedir.

.Bu çerçevede;

- 1- Başbakanın yaptığı toplu açılış törenlerinde Bakanlığınıza bağlı kuruluşlara ait hangi tesis/yatırımların açılışı yapılmıştır? Diğer illerde açılışı yapılan tesis/yatırımlar hangileridir?
- 2- Açılışı yapılan tesis/yatırımlar hangi tarihte hangi bedelle ihale edilmiştir? Açılışı yapılan tesis/yatırımlar illere göre dağılımı nedir?
- 3- Bu tesis ve yatırımlar hangi tarihte hangi kamu kurum ve kuruluşu tarafından teslim alınmıştır? Illere göre dağılımı nedir?
- 4- Bu tesis ve yatırımların yıllar itibarıyla ne kadar ödeme yapılmış ve tamamlanma oranı nedir? Illere göre dağılımı nedir?
- 5- Açılışı yapılan tesis/yatırımlardan Başbakanın açılış yaptığı tarihten önce kullanıma açılanı var mıdır? Var ise, hangi yatırım/tesisler Başbakanının açılış yaptığı tarihten önce kullanıma açılmıştır? Illere göre dağılımı nedir?
- 6- Başbakanının diğer illerde yaptığı açılış törenine ilişkin harcamaların tutarı nedir? Illere göre dağılımı nedir?
- 7- Bu harcamalar hangi kamu kurum ve kuruluşunun bütçesinden karşılanmıştır? Illere göre dağılımı nedir?
- 8- Bu harcamalar bütçenin hangi kaleminde yapılmıştır? Eğer bütçe kaleminden yapılmamış ise, hangi gerçek ya da tüzel kişiler bu harcamaları yapmıştır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 21943398
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/10365)

18.1.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06/01/2017 tarihli ve 43452547-120.07-76537 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/10365 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK : Soru önergesi cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU 'na ait 7/10365 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-8) Bakanlığımız ilişkili Kuruluşu Rekabet Kurumunda herhangi bir yatırım ve tesis açılışı yapılmamıştır.

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, marketlerde bir kuruş tutarındaki para üstlerinin iade edilmemesine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10367)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Sn. Bülent TÜFENKÇİ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.22.12.2016

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

1- Bazı marketlerde etiketlerde sonu 99 kuruş olarak biten fiyatlar yer almaktadır. Fakat ürün kasaya gittiğinde ise bir kuruş iade verilmeyerek bütün olarak fiyat alınmaktadır. Bir kuruş olmadığı beyanla para üzeri ödenmemektedir. Her kasada böylece belli bir tutar satış rakamında olmamasına karşın satıcı kasasına girmektedir. Markette bir kuruş verilemeyeceğine göre tüketiciyi aldatmaya yönelik böylesi fiyat uygulamalarına karşı bir düzenleme sağlanması düşünülmekte midir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 219 42746
Konu : Soru Önergesi(7/10367)

18.01/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06/01/2017 tarihli ve 43452547-120.00-76537 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜNER tarafından verilen 7/10367 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK: Soru önergesi cevabı

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜNER' e ait 7/10367 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

- 1) Soru önergesine konu hususlar; 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 54 üncü maddesi ile Fiyat Etiket Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, mermer ihracatına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10368)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Sn. Bülent TUFENKCI tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 26.12. 2016

Ömer Fethi GÜNER

Niğde Milletvekili

Türkiye'nin önemli ihraç kalemlerinden biri konumundaki mermer sektörü 2014-2015'te kan kaybetti. Mermer ihracatı %10 azaldı.

- 1- 2016 yılı mermer ihracatı önceki yıllara göre nasıl gerçekleşmiştir?
- 2- 2017 yılı için ne gibi tedbirler alınması düşünülmektedir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610 - 21942051
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/10368)

18.11/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06/01/2017 tarihli ve 43452547-120.07-76537 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/10368 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER' e ait 7/10368 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir.

1-2) Bakanlığımız ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ortak hazırlanan Resmi İstatistik Programından elde edilen verilere göre; 2014-30.12.2016 (2016 yılı verileri geçicidir.) tarihleri arasında 5.353.595.986.-\$ değerinde 20.667.594.967.-kg mermer ihracatı yapılmıştır.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

62'NCİ BİRLEŞİM

19 OCAK 2017 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 21.00, Çarşamba ve Perşembe Günleri 14.00 – 21.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4.10.2016 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun, 20 Aralık 2016 Salı günü ile 28 Şubat 2017 Salı günleri (dâhil) arasındaki Salı ve Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve yine yukarıda belirtilen tarihler arasındaki Salı, Çarşamba ve Perşembe günlerindeki birleşimlerinde saat 24.00’e kadar çalışmalarına devam etmesi,

443 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9’uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 15’inci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 20.12.2016 tarihli 43’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 20, 21, 22 ve 23 Ocak 2017 Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günleri saat 14.00’te toplanarak bu birleşimlerinde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

19 Ocak 2017 Perşembe günkü birleşiminde 248 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

20 Ocak 2017 Cuma günkü birleşiminde 142 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

21 Ocak 2017 Cumartesi günkü birleşiminde 392 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Ocak 2017 Pazar günkü birleşiminde 192 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

23 Ocak 2017 Pazartesi günkü birleşiminde 194 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

24 Ocak 2017 Salı günkü birleşiminde 191 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde gece 24.00’te günlük programın tamamlanamaması hâlinde günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.1.2017 tarihli 49’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

62'NCİ BİRLEŞİM

19 OCAK 2017 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek)** Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihleri: 05.01.2017 ve 16.01.2017) (*)

2.- **(S. Sayısı: 443)** Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.12.2016) (**) (X)

3.- **(S. Sayısı: 439)** Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.11.2016) (X)

4.- **(S. Sayısı: 440)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/656) ile Dışişleri Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 30.11.2016) (X)

5.- **(S. Sayısı: 340)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

6.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 250)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

8.- **(S. Sayısı: 302)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

9.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

10.- **(S. Sayısı: 116)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

11.- **(S. Sayısı: 138)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

12.- **(S. Sayısı: 285)** Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 390)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/415) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 356)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 357)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 169)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 195)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 355)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 137)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 361)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 380)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Demiryolları Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/700) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 378)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağının, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolunun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/673) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 88)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 406)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Temini ve Yönetimine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/719) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.07.2016) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 181)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 251)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 248)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 229)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 321)** Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 392)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/576) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 193)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 192)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 352)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 194)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 189)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 191)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 49)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 190)** Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

48.- (S. Sayısı: 339) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

49.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

51.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

52.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

53.- (S. Sayısı: 338) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

54.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

55.- (S. Sayısı: 363) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

56.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

57.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

58.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

59.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

60.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

61.- **(S. Sayısı: 202)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 236)** 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 237)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 240)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 155)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 328)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 289)** Kamu Denetçiliği Kurumu 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihi: 24.05.2016)

71.- **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 69)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 307)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(**)**

77.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

86.- (S. Sayısı: 38) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

87.- (S. Sayısı: 40) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

88.- (S. Sayısı: 41) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

89.- (S. Sayısı: 43) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

90.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

91.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

92.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

93.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

94.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

95.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

96.- (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

97.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

98.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

99.- (S. Sayısı: 77) Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

100.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

101.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

102.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

103.- (S. Sayısı: 82) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

104.- (S. Sayısı: 84) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

105.- (S. Sayısı: 89) Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

106.- (S. Sayısı: 90) Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

107.- (S. Sayısı: 91) Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

108.- (S. Sayısı: 92) Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 93) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 94) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 99) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 100) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 101) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 102) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 103) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 104) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 105) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 106) Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 112) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 126) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 127) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 128) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 129) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 131) Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 132) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 133) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 143) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 134) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthal ve İhracının, Transinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

209.- (**S. Sayısı: 199**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

210.- (**S. Sayısı: 200**) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

211.- (**S. Sayısı: 206**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

212.- (**S. Sayısı: 214**) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

213.- (**S. Sayısı: 241**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

214.- (**S. Sayısı: 243**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

215.- (**S. Sayısı: 245**) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

216.- (**S. Sayısı: 247**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

217.- (**S. Sayısı: 253**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

218.- (**S. Sayısı: 254**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

219.- (**S. Sayısı: 255**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

220.- (**S. Sayısı: 256**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

221.- (**S. Sayısı: 258**) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

222.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

245.- (S. Sayısı: 301) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

246.- (S. Sayısı: 303) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

247.- (S. Sayısı: 308) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana'da Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

248.- (S. Sayısı: 309) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

249.- (S. Sayısı: 310) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

250.- (S. Sayısı: 311) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

251.- (S. Sayısı: 314) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

252.- (S. Sayısı: 316) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

253.- (S. Sayısı: 317) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

254.- (S. Sayısı: 318) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

255.- (S. Sayısı: 319) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

256.- (S. Sayısı: 320) Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

257.- (S. Sayısı: 322) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

258.- (S. Sayısı: 323) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

259.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

260.- (S. Sayısı: 329) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

261.- (S. Sayısı: 330) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasını Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

262.- (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

263.- (S. Sayısı: 333) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

264.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

265.- (S. Sayısı: 336) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

266.- (S. Sayısı: 315) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

267.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

268.- (S. Sayısı: 326) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

269.- (S. Sayısı: 327) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

270.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

271.- (S. Sayısı: 335) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

272.- (S. Sayısı: 337) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

273.- (S. Sayısı: 224) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

274.- (S. Sayısı: 344) Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/646) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

275.- (S. Sayısı: 342) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

276.- (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Türkiyedeki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

277.- (S. Sayısı: 347) Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Çok Taraflı Temel Anlaşmasına Değişiklikler Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/679) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

278.- (S. Sayısı: 348) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

279.- (S. Sayısı: 349) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/408) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

280.- (S. Sayısı: 351) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/608) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

281.- (S. Sayısı: 353) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

282.- (S. Sayısı: 354) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

283.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

284.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

285.- (S. Sayısı: 359) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük İdaresi Arasında Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/684) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

286.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

287.- (S. Sayısı: 364) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

288.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

289.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

290.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

291.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

292.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

293.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

294.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

295.- (S. Sayısı: 372) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/701) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

296.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

297.- (S. Sayısı: 374) Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

298.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

299.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

300.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

301.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

302.- (S. Sayısı: 384) Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

303.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

304.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

305.- (S. Sayısı: 391) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/568) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

306.- (S. Sayısı: 394) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/613) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

307.- (S. Sayısı: 397) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

308.- (S. Sayısı: 345) Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06)’nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/651) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

309.- (S. Sayısı: 393) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

310.- (S. Sayısı: 350) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/424) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

311.- (S. Sayısı: 408) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar’ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük’ün 37’nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

312.- (S. Sayısı: 377) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Geçecek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/645) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.08.2016) (X)

313.- (S. Sayısı: 415) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Filistin Devleti Arasında Eğitim ve Yükseköğretim Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/734) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.08.2016) (X)

314.- (S. Sayısı: 420) 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

315.- (S. Sayısı: 423) 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

316.- (S. Sayısı: 424) 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

317.- (S. Sayısı: 428) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/738) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

318.- (S. Sayısı: 429) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ile Anlaşmaya İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/749) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

319.- (S. Sayısı: 430) Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/747) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

320.- (S. Sayısı: 427) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/731) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.11.2016) (X)

321.- (S. Sayısı: 436) 675 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/782) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016)

322.- (S. Sayısı: 437) 676 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/783) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016) (X)

323.- (S. Sayısı: 431) Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/757) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.12.2016) (X)

324.- (S. Sayısı: 444) 677 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/789) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016)

325.- (S. Sayısı: 445) 678 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/790) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016) (X)

